

આ પુસ્તક અમારા નિચે લખેલા એજદાને ત્યાંથી
રોકડી કીમતે મળશે.

અમદાવાદ—પ્રસિદ્ધ કર્તા શા. હરીલાલ મગનલાલ ઠા. માંડ-
વીની પોળમાં નાગજી જીવરની પોળમાં નં. ૧૩૦૦.

મુંબાઈ—શા. મગનલાલ જીવરાજ ઠા. બહારકોટ બંગડી બ-
નરમાં શા. માધવજી પ્રેમજીની દુકાને.

ખેડા—શ્રી જૈનોદય સભાના સેક્રેટરી શેઠ. સોમચંદ પાનાચંદ
ઠા. શેઠવાડા.

ભાવનગર—શ્રી જૈન ધર્મ પ્રસારક સભા.

મીડર—શા. જીરાભાઈ પ્રેમચંદ ઠા. ખરાદીવાડના નાકે પારખા-
વાડમાં.

ભરૂચ—શા. મોહનલાલ લખગીચંદ નાળીયેરવાળા ઠા. ઉડીવ-
ખાર સામે.

વીરમગામ—શા. ડાહ્યાભાઈ હરગોવંદલાલ તલાટી ઠા. આ-
વડના દેરા પાસે.

પાલીટાણા—શ્રી જૈન વિદ્યાશાળા.

પ્રસિદ્ધ કર્તા.

॥ ૐ ॥

શ્રી દેવસિરાઈ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર

(અર્થ સહિત.)

(દેવસીરાઈ પ્રતિક્રમણ તથા રત્નાકર પચ્ચી-
શી વીગરે અર્થ સહિત, વિવિધ બોલ
સંગ્રહ, ચૈત્યવંદન, સ્તવનો, છંદો,
સ્તુતિઓ, સન્નઓ, જ્ઞાપણીયો,
ગ્રંથલીલો, વીગરે કેટલીક બા-
બો સહિત.)

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

શા. મણીલાલ મુલચંદ.

અમદાવાદ.

“ વિજય પ્રવર્તક ” પ્રેસ.

સને ૧૮૯૭.

સંવત ૧૯૫૩

કી. ૩ ૦-૫-૦

प्रसिद्ध कर्ताएँ सर्व हक स्वाधीन राख्याछे.

અનુક્રમણિકા.

વિષય.	પ્રષ્.
નાવકાર મંત્ર.....	૧
પાંચિદિવ.....	૧
મચ્છામિખમાસમણી.....	૨
મચ્છકાર સુદરાધ.....	૩
ધરિયા વહિયા.....	૩
તારસ ઉત્તરી.....	૪
અન્નથ્ય ઉસાસિએણું.....	૫
લાગેરસા.....	૬
મુહુપતીના ૫૦ બોલ.....	૭
કરેમિભાંતે.....	૮
સામાધય વયમ્મુતો.....	૧૦
સામાયકના બત્રીશ દોષ.....	૧૦
સામાયકનિ વિધિ.....	૧૦
નગચિંતામણી.....	૧૨
નકિંચી.....	૧૪
નમુથુણું.....	૧૪
નવનિ ચઘઆધી.....	૧૬
નવનંતકેવ સાદ્.....	૧૬
નમસ્કાર.....	૧૭
ઉવસ્સગદરં સ્તવન.....	૧૭
નયવીયરાય.....	૧૮
અરિહંત ચેષ્ઠઆણું.....	૧૯

વિષય.	પ્રષ્.
ચૈત્યવંદન વિધિ.....	૨૦
સવસોએ આરહંત.....	૨૧
પુખ્ખર વરદી.....	૨૧
સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું.....	૨૨
વેયાવચ્ચગરાણું.....	૨૩
પરમેદી નમસ્કાર.....	૨૪
સંસાર દાવાની ગ્તુતિ.....	૨૪
કલ્લાણું કંદં.....	૨૬
ગુરુ બંદણું.....	૨૭
અતિચારની આઠ ગાથા.....	૨૯
દેવસીઅ આલોકિં.....	૩૨
સાત લાખ.....	૩૪
આદાર પાપસ્થાન.....	૩૪
દેવસીઅ પડિક્કમણે દાકિં.....	૩૫
વંદિતા સૂત્ર.....	૩૫
અબ્બુટ્ટિઆલં ગુરુઆમણું.....	૪૯
આયરિય કિવજ્ઞાએ.....	૫૦
નમોસ્તુ વર્દમાનાય.....	૫૧
શ્રુત દેવતાની સ્તુતિ.....	૫૨
ક્ષેત્ર દેવતાની સ્તુતિ.....	૫૨
કમલદલ સ્તુતિ.....	૫૨
ભુવન દેવતાની સ્તુતિ.....	૫૩

મુખાદિ ગુણની સ્તુતિ.....	૫૩
અદ્વાઈજ્ઞેષુ મુનિવંદન.....	૫૩
વરકનક.....	૫૪
તીર્થવંદના.....	૫૪
લઘુશાંતિ.....	૫૫
ચક્રિક્રસાય.....	૬૦
ભરકેસરની સજ્જન્ય.....	૬૧
વિશાલ લોચન.....	૬૪
મન્દગુણાણું સજ્જન્ય.....	૬૩
દેવસિ પ્રતિક્રમણુ વિધિ.....	૬૬
ગદા પ્રતિક્રમણુ વિધિ.....	૬૯
પાંડેલણુ કરવાની વિધિ.....	૭૧
દેવ વાંદવાની વિધિ.....	૭૧
પાસહનું પચ્ચખ્યાણુ.....	૭૧
પાસહ પારંતાગાથા.....	૭૨
પાસહની વિધિ.....	૭૩
નમુકારસહિઅનું.....	૭૬
નમુકારસહિઅનું મુકુસહિઅનું.....	૭૭
પોરસિસાઠ પોરિસિનું.....	૭૭
પારિમદ્ અવદ્નું.....	૭૮
નિગદ્ય નિવિગદ્યનું.....	૭૮
નિગદ્યનું તથા એકાસણાનું.....	૭૯
ગાયત્રિવનનું.....	૮૧
ચક્રવિહાર ઉપવાસનું.....	૮૧
નિવિહાર ઉપવાસનું.....	૮૨
ચક્રવિહાર છઠું ભક્તાદિકનું.....	૮૨

ગંઠસહિઅનું આદિઅભિપ્રદાનું.....	૮૩
ચૌદ નિયમ ધારનાર ને દેસા- વગાસિકનું.....	૮૩
ચૌદ નિયમ ધારવાની ગાથા.....	૮૩
પાણહાર દિવસ ચરિત્રનું.....	૮૪
ચક્રવિહારનું.....	૮૪
તિવિહારનું.....	૮૪
દુવિહારનું.....	૮૫
પચ્ચખ્યાણુના આગારની ગાથા.....	૮૫
પચ્ચખ્યાણુ છપ્રકારે શુદ્ધ થાય છે તે.....	૮૬
પચ્ચખ્યાણુ પાળવાની વિધિ.....	૮૬
રતનાકર પચ્ચીશી.....	૮૮
સમકિર્તના ૬૭ બોલ.....	૯૭
ભવાભિનંદી જીવેનાં લક્ષણ.....	૧૦૦
મિથ્યાત્વના ૪ બોલ.....	૧૦૨
માર્ગાનું સારીના ૩૫ બોલ.....	૧૦૨
જીવ વિચારના બોલ.....	૧૦૫
પાંત્રીસ બોલ.....	૧૧૧
નવ તત્વ.....	૧૨૧
ચોવીસ ઉડક.....	૧૨૭
આઠ કર્મની ૧૫૮ પ્રકૃતિ.....	૧૨૮
માર્ગણાના ૧૪ બોલ.....	૧૨૮
ચોવીસ જીવ ૧૧ એકસોને વીસ	
કલ્યાણકની તીથિયો.....	૧૨૯
માન એકાદશીનું દોઢસો કલ્યા	
લોકનું ગણણું.....	૧૩૩

અરિહંત પ્રતિમા વંદન તથા
 પૂજન વિધિ.....૧૩૮
 ગુણ માળા બત્રીશી.....૧૪૨
 અષ્ટ પ્રકારી પૂજના દૃષ્ટા..૧૪૫
 બાવનાઓ.....૧૪૭
 પાસ સંપ્રેક્ષર સાર.....૧૪૮
 ચાલોને પ્રીતમજી.....૧૪૮
 સકલ કુશલવક્ત્રી.....૧૪૯
 વિમળ કેવળ ગાન.....૧૪૯
 શ્રી શેત્રુંજય સિદ્ધમેત્ર.....૧૫૦
 આજ દેવ અરિહંત નમુ..૧૫૦
 પદ્મ પ્રભુને વાસુપુત્ર્ય.....૧૫૧
 પ્રથમ તીર્થંકર તથા હુવળ..૧૫૧
 પંચ પરમેષ્ઠિનું.....૧૫૧
 પ્રહ સમે બાવ ધરી ધણો.૧૫૨
 શ્રી સીમંધર વિતરાગ.....૧૫૨
 ગી મંદીર જગધણી.....૧૫૨
 ગી મંદર પરમાત્મા.....૧૫૩
 બીજનું.....૧૫૪
 પાંચમનું.....૧૫૪
 અષ્ટમીનું.....૧૫૫
 એકાદશીનું.....૧૫૬
 અકેકુ ડગલું બરે.....૧૫૭
 આંખડીએરે મેં આજ.....૧૫૭
 વિમલાચલ વિમલા.....૧૫૮
 આવો સખી સિદ્ધાચલ...૧૫૯
 સિદ્ધાચળ ગેરી બેટયારે...૧૬૦

માર મન મોહુરે.....૧૬૦
 શીરે સીદ્ધાચળ બેટયા.....૧૬૧
 જત્રા નવાણું કરીએ.....૧૬૧
 જગજીવન જગવાલહો.....૧૬૨
 ગાનાદિક ગુણ સંપદારે.....૧૬૨
 સાહિબ સાંભળેરે.....૧૬૩
 વારિ પ્રભુ દસમા.....૧૬૪
 ધારતરવારની.....૧૬૫
 હાંરે મારે ધર્મ જીણુંદશું..૧૬૬
 આવોરે આવો પાસજી....૧૬૭
 ગીરઆરે ગુણ તુમ તથા..૧૬૮
 સીતારથનારે નંદન.....૧૬૮
 ચલમાડી પારણું આવે.....૧૬૯
 વંદો વિર જીનેસ્વરરાયા...૧૭૦
 વીર કુવરની વાતડી.....૧૭૦
 અંતરજામી મુણુ.....૧૭૧
 સેતુંજે રીખબ સમોસયા..૧૭૨
 સાહેબ બાહુ જીનેશ્વર.....૧૭૩
 જયજીતવર જગહીતકારીરે..૧૭૪
 મારે દીવાળીરે થઇ આજ.૧૭૫
 પુખ્તપલ્લવ વિજય જ્યોરે..૧૭૫
 મુણો ચંદાજી.....૧૭૬
 સિદ્ધ જગત શિરે શોભતા..૧૭૭
 રમતી ગમતી હમુને સાહેલી.૧૭૭
 જો લજ્જા રાખશો.....૧૭૮
 આપુ જીતવર જીહારીએરે.૧૭૯
 આપુ અચળ રણીયામણીરે.૧૮૦

અષ્ટપદ અરિહંતજી.....૧૮૧
 તોરણથી રથ ફેરી ચાલ્યા...૧૮૨
 આજ આનંદ ભયો.....૧૮૩
 રાણકપુર રળીયામણુંરેલો...૧૮૩
 સીદ્ધચંદ આરાધીયે.....૧૮૪
 સીમંધર યુગમંધર.....૧૮૫
 ઝો ભની પ્રાણીરે.....૧૮૫
 એકાદશ ગણધરનાં નામ...૧૮૬
 કિરપા કરોડે ગોડીપાસ...૧૮૬
 કીને દેખા હમેરા સ્વામી...૧૮૭
 ખેર ખેર નહીં આવે.....૧૮૭
 શીગતી યાશે અમારી.....૧૮૭
 કીરપા કરોડે આદીશ્વર...૧૮૭
 કુમ કુમને પગલે.....૧૮૮
 અંતર મેલ મીટયો.....૧૮૮
 ખતરો દુર કરના.....૧૮૮
 પુન્ય પ્રકાશનું સ્તવન.....૧૮૯
 માહાવીર સ્વામીનું પારણું...૧૯૯
 સેવો પાસ સંખેશ્વરો.....૨૦૨
 સેવો વીરને ચીતમં...૨૦૨
 વીર જીતેશ્વર કેરો.....૨૦૪
 શ્રી શેત્રુંજી તીરથ સાર...૨૦૫
 પુંડરગીરી મહીમા.....૨૦૫
 શ્રી સીમંધર જીનવર.....૨૦૫
 પામ જીણુ દા વાગાનંદા...૨૦૫
 સંખેશ્વર પાસજી પુછ્યો...૨૦૬
 સત્તર ભેદી જીન પૂજા રચીને...૨૦૬

આદિ જીનવર રાયા.....૨૦૭
 જીન સાસન વાંછીત.....૨૦૭
 અરિહંત નમો વળી.....૨૦૮
 ખીજની.....૨૦૯
 પાંચમની.....૨૦૯
 અષ્ટમીની.....૨૦૯
 એકાદશીની.....૨૦૯
 શાંતીજીનની.....૨૦૯
 કડવાં ફળછે કોધાં...૨૧૦
 રે જીવ માન ન કીજીએ...૨૧૦
 સમકિતનું મૂલ જાણીએજી...૨૧૧
 તુમે લક્ષણ જોલો લોભનાંરે...૨૧૧
 સજ્જન બલીરે સંતોષની...૨૧૩
 હો જીજી આત્મા મત...૨૧૩
 નામ ધલાપુત્ર જાણીયે.....૨૧૪
 જીનદાસ કૃત લાવણીયો...૨૧૫
 શ્રી અજીતનાથ મહારાજ...૨૧૫
 ચલ ચેતન અખ ઉકર...૨૧૬
 શ્રી રીખબદેવ મહારાજ...૨૧૭
 ખચર નહીં આ જીગમે...૨૧૮
 સુણ સાહેલી જંગમ તીરથ...૨૧૯
 સખી સરસ્વતીબગવતી...૨૨૦
 જીરે જીનવર વચન સોડુંકર...૨૨૦
 આવો સખી વંદે જીજીએ...૨૨૧
 જીરે કામની કહે સુંણો...૨૨૨
 જ્ય જ્ય આરતી.....૨૨૪
 ચારો મંગળ ચાર...૨૨૪
 ઝોચવ રંગ વધામણાં...૨૨૪

શ્રી પાર્શ્વનાથાય નમઃ

અથ શ્રી દેવસિરાઈ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર અર્થ સહિત.

૧ અથ નવકાર મંત્ર.

નમો અરિહંતાયુ—આરગુણે કરી સહીત એવા કર્મના દણનાર
અરિહંત ભગવાનને નમસ્કાર થાયો.

નમો સિદ્ધાણુ—આઠે કર્મનો ક્ષય કરી મોક્ષમાં પહોંચેલા અને
આઠ ગુણે કરી સહીત એવા સિદ્ધ ભગવાનને નમસ્કાર થાયો.

નમો આચરિઆણુ—છત્રિસ ગુણે કરી સહીત આચાર્ય ભગવા-
નને નમસ્કાર થાયો. [યજ્ઞને નમસ્કાર થાયો.

નમો કિવજ્ઞાયાણુ—પચીસ ગુણે કરી સહીત એવા કિપાધ્યા

નમો લોએ સવ્વ સાધુણુ—લોકની ગાંઠર રહેલા સત્તાવીસ
ગુણે કરી વિરાજમાન સર્વ સાધુઓને નમસ્કાર થાયો.

એસો પંચ નમુકારો—એ ઉપર રહેલા પાંચ નમસ્કાર.

સવ્વ પાવપણાસણુ—સર્વ પાપના નાશ કરતાર છે.

મંગલાણુ થ સવ્વેસિ—આ નવકાર મંત્ર સર્વ મંગલોક્તિ વિશે
પદમ હવઠ મંગલ—પહેલું મંગલ છે.

૨ અથ પંચિદિઅ.

પંચિદિઅ સુવરણુ—૫૨૨, ૨૨૨, ૬૫૫, ૫૫૫, અને ૫૫૫ એ

- પાંચ ઈંદ્રીના ત્રેવિધ વિષય તેજા જે જાસે આવન વિકાર તેને રોકવા તે પાંચ ગુણ.
- તહ નવવિહ અંબધર ગુણિ વરો—તથા નવ પ્રકારે શિયલ વ્રતની ગુણિન ધારણ કરવી તે નવ ગુણ.
- ચઉવિહ કસાઈનુંકો—ક્રોધ, માન, માયા, અને લોભ એ ચાર કપાયથી છૂટા થવું તે ચાર ગુણ. [કરી સહિત હોય.
- હમ અફારસ ગુણિહ સંજુતો—એ ઉપર કહેલા અઢાર ગુણ.
- પંચમહાવ્ય ગુણો—જીવલિંસા ન કરવી, જીહું ન ખોલવું, ચેરી ન કરવી, સ્ત્રી સેવન ન કરવું, પરિગ્રહ ન રાખવો, એ પાંચ મહાવ્રતે કરી સહિત હોય.
- પંચવિહાયાર પાલણુ સમથો—જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર, તપ તથા વીર્ય એ પાંચ પ્રકારના આચાર પાળવાને સમર્થ હોય તે પાંચ ગુણ.
- પંચ સમિઓતિ ગુણો—ધર્મ, ભાષા, એપણા, આદાનબંડ નિ-ક્ષેપણા અને પારિજ્ઞાપનિકા એ પાંચ સમિતિ અને મનોગુણ, વચનગુણ, અને કાયગુણ, એ ત્રણગુણ એ આઠ જરોગર પાલે એ આઠ ગુણ.
- છત્તીસ ગુણો ગુરૂ મેજઝ—એ છત્તીસ ગુણે કરી સહીત મારા ગુરૂ.

૩ અથઈચ્છામિ સ્વમાસમણો.

- ઈચ્છામિ ખમાસમણો—હે ક્ષમા શ્રમણ ? હું ઈચ્છું છું.
- વંદિહિંમવણિજમએ નિસીહિંઆએ—પાપ વ્યાપારનો નિ-પેદ કરીને શરીરની શક્તિવડે વાંદવાને (હું ઈચ્છું છું.)
- મથએણ વંદામિ—મસ્તકવડે કરી હું નમસ્કાર કરું છું.

૪ ઇચ્છકાર સુહરાઈ.

ઇચ્છકાર સુહરાઈ સુહદેવસિ—ઇચ્છાએ કરીને સુખે ગત સુખે દિવસ.

સુખ તપ શરીર નિરાખાધ—સુખે કરી તપ, સુગ રહિત શરીર.
સુખ સંજમ જાત્રા નિર્વહોછોછ—સુખે કરી સંજમ જાત્રા
ધારણ કરોછોછ.

સ્વામિ શાતાછોછ ભાત પાણિને લાભ દેજોછ.

૫ અથ ઇરિયા વહિયા.

ઇચ્છાકારેણ—ઇચ્છાએ કરી.

સદ્દિસહ ભગવન્—હૈ ભગવાન ? આદેશ આપો.

ઇરિયા વહિયા પડિક્કમામિ—માર્ગમાં ચાલતાં જે પાપ થાય તેથી
હું નિવર્તુ છું ત્યારે ગુરુ કહે પડિક્કમહ (નિવર્તો).

ઇચ્છાઇચ્છામિ પડિક્કમિઠિં—પ્રમાણ મારા મનની ઇચ્છાએ પા-
પને પરિહરવાને ઇચ્છું છું.

ઇરિયા વહિયાએ—માર્ગમાં ચાલતા જીવની.

વિરાહજાએ—વિરાધના થઇ હોય.

ગમણા ગમણે, પાણુકમણે—ગત્તાં આવતાં કાષ્ઠ જીવ ચાંપ્યા હોય.

બીયકમણે, હરિયકમણે—સુકા લીલાં બીજ ચાંપ્યા હોય તથા
લીલી વસ્તુ ચાંપી હોય.

આસાઉત્તિંગ પાણુગદમ—કારતું પાણી, કિડીઆર, પંચવર્ણ જે
વાલ નીલકુલ વિગેરે તથા કાચું પાણી. [જ. ચાંપ્યા હોય.

મટ્ટીમકડા સંતાણા સંકમણે—માટી કરેણીઆના પડ તથા ગદા.

જેમેલ્યા વિસહિયા—જે મેં જીવની વિરાધતા કીધી હોય.

એગિંદિઆ—એક ઇંદ્રીવાળા તે ગૃથી પાણી વીગેરે.

એઇંદિઆ—એ ઇંદ્રીવાળા કીડા અક્ષરીયાં વીગેરે.

તેઇંદિઆ—ત્રણ ઇંદ્રીવાળા માંકણ કીડી મંકોડા વીગેરે.

બહિરિંદિઆ—બાર ઇંદ્રીવાળા માંખી મચ્છર ડાંસ વીગેરે.

પંચિંદિઆ—પાંચ ઇંદ્રીવાળા મનુષ્ય, નિર્વ્ય વીગેરે.

અસિહ્યા—સામા આવતા હાથ્યા હોય.

વત્તિયા—ધુડે કરી ઢાંક્યા હોય.

લેસિયા—ભુખી સાથે ભીંતે ધર્યા.

સંધાઇયા—માંહોમાંહે શરીરે શરીર મેળવ્યાં હોય.

સંધદિયા—સ્પર્શવડે કટ્ટી પીડા કરી.

પરિયાવિયા—પરિતાપ ઉપજાવ્યા હોય.

કિલામિયા—થકવીને મુઠાવ કીધા હોય.

ઉદ્ધવિયા—ઉપદ્રવ કર્યા તસબ્યા હોય. [ક્યા હોય.

ઠાણાઓઠાણું સંકામિયા—એક સ્થાનકથી બીજે સ્થાનકે મુ-

જીવિયાઓ વયરેવિયા—આકાંખા થકી ચુકાવ્યા હોય.

તરસમિજામિ દુક્કડ—તે પાપ મારૂ નિષ્કર્મ થાઓ.

૬ અથ તરસ ઉત્તરી.

તરસ ઉત્તરી કરજેણું—તે પાપ શુદ્ધ કરવાને.

પાયમિજત કરજેણું—તે પાપને ઉદ કરવાને.

વિસેહી કરજેણું—આત્માને શુદ્ધ કરવાને. [શસ્ત્ર સંહીત કરવાને.

વિસહી કરજેણું—આત્માને માયા નિષાણને નિષ્યાત્વ એ ત્રણ

પાવાણું કમ્ભાણું—પાપ કર્મને.

નિગ્ધાયણકુળાએ—ટાળવાને અર્થે.

કામિકાકિસ્સગ્ગ—કાકિસ્સગ્ગ કર્ણધું.

૭ અથ અન્નથ્થ ઉસસિણું.

અન્નથ્થઉસસિએણું—નીચે લખેલા આગારોથી ખીન્ને દેકાણે
કાંચા સ્વાસ વડે. [વડે, છિંકવડે.

નિસસિએણું, ખાસિએણું, છીએણું—નીચા સ્વાસવડે, ઉધરસ
જાંભાઇએણું ઉડકુએણું, વાયનિસગ્ગેણું—ખગાસા વડે, ઝો-
ડકાર વડે, વા સંચરવાથી.

ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ—૧૧૧૧—તંચરવડે પિત્તના ઉછાળાથી.

સુહુમેહિ અંગસંચાલેહિ—અંગના સુક્ષ્મ સંચારથી.

સુહુમેહિ ખેલસંચાલેહિ—સુક્ષ્મ થુંક અથવા કેદ ગળવા વડે.

સુહુમેહિદિહિસંચાલેહિ—૧૧૨૧—સુક્ષ્મ દ્રષ્ટીના સંચાર વડે.

એવમાઇએહિઆગારેહિ—આ પૂર્વોક્ત પાર આગાર આદિ સ્ત્રે-
દને ખીન્ને આગારોથી.

અભગ્ગાઅવિરહિઓ—અખડિત, અવિરાશિત.

હુજ્જમેકાકિસ્સગ્ગો—૧૧૩૧—મહારે કાકિસ્સગ્ગ થાઓ.

જાવ, અરિહંતાણું, ભગવંતાણું—જ્યાંસુધીઅરિહંતભગવાનના.

નમુકકારેણું, નુપારેમિ—૧૧૪૧—નમસ્કાર વડે ન પારે.

તાવકાય—ત્યાં સુધી કાયાને.

કાણેણું, મોણેણું, ઝાણેણું—સ્થાનકવડે, માનપણે, ધ્યાને.

અપ્પાણું વોસિરામિ—આત્માને વોસિરાવુંધું.

૮ અથ લોગસ્સ.

લોગસ્સઉબ્બોઅગરે—લોકને દેવળ માન વડે ઉદ્યાતના કરનાર.

ધર્મતિથ્યધરેજિણુ—ધર્મ, તીર્થના કરણુદાર.

અરિહતેકિત્તક્રમ—કર્મ રૂપ વેરીના કરણુદારની કીર્તી કરણુ.

ચઉવીસંપિકેવલી—૧૧૧૧—એ એ ૧૧૧૧ ક્રેવળી છે.

હિસભમજિઅંચવંદે—શ્રી રીખભદ્રેવ તથા અનુતનાથને વાંદુંછું.

સંભવ મલિણુદણુચસુમકંચ—સંભવનાથ, અભિનંદન, તથા સુમતિનાથને.

પઉમપહંસુપાસં, જિણુચચંદ્રપહંવંદે—૧૨૧૧—પદમપ્રભુ.

સુપાર્શ્વ, રામદેવના જીતનાર, ચદ્રપ્રભુને વાંદુંછું.

સુવિહિંચપુષ્પદંત—સુધીનાથ, તથા પુષ્પદંત એ એ નામ ધરનાથને. વિસુપુત્ર્યને.

સિઅલસિજજંસ વાસુપુત્ર્ય—શીતળનાથ, ત્રિપાર્શ્વનાથ, શ્રી-

વિમલમણંતચજિણુ—વિમળનાથ અનંતનાથ રામદેવના જીતનારને.

ધર્મસતિચવંદામિ—૧૧૩૧—શ્રી ધર્મનાથ તથા શાંતીનાથનેવાંદુંછું.

કુંથુ અરંચાલિ—કુંથુનાથ, અરનાથ તથા મહીનાથને.

વંદેમુણિરુચ્યવં નામિજિણુચ—મુતીસુવન, તથા નખીનાથ જીત-
ને વાંદુંછું.

વંદામિઠિરુતેમ—અરિષ્ટ નેમનાથને વાંદુંછું.

પાસં, તહંદુનાથુચ—૧૧૪૧—પાર્શ્વનાથ, તથા શ્રી વર્ધમાન સ્વામીને પણ વાંદુંછું.

એવમએઅભિથુઆ—એવી રીતે સ્તબ્ધ.

વિહુયરયમલા—એણે કર્મરૂપ રજ, મેલ ઠાળ્યાછે.

પહીલુજરમરણા—જેણે જરૂરીઆને મરણુનાં દુઃખ ખપાવ્યાં છે.
 ચક્રવીર્યપિનિજીવનરક્તધ્યમરમે પસીમંતુ—નાપા—જે ચો-
 વીસે તર્યકર, રાગદ્વેષના જીતનાર મારાં ઉપર પ્રસન્ન થાઓ.
 કિતિયત્તિયમહિયા—સ્તવ્યાં, વાંધા, પૂજ્યાં.
 જ્યેએલોગરસઉત્તમાસિદ્ધા—જે લોકોએ વિષે કૃત્તમ સિદ્ધયા.
 આરગ્ગ યોહિસાભ—રોગ રહીતપણું અને સમૃક્તિનો લાભ.
 સમાહુત્તરમુત્તમદિંતુ—નાદા—ઉત્તમ પ્રધાન સમાધિ આપો.
 ચંદ્રસુ નિમ્મલયરા આમચેસુ અહિયં પયાસયદા—ચંદ્રમાથી
 અધીક નિર્મલ, સૂર્યથી અધીક પ્રકાશ કરણુહાર.

સાગરવરગંભીરા—સમુદ્રની પેઠે ગંભીર.

સિદ્ધાસિદ્ધિમમદિસંતુ—નાદા—એકવા. સિદ્ધ મુળને સિદ્ધી દેખાડો.

૧ અથ મુંહુપતીનાં પં૦ બોલ.

મુત્રઅર્થનત્વ કરીસદ્દુ. ૧ સમક્તિ મોહની ૨ મીશ્રમોહ-
 ની ૩ મિથ્યાત્વ મોહની ૪ પરીહરં.

કામરાગ ૫ સ્નેહરાગ ૬ દ્રષ્ટીરાગ ૭ પરીહરં.

સુદેવ ૮ સુગુર ૯ સુવર્મ ૧૦ આદરં.

કુદેવ ૧૧ કુગુર ૧૨ કુવર્મ ૧૩ પરીહરં.

જ્ઞાન ૧૪ દર્શન ૧૫ ચારિત્ર ૧૬ આદરં.

જ્ઞાન ૧૭ દર્શન ૧૮ ચારિત્ર ૧૯ વિરાધના પરીહરં.

મનગુપ્તિ ૨૦ વચનગુપ્તિ ૨૧ કાયગુપ્તિ ૨૨ આદરં.

મનડંડ ૨૩ વચનડંડ ૨૪ કાયડંડ ૨૫ પરીહરં.

(ખાકીના પચીસ અંગનાં બોલ.)

હાસ્ય ૧ રતિ ૨ અરતિ ૩ પરીહરં અને હાથે પડી લેવા.

ભય ૪ સોગ ૫ દુગંધાદ પરીહર જમણે હાથે પડી લેવા.
 દુબ્બલેશયા ૭ નિલ્લેશયા ૮ કાપોતલેશયા ૯ પરીહર મા-
 થા હિપર પડી લેવા. [પડીલેવા.

રસગારવ ૧૦ રિદ્ધિગારવ ૧૧ સાતાગારવ ૧૨ પરીહર મોંઢે
 માયાશલ્ય ૧૩ નિયાણુશલ્ય ૧૪ મિથ્યાત્વશલ્ય ૧૫ પરી-
 હર છાતી આગળ પડી લેવા.

કોંઠ ૧૬ માન ૧૭ પરીહર છૂંટે ડાબે ખભે પડી લેવા.
 માયા ૧૮ લોભ ૧૯ પરીહર છૂંટે જમણે ખભે પડી લેવા.
 પૃથ્વીકાય ૨૦ અપકાય ૨૧ તેજિકાય ૨૨ નીજયણાકર
 ડાબે પગે પડી લેવા.

વાઝિકાય ૨૩ વનસ્પતિકાય ૨૪ વ્રસકાય ૨૫ ની રક્ષા કરે
 જમણે પગે પડી લેવા.

તે મધ્યે સાધુ આવકને યોલ ૫૦ કહેવા. અન લેશયા
 ૩ શલ્ય ૩ કખાય ૪ એ હસ શિવાય યોલ ૪૦ સાધવી
 આવિકાને કહેવા.

૧૦ અથ કરેમિમંતે.

કરેમિમંતે સામાધય—હે ભગવંત હું કર્મધું સમતાદૃષ સામધિક.
 સાવજજ નેગ પન્થજખાભિ—પાપ સહિત નેગ ત્યાગ કર્મધું.
 જાવ નિયમ—જ્યાં મુખી નિયમને.

પન્થજુવાસાભિ—આરાધુ ભક્તિ કર્મધું ત્યાં મુખી.

દુવિહ—એ ભેદે કર્મ નહીં, કરાવું નહીં તે.

તિલિહિહું—તથા ભેદે તે મન, વચન, કાયા તેણે કરી.

મથેષું વાયાએ કાએષું નકરેમિ નકારેવેમિ—મન, વચન,
કાયાએ કરીને ન કરું તથા ન કરાવું.

તત્સભતે પદિક્ષમામિ—હે ભગવંતે તેથી હું નિવરતું છું.

નિંદામિ ગરિહામિ—નિંદું છું મુરની સામે ગરહું છું.

અપ્યાણુ વોસિરામિ—આત્માને વોસિરાવું છું.

૧૧ અથ સામાઘઅ વયજુતો.

સામાઘઅ વયજુતો—સામાયક વૃત્તે યુક્ત.

જનવમથે હોધ નિયમ સંજુતો—જ્યાં લગી મન નીયમે સંજુ-
ક્ત હોય ત્યાં સુધી.

છિન્નધ અસુહકમ્ભં અસુભ કર્મને છેદે.

સામાઘય જતિઆવારા-૧૧૧-જેટલીવાર સામાયક કરે તેટલીવાર.

સામાઘઅ મિજિકએ—વળી સામાયક કરતી વખતે. [હોય.

સમથોઘય સાવઓ હવધજમ્હા—સાધુની પેરેજ આવક પણ

ઓએણું કારણેણું બહુસો સામાઘઅ કુજ્જમ—૧૧૨-અં

કારણુ થકી ઘણીવાર સામાયક કરવાં.

સામાયક વિધિ લીધું વિધિ પાર્યું. વિધિ કરતાં જે કોઈ
અવિધિ હુઓ હોય તે સર્વી હું મન, વચન, કાયાએ કરી
તત્સ મિછામિ દુક્કં. ૧૧૩ મનના, દેશ વચનના, બાર
કાયાના એવં. ૩૨ દોષમાં જે કાંઈ દોષ લાગ્યો તે સર્વી
હું મન, વચન, કાયાએ કરી તત્સ મિછામિ દુક્કં.

૧૨ અથ સામાયકના વત્રીશ દોષ:

દશ મનના.	દશ વચનના.	આર કાયાના.
વેરી દેખી રીસ કરે.	કુવચન બોલે.	આસન ચપળ,
અધિવેક ચિંતવે.	હુંકાર કરે.	ચારે દિશાએ જુએ.
અર્થન ચિંતવે.	પાપ આદેશ દીએ.	સાતથ કાગ કરે.
મનમાં હલેગ ધરે.	લવારો કરે.	આળસ મેરડે.
યશની વાંછા કરે.	કલક કરે.	અવિનયે બોલે.
નિનય ન કરે.	આવા, જનવો કહે.	ઝોડુ લેઈ બેસે.
બય ચિંતવે	ગાળ બોલે.	મેલ કિતારે.
વ્યાપાર ચિંતવે.	જાળક રમાડે.	ખરજ ખજો.
શ્વપતો સંદેહ રાખે.	વિકથા કરે.	પગ ઉપર પગ ચડાવે.
નિયાણું કરે.	હારી કરે.	આંગ કંઠાડે.
		ઉઘે.

એ સર્વ મળી બત્રીસ દોષ સામાયકમાં અનુપયોગ થકી લાગે છે તે નિવારનાના ખમ કરવા.

૧૩ અથ સામાયકની વિધિ.

લેખની.

- ૧ પ્રથમ ક્રમે આસને પ્રસ્તક પ્રમુખ મુકવું.
- ૨ શ્રાવક શ્રાવિકાએ કટાસણું, મુહુપતિ, ચવજો, લઈ શુદ્ધ વસ્ત્ર, જગ્યા પુછ કટાસણા ઉપર બેસવું. [૭ રાન્મુખ રાખવો.
- ૩ મુહુપતિ ડાબા હાથમાં મુખ પાસે રાખી જમણે હાથ ધાપના.
- ૪ એક નવકાર ગાત્રી પાંચિદિશ કબી મસ્જામિખમાસમણ દેઈ ધરિ.

યાવદ્વિઆ, તસ્મકિતરી, અન્નથઉસરીએણં કાદી એક લોગ-
સ્સનો અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ કરી પારી પ્રગટ
લોગસ્સ કહેવો.

૫ પછી ખમાસમણ દેઘ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક
મુહુપતિ પડિસેહુ. ઇચ્છં એમ કહેવું.

૬ પછી મુહુપતિ તથા અંગની પડિસેહણના પચાસ ખોલ કહી મુ-
હુપતિ પડિ લેવી. [સંદિસાહુ.

૭ પછી ખમાસમણ દેઘ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક
૮ ઇચ્છં વળી ખમાસમણ દેઘ ઇચ્છાં સામાયિક હાઉં.

૯ ઇચ્છં એમ કહી બે હાથ જોડી એક નવકાર ગણી ઇચ્છકારી
ભગવન્ પસાય કરી સામાયિક ડંક કિયરાવેછ.

૧૦ પછી વડિત કરેમિમિતે કહે.

૧૧ પછી ખમાસમણ દેઘ ઇચ્છાં એસણે સંદિસાહુ ઇચ્છં કહી.

૧૨ ખમાં ઇચ્છાં એસણે હાઉં. ઇચ્છં કહી ખમાં ઇચ્છાં ગ-
જાય સંદિસાહુ. ઇચ્છં કહી ખમાં ઇચ્છાં સઝાય કરે ઇચ્છં
એમ કહેવું.

૧૩ પછી ત્રણ નવકાર ગણી બે ઘડી સઝાય ધર્મ ધ્યાન કરવું.

પારવાની.

૧૪ ખમાસમણ દેઘ ઇચ્છિયાવહિ પડિકગવાથી યાવત્ લોગસ્સ સુ-
ધી કહેવો. [પડિ લેવી.

૧૫ પછી ખમાં ઇચ્છાં મુહુપતિ પડિસેહુ એમ કહી મુહુપતિ

૧૬ પછી ખમાં ઇચ્છાં સામાયિક પારં યથા ચક્તિ.

૧૭ વળી ખમાં ઇચ્છાં સામાયિક પારું તહતિ એમ કહેવું.

૧૮ પછી જમણો હાથ ચવળા ઉપર અથવા કટાસણા ઉપર ચાપી

એક નવકાર ગણી સામાન્ય વયગુણો કહેવો. [કાર મણુવો.
૧૯ પછી જન્મણો હાય થાપના સન્મુખ સવળો રાખીને એક નવ-

૧૪ અથ શ્રીજગચિંતામણિ.

જગચિંતામણિજગનાહ—જગતના જીવોને ચિંતામણિ રત્ન જેવા
અને જગતના નાથ, [વિના રક્ષક.

જગગુરુજગરખખણ—જગતના જીવોના ગુરુ અને જગતના જ-
ગગમધવજગસથવાહ—જગતના જીવોના ભાષ અને સાધુ
પ્રમુખ જગજનના સાર્થવાહ.

જગભાવવિઅખખણ—જગતના પદાર્થોના રહસ્ય દર્શાવવાને વિશે
વિચક્ષણ. [ખિજ જેનાં.

અઠાવયસંઠવિચર—અષ્ટાપદ ઉપર ભરતેશ્વરે સંસ્થાપિત કર્યા છે
કર્મભૂમિલાસણ—જ્ઞાનાવરણાદિક આઠ કર્મોનો કાષોછે વિનાશજેણે.
ચઉવીસપિજિણુવર—એવા ચોવિશે જિનવર નિશ્ચય.

જયતુઅપડિહુયસાસણ—૧૧૧૧—વળી કાષથી નહીં રોકાય એ-
વું સાસનછે જેતું એવા તિર્થકર દેવો જયવંતા વર્તો ૧૧૧૧

કર્મભૂમિહિંકર્મભૂમિહિં—અસિ, મપી અને કૃપિ કેપ કર્મથી
આજીવિકા ચાલેછે તેને કર્મભૂમિ કહીએ તે કર્મભૂમિના પં-
દર ક્ષેત્રને વિશે.

પદમસંધયણિ—પ્રથમ વજ્રરૂપભનાસય સંધયણુવાળા.

ઉકકોસયસતરિસય—ઉત્કૃષ્ટપણે એકેસો સીતેર.

જિણુવરાણ વિહરતસહભાધ—તિર્થકર દેવો વિચરતા ભાગે.

નવકોડિહિં કેપડિણુ—નવકોડિ કેવળજ્ઞાની મહારાજા.

કોડિસહસ્તનવસાહુ ગમ્મમ—નવ હજાર કેડિ સાધુ જિનાગમ-
થી ગણીએ.

સ પદ્મજિજ્ઞાસર વીસમુણિ—હાલમાં શ્રી મંદિરસ્વામિ પ્રમુખ વી-
સજિનવર અને મુનિ.

ખિહુંકોડિહિં જરનાણુ—એ કોડિ અને પ્રધાન કેવલજ્ઞાનના ધરનાર.
સમણુહ કોડિ સહસ દુઅ—એ સહસ્ત્રકોડિ શ્રમણુ સાધુ તે સર્વને.
થુણિજિઅ નિચ્ચવિહાણિ—નરના નિચ્ચ પ્રભાતે સ્તવનકરીઓારા.
જયઉસામી જયઉસામી—જયવંતા વર્તો, સ્વામી જયવંતા વર્તો.
રિસહ સત્તુજિ—સ્વામિ રિપસદેવ શ્રી શેત્રુંજય તીર્થ ઉપર.

ઉનિજાંત પહુ નેમિજિજ્ઞા—શ્રીગીરનારણ ઉપર શ્રીનેમિજન પ્રભુ.
જયઉ વીર સચ્ચ ઉરિમંડણુ—સાચોર નગરના આભુષણુ રૂપ.
શ્રી મહાવીરસ્વામિ જયવંતા વર્તો.

ભરઅચ્છહિં મુણિસુવેવ—શ્રી ભરઅશેહેરમાં શ્રીમુનિસુવતસ્વામિ.
મુહરિપાસ દુહદુરિઅ પાંડણુ—મુહરિ ગામના નાયક શ્રી પાથ-
નાથએ જિનપંચક દુખ અને દુરિતનો નાશ કરનાર. [તિર્થકરો.
અવર વિદેહિં તિથયરા—બીજા પાંચ સહાવિદેહને વિષે જે
ચિહું દિસિ વિદિસિ જિહેવિ—ચાર દિશાઓ અને ચારવિદિ-
શાઓ એટલે ખુણાઓમાં જે કોઇપણ. [સંખંધિ.

ત્રીઆણામય સંપદઅ—અતિત, અનાગત અને વર્તમાનઅણ
વંદુ જિજ્ઞાસવેવિ—૧૧૩૧—સર્વ તિર્થકર દેવને હું પાંદુંહું ૧૧૩૧
સત્તાણુવદ સહસ્ત્રા, લાખાણુપત અહુંકોડીઓ, અતીસ
આશિઆણુ. (પાંચાંતર) અતીસવ આસિઆણુ, તિઅસેરએ
ચેદએવંદ—૧૧૩૧—આકોડ, હપનલાખ સત્તાણુ હજાર અને બત્રી-
સેતેવ્યાશી ત્રણસો અને વિષે સર્વ જિનપ્રાસાદ પ્રતે હું મીહુંહું ૧૧૪૧
પનરસકોડિ સંયાધ—પંદરસે કોડ અને.

કેડીઆયાલ લગ્ન અડવજા—ખેતાવીસકોડ અઠાવનલાખ.

છત્તીસ સહસ અસિઝ (પાઠાંતર) અસિઆઘ—છત્તીસહ-
ભરને એંશી. [પ્રતે હું પ્રણમુંછું. ॥ ૫ ॥

સાસય બિંઆઘ પજુમામિ—૧૫૫—શાશ્વતાં જિનબિંય છે તે

૭૫ અથ જંકિંચિ.

જંકિંચિ નામ તિથ્ય—જે કોઇ નામ નિર્ધર હોય.

સગ્ગેપાયાલિ માણુસેલોએ—સ્વર્ગ, પાતાળ, તે મનુષ્ય લોકોમાં.

જાઇ જિણુ બિંઆઘ—જે કોઇ જીતેશ્વરી પ્રતિમા હોય.

તાઇ સગ્ગાઇ વંદામિ—તે સર્વ પ્રતે હું વાંદુછું.

૭૬ અથ નમુથ્યુળં.

નમુથ્યુળં અરિહંતાણું—અરિહંતને નમસ્કાર થાયો.

ભગવંતાણું—૧૧૧—ભગવાનને.

આઘગરાણું—ધર્મની શર્યાત કરનારને.

તિથ્યયરાણું—તિથ્યના કરનારને.

સયંસંબુદ્ધાણું—૧૧૧—પોતાની મેળે બોધ પામેલા છે તેમને.

પુરિસુત્તમાણું પુરિયા સીહાણું—પુરુષને વિષે જિતમ ને, પુરુષને
[વિષે સિંહ સમાન ને. [રખાને.

પુરિસવર પુંડરીઆણું—પુરુષને વિષે જિતમ પુંડરીક, કમળ સ-

પુરિસવર ત્રાંચદૃથીણું—૧૩૩—પુરુષને વિષે દ્વંધહસ્તી સરખાને.

લોગુત્તમાણું લોગનાદાણું—લોકમાં જિતમને લોકના નાથને.

લોગહિઆણું—લોકના હિત કરનારને.

લોગપદવાણું—લોકના વિશે દીવા સમાન.

લોગ પજ્ઞોઽગરાણું-૧૪૮-લોકમાં પ્રકાશ કરનારને.

અભયદયાણું-અભયદાનના આપનારને.

અજ્ઞુદયાણું-શ્રુતં જ્ઞાનરૂપ ચક્ષુ આપનારને. [વતારને.

મગ્ગદયાણું સરણુદયાણું-મોક્ષમાર્ગ, આપનારને, શરણ આ-

ળોહિદયાણું-૧૫૦ સમકિત આપનારને. [કરનારને.

ધર્મદયાણું ધર્મદેસિયાણું-ધર્મના આપનારને, ધર્મના ઉપદેશ

ધર્મ નાયગાણું ધર્મ સારહીણું-ધર્મના નાયકને, ધર્મના સારથીને.

ધર્મવરચાહિરંત ચક્ષુદ્રીણું-૧૫૧-ધર્મરૂપી ઉત્તમ ચાર પ્રકા-

રના ચક્ષુર્વિતે.

અરૂપિ હયવરનાણું દંસણુધરાણું-અરૂપલિત કેવળ જ્ઞાન

અને કેવળ દર્શનના ધરનારને.

વિચ્છેદ છત્રિમાણું-૧૫૨-ધાતિકર્મ રદ્ધિતને.

જિજ્ઞાણું જ્ઞાપયાણું-જિનને જ્ઞાપકને.

તિન્નાણું તારયાણું-તરનારને, તારનારને.

જુદ્ધાણું જોહિદયાણું-તત્ત્વના જ્ઞાણને, તત્ત્વના જ્ઞાણવાનારને.

મુક્તાણું મોક્ષગાણું-૧૫૩-કર્મથી મુકાયજ્ઞાને, કર્મથી મુકાવનારને.

સવ્યન્નૃણું સવ્ય દરિસીણું-સર્વ જ્ઞાણને, સર્વ દેખનારને.

સિવ-ઉપદ્રવરહિત.

મયસ મરુચ મણું મજ્જમય-અચળ, રોગરહિત અમૃત અક્ષય.

મન્વાખ્યાનું-સર્વજ્ઞાધારણિત.

મધુણું રાવિત્તિ-ફરીથી જોયી પાછા આવતું નથી.

સિદ્ધિગદનામધેય-એવી સિદ્ધિ ગતિ છે. માર્ગ જેવું.

ઠાણું સંપત્તાણું-એવાં સ્થાનકે પામેલાં.

નમો જિજ્ઞાસુ—જીને નમસ્કાર થાઓ.

જિઅભયાસુ—ભયા—ભય છતનારને.

જેઅઅમ્મસિદ્ધા—જે ભુતકાળને વિશે. મોક્ષે પ્રહેંગ્યા.

જેઅભવિસ્સતિજ્ઞાગ એકાલે—જે અનાગતકાળે સિદ્ધ થશે.

સંપદઅ વદમાણા—વર્તમાનકાળને વિષે વર્તતા

સન્ને તિવિહેણુ વંદામિ ॥૧૦૧—તે સર્વ પ્રતે મન, વચન, કાયા-

ગે કરી હું વાંદું છું.

૧૭ અથ જાવંતિ ચેદ્ આદં.

જાવંતિ ચેદ્ આદં—જેટલી જીવ પ્રતિમા હોય.

ઉદ્દે અ—ઉર્ધ્વ લોકને વિષે વળી.

અહેઅ—અધો લોકને વિષે વળી.

તિરિઅ લોઅ અ—તિર્છા લોકને વિષે વળી.

સવાઈ તાઈ વદે—તે સર્વ પ્રતે હું વાંદું છું.

ધહસંતો—અહિ રહ્યો છો.

તથ્થ સંતાઈ-૧૧૧—ત્યાં તે પ્રતિમા છે તે પ્રતે.

૧૮ અથ જાવંતકેવિ સાદ્.

જાવંત કેવિસાદ્—જેટલા, કોઈપણ સાદુ છે.

ભરહે રવય—પાંચ ભરત, પાંચ ઐરવત.

મહા વિદેહેઅ—પાંચ મહાવિદેહ એ પંદર ક્ષેત્રમાં.

સન્નેસિંતેસિં પણુઓ—તે સર્વેને નમસ્કાર થાઓ.

તિવિહેણુ—મન, વચન, કાયાએ કરીને.

તિદંડ વિરયાણુ—૧૧૧—અશ્વમ તથા દંડથી નિવર્તેલાને.

૧૯ અથ નમસ્કાર.

નમોઽર્હત—નમસ્કાર થાઓ અરિહંત ભગવાનને.

સિદ્ધા ચાર્યો—સિદ્ધ ભગવાનને, આચારજી ભગવાનને.

પાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ—ઉપાધ્યાયને, અને સર્વ સાધુને.

૨૦ અથ ઉવસગ્ગ હર સ્તવન.

ઉવસગ્ગહર—ઉપસર્ગતો હરનાર.

પાસં—પાર્શ્વ નામનો યક્ષ છે સેવક જેનો ઓવા.

પાસંવંદાભિ—શ્રીપાર્શ્વનાથ મહારાજને હું વાંદું છું.

કમ્ભવજીમુક્કં—કર્મના બ્ધમુહયી મુક્તને. ••

વિસહરવિસ નિત્રાસં—સાપનું ઝેર અતિશયે કરીને નાસ કરનારને.

મંગલ કલ્લાણ આવાસં—૧૧૧૧—મંગળ અને કલ્યાણના ઘરનો.

વિસહર કુલિંગમંતં—વિષહર કુલિંગ મંત્રને.

કંઠેવારેધ—કંઠને વિષે ધારણ કરે.

જો સયા મજ્જાઓ—જે કોઈ માણસ હર્મેશાં.

તદ્સ ગહ રોગમારી—તેના ગ્રહ, રોગ, મહત્તી.

દુહુ જરાજંતિ ઉવસામં—૧૧૨૧—દુષ્ટ જરા ઉપશમ પામે.

ચિહુકિ દૂરેમંતો—એ મંત્ર દૂર રહે.

તુજજ પણામેષ્ટિ—તમને નમસ્કાર કરવો તે પણ.

બહુકલો હોઇ—બહુ રજા આપનાર છે.

નરતરિએ સુવિજવા—મનુષ્ય, ત્રિજન્ય ને વિષે પણ જીવો.

પાવતિ ન દુષ્પ ઢોગમ્—૧૧૩૧—દુષ્પ દારિદ્ર્ય નથી પામતા.

તુહ સમ્મતે લક્ષ્મે—તમારૂં સમ્યક્ત્વ દર્શન પામે છતે.

ચિંતામણિ—ચિંતામણિરત્ન.

કરપપાય વલ્લભહિમે—ઠલપટ્ટક્ષત્રી પણ અધિક એવું.

પાવંતિ અવિગ્ધેષુ—વિક્ષરહિતપણે પામે છે.

જીવા અયરામરંકાણુ—૧૧૪૧—બંધ જીવો અનરામર સ્થાનકતે.

ધમ્ય સંધુઓ મહાપસ—એ પ્રમાણે સ્તવ્યો હે! મહાપસ.

ભત્તિકભર નિકલરેણુ—બકિતના સમુદ્ધે પુરણુ ભરેલ.

હિમએણુતા—હૃદયે કરીને તે કારણુ મારે.

દેવદિગ્ગજ—હે દેવ આપો.

ખોહિં ભવેભવે—ખોધીખીજ જન્મો જન્મ.

પાસજિણુચંદ—૧૧૫૧—હે પાર્શ્વ જીણુચંદ્ર.

૨૧ અથ જયવીયરાય.

જયવીયરાયજગગુરૂ—જયપામો, હેશ્રીવીતરાગ, હેજગત્રય ગુરૂ.

હોઉમમંતુહપલાવઓ—હોજો, મારે તમારા પ્રભાવથી.

ભયવંભવનિવેઓ—હે ભયવંત, ભવતું ઉદાસપણું.

મગ્ગાણુસારિઆ ધકુકલસિદ્ધિ—૧૧૬૧—માર્ગાતુસારી પણ ધમ્મે.

લા રજની સિદ્ધી.

લોગવિરૂદ્ધઓ—લોક વિરૂદ્ધનો ત્યાગ.

ગુરૂજણુપૂઓ—માતા પિતાદિક સદ્ગુરૂની શેવા.

પરથકરણુચ—વળી પરોપકાર કરવો તે.

મુહુગુરૂજોગો—મુહુ ગુરૂનો મેળાપ.

તવ્યયણુસેવણા—તેમના વચનની સેવા તે સર્વે. [હોન્ને.

આભવમખંડા—૧૧૨૧—જ્યાંસુધી મારે સંસાર છે ત્યાંસુધી અખંડ-
વારિજજજજજવિ—નિષેધ્યું છે યધ્યપિ.

નિયાણુઅંધણુ—નિયાણાણું બાંધવું.

વીઅરાયતુહસમએ—હે શ્રીવીતરાગ તમારા સિદ્ધાંતમાં.

તહુવિમમહુજજસેવા—તોપણ મારે હોન્ને સેવા.

ભવેભવેતુમહુચલણાણુ—જન્મો જન્મના વિશે તમારા ચરણની.

દુખખખખઓ—શરીર અને મન સજાંધી દુઃખનો ક્ષય. [વળી.

કમખખઓસમાહિમરણુચ—આઠ કરમનો નાશ, સમાધી મરણુ.

બોહિલાબોઅસંપજજહિ—બોધી બીજનો ભાગ ચાઓ.

મંહુએઅંતુહનાહ—મારે એ ચાર બાબતો હે નાથ.

પણામકરણુણુ—૧૧૪૧—તમને પ્રણામ કરૂં પિ કરી.

સર્વમંગલ માંગટ્ય—સર્વ મંગલીક માંહે મંગલીક છે.

સર્વકલ્યાણુકારણુ—સર્વ કલ્યાણુનું કારણુ.

પ્રધાનસર્વધર્માણુ—સર્વ ધર્મમાં મુખ્ય.

જૈનજયતિશાસન—૧૧૫૧—એવું જૈનસાસન જયવતું વર્તે છે.

૨૨ અથ અરિહંતચેદ્વઆણં.

અરિહંતચેદ્વઆણુ—અરિહંતની પ્રતિમાને.

કરેમિકાકિરસગ્ગ—૧૧૬૧—હું કાકિરસગ કરું છું.

વંદણુવત્તિઆએ—વાંદવાને નિમિત્તે.

પૂઅણુવત્તિઆએ—પૂજવાના નિમિત્તે.

સકારવત્તિઆએ—સત્કારના નિમિત્તે.

સમ્માણવત્તિઆએ—સન્માનના નિમિત્તે.

બોહિલાભવત્તિઆએ—બોધી લાભના નિમિત્તે,

નિરૂપસગ્ગવત્તિઆએ—૧૨૧—જન્મ જરા મરણના ઉપસર્ગથી
રહિત મોક્ષરૂપ સ્થાનક પામવાના નિમિત્તે.

સદ્દાએ, મેહાએ—શ્રદ્ધાએ, નિર્મળ બુદ્ધિએ.

ધીમ્મએ, ધારણાએ—ચિત્તની સ્થિરતાએ, ધારણાએ.

અણપેહાએ, વહુમાણીએ—વારંવાર વિચાર પૂર્વક ચઢતે ભાવ.
હામિકાઉસ્સગ્ગ—૧૨૩—હું કાઉસ્સગ્ગ કરું છું.

૨૩ અથ ચૈત્યવંદન વિધિ.

૧ પ્રથમ ત્રણ ખમાસગણાં દેવાં.

૨ ઇચ્છા કારેણ સંદિસહ ભગવન્ ચૈત્યવંદન કરું ઇચ્છું. એમ કહેવું.

૩ પછી ચૈત્યવંદન, જંકિંચિ, પછી એ હાથ જોડી નાસીકા સુધી
ઉચ્ચા રાખી નમુચ્ચુણું કહેવું.

૪ પછી જવંતિ ચેમ્મઆઈ ખમાસમણું દેધ જવંત કેવિસાહૂ પછી
નમોહંત સિદ્ધાચાર્યો પાધ્યાય સર્વ સાધુબ્ધ્યઃ કહી સ્તવન કહેવું.

૫ એ હાથ જોડી માથા સુધી ઉચ્ચા રાખી જયવીયરાય આ ભવ-
મખંડા સુધી કહી હાથ જરા નીચા ઉતારી આક્રીના રહેલા
જયવીયરાય પુરા કરવા.

૬ પછી ઉભા થઈ અરિહંત ચેમ્મઆણું કરેમિમાઉસ્સગ્ગ અનન્થ
ઉસસિએણું કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો.

૭ પછી નમો અરિહંતાણું બોલી નમોહંત સિદ્ધાચાર્યો પાધ્યાય સર્વ
સાધુબ્ધ્યઃ કહી એક થોડા કહેવી.

૨૪ અથ સઠ્ઠલોણ અરિહંત ચેદ્દઆણં.

સઠ્ઠલોણએઅરિહંતચેદ્દઆણં—સર્વ લોકમાં અરિહંતની પ્રતિમાને ;
કરેમિ કાઢિસગ્ગ—૧૧૧૧—હું કાઢિસગ્ગ કરુંછું.

વાંદણ વતિઆએ—વાંદવાના નિમિત્તે.

બાંકીના પાઠ અરિહંત ચેદ્દઆણં પ્રમાણે લેવો.

૨૫ અથ પુરુષવર વરદી.

પુરુષવર વરદી—પુરુષવરનામાં દીપના અર્ધ ભાગમાં.

ધાયધસંડે અ જંબુદીવે અ—ધાતપી ખંડ અંતે જંબુદીપમાં.

ભરહુ રવય વિદેહ—પાંચ ભરત, પાંચ ચૈરવત ને પાંચ મહાવિદેહમાં.

ધમ્માધગરે નમંસામ્બિ—૧૧૧૧—ધર્મની આદિના કરનારને હુંનમુંછું.

તમતિમિર પડલ વિદ્ધ, સણુસ—અગ્નિરૂપી અધિકારના સમુ
હનો નાશ કરનારને. • [છિદ્ર તેમણે પુણ્યતને.

સુરગણુ નરિંદ મહિઅસ—દેવતાના સમુહ તથા માણસના

સીમાધરસ વદે—મર્યાદામાં રાખનાર (સિદ્ધાંત) ને વાંદુંછું.

પરેદાડિઅ મોહજલસ—૧૧૧૧—તોડી નાંખી છે મોહરૂપી જાળ
તે જેણે એવાને. •

જામજરામરણસોગપણાસણુસ—જન્મ, જરા, મરણ, અતે

શોક તેના અતિશયે કરીને નાશ કરનારને.

કક્ષાણુ પુરુષલ વિસાલમુદ્ધાવહુસ—કલ્યાણ તથા સંપૂર્ણ વી-
રિતિયું એવું મોક્ષ સંબંધી સુખ તેના આપનારને.

કો દેવ દાણુવ નરિંદગણુનિઅસ—કોણ, દેવ, જાનવ, અતે
માણસના ઇન્દ્રોના સમુહ તેમને અર્ચીત=પુણ્યત.

ધમ્મરૂપ સાર મુખસંલક્ષ કરે પમાય—૧૧૩૧—એવો શ્રુત ધર્મ
તેનો સાર પામીને પ્રમાદ કરે ?

સિદ્ધિ લો પયઓ જુઓજિજ્ઞાસુઓ—હે જ્ઞાનવંત લોકો ! સિદ્ધિ
એવા જીવંતને આદર સહિત હું નમસ્કાર કરું છું.

નંદી સયા સંજમે—સંજમને વિશે સદા સમૃદ્ધિ થાઓ.

દેવનાગ મુખજ કિંતરગણુ રસભૂય ભાવશ્ચિએ—દેવ, નાગ,
સુવર્ણ કુમરને વ્યંતરના સમૂહે સત્યભાવે કરી અર્ચીત=પુજીતછે.

લોગો જથ પદ્મિઓજગમિણું—વળી લોક એટલે ત્રિકાળ જ્ઞાન
જેને વિષે કહ્યું છે તથા આ જગત.

તેલુક મન્યાસુર—તણુ લોક મધ્યે મનુષ્ય અને અસુર તથા કિ-
પલક્ષણથી નારકી ત્રીજાંય પણુ લેવા એ પ્રકારનું કહ્યું છે.

ધમ્મો વટ્ટિ સાસઓ વિજયઓ, ધમ્મુત્તરં વટ્ટિ—૧૧૪૧—એવા
શ્રુત ધર્મ તે વૃદ્ધિને પામે, સાધ્યો છે તે વિશેષ જ્યવંત ધર્મ
ધર્મનું પ્રધાનપણું થાય તેમ વૃદ્ધિને પામે.

સુઅરસ ભગવઓ—હે ભગવાન તે શ્રુતને આરાધવા ભણી.
કરેમિ કાઉરસગ્ગ—હું કાઉરસગ્ગ કરું છું.

૨૬ અથ સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં.

સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું પારગયાણું પરપરગયાણું—સિદ્ધને, બુદ્ધને,
સંસાર સમુદ્રથી પારગત થયેલાને, અનુક્રમે મોક્ષ પોંહેયેલાને.

લોઅગ્ગ મુવજયાણું નમોસયા સવ્વ સિદ્ધાણું—૧૧૫૧—લોકના
અગ્રમાગને પોંહેયેલા એવા સર્વે સિદ્ધને સદા નમસ્કાર થાઓ.

જો દેવાણુવિ દેવો—જે દેવોનો પણ દેવ છે.

જા દેવા પંજલી નમંસંતિ—જેને દેવો હાથ જોડીને નમે છે.
 તં દેવ દેવમહિમ્—દેવતાનો દેવ જે ઇશ્વર તેણે પુજીત એવા તે.
 સિરસા વંદે મહાવીર—૧૧૨૧—મહાવીર સ્વામીને મસ્તકે કરીને
 હું વાંદું છું.

ઇક્ષોવિ નમુક્ષારો—એક પણ નમસ્કાર.

જીજીવર વ સહસ્ત્ર વદ્ધમાણુદસ—જીવનવરમાં જીવન સરખા એ-
 ટલે પ્રધાન એવો વર્ધમાન સ્વામીને.

સંસાર સાગરાઓ, તારેછ નરં વ નારિંવા—૧૧૩૧—સંસાર સ-
 મુદ્રથી મુરખ અથવા જીને તારે.

ઉનિજત સેલ સિહરે—ગીરનાર પર્વતના શિખર ઉપર.

દિપ્ખાનાણું નિસિહિમ્—જરૂર—દિક્ષા કલ્યાણક, અને જ્ઞાન
 કલ્યાણક, અને નિષેધીકા=મોક્ષ કલ્યાણક થયાં છે જેનાં.

તં ધમ્મ ચક્રવર્તિ—તે ધર્મ ચક્રવર્તી.

અરિઠ્ઠ નેમિં નમંસામિ—૧૧૪૧—અરિષ્ટ નેમીને તું નમસ્કાર કરું છું.

ચત્તારિ અઠ્ઠ દસ દોઅ,—ચાર, આઠ, દસ, અને એ.

વંદીઆ જિજીવરા ચઉન્વીસ—ઇંદ્રાદીઠે પણ ચોવીસ તિર્થંકરો
 ને વાંધા. [જેણે એવા.

પરમઠ્ઠ નિઠ્ઠિઅઠ્ઠા—પરમાર્થે કરી સ્થીર અચળ કર્યું છે પ્રયોજન
 સિદ્ધા સિદ્ધિ મમ દિસંતુ—૧૧૫૧—સીદ્ધા મુજને સિદ્ધિ દેખાડો.

૨.૭ અથ વૈયાવચ્ચગરાણં.

વૈયાવચ્ચગરાણં સંતિપરમમ્—શ્રી જીન સાસનની વૈયાવચ્ચ કર-
 નાર, અને જાંતીના કરનાર.

સમ્મદિદ્ધિ સમાહિગરાણુ—સમક્ષિત દ્રષ્ટિ જીવોને સમાધિના કર-
નાર દેવોને આશ્રીતે.

કરેભિ કાહિરસગ્ગ—૧૧૧૧—હું કાહિરસગ્ગ કરું છું.

૨૮ અથ પરમેષ્ઠી નમસ્કાર.

નમોઽહુતિસદ્ધાર્થો પાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ—૧૧૧૧—અરિહંત
સિદ્ધ, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, સર્વ સાધુ એ પાંચ પરમેષ્ઠીને
નમસ્કાર હો.

૨૯ અથ સંસારદાવાની સ્તુતિ.

સંસારદાવાનજહાહુનીરું—સંસારરૂપી દાવાનજ=અગ્નિ તેના તા-
પને ઓલવવાને પાણી સમાન. [વાને પવન સમાન.

સંમોહધૂલીહરણુસમીરું—મોહ=અજ્ઞાનરૂપ ધુળ તેને હરણુ કર-
માયારસાદારણુસારસીરું—કપટરૂપ પૃથ્વી તેને ખોદવાને ધણુ
તીક્ષણુ હજી સમાન એવા.

નમાભિવિરંગિરિસારધીરું—૧૧૧૧—વીર સ્વામી જે મેરૂ પર્વતની
પેઠે ધીર છે એવાને હું નમુંછું.

ભાવાવનામમુરદ્ધનવમાનવેન—ભાવે કરીને નમ્યા એવા દેવ-
તા અને દાનવ અને મનુષ્ય તેના સ્વામી.

ચૃલાવિલોલકમલાવલિમાલિતાનિ—તેમના મસ્તકને વિશે જે
મુગટ તે ઉપર રહેલી દેદીપ્યમાન કમળની, શ્રેણીઓ તેવડે કરી
પૂજીત છે એવા.

સંપુરિતાભિનતલોકસમીહિતાનિ—બરાબર રીતે પુરણુ કર્યા છે
નમનાર લોકના મનોવાંચિત જેમણે એક.

કામનંભાભિજનરાજપદાનિતાનિ-૥૨૧૥—જીનેશ્વર ભગવાનના
તે ચરણ પ્રતે યથેચ્છપણે હું નમું છું.

બોધાગાધંસુપદપદવીનીરૂપરાભિરામ—અગાધ છે બોધ જેનો
વળી સુંદર પદની રચના તે રૂપ પાણીના સમૂહે કરી શોભાપમાન.

જવાહિંસાવિરલલહરિસંગમાગાહદેહ—વળી જીવ દયારૂપ અ-
તરરહીત એવા તરંગો તેના સંગમે કરી અપાર છે દેહ જેનો.

ચૂડાવેલગુરુગમભણિસંકુલદૂરપાર—વળી સિદ્ધાંતોની ચૂલીકા-
રૂપી વેલો છે જેને વિષે એવો વળી મોટા પાઠ રૂપરત્ને કરી
બરેલો વળી અત્યંત દુર છે પાર જેનો.

સારંવીરાગમજલનિવિંસાદરંસાધુસેવે—૥૩૧૥—વળી સારભૂત
એવો વીરજીનેશ્વરનો આગમરૂપી સમુદ્ર તે પ્રત્યે આદરસહિત
સમ્યક પ્રકારે હું સેવું છું.

આમૂલાલોલચૂલીખહુલપરિમલાલીલોલાલિમાલા—મુળ સુ-
ધી ચપળ વળી મકરંદ સુગંધના કણીઆ તેના ધણા સુગંધ
તેને વિષે આશક્ત એવા જે ચપળ ભરણાઓ તેની=શ્રેણી.

ઝંકારારાવસારામલદલકમલાગારભૂમિનિવાસે—તેના શબ્દે
કરી પ્રધાન એવું, વળી નિર્મળ એ પાંદડાંએ કરી સહિત
એવા કમળ ઉપર રહેલા ધરની મધ્ય ભાગની ભૂમિને વિષે
વાસ છે જેનો.

છાયાસંભારસારેષરકમલકરૈતારહારાભિરામે—કાંતિના સમૂહે
કરી પ્રધાન વળી સુંદર કમળ છે જેના હાથને વિશે વળી
દેહીપ્યમાન હારે કરીને સુંદર એવી.

વાણીસંદાહદેહવવિરહવરદેહિભક્તિસાર—૧૧૧૧—દ્વાદશાંગી રૂપ વાણી તેનો સમુદ તેજ છે સરીર જેનું એવી હે દેવી અને સુંદર મોક્ષ રૂપી મરદાન આપ.

૩૦ અથ કલ્હાણ કંદં.

કલ્હાણકંદંપદમજિજ્ઞાસું—સુખ વૃદ્ધિના મૂળ એવા પ્રથમ જીનેંદ્રપ્રતે. સંતિતઓ નેમિજિજ્ઞાસું મુશ્લિન—શ્રી સંતિનાથ પ્રતે તે વાર પછી મુનિઓના ઇદ્ર શ્રી નેમિજીનેશ્વર તે પ્રતે.

પાસં પયાસં સુગુણિકઠાણું—પાર્શ્વનાથ, જે ત્રણ લુવનને વિષે પ્રકાશના કરનાર વળી સારા ગુણનું એક સ્થાન એવા.

ભત્તીઘ વંદે સિરિ વંદમાણું—૧૧૧૧—શ્રી વર્ધમાન સ્વામી પ્રતે ભક્તિએ કરી વાંદું છું. [મુદ્રના અંતને.

અંપાર સંસાર સમુદ્ધપાર—નથી પાર જેનો એવા સંસાર સપ્તાસિવંદિત સુધકસાર—પામેલા એવા, પવિત્ર વસ્તુઓનો એક સાર એવું મોક્ષ તે પ્રતે દો. [તિને જે વાંદવા યોગ્ય.

સવે જિજ્ઞાસું સુરવિંદ વંદા—સર્વે જીનેંદ્રો દેવતાઓના સમુદ કલ્હાણ વલ્લીજી વિસાલકંદા—૧૧૨૧—કસ્યાણુરૂપ વેલીના મોટા મુળે એવા છે. [સુંદર સ્થ સમાન એવા.

નિવ્વાણમગ્ધેવરજાણકમ્પ—મોક્ષ મારમતે વિષે પોંચાડવાને પજ્ઞાસિયાસેસ કુવાઇકમ્પ—અતિશયપણે તાણ કર્યો છે સંપૂર્ણ પાપડિઓનો અહંકાર જેણે એવા.

મધજિજ્ઞાણું સરણું બુહાણું—જીનેશ્વર ભગવાનના મતને પંડિત પુરુષોને આધારબુન એવાને.

નમામિ નિઝ્ચં તિજગ્મ્પહાણું-૧૩૦-તથા જગતને વિષે પ્ર-
ધાન એવાને હું નમસ્કાર કરું છું.

કુંદિંદુ ગોખ્ખીર તુસારવન્ના-મયકુંદ જાતિના કુલ, ચંદ્રમા,
ગાયનું દુધ, તથા હિમ એ ચારની પેઠે ઉજવળ છે રંગ જેનો.

સરોજહૃથ્યા કમલે નિસન્ના-કમળ છે હાથમાં, જેને એવી,
અને કમળને વિષે બેઠેલી એવી. [એવી શ્રુતદેવી.

વાએસિરી પુથ્થય વગ્ગહૃથ્યા-પુસ્તકનો સમુહ જેના હાથમાં છે.

સુહાયસા અરહ સયાપસથ્યા-૧૪૦-તે અમને હમેશાં સુખને
માટે થાઓ. વળી શ્રી સંધતી ભક્તિ કરવાથી ઉત્તમ છે.

૩૧ અથ ગુરુ વાંદળાં.

ઇન્દ્રામિ ખમાસમણો વંદિઉ-હે ક્ષમા શ્રમણ હું ઇન્દ્રું છું.
વાંદવાને.

જવણિજ્જાએ નિસીહીહિઆએ-૧૧૧-શક્તિઃએ(કાળક્ષેપ કર-
વાની) કરી, જીવહિંસાદિક નિવૃત્તિરૂપ, પ્રયોજનવાળા શરીરવડે.

આણ્ઠાણ્ઠહ, એ, મિહિગ્ગાહ-૧૧૨-મિત અવગ્રહ (સાડા ત્રણ
હાથ પ્રમાણ ક્ષેત્ર માંહે પ્રવેશ કરવાની, મુજને આચ્છા આપો,
ગુરુ કહે હું આચ્છા આપુછું.

નિસિહી-પછી શૂબ્ધનિસિહી-ગુરુ વંદણ સીવાય બીજી ક્ષતિયા નિ-
વેષ એમ કહેતો થકો અવગ્રહમાં પેશીને બેસી સાધુ ડાળા
દીવણ ઉપર અને આવક સ્વવળા ઉપર મુહપત્તી મુઠ્ઠી બે હાથ
કપાળે લગાડી ગુરુના ચરણ પ્રતે સ્પર્શ કરવા આ રીતે કહે.

અહો, કાથં, કાથ, સંક્રાન્ત—નીચલીકાય એટલે પગ તે પ્રતે
મારા હાથ અને લલાટે કરી સ્પર્શવુંછે તેની આગા આપો, તે
ગુરની આગા પામી ગુરના ચરણ પ્રતે પેતાના હાથ તથા
મસ્તકે કરી રૂડી રીતે સ્પર્શ કરે પછી ઉભો થઇ મસ્તકે બે
હાથ ચઢાવી ગુરના સામી દ્રષ્ટી રાખી. [હોય તે ખમળે.

ખમણિજ્જો, ભે, કિલામે—હે ભગવંત કંઈ ખેદ ઉપજાવ્યો
અસ્પર્શકિલંતાણું, ખહુસુભેજ્જભે, દિવસો, વધક્કંતો—૧૩૧—
થોડા થાકવાળા એવા ધણા સુભે કરીને આપ સાહેબનો દી-
વસ વીત્યો? ગુર કહે તહતિ=તેમજ પછી શીખ્ય કહે.

જતાભે—૧૪૧—હે કરણા સમુદ્ર, આપ સાહેબની તપ, નિયમ,
સંયમ, સ્વાધ્યાય રૂપયાત્રા, અન્યાયાધ પણે વર્તેછે? તે સાં-
ભળી ગુર કહે (જુજઝંપિવદ્વએ) તને પણ વર્તેછે.

જયણિજ્જં, ચ, ભે—૧૫૧—છંદ્રીય અને નોછંદ્રીએ પીડીત ન-
હી એવું તમારું શરીરછે? ગુર કહે (એવ) એમજછે.

ખામેમિ, ખમાસમણા,—હું ખામુ છું હે ક્ષમા શ્રમણ.

દેવસિઅં વધક્કમ્—૧૬૧—દીવસ સગંધી અપરાધ પ્રતે હું
ખામુછું. એટલે ગુર કહે (અહંવિખામેમિ) હું પણ ખમાવુંછું
પછી શીખ્ય, પગે જીતમુદ્રા અને હાથે યોગમુદ્રા સાચવતો ઉ-
ભો રહી નીચે પ્રમાણે કહે.

આવસિઆએ, પડિક્કમામિ—શાવશ્યં કર્તવ્યં જે ચરણ સીતરી
અને કરણ સીતરી રૂપ ક્રિયા પડિલેહણુ પ્રમુખ કરતાં જે અ-
તિચાર લાગ્યો હોય, માહું આચર્યું હોય તેંચકી નિવર્તુંછું.

ખમાસમણાણું, દેવસિઆએ, આસાયણાએ—ક્ષમા શ્રમણ
સગંધીની દીવસને વિષે થઇ એવી આશાતનાએ કરીને?

તિતીસન્નપરાએ, જાંકિચિમિચ્છાએ—તેત્રીસ અનેરી આશા-
તના માંહેતી જે કંઈ મિથ્યાભાવ રૂપ આશાતના થઇ હોય
તેને કરીને.

મણુદુઃકડાએ, વયદુઃકડાએ—મન સંબંધી પાપ તે રૂપ આશા-
તનાએ, વચન સંબંધી પાપ તે રૂપ આશાતનાએ કરી.

કાયદુઃકડાએ—કાયા સંબંધી પાપ તે રૂપ આશાતનાએ કરી.

કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોહાએ—ક્રોધ રૂપ આશાત-
નાએ કરી, માનરૂપ આશાતનાએ કરી, માયા એટલે કપટ
રૂપ આશાતનાએ કરી, લોભરૂપ આશાતનાએ કરીને.

સવ્વ કાલિઆએ, સવ્વ મિચ્છા વચારાએ—સર્વ કાલ સંબં-
ધી અને સર્વ મિથ્યા ઉપચારરૂપ એટલે કુડ કપટરૂપ આશા-
તનાએ કરી

સવ્વવંખમાઘકમણાએ, આશાયણાએ—સર્વ ધર્મ તે આઠ પ્ર-
વચન માતારૂપ અથવા સર્વ ધર્મની કરણીને ઓળંગવા રૂપ
આશાતનાએ કરીને.

જો, મે, અઘઆરો, કચ્ચો, તરસ, ખમાસમણા—જે મારે
છવે અતિચાર કયો હોય તે પ્રતે હે ક્ષમા શ્રમણ તમારી સમીપે
પડિકમામિનિંદામિ, ગરિહામિ, અપાણુ, વૈસિરામિ—નાણા
પડિકમું છું તેમ હું નિંદુછું, ગુરની સામે ગરહુંછું=વિશેષનિં-
દુછું. નુદ પાપિષ્ટ આત્માપ્રત્યે હું છોડાવું છું.

(અહીંયાં ખીણવારને વાંદણે આવસિઆએ પદ ન કહેવું)

૩૨ અથ અતિચારની આઠ ગાથા.

નાણુમિ દંસણુમિઅ—જ્ઞાનને વિષે દરજીને વિષે.

ચરણમિ, તવમિ, તદ્વચ ચિરિશમિ—ચારિત્રને વિષે, તપને વિષે, તેમજ વિર્યને વિષે.

આચરણં આચારો—જે આચરણ તેને આચાર કહીયે.

ધ્યમ્યએસો પચ્ચહા ભલિઓ—૧૧૧૧—એ પાંચ પ્રકારે આચાર કહેા છે.

કાલે વિણમ્યં બહુભાણે—જે કાલે જે ભણવાનું હોય તેજ બણવું તેને કાલ કહીએ. ખીણું વિણમ્ય કહેતાં માનીતો વિનય વંદનાદિક કરવું, માની. તથા માનને વિષે બહુ માન કરવું.

ઉવહાણે તદ્વ અનિણ્ણવણે—ઉપધાન વહેવું તેમજ વિદ્યાગુરુ તેને વિસારવો નહીં.

વંજણ અથ તદ્વભએ—સત્ર, અક્ષર, શુદ્ધ બણવો અર્થ શુભ બણવો તે એ શુદ્ધ બણવાં.

અકુવિહોનાણુમાચારો—૧૧૨૧—એ આઠ પ્રકારે માનાચાર બણવો.

નિરસંકિત્ત, નિક્કંખિત્ત—નિઃસંકિત્ત=વીતરાગના વચનમાં સંકા ન કરવી, નિઃકાંક્ષિત્ત=જનમત વિના ખીળ મતની ઇચ્છા કરવી નહીં.

નિવિવિતિગિચ્છા અમૂઢ દિટ્ઠીત્ત—નિર્વિતિગિચ્છા=સાધુ, સાધવી, ના મેક્ષાં વસ્ત્ર દેખી દુઃખિય કરતી નહીં, અમૂઢદષ્ટિ=ખીળ મતના લોકનો ચમત્કાર દેખી એ મતમાં કાંઈક છે એમ વિચારવું નહીં.

ઉવવૂહ ચિરીકરણે—ઉપ વૃહંક=શમકિત ધારી ગુંણવંતના અલ્પ ગુણની અલ્પપૂર્વક પ્રશંસા એટલે પ્રકાશથી તે, ચિરીકરણન મતથી પડતા પ્રાણીને ચિર કરવો.

વચ્છસ પ્પભાવણે, અઠ્ઠ-૧૧૩૫—સાધર્મિકની વિશેષ ભક્તિ કરવી
તથા સર્વ જીવોને વિષે મૈત્રીભાવ રાખવો તે પ્રભાવિક બીજા
ધર્મના લોક જીન ધર્મની અનુમોદના કરે એવાં કામ કરવા.
એ આઠ વક્ષણ દર્શનાચારનાં જાણવાં.

પણિહાણુ જ્ઞેગજ્જુત્તે—પ્રણિધાન=એકાગ્ર સાવધાન પણે કરી મન
વચન કાચના યોગયુક્ત. [શ્રુતિ તેણે કરી.

પંચહિં સમિઠ્ઠિતિહિં ગુત્તીહિં—પાંચ સમિતિ તથા ત્રણ
એસચત્તિયારે—એ ચારિત્રાચાર. •

અઠ્ઠવિહો હોઠી નાયબો—૧૧૪૧—એ આઠ પ્રકારે છે તે જાણવું.

ખારસવિહંભિવિતવે—ખાર વિધ તપને વિષે નિષ્ઠ.

સહિભંતર ખાહિરે કુમ્મસદિહે—જ બેદ અબ્યંતર અને છ બેદ
ખાહ્ય સહીત વળી તીર્થકરોએ પ્રકારયું છે એવા તપમાં પ્રવર્તવું.

અગિલાઇ અણાણવી—દુર્ગંધભાવરહિત છે, વળી આશનાદિક
આજીવિકાએ કરી રહિત છે, એટલે હું જે તપ કરે તો પેટ
ભરાઇ ચાલે એવી બુદ્ધિથી તપ ના કરવો.

નાયબો સો તવાચારે—૧૧૫૫—જાણવો તે તપ્પાચાર.

અણસણ મૂણાયરિયા—અનશનતપ=ચાર આહારનો ત્યાગ થોડા
કાળસુધી અથવા જાવજીવ સુધી કરવો તે, ઉનોદરિકા=વસ્ત્રપાત્ર
ઓછાં કરવાં અથવા ઓછું જમવું તે.

વિત્તિ સંખેવણં રસુચ્ચાઓ—વૃત્તિસંક્ષેપતપ=આજીવિકાનો સંક્ષેપ
કરવો તે અને રસનો ત્યાગ કરવો.

કાપકિલેસો સંલીણયાય—કાપત્તે દમવી, અંગોપાંગ કુકડીની પેઠે
સંવરી રાખવા તેને સંલીનતા તપ કહીએ.

બજાઓ તવો હોય—૧૧૬—એ બાજી તપ.

પાયચ્છિત્તં વિજ્ઞાઓ—પ્રાયશ્ચિત્ત તપ=કરેલા અપરાધની ગુરૂ પામે
આલોચણ લેવી તે, વિનય તપ=ગુરુનો વિનય ભક્તિ સાચવવી તે.

વેયાવચ્ચંતહેવ સજ્ઞાઓ—વૈયાઞ્ઞ્યતપ=દેશની વૈયાવચ્ચ કરવી
તે, તેમજ બણવું છત્યાદીક પાંચ પ્રકારનો સ્વાધ્યાય તપ.

જાણું ઉત્સરગ્ગો વિચ્ચ—ધ્યાન તપ=શુભધ્યાનનું ધ્યાવનું; ઉત્સ-
ર્ગતપ=કર્મ ક્ષય અર્થે કાઉત્સરગ્ગ કરવો; નિશ્ચે.

અભિભંતરઓ તવોહોય—૧૧૭—એછ પ્રકારે અભ્યંતર તપ છે.

અણિગુહિચ્ચ બસ વિરિઓ—અનિગૂહિત=આણદાંડેણું પ્રગટ છે.
બલ વીર્ય જેનું.

પડિક્કમધ જો જહુત્તમાઉત્તો—પરાક્રમ કરે જે યથોક્ત=શ્રીતિથં-
કર દેવે કહ્યું છે તેમાં ખેદ નહીં પામતા ધર્મને વિશે ઉદ્ધમ કરે
તથા ઉપયુક્ત=સાવધાન થકો કરે. (ધર્મ કાર્યને વિશે પ્રવર્ત.

જુજ્ઞમ અજહા થામં—પોતાના બળના અનુસારે યથાશક્તિ
નાયવ્યો વીરિઆયારો—૧૧૮—એ વીર્યાયાર જાણવો.

૩૩ અથ દેવસિઅંઆલોડં લિચ્ચતે.

ઇચ્છાકારેણ સંહિસહ ભગવન—પોતાની ઇચ્છાએ કરીને આગ્રા
કરો હે ભગવંત.

દેવસિઅંઆલોડિં—દિવસ સંજ્ઞાથી જે અતિચાર તે. પ્રત્યે પ્રકાશું.
ઇચ્છં આલોએમિ—ઇચ્છાએ કરી પ્રકાશું. અતિચાર કીધો હોય.

જોમે દેવસિઓ અગ્રયારો કર્યો—જે ભારે જીવે દિવસ સંજ્ઞાથી
કાઠઓ વાઠઓ માણસિઓ—કાયા સંજ્ઞાથી, વચન સંજ્ઞાથી,
અને મન સંજ્ઞાથી.

ઉત્તમુત્તો ઉત્તમભોજ્ય—ઉત્તમભોજ્ય—તથા—ઉત્તમભોજના યોગે
નીપજ્યો ને, અકલ્પ=નિધિ થકી રહિતપણાના હેતુ થકી ઉ-

ત્તમભોજ્ય—ઉત્તમભોજ્ય—અકલ્પિત—નિધિ કરવા યોગ્ય એવો,
જે ઉત્તમભોજ્ય તે ઉત્તમ ભોજનાથી.

દુર્વિચિતિઓ અજ્ઞાપારે—દુષ્ટ કાર્યને મનમાં ચીતવવાથી જા-
નાચાર=જે થકી પ્રતાદિકને, સર્વથા ભગ થાય તેથી.

અણિચિત્તએવે અસાચગ પાઉંગા—જે હચ્છવા યોગ્ય નથી
તથા આવકને અનુચિત કરવાથી થયેલા અતિચાર.

નાણે દંસણે ચરિતા ચિરિતે—માનને વિષે, દર્શનને વિષે, કંઈક
વિરતિ રૂપ, કંઈક અવિરતિ રૂપ એવું જે દેશવિરતીરૂપ આ-
વકનું ચારિત્ર તેને વિષે.

મુખે સામાધએ તિન્હુ ગુચીણુ—શ્રુતસિદ્ધાંતને વિષે, સામાયકને
વિષે, મનગુપ્તિ, વચનગુપ્તિ અને કાય ગુપ્તિ એ ત્રણ ગુપ્તિને વિષે.

ચકિન્હુ કસાયાણુ—કોષ, માન, માયા, લોભ એ ચાર કસાયે કરી.

પંચન્હુ અણુઅણુ—પાંચ અનુવ્રત માંહેથી.

તિન્હુ ગુણુવધાણુ, ચકિન્હુ સિષ્ટા પદાણુ—ત્રણ ગુણુવ્રત
માંહેથી તથા સાત સિક્ષાવ્રત માંહેથી.

બાલસવિદુરસ સાતગચ્છમરસ—એ બાર પ્રકારના વ્રત રૂપ જે
મુખે પદ્મ તે માંહેથી.

જામ કિન્હુ જામિયલિયા—જે ખંડુ=દેશ થકી બાળ્ય અને
જે વિદ્યા=સર્વ થકી બાળ્ય હોય.

તમ્હાં ચિત્તચિત્તિ દુષ્ટ—તેક માર પાપ નિવૃત્તિ માટે.

૩૪ અથ સાત લાખ.

સાત લાખ પૃથ્વીકાય, સાત લાખ અપ્પકાય, સાત લાખ તેહિકાય, સાત લાખ વાહિકાય, ૬૪ લાખ પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય ચૌદ લાખ સાધારણ વનસ્પતિકાય, બે લાખ ઘેરેદ્રિય, બે લાખ તેરેદ્રિય, બે લાખ ચારેદ્રિય, ચાર લાખ કેવતા, ચાર લાખ નારકી, ચાર લાખ તિર્યચપચેદ્રિય, ચૌદ લાખ મનુષ્ય, એવંકારે (એ પ્રમાણે) ચારાશી લાખ જીવાનિ માંહે માહારે જીવે જે કોઈ જીવ હણ્યો હોય, હણ્યાવ્યો હોય, હણતાં (મારતાં) પ્રત્યે અનુમાદો (વખાણ્યો) હોય, તે સર્વે મને, વચને, કાયાએ કરી તરસ મિચ્છામિ છુકાં.

૩૬ અથ અઠાર વાપ સ્થાન.

પહેલે પ્રાણાતિપાત (જીવહંસા) બીજે મૃષાવાદ (જીવ) ત્રીજે અહતાદાત (નદી આપેલું લેવું તે=ચોરી) ચોથે મૈથુન (સ્ત્રીસેવન) પાંચમે પરિગ્રહ (પૈસો રાખવો) છઠે ક્રોધ, સાતમે માન (અહંકાર) આઠમે માયા (કપટ) નવમે લોભ, દસમે રાગ, ઇગિઆરમે દ્વેષ, પારમે કલહ (કવેશ) તેરમે અભ્યાખ્યાન (આગેવું) ચૌદમે વૈશુન્ય (ચાડી) પંતરમે સ્તિઅસ્તિ, (શ્રુષ્ઠ દુઃખે હરખ શોક કરવો) સોળમે પરચરિત્તઃ (મારકી નિંદા) અઠરમે માયા મૃષાવાદ (મનમાં ખીજ વાત હોય ને, મેહિ મીઠું બોલવું કી રીતે છળ કરીને રંગવું) અઠારમે મિચ્છાત્વ રાજ્ય (મિચ્છાત્વ સેવવારૂપ પરીણામ) એ અઠાર પાંચ સ્થાનક માંહે માહારે જીવે જે કોઈ સેવ્યું હોય સેવકાવ્યું હોય, સેવતાં

મત્રે અનુભવું હોય તે સર્વે અને, વચ્ચે, કામ્યક્રમે કરી ત-
સ્સમિચ્છમિદુઃકં ॥

૩૬ અથ દેવસિઅ પટિકમણે ઠાડું.

સવસિઅ, કેવસિઅ—સર્વે અથ દિવસ સંબંધી અતિચાર તે.
દુઃખિતિઅ, દુઃખાસિઅ, દુઃખિતિઅ, નરસમિચ્છમિદુઃકં—
દુઃખિતિ તે માહું ચિત્તેહું તે ચક્રી, વળી દુઃખામિત જે હ-
પ્રયોગ રહિત ખોટું ખોલહું તે ચક્રી, વળી દુઃખિત એટલે
દુઃખ એટલે પ્રવૃત્તિ કરવા ચક્રી, જે અતિચાર લાગ્યો હોય
તે માહું પાપ મિથ્યા થ.ઓ.

૩૭ અથ વંદિતા.સૂત્ર.

વદિતુ સવસિઅ—સર્વે એવા તિયેકર તથા સિદ્ધભવવાનિ વાંદીને.
વચ્ચેયરિએ અ સવસાહુઅ—વચ્ચેયરિ=વચ્ચેના દાતાર, તથા
ઉપાધ્યાય=સિદ્ધાંતના બધાવનાર, તથા સર્વ સાધુ મુનિરાજ-
ને (વાંદીને)

અચ્છામિ પટિકમિઉં, સાવચ્છામિઅચ્છામિઅચ્છામિ—પરિણામ-
કષમને વિષે લાગેલા અતિચાર ચક્રી પ્રતિક્રમવાને કું અચ્છામિઅ
એમે વચ્ચેયરિએ, નાચ્છે તહ દંસચ્છેયરિએ—જે માટે તતોના
અતિચાર જાનને વિષે તથા દર્શનને વિષે તથા ચારિત્રને વિષે
અમે એ શબ્દ ચક્રિ તમાચારના તથા વિચિત્રતાના અતિચાર.
સુહુએ અ અચ્છામિ અ, તાનિંદે તાચ્છામિ—પરિણામ-
સુદમ તથા બાહ્ય અચ્છામિનાં આમે તેવો જે હોય અતિચાર
લાગ્યો હોય તેને નિંદુહું તથા સુવ સાચા કું અચ્છામિ ॥૩૭॥

દુવિહો પરિગ્રહમિ, સાવજને બહુવિહો અ આરંભે—એ

પ્રકારના પિરમહ છે સાવધ=પાપ સહિત એવો વળી બહુવિધ=

ધણી પ્રકારના આરંભ તેને.

કારાવણે અ કરણે, પડિકમે દેસિઅં સંવ—૧૧૩૧—પોને

કરવા થકી તથા કરતાંને અનુમોદવા થકી જે અતિચાર લાગ્યો.

હોય તે દિવસ સંજથી અતિચાર પ્રત્યે હું પ્રતિક્રમું. ૧૧૩૧

જાબહમિં દિગેહિં, ચહિહિં કસાએહિં અપસથેહિં—જે

જાંધ્યું હોય ઇંદ્રીજોયડે કરી ચાર કપાયવડે કરી અપ્રસન્ન

લાવે કરી.

સામેણુ વ દોસેણુ વ, તનિંદે તંચ ગરિહામિ—૧૧૪૧—સગે કરી

અથવાદેષે કરી મેતે નિંદુહું અને તેને ગુરુ સામે ગર્હુહું ૧૧૪૧

આગમણે નિગમણે—આવવા જવામાં.

ઠાણે ચંકમણે આણાભોગે—મિથ્યાત્વને સ્થાનકે ઉભું રહેતાં,

ત્યાંજ આમ તેમ કરતાં, અનુપયોગ થકી,

અભિઓગે, અ નિઓગે,—રાગના આદેશ તથા ધણી લોકના

આમહ થકી, વળી, પરાધીનપણા થકી મિથ્યાદૃષ્ટિ સંજથી

સ્થ યાત્રા પ્રરૂપ જોવાને અર્થે જે કરવું પડે તેથી જે અતિ-

ચાર લાગે તે. [હું તેથી નિવરતું છું ૧૧૫૧

પડિકમે દેસિઅં સંવ—૧૧૫૧—દિવસ સંજથી સર્વને પ્રતિક્રમું-

સમક્રમિં વિગિચ્છા—જન વચનમાં સંદેહ, અન્ય સતતી પાં-

જા ઉપજે, સાધવિનાં મેલાં શરીર વસ્ત્ર જેની નિંદા કરવી.

પસંસ તહ સંધવો કૃલિંગીગુ—મિથ્યાત્વના વખાણુ કરવા ત-

તથા પરિચય કરવો.

સમ્મતરસ ઇઆરે—સમકીત આશ્રયી પાંચ અતિચારમાંદે.

પડિકમે દેસિયંસવ્વં-૧૧૬૧—દીવસ સંબંધી જે પાપ બાંધ્યું તે

સર્વ પડિકમુંછું ૧૧૬૧

છકાય સમારંભે—૫૪વી કાયાદિક છકાય જીવોના આરંભમાં:

પયલ્લે આ પયાવલ્લેઅ જે દોસા—પોતે રાંધતે, વળી પયાવતે

ખીજા પાસે રંધાવતે, વળી રાંધતાને અનુમોદતે જે પાપ.

અત્તકુાયપરકુા—પોતાને વાસ્તે અથવા ખીજાને અર્થે.

ઉભયકુા ચેવ તં નિંદે-૧૧૬૨—તે બેકોને અર્થે કરવામાં જે દો-

પ લાગ્યા હોય તે નિશ્ચય હું નિદુંછું. ૧૧૬૨

પંચનહમહુવ્યયાણું—પાંચ અણુવ્રત વિષે. [તિચાર લાગ્યા હોય.

મુહુવ્યયાણુંચ નિનહમધ્યારે—અને ત્રણ ગુણ વ્રતને વિષે અ-

સિખખાણુંચ ચઉન્હ—ચાર શિક્ષા વ્રતને વિષે વળી તપ સંલેખ-

લાદિકને વિષે અતિચાર લાગ્યો હોય તે સર્વ. [ક્રમુંછું ૧૧૬૩

પડિકમેદેસિયંસવ્વં-૧૧૬૪—દીવસ સંબંધી અતિચારને હું પડિ-

પકમે અણુવ્યયમિ—પહેલા અણુવ્રતને વિષે.

કુલંગ પાણ્ણામવાય વિરમ્મએ—ગાદર ત્રસજીવ સંબંધી પ્રાણ

નો વિનાશ તેની નિવૃત્તિ તે થકી:

આયરિઅમપ્પસથે—જે દોષ માઠા બાવ હુવે છતે સેવો હોય.

હથ્થ પમાય પપ્પસજેણું-૧૧૬૫—આ વ્રતને વિષે પ્રમાદના પ્રસ-

મથી સેવો હોય તે આગલી ગાથામાં પડિકમીસ. ૧૧૬૫

વહ બંધ હવિરંઠેએ—મારવું, દોરકાદિકે બાંધવું, બળદાદિકના અ-

વયવને છેદવાં.

[જીનો અંતરાય કરવો.

અમહારે ભત્તમાણુ વુરંઠેએ—પણે ભાર ભરવો, ભાત પા-

પદમ વચ્ચે રહેલા રંગ—પેહેલા પ્રતના અતિયાર મધ્યે જે અતિયાર
પડિકકમે દેસિય સંખ—૧૧૭૦૧—દિવસ સંખધી લાગ્યો હોય તે
સર્વે હું પડિકકમું છું ૧૧૭૦૧

ખીએ આજીવનમાં—ખીએ આજીવનને વિષે. [તેની વિરત થકી.
પરિણામ આજીવનમાં વિરહમાં—અતિશયે કરી મોટું જુદું
આયરિય મરણસુધે—જે અશુભ ભાવ હોય જોને આયરું હોય.
છંદ પમાય પસમેજું—૧૧૭૧૧—પ્રમાદના પ્રસંગથી લાગેલા
આ પ્રતના દેવ આગલી માયામાં પડિકકમિય ૧૧૭૧૧

સહુરસા રહુરસા દારે—સગરા-કારે, એકાંતે, સ્ત્રીની ગુમ વાત
ખીએને કહેવાથી પિવાથી અને જુદાં ખત વિગેરે લેખથી.
મોસુવચ્ચેએ કુડલેએ—મોટો ઉપદેશ અથવા કુડી જુદા આ-
ખીએ વચ્ચે રહેલા રંગ—ખીએ પ્રતના અતિયાર વિષે જે કાષ
અતિયાર. [ધી સર્વ અતિયારને હું પડિકકમું છું ૧૧૭૨૧

પડિકકમે દેસિય સંખ—૧૧૭૨૧—લાગ્યો હોય તે દિવસ સંખ
તઈએ આજીવનમાં—ખીએ આજીવનને વિષે. [રતી થકી.
પરિણામ પરિણામમાં વિરહમાં—મોટી પારકા પ્રતની ચોરીની વિ-
આયરિય મરણસુધે—અપ્રસન્નભાવે આયરવાથી.

છંદ પમાય પસમેજું—૧૧૭૩૧—પ્રમાદના પ્રસંગવડે આ પ્રતને
વિષે જે અતિયાર લાગ્યો હોય તે આવતી માયામાં પડિક-
મિય ૧૧૭૩૧ [ચોરને સદા આપવી.

તેનાહડેએ—ચોરની હરણ કરેલી વસ્તુને સોંપી જાણી લેવી,
તપડિકકમે દેસિય સંખ—મોટી વસ્તુને ખરીના નેવી કરી
લેખવી, જે દાનચોરી પ્રમુખ રાહ વિરહ અત્યારું તેથી.

કૂડપુલ કૂડમાણે—ખોડુ તોલ તથા ખોડુ માર્ય રાખવું વિગેરેથી
લાગેલા. [પડિકમુદ્રું ૧૧ ૧૪ ૧૧]

પડિકમેદસિયં સંવ—૧૧૨૪૧—સર્વ દીવસ સંખધી અતિચારને
અહિંદથે અણુવ્યયમિ—ચોથા અણુવ્યયને વિષે.

નિચ્યં પરદાર અમણુ વિરમ્યો—હમેશાં પરચીની સાથે કામ
ભોગ ભોગવવાની વિરતિથી.

આયરિય મરપસથે—અશુભ ભાવે કરી આચરવાથી.

મથ પમાય પેપસંગેણુ—૧૧૨૫૧—આ વ્રતમાં જે અતિચાર પ્રમાદના
પ્રસંગથી લાગ્યો હોય તે આગલી ગાથામાં પડિકમીથ ૧૧૨૫૦

અપરિગાહિ આર્ધતર—અપરિગ્રહીતા—મીઞ કોમ્યે નહીં મહણ
કરેલી એટલે કુમારી અથવા વિધવા સાથે મૈથુન સેવવું તે.
વેશ્યાદિકની સાથે મૈથુન સેવવું તે બીજું.

અણુગ વીવાહ તિવ્વ અણુરાગે—કામ કીડા, પરચીની સાથે
હાંસી, પોતાનાં છોકરાં સિવાય પારકાના પિવાહ કરવા કરાવ
વા તે—કામભોગને વિષે તિવ્ર અનુરાગ કરવો.

અહિકથ વયસ્સ મઆરે—ચોથા વ્રતના અતિચારને.

પડિકમે દસિયં સંવ—૧૧૨૬૧—દીવસ સંખધી સર્વ અતિચાર
ને પડિકમુદ્રું ૧૧ ૧૫ ૧૧

મતોઅણુવ્યયે પંચમમિ—એ પછી પાંચમા અણુવ્યયને વિષે

આયરિઅમરપસથમિ—અશુભ ભાવે કરી જે આચર્યો હોય.

પરિમાણુ પરિમદ્યે—પરિમહના પરિમાણનો પરિછેદ કરે તેથી.

મથ પમાય પેપસંગેણુ—૧૧૨૭૧—આ વ્રતને વિષે પ્રમાદના પ્રસંગથી
જે અતિચાર થવો હોય તે આમલી ગાથામાં પડિકમીથ ૧૧૨૭૦

વેણુપ્રત્યક્ષવચ્ચુ—ધન, ધાન્ય, ખેતર, ધર હાટ વિગેરે.
 રૂપ સુવન્ને અ કૃતિયા પરિમાણે—રૂપ, સોનું, અને યાજ
 વિગેરેનું પરિમાણ.

રૂપઅંચે ચક્રરૂપયમિ—એ પગવાળાં=દાસ-દાસી વિગેરે, ચાર પગ-
 વાળાં=ઢોર વિગેરે પ્રમાણ ઉપરાંત રાખવાથી લાગેલા.

પડિક્કમે દેસિયં સવરં—૧૧૮૧—સર્વ દીવસ સંબંધી અતિયા
 રતે હું પડિક્કમું છું ૧૧૮૧

મમણુરસઉ પરિમાણે—જવાના નિયમથી.

દિસારુઉટ્ટું અહે અ તિરિઅઅ—ઉર્ધ્વ અધો તે ત્રિછિ દિશા-
 ઝોમાં જવાના નિયમથી વધારે જતું.

ત્રિદિસમ અંતરદ્વા—ખીછ દિશી ગટાડી એક દિશી વધારવી તે
 તથા મારગમાં જૂલો જવાથી નિયમથી વધારે ચાલતું એ
 પાંચે અતિચાર.

પદમમિગુણુવ્યએનિદે—૧૧૯૧—પ્રથમ ગુણુ વ્રતને વિષે હું નિંદુ છું.
 મજ્જામિ અ મંસમિઅ—મદીરા અને વળી માંસ વળી ખીજ
 પણ નહિ ખાવા યોગ્ય પદાર્થ. [દિક્કની ગાળા ભોગવવાથી.

પુદ્દે અ કલે અ ગંધ મદલેઅ—દૂધ, દૂળ, ગંધ અને દુક્ક-
 વિવભોગ પરિભોગે—ઉપભોગ પરિભોગ નામે.

ખીપમિ ગુણુવ્યએનિદે—૧૧૯૧—ખીજ ગુણુવ્રતને વિષે લાગે-
 લા અતિચારતે હું નિંદુ છું ૧૧૯૧

સમિચતે પડિબદ્ધે—સમિચતનો ભાગ કરીને અથવા તેનો નિય-
 મ કરીને પ્રમાદને વશે અમ્મિક સમિચત લેતું તે પેહેલો અ-
 તિચાર, પ્રતિબદ્ધ=સમિચતની સાથે ખાંધેલી વસ્તુ જેમકે ગ્રાહ

પરનો ગુંદર ખાવો તથા ગોટલી સક્રિત કરી ખાવી તે સઃ
ચિત્યત પ્રતિગદ્ધ નામે ખીજે અતિચાર.

અપોલ દુષ્પોલિઅંચ આહારે—નહી પકાવેલો પદાર્થ અને કાચા
પાકા ઝોળા, પુખ્ત, પાપડી વિગેરે ખાવાં એ ચોથો અતિચાર.
તુષ્છાસહિ ભખખલુચા—ભોર વિગેરે તુચ્છ વસ્તુ ખાવી તે પાંચ
મો અતિચાર એ સચિત્યત વસ્તુનો ત્યાગ હોય તેને પાંચ
અતિચાર સંભવે તેમાંનો કોઈ અતિચાર લાગ્યો હોય તે.

પડિક્કમે દેસિયં સવ્યં—૧૧૨૧૧—ઋત્વ દીવસ સંબંધી અતિચાર
રતે હું પડિક્કમુ છું. ૧૧૨૧૧

ઇંગાલી વણુ સાડી—કુંભાર, ભાડલુંગ વિગેરેનાં અગ્નિ સંબંધી
કામ તે, અંગાર કર્મ વનકર્મ=પાન, રૂળ, કુલ તથા વનસ્પતિ
ઇલાદિનું કગાડવું તથા છેદવું ઇત્યાદિક તે, શકટ કર્મ=માડાં
વિગેરે વેચે વેચાવે તે.

ભાડી ફોડી સુવજ્જએ ક્રમે—ભાટિકકર્મ=ધોડા, જાંટ, ધર વિગેરે,
ભાડે આપવાં, રફાટિકકર્મ=કુવા, વાવ, ખોદવા ખોદાવવા વિગેરે
ફોડનોડ કરવી તે, પાંચ સામાન્ય કર્મ શ્રાવકે અવશ્ય ત્યાગ કરવા.

વાણિજ્યેયયદંતલખ્ખરસકેસવિસવિસયં—૧૧૨૨૧—ખરાખ
વેપાર કહે છે, દાંત, લાખ રસ=ગોળ, તેલ વિગેરે ધોડાના
વાળની ચમરી વિગેરેનો વેપાર અને પાચમું વિષ્ણુ=વિવિધાદિક
=શસ્ત્રાદિકનો વિપય તે પાંચ દુષ્ટ વ્યાપારનો શ્રાવકે ત્યાગ
કરવો. ૧૧૨૨૧

એવં ખુજંતપિણ્ણુ—એમ નિશ્ચે પંડી, ચરખો પ્રમુખ પંત્રમા
સોરડી તલ વિગેરે પીલાવવું.

કચ્છમાં જિલ્લાધિકારી થયે હવેદારી—નાહ, કાન વિષયમાં જિલ્લાધિકારી તે
નિર્લેખન કર્યે અને અગ્નિદાન કરવું તે. [કાચી નાંખવું.

સરે હજી તરિકા સોસાં,—સસેપર, દ્રહ અને તળાવ વિગેરેને સ-
અસકા પોસાં થયે વલિજાજા—૧૨૩૧—અસતિપોષણ—હોસક

છવેતું તથા વખિયારી સ્ત્રી વિગેરેનું પોષણ કરવું તે, એ

પાંચ કર્મને નિશ્ચયે કરી આવકે વર્જવાં. ૧૨૩૧

સાધ્યમાં મુસલ જાતગ—સમ, અગ્નિ, મુશળ, ચંત્ર.

વજ્રકુમ્ભાંત મૃજ જોસજો—તૃણ, કાદ, સાપ ખીલવા પ્રમુખતા
મંત્ર મૂલ—નાગદમણી પ્રમુખ જડીયુટ્ટી, બેપલ્ય—ગોળી ચુરણ
વિગેરે ઉપદ્રવકારી વસ્તુઓ.

દિનને દવાવિએવા—ખીમને આપવા થકી ખીજ પાસે અપાવવા
થકી પલ્લવળી આગમોરને વખાણવાથી જે અતિચાર લાગ્યા હોય
પડિકમે દેસિયં સંબં—૧૨૪૧—સર્વ દીવસ સંબંધી અતિચાર
રને હું પડિકમું હું. ૧૨૪૧

નહાણું વદુણવજગ—સ્નાન—અજતનાએ નહાવું, ઉદર્તન—ખીડી વિગેરે
કરી શરીરનો મેલ ઉતારવો, વર્ણક—અળનો મુકાલ વિગેરે પદાર્થ.

વિલેવણે સદ્દે રવ રસ ગંધે—વિલેપન, સ્પર્શ, રૂપ, રસ, ગંધ.
વધવાસણ આભરણે—વજ્ર, આસન, આભરણ વિગેરે સામગ્રી
જેવાં તેથી લાગેલા. [રને હું પડિકમું ૧૨૫૧

પડિકમે દેસિયં સંબં—૧૨૫૧—દિવસ સંબંધી સર્વ અતિચાર
કંઈપે કુકુમ્ભએ—કામ બોમની કધાતું કરવું તે, કૌકુમ્ભ—જેથી
લોકોને હાંસી આવે તે.

માહુરિ અહિમરણ બોમ અહરિતે—મુખસીપણ, સહજ વિગેરે

સમજ કરવાં. ભોમ્બી વસ્તુ ખર્ચ કરતાં વધારે સમજી.

કંઈમિ અણુકાએ—અનર્થ દેડ વિરમણુ નામે.

તમ્હામિ ખુલુવવએનિદે—૧૨૬૧—ત્રીજા ખુલુવવને વિષે પુરે.

કા જે અતિયાર લાગ્યો હોય તેને હું નિંદુ છું. ૧૨૬૧

તિવિહુ દુપ્પણિહાણે—ત્રીજા પ્રકારે દુઃપ્રણિધાન=દુષ્ટ વ્યાપાર છે.

તેનાં ત્રણ અતિયાર એટલે મન વચન અને કાયાના બહુવધ.

અણુવકાણે તહા સમ્પત્તિહુણે—અનવરથાન=અવિનયપણે તથા બે.

ધડી કરતાં ઓછે જગત સંનાયક પારવું તે તથા રમૂર્તિવહીન.

=પ્રમાદથી સામાયિક કીકું કે નહીં તે યાદ ન રહે તે પાંચમે.

અતિયાર એ રીતે.

સામાયિક વિતહુ કંએ—સમાયિક પ્રતે જુઠો કીધે થક.

પદમે સિખખાવએ નિદે—૧૨૬૨—પ્રથમ સામાયિક નામે શિ-

ક્ષા વ્રતને વિષે ઉપર કહેલો કોષ અતિયાર, લાગ્યો હોય તે

પ્રતે હું નિંદુ છું. ૧૨૬૨

આણુવણે પેસવણે—કંઈ ત્રીજાનિયમિત જૂમીમહી બહારથી મંગા-

વવી તે, દાસ દાસી પ્રમુખને નિમેલી જમાથી બહાર મોકલવા લે.

સદે રૂબે આ પુગ્ગલજખેવે—સમ્પદવડે પોતાપણું જણાવવું તે શ-

બ્ધનુપાતિ અતિયાર, રૂપ દેખાડી અથવા કાંકરો નાંખી પો-

તાપણું જણાવવું તે પાંચ અતિયારમાંથી જે.

દસાવમાસિઆમિ બીએ સિખખાવએ નિદે—૧૨૬૩—અતિ-

યાર દેશાવકાશિકનામે બીજા શિક્ષા વ્રતને વિષે લાગ્યો હોય

તે પ્રત્યે હું નિંદુ છું. ૧૨૬૩

[ના વિધિના વિષે.

સંધારવિહી—સંધારો વડિનીતિ અને લઘુ નીતિનાં કંઈસ-

પમાય તહ ચેવ ભોઅણ્ણભોએ—પ્રમાદ કરવો તેમજ વળી
પોસો કરી ભોજનની ચિંતા કરે તે.

પાસહ વિહિવિવરીએ તમ્મએ સિખખાવએનિદે—૧૧૨૯૫—
પોસાનો વિધિ વિપરીત કરવાથી ત્રીજી શિક્ષાવ્રતને વિષે જે
અતિચાર લાગ્યો હોય તેને હું નિંદુ છું. ૧૧૨૯૫

સચ્ચિત્તે નિખિખવણે—સાધુને દેવા જોગ જે ભોજન તેના ઉ-
પર સચ્ચિત વસ્તુ મુકવી.

પહિણે વવએસ મચ્છરે એવ—દેવા જોગ વસ્તુને સચ્ચિત વ-
સ્તુથી ઢાંકવી, પોતાની વસ્તુને પારકી તથા પારકીને પોતાની
કહેવી, કોપભાવે દાન આપવું નિષ્ણે.

ઠાલાદકમ દાણે—મુનિનો જોયરીનો કાળ વિત્યા પછી મુનિને
તેડે કે સાધુ બંદારશે નહીં અને મારો નિયમ પણ ભાગશે નહીં
ચઉદ્ધે સિખખાવએ નિદે—૧૧૩૦૧—એથા અતિથિ સંવિભાગ
નામે શિક્ષાવ્રતને વિષે જે અતિચાર લાગ્યા હોય તેને હું નિં-
દુ છું ॥ ૩૦ ॥

સુહિએમુ અ દુહિએમુઅ—સમ્યક્જ્ઞાન દર્શન અને ચારિત્ર્ય
હિતછે જેમને અથવા વસ્ત્ર પાત્રાદિકે કરી સુખીયા વળી રોમ
વડે પીડાયેલા એવા. (સાધુઓને વિષે જે મારી અનુકંપા

જા મે અરસંજએસુ અણ્ણકંપા—સુસોધુ અથવા અસંજતિ.
રાગેણ્ણવદોસેણ્ણ વ—રાગથી અથવા દ્વેષભાવથી થઈ હોય.

તાંનિદે તંચ અરિહામિ—૧૧૩૧૧—તેને હું નિંદુ છું અને શુર સા-
મે વધારે નિંદુ છું ॥૩૧॥

સાધુમુ સંવિભાગે—સાધુઓને વિષે સવિભાગ.

ન કચ્છે તથ ચરણ કરણ જીતેયુ—તપ, ચારિત્ર, અને કરણ
સિત્તરિએ કરીને સદિન એવા સાધુને વિષે ન કહીયો.

સંતે ફાસુઅદાણે—ફાસુદાન=નિર્દોષદાન છતે પણ નં આપું હોય
તં નિદે તંચ ગરિહામિ—૧૩૨૧—તેને હું નિંદુછું અને ગુર
સામે નિંદુછું ૧૩૨૧

મહ લોએ પરલોએ—આ લોકને વિષે તથા પરલોકને વિષે.

જીવિઅ મરણેઅ આસંસ પઓગે—જીવિત અને મરણને વિષે
વળી કામભોગને વિષે એ પાંચને વિષે ઇચ્છાનો પ્રયોગ કરવો તે.

પંચવિહો અઈઆરો—પાંચ પ્રકારના અતિચારમાનો કોઈપણ.

મા મજજં હુજજમરણુંતે—૧૩૩૧—મરણાંત સુધી મને ન શક્ષ
૧૩૩ ૧ [અતિચાર.

કાએણુ કાઠઅરસ—કાયાના શુભ વ્યવહારથી કાયા સંબંધી
પડિકમે વાઠઅરસ વાયાઅં—હું પડિકમુછું, વચન સંબંધી
અતિચાર તે મિચ્છામિ હુંકડં એવા શુભ વચને કરીને.

મણસા માણસિઅરસ—શુભ મને કરી મન સંબંધી અતિચારને
સંવરસ વયાઈઆરસ—૧૩૪૧—સર્વ વ્રતના અતિચારો હું
પડિકમુછું ૧૩૪૧

વંદણુ વય સિખખા ગારવેસુ—૧ દેવ વંદન તથા ગુરુ વંદન ૨
વ્રત બાર ૩ શિક્ષા, ૪ રિદ્ધિ ગારવ, ૨૫ ગારવ તથા સાતા
ગારવ એ ત્રણ પ્રકારના અહંકાર વિગેરેને સેવવાથી.

સન્ના કસાય દંડેસુ—આહાર, બય, મૈત્ર, પરિચિત્ત એ ચાર ત-
થા ક્રોધ, માન, માયા, લોભ, ભોક અને ઝોષ એ છ સંય-
ચારકપાય, મન દંડ, વચન દંડ અને કાય દંડ સંબંધી.

મુત્તીમુખ સમિતિનું આ—અન્યદિ મણુ સુમિ, તથા માંચ સમિતિ
વળી આવકની આમીઆર મહિમા મિગેરે ને વિશે.

એ અમર્યાદો આ તાનિંદે—૧૩૫૧—જે અતિયાજ આગ્યો હોમ
તે હું નિહુકું ૧૩૫૧

સમમદિહી છવો—અમ્યદ્ દદિ છવ.

જમવિ હુ પાંચ સમાયરદિકિચિ—જે થોડું પણુ પામ કરે.

અર્યો ચિ હોઈ અધો—તે આવકને થોડો કર્મનો વાંધ હોય.

જેણુ ન નિહુકું સં કુણુર્મ—૧૩૬૧—જે કારણ માટે મિદ્યપણે
માન્યોર થાને તે કરતો નથી ૧૩૬૧

તાંચિ હુ અપદિકમણુ—તેને પણુ નિચે પ્રતિકમણુ કરવે કરી.

અમ્યરિઆત સઉતરણુચ—પચાતાપ તથા ઉત્તરણુ એટલે
શુદ્ધો દોષતા પ્રાયશ્ચિત સહિત.

અિયં ડિવસામેધ—જલદીથી નાશ કરે છે.

પાહિ વ્ય સુસિખિખઓ વિજ્જો—૧૩૭૧—જેમ સારો સિખેલો
વેદ્ય રોગ જેલદી કાઢે છે તેમ ૧૩૭૧

જહાવિયં કુહુંગથ—જેમ શરીરમાં વ્યાપેલું સંપાદિકું વિય.

મંત મૂતવિસાર્યા—મંત્ર મૂળના મળુ.

વિજ્જા હણુતિ મંતેહિ—વેદ્ય મંત્રોએ કરીને હણુ છે.

મો ત હવમ નિવિયસ—૧૩૮૧—તો તે ઝેર રહિન થાય છે તેમ
જ પાપ સહિત આવક પ્રતિકમણુ સાંભળવે કરી પણુ પાપ

સહિત થાય છે ૧૩૮૧

ઓમં અપુવિહું કમ્મ—ઓ રીતે આઠ પ્રકારનાં કર્મ.

રામ દોશ સમન્નિજ્ઞ—રાગદોષે કરી ઉપાર્જોલાં તે પ્રત્યે.

આલોઅલો આ નિંદો—આલોપલો અને વળી નિંદો ચરો.
 ખિચાં હુણુમ કુસાવચો—મરુણા—જલદીથી બસો આવક હવે
 છે ॥ ૩૯ ॥

કય પાવેવિ મહુરસો—પાપનો કરનાર એવો પણ માણસ.
 આલોમયનિંદિઅ ગુરસગાસે—ગુરની પાસે આલોમને તથા નિંદોને
 હોઈ અમરેગ હાલુઓ—અત્યંત પાપ થઈ હળવો થાય.
 ઓહ દિઅ બર વ્વ બારવહેનુ—મરુણા—જેમ બારનો વેહેનમ
 બારને ઉતારીને હળવો થાય તેમ ॥૪૦॥

આવરસઅણુ એએણુ—આ આવરસકે કરીને.
 સાવચો જમ્મવિ બુરુરઓ હોઈ—આવક જો પણ થાય પાપે
 સહિત હોય તોપણ. [ત ક્રિયાને.

ફુખાણુ મંતકિરિઅં—સરીરીક તથા માનસિક દુખોની અં.
 કાહી અચિરેણુ કાલેણુ—૧૪૧૧—યોગ કાળ માહે કરશે ૧૪૧૧
 આલોઅણુ બહુ વિહા—આલોઅણુ થયું પ્રકારની છે.
 નયસંભરિઆ પઠિકમણુકાલે—તે પઠિકમણુ કરવાના વખતે
 ન સાંભરી હોય તે થઈ.

મૂલુમુણુ ઉત્તરમુણુ—મૂળ મુણુને વિષે તથા ઉત્તર મુણુને વિષે એએ
 પાંચ અણુરત અને ત્રણ મુણુરત તથા ચાર શિક્ષાતતને વિષે
 જે અતિચાર લાગ્યો હોય. [ગરુડું ૧૪૨૨

તંતિંદે તંત્ર ગરિહામિ—૧૪૨૩—તેને નિંદું તથા કુર સામે
 (પછી ઉલો રહીને અથવા જમણો પગ નીચો બે-
 સાડી નીચેની આઠ આથ બોલો.)

તમ્મ કમ્મકલ કેવલિપમ્મકલસ—તે કેવળી માપિત થઈની.

અજ્ઞુડિઓમિ આરાહણાએ—આરાધનાને માટે હું ઉઠ્યો છું.
 વિરઓમિ વિરાહણાએ—તે ધર્મની વિરાધના થકી હું નિવત્યો છું.
 તિવિહુણુ પડિક્કતો—મન, વચન, કાયાએ કરી પ્રતિજ્ઞમતો થકો.
 વંડામિ જિણુ ચહિવ્વીસ—૧૪૩૫—ચોવીસ જીવ પ્રતે હું વાં
 દુછું ॥ ૪૩ ॥

જાવંતિ ચેઇઆઇ—જેટલાં જીવનિંજ છે. [ગ્રંથ લોકને તિને.
 ઉદ્દે અ અહે અ તિરિઅ લોએ અ—ઉર્ધ્વ. અધો, અને તિ-
 સવ્વાઇ તાઇવંદે—તે સર્વ પ્રતે હું વાંદુછું.
 ઇહ રાંતો તથ્ય સંતાઇ—૧૪૪૫—અહીં રહ્યો થકો ત્યાં રહેલા
 જીવનિંજ પ્રતે વાંદુછું ॥ ૪૪ ॥

જાવંત કેવિ સાહુ—જેટલા કોઇ પણ સાધુ હોય.
 ભરહેરવય મહાવિદેહેઅ—પાંચભરત, પાંચઐરટત તથા પાંચ
 મહા વિદેહ ક્ષેત્રમાં.

સવ્વેસિં તેસિં પજુઓ—તે સર્વે પ્રતે મારો નમસ્કાર હવે.
 તિવિહુણુ તિદંડિરયાજી—૧૪૫૫—જે મન વચન કાયાના ત્રણ
 દંડથી વિરામ પામેલાએ તે પ્રતે મન વચન કાયાએ કરી હું વાંદુછું.
 ચિરસચિય પાવપણાસણીઇ—લાંખા વળતમાં સંચેલાં પાપનો
 નાશ કરનારી.

જાવસય સહરસ મહાબીએ—સો હજાર જાવને મધન કરનારી એવી
 ચહિવીસ જિણુ ત્રિણુગય દહાઇ—ચોવીસ નિર્ધરના મુખમાં
 થી નિકળેલા કયા કરવે કરીને.

વોલંતુ મે દિઅહા—૧૪૬૫—મારા દિવસો જાઓ ૧૪૬૫
 મમ મંગલ મરિહતા—મારે માંગલિક છે એક અરિહંત દેવ.

સિદ્ધાં સાહુમુખ્યં ચ ધર્મો અ—ખીન સિદ્ધ ભગવાન વળી
ત્રીન સાધુ મુનિરાજ, એથો શ્રુત ધર્મ.

સમ્મ દિહી દેવા, કિંતુ સમાહુત્ય યોહિત્ય—૧૪૭૧—સમ્યક્ દ્રષ્ટિ
દેવતા મતે સમાધિ અને જીન ધર્મની પ્રાપ્તિ તે આપે ૧૪૭૧

પડિસિદ્ધાણું કરણે—નિષેધવા યોગ્ય કાર્ય કરવાયી.

કિચ્ચાણુ મકરણે પડિક્કમણું—કરવા યોગ્ય ન કરવાથી પ્રતિક્રમણુને.

અસદ્દહણે અ તહા—તેમજ વળી અશ્રાધનતે વિષે પણ.

વિવરીય પડવણાએ અ—૧૪૮૧—અને વળી વિપરીત પ્રકર-
ણા વિષે પણ મિચ્છામિ દુક્કડં છે ૧૪૮૧

ખામેમિ સંવ જીવે—સર્વ જીવને હું ખમાવું છું.

સંવે જીવા ખમંતુ મે—સર્વે જીવ મારા અપરાધ પ્રતે ખમે.

મિત્તો મે સંવભૂએસું—સર્વ જીવને વિષે મારે મૈત્રી ભાવ છે.

વેરં મજ્ઞં ન કેણુ—૧૪૮૧—મારે કાંઈ સાથે વેરભાવ નથી.

એવ મહું આસોધઅ—એ પ્રકારે હું આસોવીતે.

નિદ્ધિઅ ગરહિઅ દુગંછિઅ સમ્મ—આત્મસામે નિંદાતે, જુ-
રસામે ગહિતે સમ્યક્ પ્રકારે ખોટું જાણી.

તિવિહેણુ પડિક્કંતો—ત્રણ પ્રકારે પડિક્કમતો.

વંદામિ જિણે ચઉન્વીસં—૧૫૦૧—ચોવીસજીવ પ્રતે હું વાંદુધું ૧૫૦૧

૩૮ અથ અમ્મુઠ્ઠિઓ હં ગુરુસ્વામણાં.

ઇચ્છાકારેણું સંનિસહ ભગવન્—હે ભગવાન ઇચ્છાએ કરીને
મતે આદેશ આપે.

અદ્ધુઠ્ઠિઓમિ અલિભંતર દુવસિઅ ખામેઊં—દીવસમાં
કીધેલા અપરાધ પ્રતે ખમાવવાને હું ઉઠ્યો છું (ત્યારે ગુરુ
કહે ખામેહ=ખમાવ.)

કચ્છં ખામેભિ દવસિઅ—એજ હું ઇચ્છું, દીવસ સંબંધી
અપરાધ પ્રતે, ખામું છું.

જ કિંચિ અપત્તિઅં પરપત્તિઅં ભક્તે પાણે—જેકાંઈ અપ્રી-
તિભાવ, વિશેષ અપ્રીતિભાવ ઉપજાવ્યો હોય જોજનને વિષે
પાણીને વિષે.

વિણ્યે વેઆવચ્ચે, આલાવે સંલાવે ઉચ્ચાસણે, સમાસણે—
વિનયને વિષે, વૈયાવચને વિષે, એકવાર જોલવાને વિષે, વાર-
વાર જોલાવવાને વિષે, ગુરૂથી જાંચા આસને જોસવાને વિષે,
ગુરૂની જરાબર આસન કરી જોસવાને વિષે.

અ તરભાસાએ ઉવરિભાસાએજ કિંચિ, મજ્જવિણ્ય, પરિ-
હીણું સુહુમં વા ખાયરંવા—ગુરૂ જોલતા હોય તેની વચ્ચે
જોલવામાં, ગુરૂએ જહેલું તે વિશેષ પણે કહેવામાં જે કંઈ માહારે
વિનય રહિતપણું થયું હોય તે નાનું કે મોટું થયું હોય તે.

તુક્કો જાણુહ, અહું ન યાણામિ ત્વસ મિચ્છામિ દુઃકડાં ૧૧—
તમે જાણો છો હું નથી જાણતો તે પાપ માફ મિથ્યા યાચો ૧૧

૩૯ અથ આચરિય ઉવજ્ઞાણ.

આચરિય ઉવજ્ઞાએ—આચાર્ય તથા ઉપાધ્યાયજી તેમને.

સીસે સાહુમિઅં કુલગણે અ-શિષ્ય, સાધર્મિક, કુલ જે એક આ-
ચાર્યનો પરિવાર, ગણ જે ધણા આચાર્યના પરિવાર એ સર્વ ઉપર.

જે મે કેઈ કરાયા, સવ્વેતિવિહેણુ ખામેભિ—૧૧૧—જે કોઈ પણ
કપાય મારે જીવે કીધા હોય તે સર્વ ત્રિવિધે કરી હું ખામું છું. ૧૧૧

સવ્વસ્સ સમણુ સંધસ્સ—સર્વ શ્રમણ સંધરૂપ.

લગવઓ અંજલિં કરિય સીસે—લગવંતના મેં કીધેલા અપ-
રાધ પ્રત્યે અંજલિ=એ હાથ જોડી મસ્તકે લગાડી.

સવ્વં ખમાવહતા—સર્વ પ્રત્યે ખમાવીને.

ખમામિ સવ્વસ્સ અહુયપિ—૧૧૨૧—સર્વના અપરાધ પ્રત્યે હું
પણ ખમું છું. ૧૧૨૧ [રાધ પ્રત્યે.

સવ્વસ્સ ઊવરાસિસ્સ—સર્વ જીવના સમૂહ તેના કીધેલા અપ-
ભાવઓ વચ્ચે નિહિય નિયચિત્તો—ભાવથી ધર્મને વિષે સ્થા-
પ્યું છે પોતાનું ચિત્ત જોણે એવો.

સવ્વં ખમાવહતા—સર્વને ખમાવીને.

ખમામિ સવ્વસ્સ અહુયપિ—૧૧૩૧—હું પણ સર્વ પ્રત્યે ખમું છું.

૪૦ અથ નમોસ્તુ વર્ધમાનાય.

હચ્છામોઅણ્ણસઠ્ઠિં નમો ખમાસમણ્ણણં નમોહૃત્તં—હમે
સ્તુતિ કરવા હચ્છીએ છીએ ક્ષમાશ્રમણ પ્રત્યે નમસ્કાર થાઓ.

નમોહૃત્તુ વર્ધમાનાય—વર્ધમાન સ્વામી પ્રત્યે નમસ્કાર થાઓ.
સ્પર્ધમાનાયકર્મણા—જે કર્મના વેરી છે.

તજ્જયાવાસેમોક્ષાય—તે કર્મનો જીય કરીને મોક્ષ પ્રત્યે પામેલા એવાં.
પરોક્ષાય કુતીર્થિનામ્—૧૧૨૧—કુતીર્થિ જીવને દ્રષ્ટિથી દૂર એવાં. ૧૧૨૧
યેષાં વિકચારવિંદરાજ્યા—જેમની વિકચર કમળની શ્રેણીએ કરીને.
જ્યાયઃ કમકમલાવલિં દધત્યા—વખાણવા જોગ ચરણ કમળની
હાર ધારણ કરતી એવી. [જીવના યોગ્ય છે.

સદ્દશૈરિતિ સંગતં પ્રસન્નયં—સરખાની સાથે મળતું ધણું વખા-
કથિતં સંહુ શિવાય તે જિનેન્દ્રાઃ—૧૧૨૧—એમ કહ્યું છે તે
જનેન્દ્ર ભગવન્ કહ્યાણને અર્થે થાઓ. ૧૧૨૧

કપાયતા પારિદિતજંતુનિવૃત્તિં—કપાય રૂપ તાપથી પીડાયેલા પ્રાણી-
ઓને શાંતિ પ્રત્યે. [મેધથી નીકળેલો એવો.

કરોતિ યો જૈતમુખાંબુદાદગતઃ—જે કરે છે, જીતરાજના મુખરૂપ

સશુક્રમાસોદ્ભવવૃષ્ટિસંનિભો—તે જેઠ માસથી ઉત્પન્ન થએલી
 વૃષ્ટિના જેવો. [મારે વિષે સંતોષ કરો ॥૩૧॥
 દયાતુ તુષ્ટિં મયિ વિસ્તરે ગિરાં—૧૧૩૧—વાણીઓનો વિસ્તાર

૪૧ અથ શ્રુતદેવતાનીસ્તુતિ.

મુખ્યદેવતાએ કરેમિકાઉરસગંગા—શ્રુતદેવતાને અર્થે કાઉરસગંગાકંકરુ.
 મુખ્યદેવતા ભગવત્—શ્રુતદેવતા વળી ભગવતી.
 નાણા વરણીય કર્મ સંધાય—જ્ઞાનાવરણી કર્મના અચૂર પ્રત્યે
 તેસિં અવેઉ સયય—તેઓના હમેશાં ક્ષય કરે.
 જેસિં મુયસાયરે ભત્તી—૧૧૪૧—જેઓનીશ્રુતસાગરનેવિષેબક્તિઓમાર

૪૨ અથ 'ક્ષેત્ર દેવતાની સ્તુતિ.

છસે ખિત્તે સાહૂ—જેના ક્ષેત્રને વિષે સાધુ મુનિરાગ. [તે એવા.
 કંસણ નાણેહિં ચરણ સહિએહિં—દર્શન જ્ઞાન અને ચારિત્ર મલિ.
 સાહૂંતિ મુખ્યમગ્ગા—મોક્ષ મારગને સાધે છે.
 સા દેવી હરઉ દુરિયાઇ—૧૧૫૧—તે દેવી દુરિત પ્રત્યે દરે.

૪૩ અથ કમલદલ સ્તુતિ.

કમલદલવિપુલનયના—કમલના પત્ર સરણી વિસ્તીર્ણ નેત્રવાળી.
 કમલમુખી કમલગર્ભ સમગૌરી—કમલના જેવા મુખવાળી, વ-
 ણી કમલના ગર્ભની પેરે ગૌરવર્ણ વાળી—એવી.
 કમલે સ્થિતા ભગવતી—કમળને વિષે સંકેલી એવી દેવકામવાળી
 દદાતુ શ્રુતદેવતા સિદ્ધિ—૧૧૬૧—શ્રુતની અધિષ્ઠાત્રિકા દેવી સિ-
 દ્ધિ પ્રત્યે આપે ॥૧૧॥

૪૪ અથ ભુવનદેવતાનીસ્તુતિ.

ભુવણદેવયાગે કરેભિ કાઠિરસગ્ગ—ભુવનદેવતાને અર્થે કાઠિરસ
ગ્ગ કરેશું.

યશ્યાઃક્ષેત્રસમાશ્રિત્ય—જે દેવીના ક્ષેત્રને આશ્રયે રહિને.

સાધુભિઃસાધ્યતેદ્વિયા—સાધુઓને તપ સયમ રૂપદ્વિયા સધાયછે.

સા ક્ષેત્રદેવતા નિત્ય—તે ક્ષેત્ર દેવી હમેશાં.

ભૂપાત્રઃસુયદાયિની—૧૧૧—અમને સુખ આપનારી થાઓ ૧૧૧

૪૫ અથ જ્ઞાનાદિ ગુણની સ્તુતિ.

જ્ઞાનાદિગુણયુતાનાં—જ્ઞાનાદિક ગુણે સભિન એવા.

નિત્યં સ્વાધ્યાયસયમમરતાનાં—હમેશાંવાંચનાદિક સ્વાધ્યાય અ-
ને સંયમને વિષે આનંદ માનનારા એવા.

વિદ્ધાતુભુવનદેવી, શિવસદા સર્વસાધૂનાં—૧૧૧—સર્વ સા-
ધુઓનું ભુવન દેવી હમેશાં કલ્યાણ કરે. ૧૧૧

૪૬ અથ અઘ્વાદ્વજ્જેસુ મુનિવંદન.

અઘાધજેસુ દિવ સમુદ્દેસુ—અઘીડીપ અને બે સમુદ્ર સંબંધી.

પત્રરસસુ કમ્ભભૂમીસુ—પંદર કર્મભૂમિને ક્ષેત્રે.

જાતકેવિસાહુ—જેટલા કોષપણ સાધુ.

રયહરણ ગુરુ પડિગ્ગહ ધાસ—૧૧૧—રજેહરણ=ઓધો. અને
ગુરુ=પાત્રાંતી ઝોલીનું લૂગડું અને પાત્રાં વિગરે ધર્મોપકરણ
ધરનારા એવા ૧૧૧

પાંચમહાવ્યધારા—પાંચ માહાત્મ્ય ધરનારા [ધરનારા

અઘારસ સહસ્ત્ર સીલગધારા—અઘાર હજાર ચારિત્રના અંગના

અખખયાયારચરિતા—સંપૂર્ણ આચાર રૂપ ચારિત્રના ધરનાર
તે સંવે સિરસા મણસા મથ્યએણ વંદામિ-૧૧૧૧-તે સર્વેને
લલાટે કરીને મને કરીને અને મસ્તકવડે હું નમસ્કાર કરું છું ૧૧૧૧

૪૭ અથ વરકનક.

વરકનક શંખ વિદુમ—સુંદર સોનું, શંખ, પરવાળાં
મરકતધન સન્નિભાં વિગતમેહું—લીલમ અને સજલ મેધ તેના
જેવા વર્ણવાળા અને મોહરહિત.

સમ્પતિશત જિનાનાં—એકસોને સીતેર તિર્યકરોને. [હું નમુછું. ૧૧૧૧]
સર્વામરપૂજિતવંદ-૧૧૧૧-સમસ્ત દેવતાઓ વડે કરી પૂજીત એવાને

૪૮ અથ તીર્થ વંદના.

સકલતીર્થ વંદૂ કરજોડય, જિનવરનામે મંગળ કોડય, પ-
હેસે સ્વર્ગે લાખખત્રીશ, જિનવર, ચૈત્ય નમું નિશદીસ. ૧૧૧૧
ખીજે લાખ અઠાવિસ કહ્યાં, ત્રીજે ખાર લાખ સદૃહ્યાં, ચૈથે
સ્વર્ગે અડ લખ ધાર, પાંચમે વંદૂ લાખખ ચાર. ૧૧૨૧ છઠ્ઠે
સ્વર્ગે સહસ પચાસ, સાતમે ચાલીશ સહસ પ્રાસાદ, આઠ-
મે સ્વર્ગે છ હજાર, નવ દસમે વંદૂ શત ચાર. ૧૧૩૧ અગી-
યાર ખારમે ત્રણસે સાર, નવમૈવેકે ત્રણસે અઠાર, પાંચ
અનુત્તર સર્વે મળી, લાખ ચૌરાશી અધિકાં વળી. ૧૧૪૧
સહસસતાહું ત્રેવીસ સાર, જિનવર જીવન તણા અધિકાર,
લાંખા સો જોજન વિસ્તાર, પચાસ ઉચાં ખોહોતેર ધાર.
૧૧૫૧ એકસો એંસી ગિંખ પ્રમાણુ, સભા સહિત એક ચૈત્યે
જાણુ, સો કોડ ખાવનકોડ સંભાળ, લાખ ચૌરાહું સહસ

ચૈંઆળ, ૧૧૬૧ સાતસે ઉપર સાઠ વિશાળ, સવિ બિંબ
 પ્રણમુ ત્રણકાળ, સાતકોડિને બોહતેર લાખ, હ્રુવનપતિમાં
 દેવલ લાખ. ૧૧૭૧ એકસે એંશી બિંબ પ્રમાણ, એક એક
 ચૈંથે સંખ્યા જાણ, તેરશે કોડ નવ્યાશીકોડ, સાઠ લાખ
 વંદૂ કરજોડ. ૧૧૮૧ બત્રીસેને આગણસાઠ, તિહી લોકમાં ચૈ-
 ત્યનોપાઠ, ત્રણલાખ એકાણું હજાર, ત્રણશેં મીસ તે બિંબ
 જુહાર. ૧૧૯૧ વ્યંતર જ્યોતિષિમાં વળી જેહુ, શાશવતા જિ
 ન વંદૂ તેહુ, રિયલ ચંદ્રાનનચારિખેણુ, વર્દ્ધમાન નામે ગુણ-
 શેણુ. ૧૨૦૧ સમેત શિખર વંદૂં જિનવીસ, અષ્ટાપદ વંદૂ
 ચૈંત્રીશ, વિમલાચલને ગઢગિરનાર, આણુ ઉપર જિનવર
 જુહાર. ૧૨૧૧ શંખેધર કેસરિયો સાર, તારંગે શ્રી અજિત
 જુહાર, અંતરિક કરકાણુ પાસ, છૂરાવલોને થંભણુપાસ.
 ૧૨૨૧ ગામનગર પુરપાટણુ જેહુ, જિનવર ચૈત્યનમું ગુણ
 જેહુ, વિહરમાન વંદૂં જિનવીસ, સિદ્ધ અનંત નમું નિરા-
 હીસ. ૧૨૩૧ અઢી દ્વીપમાં જે અણુગાર, અઢાર સહસસિ-
 લાંગના ધાર, પંચમહાપ્રત સમિતિ સાર, પાલે પસાવે પં-
 ચાચાર. ૧૨૪૧ બાહ્ય અબ્જાંતર તપ ઉજમાલ, તે મુનિ
 વંદૂં ગુણ મણિમાલ, નિત્ય નિત્ય ઉઠી કીર્તિ કશં, છવ કહે
 ભવ સાયર તશં. ૧૨૫૧

૪૯ અથ લઘુ શાંતિ સ્તવઃ પ્રારંભ

શાંતિં શાંતિનિશાંતં—શ્રી શાંતિનાથ સ્વામી જે શાંતિના સ્થાનક
 છે તેગને.

શાંતં શાંતાંશિવં નમસ્કૃત્ય—સગદ્ગૃપ રહિત છે અને શાંત પા-

મ્યા છે અકલ્યાણકારક ઉપદ્રવો જે થકી એવા શ્રી શાંતિનાથ પ્રતે નમસ્કાર કરીને.

સ્તોતુઃ શાંતિનિમિત્ત—સ્તુતિ કરનારની શાંતિના હેતુ છે મળે.
મંત્રપદ્ધૈઃ શાંતયે સ્તૌભિ—૧૧૧૧—મંત્રોના પઢાએ કરીને હું શાંતિ-
ને અર્થે સ્તુતિ કરું છું. ૧૧૧૧ (જેમનું.

ઓમિતિ નિશ્ચિતવચસે—ઓં એ પ્રકારે નક્કી કર્યું છે વાચક પદ
નમો નમો ભગવતેઽર્હતે પૂજાં—પૂજનને યોગ્ય એવા ભગવાનને
વારંવાર નમસ્કાર થાઓ.

શાંતિજિનાય જયવતે—શ્રી શાંતિજિન જે જયયુક્ત છે તેમને.
યશસ્વિનં સ્વામિને દ્વિમિનાં—૧૧૨૧—પ્રસિદ્ધ યશ છે જેમનોવળી
છંદ્રિયોને દમન કરનાર જે મુની મહારાજ તેમના સ્વામિને. ૧૧૨૧

સકલ્લાતિશેષકમહા—સમસ્ત ચોત્રીશ અતિશય ૩૫ મોટી.

સંપ્રસિદ્ધસમન્વિતાય શસ્ત્રાય—સંપદાએ કરીને સહીત તથા
પ્રશંસવા યોગ્ય એવા. [લોકે પૂજિત એવા.

ત્રૈલોક્યપૂજિતાય—વળી સ્વર્ગ, મૃત્યુ અને પાતાળ ૩૫ ત્રણ
નમો નમઃ શાંતિદેવાય—૧૧૩૧—વારંવાર શ્રી શાંતિનાથને નમ-
સ્કાર થાઓ. ૧૧૩૧

સર્વામર સુસમૃદ્ધ—સમસ્ત દેવતા પોતાના સમૂહ સહિત તેના.
સ્વામિકસંપૂજિતાય નિજિતાય—સ્વામિ જે ચોસક છંદો છે તે-
મને સમ્યક્ પ્રકારે પૂજિત એવા જે વળી દેવાદિકોએ કરી નહીં
છતાએલા એવા.

ભુવનજન પાલનોદય, તમાય—ત્રણ ભુવનના લોકોને પાલણુ
કરવામાં અસંત સાવધાન એવા [નમસ્કાર થાઓ.

સતત નમસ્તસ્મૈ—૧૧૪૧—તે શાંતિનાથ મહારાજને નિરંતર

સર્વદુરિતોધનાસન, કરાય—સર્વ પાપના સમૂહનો નાશ કરનાર એવા.

સર્વાશિવપ્રશમનાય—સર્વ ઉપદ્રવને પ્રકર્ષે કરી સમાવનાર એવા.

દુષ્ટમહાભૂતપિશાચ—દુષ્ટ મહા ભૂત અને પિશાચ.

શાકિનીનાં પ્રમથનાય—૧૫૫—અને શાકિનીથી થતાં ઉપદ્રવોને નાશ કરનાર છે ॥ ૫ ॥

યસ્યેતિ નામ મંત્ર—જે શાંતિજ્ઞનનો એ રીતે નામ મંત્ર ૩૫. પ્રધાન વાક્યોપયોગ કૃતતોષા—સર્વોત્તમ પવિત્ર વચનના ઉપયોગે કરી ક્યો છે ચિત્તને વિષે સ્તોત્ર જેણે એવી.

વિજ્યા કુરુતે જનહિત—વિજ્યાદેવી માણસનું હિત કરે છે.

મિતિ ચ તુતા નમત તં શાંતિ—૧૬૬—એ પ્રકારે વળી તે દેવી નમેલી છે (શાંતિનાથને) હે ભવ્યજનો ! તમે એ શાંતિનાથને પ્રણામ કરો. ॥ ૬ ॥

ભવતુ નમસ્તે ભગવતિ—તને નમસ્કાર થાઓ હે ભગવતિ ! વિજયે સુજયે પરાપરૈરજિતે—હે વિજ્યા ! હે સુજ્યા ! તથા જીજ્ઞ દેવોથી નથી હતાએલી એવી હે અજીતા ! તું.

અપરાજિતે જગત્યાં—કોઇ ઠેકાણે પરાભવ ન પામેલી એવી હે અપરાજિતા ! તું પૃથ્વીને વિષે.

જયતીતિ જયાવહે ભવતિ—૧૭૭—જયવૃત્તિ વર્તે એમ સ્તુતિ કરે છતે ભક્તજનને જય આવહન કરનાર એવી હે જયાવદા દેવી ! એ પ્રકારે હે દેવીઓ તમને નમસ્કાર થાઓ. ॥ ૭ ॥

સર્વંસ્યાપિ ચ સંધસ્ય—ચતુર્વિધ એવા સર્વ પશુ સંધને.

ભદ્રકલ્યાણમંગલપ્રદે—સૌખ્ય, નિઃપદ્રવપણ્ય, માંગલીક ઇલાદિ-કને અતિશયે કરી આપનારી એવી દેવી !

સાધૂનાં ચ સદા શિવ—વળી મુનિઓને સર્વદા ઉપદ્રવ રહિતપણ્ય.

સુતુષ્ટિપુષ્ટિપ્રદ છયા:—૧૮૮—શોભન ચિત્તની શાંતિ, ધર્મની
 વૃદ્ધિ તેને, દેનારી એવી હે દેવી ? તું જ્યવંતિહો. ૧૮૮

ભવ્યાનાં કૃતસિદ્ધે—ભવ્યજીવોને કરીછે સિદ્ધિ જોજો એવી.

નિર્વૃત્તિ નિર્વાણજનનિ સત્વાનાં—વળી પ્રાણીઓને ચિત્ત સમા-
 ધિ તથા મોક્ષ ઉત્પન્ન કરનારી એવી.

અભયપ્રદાનનિરતે—નિર્ભય પણું, ઉત્કૃષ્ટ રીતે દેવાને તત્પર એવી
 નભોસ્તુસ્વસ્તિપ્રદે તુભ્ય—૧૮૯—તથા કલ્યાણને પ્રકર્ષે કરી
 દેનાર હે દેવી તને નમસ્કાર હો. ૧૮૯

ભક્તાનાં જંતૂનાં—પોતાના ભક્ત જીવોને. [એવી હે દેવી' તું છે.
 શુભાવહે નિત્યમુઘતે દેવિ—હમેશાં કલ્યાણ પમાડવામાં તત્પર
 સમ્યગ્દ્રષ્ટીનાં ધૃતિ—સમ્યગ્નુ દૃષ્ટિ જીવને સંતોષ.

રતિ મતિ બુદ્ધિ પ્રદાનમય—૧૯૦—મિતિ, ભવિષ્યકાળ જાણ-
 નારી મતિ વર્તમાનકાળ વિષે જાણનારી બુદ્ધિ પ્રકર્ષે આપવાને
 (નિત્ય ઉદ્યમવંત) ૧૯૦

જિનશાસન નિરતાનાં—જિનશાસનને વિશે રક્ત એવા.

શાંતિનતાનાં ચ જગતિ જનતાનાં—અને શ્રી શાંતિનાથ પ્રતે
 નમસ્કાર કરનારા એવા જગતને વિષે જનસમુદાયો છે તેમને.

શ્રીસંપત્કીર્તિ યશો—અદ્ભુત, સંપદ, કીર્તી તે એક દિશા વ્યાપિ,
 યશ તે સર્વ દિશાવ્યાપિ તેની. [દેવી તું જ્ય પામ. ૧૯૧

વર્દ્ધનિ જય દેવિ વિજયસ્ય—૧૯૨—વધારનારી એવી હે જ્યા નામે
 સલિલાનલ વિષ વિષવંર—જલ, અગ્નિ, ઝેર અને સાપ.

દુષ્ટમહુરાજરોગરણભયતઃ—ખરાબ અહ, અંતે મોટા જે રાજ,
 રોગ તે થકી અને લડાઈના બચથી.

રાક્ષસરિપુગણુમારી—રાક્ષસ, યાતુના સમુહ, મરફીનો રોગ.

ચૌરેતિથાપદાદિક્યઃ—૧૧૨૧—ચૌર સાતઘતિના બય અને મદો-
ન્મત હાથી ઇત્યાદિ જીવોના બયથી. ૧૧ ૧૨ ॥

અથ રક્ષ રક્ષ સુશિવ—હવે રક્ષણ કર રક્ષણ કર અને અતિશય
નિરપદ્રવપણું તેને. [નિરંતર એ પ્રમાણે કર.

કર કર શાંતિં ચ કર કર સઢેતિ—કર વળી શાંતિને કર, અને
તુષ્ટિં કર કર પુષ્ટિં—સંતોષપણાને કર અને શરીરનું નિરોગપણું કર
કર કર સ્વસ્તિં ચ કર કર ત્વં—૧૧૨૩—કદ્યાણુ કર વળી
એટલાં વાંતાં તું કર. ૧૧ ૨૩ ॥ [હે કદ્યાણુ શાંતિ.

ભગવતિ ગુણવતિ શિવશાંતિ—હે ભગવતિ તથા હે ગુણવતી
તુષ્ટિ પુષ્ટિ સ્વસ્તીહ કર કર જનાનાં—તુષ્ટિ અને પુષ્ટિ તથા
કદ્યાણુ એટલાંવાંનાં આ લોકોને વિષે માણસોને કર.

ઓ મિતિ નમો નમઃ-હાં-હીં-હું-હ્રઃ—ઓતિસ્વરપિણુ ઓળી
હે દેવી! તને નમસ્કાર થાઓ નમસ્કાર થાઓ તથા (-હાં,
હીહું-હઃ યઃ ક્ષઃ-હીં),

યઃ ક્ષઃ-હીં કુદ કુદ સ્વાહા—૧૧૨૪—કુદ કુદ સ્વાહા આ સર્વે
મંત્રાક્ષર છે તેમાં પહેલાં સાત શાંતિના મંત્રના બીજા અને
બાકીના ત્રણ વિઘ્નનો વિનાસ કરનાર છે.

એવં યન્નામાક્ષર—એ પ્રકારે જેના નામાક્ષર મંત્ર. [દેવી તે.
પુરસ્સરં સંસ્તુતા જયા દેવિ—પુર્વક સ્તુતિ કરેલી એવી જ્યાનામાં
કરૂંતે શાંતિ નમતાં—(પાઠાંતરે કરૂંતે શાંતિ નિમિત્ત) શ્રી શાં-
તિનાથ પ્રતે નમસ્કાર નરનારાઓને શાંતિ પ્રતે કરે છે. (પાઠાં-
તરે) શાંતિનું હેતુ તેને કરે છે. [નમસ્કાર થાઓ ૧૧૨૫

નમો નમઃ શાંતયે તસ્મૈ—૧૧૨૫—તે શાંતિનાથ પ્રતે વારંવાર
ઘતિ પૂર્વસૂરિદર્શિત—એ પ્રમાણે પૂર્વાચાર્યે ગતાવેલા એવા.

મંત્રપદવિઠ્ઠલિર્ભઃ સ્તવઃ શાંતેઃ—મંત્રના પદ જે બીજા તેણે
કરી સહિત એવું શ્રી શાંતિનાથજીનું સ્તવ જેતે.

સલિલાદિભયવિનાશી—પાણી આદિકના ભયનો નાશ કરનાર.
શાંત્યાદિકરશ્ચ ભક્તિમતામ્—૧૧૬૫—અને ભક્તિમાન પુરુષોને
શાંતિ આદિ સુખનો કરનાર.

યશ્ચૈનં પઠતિ સદા—વળી જે માણસ આ સ્તવને હમેશાં બોલે.
શૃણોતિ ભાવયતિ વા યથાયોગ્ય—યોગ ઠેકાણે રાખીને જે
સાંભળે છે અથવા મનમાં રૈમરણ કરે છે.

સ હિ શાંતિપદં યાયાત્—તે પુરુષ નિશ્ચય શાંતિનું સ્થાનક પામે
(પાઠાંતરે) શિવ શાંતિ પદં યાયાત્—અથવા પાઠાંતરે કહ્યાણુ
અતે શાંતિનું સ્થાનક પામે.

સૂરિ શ્રી માનદેવશ્ચ—૧૧૬૬—શ્રી માનદેવ સૂરિ પણ શાંતિ પ-
દને પામે એમાં કર્તાનું નામ સુચવ્યું છે. ૧૧૭૫

ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાંતિ—ઉપસર્ગો ક્ષય પામે છે.

વિષ્ણુન્તે વિઘ્નવધ્વયઃ—વિઘ્નરૂપિ વેગો છેદાય છે.

મનઃ પ્રસન્નતામેતિ—મન પ્રસન્નતા પ્રતે પામે છે. [૧૧૮૫

પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે—૧૧૮૬—જિનેશ્વર ભગવાનને પૂજતાં થકાં
સર્વમંગલમંગલ્ય—સર્વ મંગલ્ય માંહે મંગલક એવું વળી.

સર્વકલ્યાણકારણ—સમસ્ત કલ્યાણનું કારણ.

પ્રધાનં સર્વધર્માણાં—સર્વ ધર્મમાં મુખ્ય એવું.

જૈનજયતિ શાસન—૧૧૮૭—જૈન શાસન જયવ્રતું વર્તે છે. ૧૧૮૫

૫૦ અથ ચતુક્કસાય પ્રારંભ.

ચતુક્કસાય પડિમદ્ભૂદ્ભુરજી—ચાર કપાયરૂપ જે વેરી તેના ટાળનાર.

દુરગ્ર્ય મયણુ બાણ મુમુમૂરણુ—દુઃખે જીતાય એવા કામદેવનાં બા-
ણના ભાગનાર.

સરસ પિઅંગુ વન્નુગયગામિહિ—પાકી રાંમણના ઝાડ જેવા ની-
લા વર્ણવાળા, વળી હાથીના જેવી ગતિવાળા.

જયહિ પાસુ હુવણુતયસામિહિ—૧૧૧—ત્રણ જીવનના સ્વા-
મી શ્રી પ્રાર્થનાથ મહારાજ જ્યવંતા વર્તો. ૧૧૧

જસુતણુકાંતિકડપ્પસિણિદ્ધહિ—જેનાશરીરનીકાંતીનીસમુદ્ધરિનગ્ધછે.
સોહુદ્ર ક્ષિમણિ કિરણાલિદ્ધહિ—નાગેન્દ્રની મણી તેના કિરણે ક-
રી વ્યામ શોભે છે.

નં નવ જલહર તડિલ્લય લંછિહિ—વિજળીની લતાએ કરીને
સહિત જેમ નવો મેઘ શોભે છે તેમ તે કાંતિ સમુદે શોભેછે.

સો જિણુ પાસુ પયચ્છહિ, વંછિહિ—૧૧૨—તે પાર્શ્વનાથ જીન
મારા વંછિત પ્રતે આપો. ૧૧૨

૫૧ અથ મંરહેસરની સજ્ઞાય.

ભરહિસર બાહુબલી—શ્રી ભર્તેશ્વર તથા બાહુબળી.

અભયકુમારો અ હંહણુ કુમારો—અભયકુમાર વળી હંહણુકુમાર.

સિરિઓ અણિયાહિત્તો—શ્રી થુળીભદ્રના નાનાભાઈ શ્રીક, હટ્ટા
અનિકાપુત્ર આચાર્ય. [૧૧૧]

અમ્મુત્તો નાગદત્તો અ—૧૧૩—અતિમુક્ત કુમાર વળી નાગદત્ત.

એઅનજ ધૂલિભદ્રો—મેહતારજમૂનિ, શ્રી ધૂલિભદ્રમુનિ.

વયર રિસી નંદિસેણ સીંહગિરિ—વન્નરૂપિ એટલે વન્નસ્વામી,
નંદિખેણજી શ્રી સીંહગિરિજી મહારાજ જે વન્નસ્વામીના ગુરૂ.

કયખન્નો અ સુકોસલ—કૃતવર્ણ કુમાર વળી સુકોસલ મુનિ.

પુંડરિક્યો કેસિકરકંડુ-૧૨૧-શ્રી આદિનાથના પેહેલા ગણધર
પુંડરિકજી કેશિકુમાર કરકંડુ પ્રત્યેક બુદ્ધમુનિ. ૧૨૧

હૃદય વિહૃદય સુદસણુ—હૃદયકુમાર વિહૃદયકુમાર એ જાને શ્રેષ્ઠિક
રાગના પૂત્ર સુદર્શન શેઠ. [તથા શાલિભદ્ર પ્રસિદ્ધ બોગી.

સાલ મહાસાલ સાલિભદ્રે અ—સાલમુનિ તથા માહાસાલમુનિ
ભદ્રે હસન્નભદ્રે—ભદ્રજાહુ સ્વામિ તથા દશાર્ણભદ્ર. [ભક્ષરિ. ૧૩૩

પસન્નચંદ્રે અ જસભદ્રે—૧૩૩—પસન્ન ચંદ્રરાજરિષી શ્રીયશો-
જાંબુપદુ વંકચૂલો—જાંબુમણુ સ્વામિ, વંકચુલરાજ કુમાર.

ગયસુકુમાલો અવતિસુકુમાલો—ગજસુકુમાલ અવતિ સુકુમાર
ધન્નો ઇલાધપુત્તો—ધનાશેઠ વળી એલાચી પૂત્ર.

ચિલાઈપુત્તો અ બાહુમુણી—૧૪૧—ચિલાતિ પુત્ર વળી યુગ
• બાહુમુનિ ૧૪૧ [ક્ષિતસૂરિ.

અજગગિરિ અજગરજિગઅ—આર્ય મહાગિરિજી તથા આર્ય ર-
અજગસુહૃદથી ઉદાયગો મણુગો—આર્ય સુદરિત સૂરિ ઉદાઈ રા-
જા વળી મૂનક પૂત્ર.

કાલયસૂરિ સંખો—કાલિકાઆર્ય સાંજકુમાર.

પજ્જુન્નો મુલદેવો અ-૧૫૧—પ્રજુમ્નકુમાર, મૂલ દેવરાજ ૧૫૧
પભવો વિન્હુકુમારો—પ્રભવસ્વામિજી તથા વિન્હુ કુમાર.

અદકુમારો દૃષ્ટપહારીઅ—આર્દ્રકુમાર વળી દૃષ્ટપહારીચોર.

સિજજંસ કૂરગડૂ અ—શ્રેયાંસકુમાર તથા કૂરગડૂ સાધુ. [કુમાર. ૧૬૧
સિજજંભવ મેહુકુમારો અ-૧૬૧—શ્રી જંભવ આઆર્ય અને મેઘ-

એમાઈ મહા સત્તા—ઇલાદિક બીજા પણુ મોટા પરાક્રમી પુરૂષો.

દિંતુ મુહુ ગુણુગણુહિં સંજીવતા—જ્ઞાનાદિ ગુણોના સમૂહે કરી સ-
હિત એવા સુખ પ્રત્યે આપો.

જેસિં નામગ્ગહુણે—જેમના નામ લેવાથી.

પાવપબંધા વિલયજંતિ—૧૧૭૧—પાવના બંધ તે વિનાશ પામેછાંજા
સુલસા ચંદન બાસા—સુલસા આવિકા તથા ચંદનબાસા.

મણોરમા મયણુરેહા દમયંતી—મનોરમા, મદનરેખા, વળી દમયંતી.

નમયાસુંદરી સીયા—નર્મદા સુંદરી, સીતાસતિ,

નંદા ભદ્રા સુભદ્રા ય—૧૧૮૧—નંદા, ભદ્રા શેકાણી, સુભદ્રા. ૧૧૮૧

રાઈમધ રિસિદત્તા—રાજમતી ને ઋષિ દત્તા. (શ્રીદેવી.

પઉમાવધ અંજણા સિરી દેવી—પદ્માવતી, અંજના સુંદરી, વળી

જિઠું સુજિઠું મિગાવધ—જ્યેષ્ઠા, સુજ્યેષ્ઠા, મૃગાવતી.

પભાવધ ચિલ્લણા દેવી—૧૧૯૧—પદ્માવતી, ચિલ્લણા રાણી. એ

પાંચે ચેલારાજની પુત્રીઓ જાણવી. ૧૧૯૧

બંબી સુંદરી રૂપિણિ—બાહી, સુંદરી, રૂપિમણી. [યંતી આવિકા.

રેવધ કુંતી સિવા જયંતો ય—રેવતિ, આવિકા, કુંતી, શિવા, અને જ-

દેવધ દાવધ ધારિણી—દેવકી, દ્રૌપદી, ધારણી.

કલાવધ પુરૂંકચૂલા ય—૧૧૧૦—કલાવતી તથા પુષ્પચૂલા. ૧૧૧૦

પઉમાવધ ય ગોરી—પદ્માવતી, ગોરી.

ગંધારી લખખમણા સુસીમા ય—ગંધારી, લક્ષમણા, સુસીમા.

જંબૂવધ સમ્યક્ષામા—જંબુવતી, સલ્યક્ષામા.

રૂપિણિ કન્હુ મહિસીઓ—૧૧૧૧—રૂપિણિ, શ્રીકૃષ્ણનીએ

આઠ પટરાણીઓ છે ૧૧૧૧

જખખાય જખખુદિના—જક્ષા, યક્ષદિના. [દિના.

ભૂઆ તહુ ચેવ ભૂખદિના ય,—ભૂતા તથા વળી નિશ્ચે ભૂત

મેણા વેણા રેણા—સેના, વેણા, રેણા એ સાત. ૧૧૧૨

ભયણીઓ ચૂલિભદ્રસ—૧૧૧૩—શ્રીચૂલિભદ્રાની બેનો જાણવી.

ઇચ્છાઇ મહાસઇઓ-હત્યાદિ મોટી સતીઓ. [જયવંતિ વર્તે છે.
જયંતિ અક્લંકસીલકલિઆઓ-તીરમળ, શીલગુણે કરીને સહિ ૧
અજજિવિ વંજજઇ જાસિં-વળી જેના આજ પળ વાગે છે.
જસ પડહો તિહુઅણે સયલે-૧૧૩૩--સક્ષા ત્રિમુવનને વિષે
જશના ડંકા. ૧૧૩૩

૫૨ અથ વિશાલ લોચન.

વિશાલલોચનહલ-વિશાળ દેવ રૂપ પત્ર છે જેમાં.
પ્રોઘદ્દંતાંશુકેસર-વળી અત્યંત જળદળતા દાંતના કારણરૂપ કે-
સર સુગંધના કાળીઆ છે જેને વિષે એવું.
પ્રાતર્વીરજિનેન્દ્રસ્ય-પ્રભાત સમયે શ્રી વીરસ્વામિનું.
મુખપદ્મં પુનાતુ વઃ-૧૧૨૧-મુખ રૂપી કમલ તમને બધા છ-
વોને પવિત્ર કરે. ૧૧૨૧
થેષામભિષેકકર્મ કૃત્વા-જેઓના અભિષેકનું કામ કરીને.
મતા હર્ષલરાત મુખં સુરેન્દ્રાઃ-હરખના સમુદયી માતા એવા
દેવતાઓ ઇન્દ્રના મુખને. [પણ ગણના નથી.
તૃણમપિ ગણયતિ નૈવનાક-દેવતા સંગ્રહી મુખને તૃણ માત્ર-
પ્રાતઃ સંતુ શિવાય તે જિનેન્દ્રાઃ-૧૧૨૧-પ્રભાત સમયે તે નિ-
ચકર દેવો કદ્યાણને અર્થે થાઓ ૧૧૨૧
કલંકનિર્મુક્તમમુક્તપૂર્ણં-કલંક રહિત એવું અને નથી મુકાઇ
પૂર્ણતા જેની એટલે સંપૂર્ણ એવું.
કુતર્કરાહુમસનં સદોદયં-કુતર્ક કરનારા એવા પરદરશની રૂપ
રાહુ તેને બક્ષણ કરનાર એવું તથા હમેશાં ઉદય છે એવું.
અ પૂર્વચંદ્રજિનચંદ્રભાષિત-આપૂર્વચંદ્ર અને જનચંદ્ર ભાષિત
જે આગમ.

(૬૫)

દિનાગમે નૌમિ બુધૈર્નમસ્કૃતં—૧૧૩૧—પંડિત પુરુષોએ નમસ્કાર કરેલા આગમ પ્રતે પ્રભાત સમયે હું સ્તવું છું. ૧૧૩૧

૫૩ અથ મન્હજિણાણં સદ્ધાયા.

મન્હજિણાણું આણું—છતેશ્વર ભગવાનની આજ્ઞા માનવી.
મિચ્છં પરિહરહુ ધર સમ્મતં—મિથ્યાતનો ત્યાગ કરવા અને સમક્ષિતને ધારણ કરવું.

ઝવિહુ આવસ્સયમિ—છ પ્રકારના આવશ્યકમાં.

ઉજ્જુતો હોઠ પઠ દિવસં—૧૧૩૨—પ્રતિદિવસ ઉદ્યમવંત થવું ૧૧૩૨

પન્નેસુ પોસહવયં—પર્વ દીવસને વિષે પોપધ વ્રત કરવું.

દાણું સીલં તવો અ ભાવો અ—દાન શીયળ તપ અને ભાવના.

સજ્ઞાય નમુક્કારો—સ્વાધ્યાય અને નમસ્કાર.

પરોવયારો અ જયણા અ—૧૧૩૩—પરોપકાર અને વળી જતના રાખવી. ૧૧૩૩ . [તેશ્વર ભગવાનની સ્તુતિ.

જિણૂપૂઆ જિણૂથૂણિણું—છતેશ્વર ભગવાનની પૂજા અને છ ગુરુથુઅ સાહમિઆણ વચ્છલ્લં—ગુરુની સ્તુતિ અને સાધર્મીઓને વિશે વાતસલ્ય.

વવહારસ્સ ય સુદ્ધિ—વ્યવહારની શુદ્ધિ. | ૧૧૩ |

રહુળુતા તિથ્યળુતા ય—૧૧૩૪—રથ યાત્રા અને તિથે યાત્રા સંદિત.

ઉવસમ વિવેક સંવર—ઉપશમ, વિવેક, અને સંવર.

ભાસાસમિધં છણવ કણ્ણાય—ભાષા સમિતી અને છકાયતી રક્ષા.

ધમ્મિઅ જણુ સંસગ્ગો—ધાર્મિક માણસનો સંસર્ગ.

કરણુદ્ધમો ચરિણુ પરિણામો—૧૧૪—ઈંદ્રિઓનું દમવું અને ચારિત્રનો પરિણામ. ૧૧૪

સંધોવરિ બહુમાણો—શ્રી સંધ ઉપર બહુમાન.

પુરુષય સિદ્ધાણં પ્રભાવણા નિથ્યે—પુરુષક લખાવણું અતે નિથ્યે
તે વિશે પ્રભાવના કરવી.

સદ્ધાણુ દિવ્ય મન્ય—શ્રવક લોકોનાં આ કૃત્ય છે વિદુતાપા
નિવ્યં સુગુરુવંસેણ—નાના—તે નિત્ય સુગુરુના ઉપદેશથી જાણી

૫૪ અથ દેવમિપ્રતિક્રમણવિધિ.

- ૧ પ્રથમ સમાયક લેવું (૧૯ મા સુત્ર પ્રમાણે)
- ૨ પછી પાણી વાપર્યું હોય તો મિહપત્તી પડિતેવી.
- ૩ આદાર વાવળો હોય તો વાંદળાં એ દેવાં ત્યાં ખીજા વાંદળામા
આવસિઆએ પાડ ન કહેવો.
- ૪ યથાશક્તિ પચ્ચખખાણ કરવું
- ૫ ખમાસણું દેહ ઇચ્છાકારેણ સંદિગ્ધ ભાવન ચૈત્યવંદન મંડે. ઇચ્છ
કહી વડેરાએ અથ મા પોતે ચૈત્યવંદન કહીતે પછી જાણીની કહેવું.
- ૬ નમુથ્યુણું કહી ઉભા થઈતે અરિહંચેદ્યાણું કહીતે એક નવકારનો
કાકિસ્સગ કરી પારી નમોઽર્હતંકહીતે પ્રથમ થોય કહેવી.
- ૭ લોગ્ગરસ કહી સંવસોએઅરિહંચેદ્યાણું કહી એક નવકારનો
કાકિસ્સગ કરી પારી તે ખીજા થોય કહેવી.
- ૮ પુખ્ખરવરદી કહી સુઅરસ ભગવણો કરેમિ કાકિસ્સગ વંદણુ
એક નવકારનો કાકિસ્સગ પારી ત્રીજા થોય કહેવી.
- ૯ સિદ્ધાણું પુદ્ધાણું કહી વંવાવચ્ચ ગંરાણું કરેમિ કાકિસ્સગ
અત્રથં પછી એક નવકારનો કાકિસ્સગ કરી પારી નમોઽર્હતં
કહી ચોથી થોય કહેવી.
- ૧૦ પછી બેસીતે નમુથ્યુણું કહેવું.
- ૧૧ ચારખમાસણ દેવા પૂર્વક ૧ ભગવાન, ૨ આચાર્ય, ૩ ઉપાધ્યા-
ય, ૪ સર્વ સાધુ, પ્રત્યે થોભવંદન કરીયે.

- ૧૨ મચ્છામરેણુ સદિસદ ભગવન દેવસિ પ્રતિક્રમણે ઠાવં એમ કહ્યું.
 ૪૪મજો લાય ચવત્તા અથવા કટાસણા ઉપર થાપીને ઇચ્છં સ-
 વ્વસવી દેવસિચ કહેવું. [તરસકતરી કહેવું.]
- ૧૩ કિમા થઇ કરેમિ ભંતે, મચ્છામિઠામિ કાકિસ્સગ્ગં, જ્ઞે મે દેવસિચો,
 ૧૪ અતિચારતી આઠ ગાયાતો કાકિસ્સગ્ગ કરવો આઠ ગાયા ન
 આવડે તો આઠ નવકારનો કાકિસ્સગ્ગ કરવો તે પારીને પછી.
- ૧૫ લોગ્ગસ્સ કહેવો પછી બેસીને ત્રીજા આવશ્યકની મુદપત્તી પ-
 ડિયેછતે વાંદણું બે દેવાં • . [મિ જ્ઞેમે દેવસિચો કહીને.
- ૧૬ પછી કિમા થઈને ઇચ્છાકાં દેવસિચં આલોઉં ઇચ્છં આલોએ-
 ૧૭ પછી સાનત્રાપ કહેવા પછી અદાર પાપસ્થાનક આલોવવાં.
- ૧૮ સવસમયિ દેવસિચ દુચિંતિચ દુબ્બાસિચ દુચ્ચિંતિચ ઇચ્છ-
 કારેણુ સંદિસદ ભગવન ઇચ્છં તરસમિચ્છામ દુકકં કહેવું.
- ૧૯ બેગીતે એક નવકાર ગણી કરેમિ ભંતેં ઇચ્છામિ પડિક્કમિક્કે
 જ્ઞેમેદેવસિચોં કહીને. •
- ૨૦ વંદિતુ કહીને વાંદણું બે દેવાં. [પછી કિમા થઇ.
- ૨૧ અબ્બુકિંઝોહં અબ્બિભં ૧૨ દેવસિચં આમિતે • વાંદણું બે દેવાં
- ૨૨ આપરિય ઉવજાએ કહીને કરેમિભંતે ઇચ્છામિઠામિ કાકિસ્સગ્ગં
 જ્ઞેમે દેવસિચો કહી તરસકતરી કહેવું. •
- ૨૩ પછી બે લોગ્ગસ્સનો અથવા આઠ નવકારનો કાકિસ્સગ્ગ કરવો.
- ૨૪ પછી લોગ્ગસ્સ કહેવો ને સવ્વલોએચરિંતયેછયાણું કહી એક
 લોગ્ગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાકિસ્સગ્ગ કરવો.
- ૨૫ પુખ્ખરવરદી સુચરસ ભગવચો કરેમિં વદણું એક લોગ્ગસ્સ
 અથવા ચાર નવકારનો કાકિસ્સગ્ગ કરવો.
- ૨૬ સિદ્ધાણું યુદ્ધાણું કહી સુઅદેવયાએ કરેમિ કાકિસ્સગ્ગં અન્નથ
 ઉસસિએણું કહી એક નવકારનો કાકિસ્સગ્ગ કરી પારી નમોઽ-

દત્ત ૦ કહી પુરૂષે સુઅદેવયાની થોય અને સ્ત્રીએ કમલદલની
પહેલી થોય કહેવી પછી આ દેશ લેવા.

૨૭ પછી ખેત્ર દેવયાએ કરેમિ કાકિરસગ્ગ એક નવકારનો કાકિરસગ્ગ
પારી નમોડદત્ત કહી ક્ષેત્ર દેવનાની થોય સ્ત્રીએ તથા પુરૂષે કહેવી.

૨૮ પછી પ્રગટ એક નવકાર ગળી ખેસવું.

૨૯ પછી છટ્ટાઆવશ્યકની મુદપત્તી પડિએષ્ઠ એ વાંદળાં દેવાં.

૩૦ પછી ૧ સામાયિક, ૨ ચઝિન્નિવસથ્યો, ૩ વંદણ, ૪ પડિક્કમાણું, ૫
કાકિરસગ્ગ, ૬ પચ્ચખ્ખણ, કરચુંછંછ, એ છ આવશ્યક સંભારવા.

૩૧ ઇચ્છામે અણુસર્ફી, નમો ખમાસમણાણું, નમોડદત્ત કહીને પુરૂષ,
નમોડરતુવર્દમાનાય કહે, સ્ત્રીએ સંસાર દાવાની ત્રણ થોયો કહેવી.

૩૨ પછી નમુથુણું કહી સ્તવન કહેવું.

૩૩ પછી વરકનક કહી ભગવાન આદે વાંદવા.

૩૪ પછી જમણો હાથ ઉપધી ઊપર થાપી અઢ્ઢાઇએસુ કહેવું.

૩૫ પછી દેવસિઅ પાયછિત્તનો કાકિરસગ્ગ ચાર લોગ્ગરસનો અથવા
સોલ નવકારનો કરવો તે કાકિરસગ્ગ પારવો.

૩૬ પ્રગટ લોગ્ગરસ કહી ખેસવું.

૩૭ ખમાસમણ એ દેઈ સઝાયનો આદેશ માગી એક નવકાર ગ-
ણી સઝાય કરી પછી એક નવકાર ગણવો.

૩૮ પછી દુખ્ખખ્ખઓ કમખખખઓનો કાકિરસગ્ગ ચાર લોગ્ગરસનો
સંપુર્ણ અથવા સોલ નવકારનો સંપૂર્ણ કરવા એ વહેરે અથ-
વા પોતે પારીને નમોડદત્ત કહી લઘુ શાંતિ કહેવી.

૩૯ પછી પ્રગટ લોગ્ગરસ કહેવો.

૪૦ દરિયાવહી તરસકિતરી કહી એક લોગ્ગરસ અથવા ચાર નવકાર-
નો કાકિરસગ્ગ કરી પ્રગટ લોગ્ગરસ કહેવો.

૪૧ પછી ચક્રિસાય નમુથુણું કહી નવંતિ એ કહી ઉવસગ્ગહરં જય

વીયરાય કહી મુદપત્તી પડિ લેવી. ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં સામાયિક
પાર્થં યથાશક્તિ કહી ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં સામાયિક પાર્થુ ત-
દત્તિ કવી. [સામાય અ વયજ્ઞુતો કહેવો.

૮૨ પછી જમણો હાથ ઊપધી ઉપર થાપી એક નવકાર ગણીને
૪૩ પછી થાપેલી થાપના હોય તો એક નવકાર ગણી કિહું.

૫૫ અથ રાઇપ્રતિક્રમણવિધિ.

- ૧ પ્રથમ પુર્વ રીતે સામાયક લઘ•કુસુમિણુ દુસુમિણુનો કાકિસ્સગ્ગ
૪ લોગ્ગસ્સનો અથવા ૧૬ નવકારનો કરી પ્રગટ લોગ્ગસ્સ કહેવો.
- ૨ પછી ખમાસમણુ દેઇ જગચિતામણીનું ચૈત્યવંદન જયવીયરાય
સુધી કહેવું. [ત્યે વાંદવા.
- ૩ ચાર ખમાસણાં દેઇ ભગવાન આચાર્ય•કુપાધ્યાય સર્વ સાધુ પ્ર-
- ૪ ખમાસમણુ ખે દઇ સગ્રાયનો આદેશ માગી એક નવકાર ગણીને
બરહેસરની સગ્રાય કહીને નવકાર એક ગણવો.
- ૫ પછી ઇચ્છકાર સુહરાઇ પાઠ કહેવો.
- ૬ પછી ઇચ્છાકાં રાઇ પ્રતિક્રમણુ દાકિ કહીને જમણો હાથ ઊપધી
ઉપર થાપીને ઇચ્છં સંવસવિ રાઇય દુચ્ચિત્તીય કહેવું.
- ૭ પછી નમુથ્યુણું કરેમિભંને કહી ઇચ્છામિ હામિ કાકિસ્સગ્ગ તસ્સ
ઉત્તરી કહી એક લોગ્ગસ્સનો અથવા ચાર નવકારનો કાકિસ્સગ્ગ
પારી પ્રગટ લોગ્ગસ્સ કહેવો.
- ૮ સંવલોએ અરિહંત કહી એક લોગ્ગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો
કાકિસ્સગ્ગ પુખ્ખખરવરદીં સુઅસ્સં વંદણુ કહી અતિચારની
આઠ ગાથાનો અથવા આઠ નવકારનો કાકિસ્સગ્ગ કરી પારવો.
- ૯ પછી સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું કહીને ત્રીજા આવશ્યકની મુદપત્તી પડિ-
લેઇ વાંદણા ખે દેવાં.

- ૧૦ પછી અભ્ભુદ્ધિઓ ખામિ વાંદળાં એ દે ત્યાં સુધી દેવસિતા
રીતે પણ જે ઠેકાણે દેવમિયં આવે છે તે ઠેકાણે રહ્યું છે.
- ૧૧ પછી આયસિય કિવજાએ કહેગિ ભં. ઇચ્છામિદામિ કાકિરસગગતરસ
વિત્તરી કહી જગચિંતામણિ અથવા ચાર લો ગગસના અથવા
સોળ નવકારનો કાકિરસગ કરવો. [ત્રિમને વાંદળાં એ દેવાં.
- ૧૨ તે પારીને પ્રગટ લોગગસ કહી છઠ્ઠા આવસ્યકની મુદ્દપત્તી પડિ-
- ૧૩ પછી તિથેવંદન કરીને યથાગુપ્તિયે પચ્ચખખાણ કરવું.
- ૧૪ ઇચ્છાકારેણ સંદિસદ ભગવાન સામાયિક અવિવિવસથ્યો વંદણ
પડિકમણું કાકિરસગ પચ્ચખખાણ કર્યુંછેછ એ છ આવસ્યક
સંભારવાં. [ધાયું છેછ કહેવું.
- ૧૫ પચ્ચખખાણ કર્યું હોય તો કર્યું છેછ કહેવું તે ધાયું હોય તો
- ૧૬ ઇચ્છામો આણસર્કુંનમો ખમાસમણાણું નમોડહંત્તં કહીને પછી
વિશાલલોચન કહેવું
- ૧૭ નમુથ્યુણું કહી અરિહંત ચેમયાણું કહીને એક નવકારનો કાકિરસ-
ગ પારી નમોડહંત્તં કહી કચ્છાણકુંદની પ્રથમ થોય કહેવી.
- ૧૮ પછી લોગગસ પુખખરવરદિ, સિદ્ધાણું મુદ્દાણું કહી અનુક્રમે
ચાર થોયો કહીયે છીએ ત્યાં સુધી સર્વ કહેવું. [એ વાંદવા.
- ૧૯ પછી નમુથ્યુણું કહી ભગવાન આદિ ચારને ચાર ખમાસમણા
- ૨૦ પછી જમણો હાથ ડાબી કિપર થાપી અદ્વાદશજંજલુ કહેવું.
- ૨૧ પછી શ્રીમંધરસ્વામીનું ચૈત્યવંદન સ્તવન જયવીયરાય કાકિરસગ
થોય પર્યત કરવું.
- ૨૨ પછી ખમાસમણ પૂર્વક શ્રી સિદ્ધાચલનું ચૈત્યવંદન સ્તવન જ-
યવીયરાય કાકિરસગ થોય કહીયે ત્યાં સુધી કરવું.
- ૨૩ પછી સામાયિક પારવાની વિધિની રીતે સામાયક પારી મેવું.

૫૬ અથ પડિલે ણ કરવાની વિધિ.

- ૧ પુર્વ રીત ધરિયાવલિ પડિશ્રમી જાવત્ લોગરસ સુધી કહેવું.
- ૨ ઉભે પગે બેસી મુદપતિ કટાસણું ચવલો વસ્ત્ર કંદોરો આંદ પડિમેવાં. [ત્રાહ પડિશ્રમવા.
- ૩ પછી કાળે કાલાડી પોતે થાપનાની સામા ઉભો રહી ધરિયા-
- ૪ પછી કાળે પરદવવા જગ્યા સોધી અણુજાણુહજરસગ્ગો કહી કાળે પરદવવા.
- ૫ પછી વાર ૩ વોસિરે વોસિરે કહેવું:

૫૭ અથ દેવવાંદવાની વિધિ.

- ૧ પ્રથમ ધરિયાવલિ પડિશ્રમી જાવત્ પ્રગટ લોગરસ સુધી કહેવું.
- ૨ ઉત્રાસણ નાંખી ચૈત્યવંદન કહી જયવીરજય અડધા કહેવા.
- ૩ ખીજી ચૈત્યવંદન કરી જાવત્ ચાર થોથો કહી નમુથ્યુણું એવું કહી ખીજી ચાર થોથો કહેવી. [આભવમખંડા સુધી કહેવા.
- ૪ પછી નમુથ્યુણું કહી બે જાવંતિ રતવન કહી અડધા જયવીરજય
- ૫ પછી ચૈત્યવંદન કહીને નમુથ્યુણું કહી આખા જયવીરજય કહેવા.
- ૬ સવારે દેવ વાંદવા તેમાં મન્દજિણાણુંની સજાય કહેવી તે બપોરે તથા સાંજે દેવ વાંદે તેમાં સજાય ન કહેવી.

૫૮ અથ પોસહનું પચ્ચરંજવાળ.

- કરેમિભાંતે પોસહ—હે ભગવંત હું પોષધ વ્રત કરું છું.
- આહારપોસહ દેસગા સવગ્યા—આહારનો પોષધ દેશ થકી તથા સર્વ થકી.
- સરીર સજાવ પોસહ સવગ્યા—શરીરનો સત્કાર પોષધ સર્વ થકી એટલે શરીરની જરા પણ શોભા ન કરવી.
- બંભચેર પોસહ સવગ્યા—બ્રહ્મચર્યનો નિયમ સર્વ થકી.

અવ્યાપાર પોસહ સંવચ્ચો—અવ્યાપારનો નિયમ સર્વ થકી.
અઉવિવિદે પોસહ ઠામિ—ચાર પ્રકારના પોસા વડે હું રહું છું.
જાવ દિવસ અહોરત્તં પજ્જુવાસામિ—આખો દિવસ અથવા
રાત દિવસ પાળુ.

દુચિહં તિવિદેણું—એ કરણ ને વ્રણ બેગવડે.
મણેણું વાયાએ કાએણું—મન વચન ને કાયાના વ્રણ બેગ વડે.
ન કરેમિ ન કારવેમિ—ન કરું અને ન કરાવું એ એ કરણથી.
તસ્સભંતે પડિક્કમામિ—હે ભગવાંત તે થકી હું પ્રતિક્કમું છું.
નિંદામિ ગરિહામિ—નિંદું છું અને ગુરૂ સામે ગદું છું.
અપ્પાણું વોસિરામિ—૧૧૧—આત્માને હું વોસિરાવું છું. ૧૧૧

૫૧ અથ પોસહ પારતાંગાથા.

સાગરચંદ્રો કામો—સાગરચંદ્ર અને કામદેવ. [ધન્રાજ.
ચંદ્રવડિસો સુદંસણા ધન્નો—ચંદ્રાવતંસક, સુદરશણ શેઠ અને
જેસિં પોસહ પડિમા—જેની પોષધ પ્રતિમા.
અપ્પંડિયા જીત્તિયં તેવિ—૧૧૨—જીવિતના અંત સુધી મરણાંત કદ
આવે છતે પણ અપ્પંડિત રહી. ૧૧૨ [સાયક છે.
ધન્રા સસાહણિજ્જા—ધન્ય છે તે પુરોષોને અને તેઓ વખાણવા.
સુલસાઆણુંદ કીમદેવાય—સુલસા શ્રાવિકા, આણુંદ અને કા-
મદેવ નામે શ્રાવક.

જેસિં પસંસઈ ભયવં દ્ઢવચં તં મહાવીરો—૧૧૩—જેમને
ભગવાંત મહાવીરસ્વામિ દ્રઢ વ્રતને સારૂ વખાણે છે. ૧૧૩
પોસહ વિવિ લીધું વિવિ પારિહિં વિવિ કરતાં જે કો-
ઈ અવિધિ હુઓ હોય તે સર્વિ હું મન વચન કાયાએ કરી
મિચ્છામિ દુક્કં.

૬૦ અથ પોસહની વિધિ.

પ્રથમ ઇરિયાવલિઆએ પડિકમી ઇચ્છામિ ખમાસમજો દેખ મ-
ચ્છાકારેણ સંદિસાદ ભગવાન્ પોસદ મુદપતિ પડી લેકે એમ કહી
મુદપતિ પડી લેવી, પછી ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં પોસદ સંદિસાદ
વળી ઇચ્છાં ઇચ્છાકાં પોસદદાઉં પછી હાથ નેડી એક! નવકાર
ગણીતે પોસદનું પચ્ચખખાણ કરવું. પછી ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં સા-
માયક મુદપતિ પડી લેકે સાંથી તે સઝાય કરે એમ કહી ત્રણ નવકાર
ગણી મઠે ત્યાં સુધી કહેવું. પછી ઇચ્છામિં ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં બહુ વેત્ર
સંદિસાદ ઇચ્છાં બહુ વેત્ર કરસુ ઇચ્છાં પડી લેદણુ કરે એમ
કહી મુદપતિ પડી લેવી. ઇચ્છામિં ઇચ્છાકારી ભગવાન્ પસાય કરી
પડી લેદણુ પડી લેદાવોછ ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં ઉપધિ, મુદપતિ પડી
લેકે એમ કહી મુદપતિ પડી લેવી. ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં ઉપધિ
સંદિસાદ, ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં ઉપધિ પડી લેકે, ઇચ્છામિં ઇ-
ચ્છાકાં સઝાય કરે એમ કહી એક નવકાર ગણી બન્દજીણાણુંની
સઝાય કહેવી, પોરસિના અવસરે ઇરિયાવલિયા પડિકમી ઇચ્છામિં
ઇચ્છાકાં પડી લેદણુ કરે, એમ કહી મુદપતિ પડી લેવી.

સૌ સમક્ષ પોસહ ઉચરવો તે.

ઉપર લખ્યા પ્રમાણે સર્વે કહેવું પણ સઝાય ન કહેવી તે પછી
રાધ મુદપતિ પડી લેવી, વાદણુ એ દેવાં પછી રાધયં આલોક એમ
કહી ને મે રાધઓ કહી સંવસવીરાધઅ કહી પન્નાસ હોય તો
વાંદણુ એ દેવાં પછી અબ્લુઠીઓ ખામવો. પછી વાંદણુ એ દેખ
પચ્ચખખાણુ કરવું પછી કાળના દેવ વાંદવા, પાછલી વખતે પડી

લેકણુ કરે તે વખતે ધરીયાવહી પડિશ્કમી પછી ગમણાગમણે આલોહિ એમ કહી ધરિયાસુમતિ, આવાસુમતિ, એસણાસુમતિ આદાનભંડ-નીમેરગાસુમતિ, પારિણપનીકાસુમતિ મનગુમ્મિ, વનચગુમ્મિ, કા-ચગુમ્મિ એ પાંચ સુમતિ ત્રગુમ્મિ આઠ પ્રવચન માતા પોસદ સા-માયક લીધે ખડગુ વિરાધના હુછ હોય તે સર્વે મને, વચને, કા-વાએ કરી મિચ્છામી દુષ્કડં. ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં પડી લેકણુ કરે ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં પોસદસાત્ર પરમાર્થુ એમ કહી મુદપતિ ક-ગાસણું ચવયો પલેવવાં. પછી ઇચ્છામિ ઇચ્છાકારી બગવત્ સાય કરી પડીલેકણુ પડીલેકણોજી. ઇચ્છામિ ઇચ્છાકાં ઉપધિ મુદપતિ પડિલેવી. ઇચ્છામિ ઇચ્છાકાં સઝાય કરે એમ કહી એક નવકાં ગણી મન્દજીગુણની સઝાય કહેવી પછી ખાધુ હોય તો પાંદણાં એ દેહ પચ્યખખાણુ કરે જો ખાધુ ના હોય તો ખમાસમણુ દેહ પચ્ય-ખખાણુ કરે પછી ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં ઉપધિ સંદીસાહુ, ઇચ્છામિ ઇચ્છાકાં ઉપધિ પડી લેકે એમ કહી જોટલાં વજ્ર હોય તેટલાં પલેવવાં. પછી દેવ વાંટી પ્રતિક્રમણુ કરવું પછી પોસદ પાળી નવકાર ગણી સાગરચંદ્રો કહેવો.

પ્રભાતના પોસો લીરેજાને રાત્રે પોસો લેવાની વિધિ.

પ્રભાતનો પેચો લે ના વિધિ છે તે પ્રમાણે ખમાસમણુ દેહ ધરિયાવહિઆવી જાનત્ ખડુ વેલ કરચું ત્યાં સુત્રી કહેવું પણ પો-સાના પચ્યખખાણુમાં ફેર છે તે (એસ દિવસ અંદોરત) પદ ક-હેવું. પછી ખમાસમણુ દેહ ધરિયાવહિ પડિશ્કમી ઇચ્છામિં ઇચ્છા-કાં કહીત પડી લેકે કહી માંડલા ચોવીસ કરે.

સાંજે નવો પોસો લેવાની વિધિ.

ઉપવાસાદિ જીવન્ય એકાસણું કર્યું હોય તો તેણે લેવાય. ખ-

ખાસમણ દેઘ ઇરિયાવહી પડિક્કમી પડી લેહણુ કરે, ખાસમણ દેઘ ઇરિયાવહીથી જવત્ બહુ વેલ કરસુ ત્યાં સુધી કહેવું પછી ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં પડીતહણુ કરે કહી ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં પોસદ સાલ પરમજ્ઞાન કહી મુહપતિ પડી લેતી. ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં ભગવત્ પસાય કરી પડી લેહણુ પડીવેદાવોજી કહી ઇચ્છાં ઇચ્છાકાં ઉપધિ મુહપતિ પડી લેતે કહી મુહપતિ પડી લેતી પછી ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં સજાય કરે કહી સજાય કરે. આધુ હોય તો વાંદણાં એ દેઘ પચ્ચખ્ખાણુ કરે, આધુ ના હોય તો ખાસમણ દેઘ પચ્ચખ્ખાણુ કરે પછી ઇચ્છામિ ઇચ્છાકાં ઉપધિ સંદિસાહુ ઇચ્છામિ ઇચ્છાકાં ઉપધિ પડી લેતે કહી પછી દેવ વાંદી માંડત્રા કરે, પ્રતિક્રમણુ કરે. પછી પહોર એક રાત્રી આસરે જાવ ત્યાં સુધી નિદ્રા લેતી નહી. પછી ખાસમણો દેઘ ઇચ્છાકાં બહુ પડીપુત્તા પોરિસિ કહી ખાસમણો દેઘ ઇરિયાવહિયા પડિક્કમી જવત્ લોગગરસ કહી ઇચ્છામિ ઇચ્છાકાં બહુ પડીપુત્તા પોરમીરાઇઅ સંચારએકાંતે કહી પછી ઇચ્છામિ. ઇચ્છાકાં ચૈત્યવંદન કરે કહી ચત્તકસાયનું ચૈત્યવંદન જાવત્ જયવિયરાય સુધી કરે પછી ઇચ્છામીં ઇચ્છાકાં સંચારા વિધિ બણવા મુહપતિ પડી લેતે એમ કહી મુહપતિ પડી લેતી પછી સંચારા પોરિસિ બણાવવી જાગે ત્યાં સુધી સજાય ધ્યાન કરે

પોસામાં એકાસણાદિ કર્યું હોય તો અવસરે પચ્ચખ્ખાણુ પારી પોસદશાળાથી આવરુસહી કહી નિજ ગૃહે ઇયાં શોધતો ખાસમણ દેઘ ઇરિયાવહિ પડિક્કમી ખમાં ગમણાગમણે આલોઇ કાળે પૂજી યથા સંભવે અતિથિ સંવિભાગ દ્રવ્ય પ્રસી નિશ્ચલ આસને એસી હાથ, મુખ, પગ પાત્ર પડિવેહી નવકાર સંભાળી પ્રાશુક આહાર

જન્મે અથવા પોસહશાલાયે પૂર્વ પ્રેરિત નિજ પુત્રાદિકે આણ્યો આ-
હાર ભોગવે પણ સાધુની પેરે ગોચરી નહીં તથા કારણુ વિના મો-
દક, સ્વાદુ લવિંગાદિ તંબોલ ન લેવો. તતઃ નિસીદિ કહી પોસહ-
શાલાયે આવી ખમા૦ ઇરિયા૦ પડિમ્મિ ચૈત્યવંદન કરવું.

ઇતિશ્રી પોપધ વિધિ સંપૂર્ણ.

૬૧ અથ સવારનાં પચ્ચરુવાળ.

અથ નમુકારસહિઅનું.

ઉગ્ગએસૂરે નમુકારસહિઅ—સૂર્યોદયથી એ ઘડી પછી નવકાર
કહીતે પારં ત્યાં સુધી.

પચ્ચખખાઇ ચઉલ્લિહપિઆહાર—ચારે આહારનું પચ્ચ-
ખખાણુ કરે છું. (પચ્ચખખાઇ એવું ગુરૂનું વચન સાંભળી
શિષ્ય પચ્ચખખામિ=પચ્ચખખાણુ કરે છું એમ કહે).

અસણું પાણું ખાઇમં સાઇમં—ખાવાનું, પીવાનું, ખાદિમ, સ્વાદિમ.
અત્રથણા ભોગેણુ—પચ્ચખખાણુતો ઉપયોગ વિસરવાથી અ-
જાણુપણે કાંઇ વસ્તુ મોંમાં નાંખવાથી.

સહસાગરેણુ—કાર્ય કરવામાં પ્રવર્તતાં યોગ્ય લક્ષણુ, સહસાતકાર-
ર=સ્વભાવે જે મોંમાં પ્રવેશ થાય તેથી પચ્ચખખાણુ ન ભાગે
એ એ આગારે કરી.

વોસિરે—વોસિરાવું છું. (વોસિરે એ ગુરૂનું વૃચન સાંભળી શિષ્ય
વોસિરામિ કહે.)

(નીચે લખેલાં સર્વે પચ્ચખખાણુમાં જે જે મુળ શબ્દોના અર્થ આ-
પેલા નથી તેઓનો અર્થ ઉપર મુજબ સમજી લેવો.)

અથ નમુકારસહિઅં મુઠ્ઠસહિયનું.

ઉગ્ગએસૂરે નમુકારસહિઅં—

મુઠ્ઠસહિઅં—મુઠ્ઠી સહિત એટલે જ્યારે નવકાર ગણી મુઠ્ઠી મોકળી મુકું ત્યારે પચ્ચખખાણુ મોકળું થાય.

પચ્ચખખાણુ ચઉવિહુપિ આહારં અસણું પાણું ખાધમં સાધમં અન્નથથાભોગેણું સહ સાગારેણું—

મહત્ત રાગારેણું—મોટાના આદેશથી. મોટા લાભને અર્થે પચ્ચખખાણુ પારવાતો વખત પૂર્ણ ન થયે છતે પારવાથી.

સવ્વ સમાહિવત્તિ આગારેણું વોસિરે—સર્વ પ્રકારે શરિરમાં અસમાધિ રહે છતે પચ્ચખખાણુતો વખત પૂર્ણ થયા પહેલાં પારવાથી પચ્ચખખાણુ ન ભાગે એવા ઐત્તગારવડેહું વોસિરાવુંહુ.

અથ પોરસિ. સાઢપોરિસિનું.

ઉગ્ગએસૂરે નમુકારસહિઅં—

પોરિસિં સાઢપોરિસિં મુઠ્ઠસહિઅં પચ્ચખખાણુ—પ્રહર દિવસ સુધી અને દોઢ પ્રહર દિવસ સુધી મુઠ્ઠી સહિત નિયમ લઉ છું.

ઉગ્ગએસૂરે ચઉવિહુપિ આહારં—સૂર્યોદયથી ચારે આહારનો. અસણું પાણું ખાધમં. સાધમં અન્નથથણા ભોગેણું સહ સાગારેણું. પછછન્ન કાલેણું દિસા મોહણું—વખત વ-

રોજર માલમ્મન પડવાથી અધૂરી પોરિસિએ પારવાથી દિશિ વિપયાસ થયાથી અન્નણુતાં વહેલું પારવાથી.

સાહુ વયણેણું—સાધુના વચનથી પોરિસિ ભણી સાંભળીને પાળે. મહત્ત રાગારેણું સવ્વ સમાહિવત્તિ આગારેણું વોસિરે—

અથ પુરિમહ્ અવહનું.

સૂરે ઉગ્ગએ નમુક્કારમદિઅં પુરિમહ્ અવહ્ મહ્ મહિઅં
પચ્ચખખાધ--સુર્યના ઉદયથી પહેલાં એ પોહોર સુધી પુરિ-
માધ્, તે ઉપરાંત ત્રીજા પોહોર સુધી અવહનું પચ્ચખખાણ
કરંછું નવકાર ગાળી મુઠ્ઠી મોકળી મુકુ ત્યાં સુધી.

સૂરેઉગ્ગએ ચઉવવદપિ આદારં અસણં પાણં ખાધમં
સાધમં અન્નથણા ભોગણું સહસા ગારેણું પચ્ચજ
કાણેણું દિસામાહેણું સાહુવયણેણું મહત્તરાગારેણું
સવ્વ સમાહ વત્તિ આગારેણું વો.સરે—

અથ 'વિગઈ નિવિગઈનું.

વિગઈએ નિવિગઈઅ પચ્ચખખાધ—માંસ, મદિરા, માખણ,
અને મધ એ ચાર અબદ્ય વિગઈ છે, દુધ, દહી, ધી, તેલ,
ગોળા, પકવાંત એ છ બદ્ય વિગઈમાથી એક અથવા સમ-
સ્ત વિગઈનું પચ્ચખખાણ કરંછું.

અન્નથણા ભોગણું સહસાગારેણું —

લેવા લેવણું ગિહથ સંસઠેણું—લેવા લેવ જે વિગઈનો સાધુ-
ને નિયમ હોય તે વિગઈથી 'ગૃહસ્થ'નો હાથ ખરડાએશે હોય
તે હુંછી નાખીને વહોરાવે તો તેથી, ગૃ.અથના ખરડેલા વા-
સણથી તે અન્ન આપે તે વિગઈથી મિષ્ટ હોય તે અન્ન જ-
મવાથી પચ્ચખખાણ ન ભોગે.

ઉખિખત વિવેગેણું—ગાદી વિગઈ જે ગોળા પકવાનાદિ તેના ઉપર

રોટલી પ્રમુખ મુકી હોય પછી તે ઉપાડી કોરે કરી હોય તો તે લેવાથી.

પદુચ્ચ માંખખએણું—મોણ દીધેલી રોટલી પ્રમુખ લેવાથી.

પારિઠા વણિયાગારેણું—ઘ્રાષ સાધુને આહાર પરઠવતો દેખી તે આહાર ગુરૂની આગામી લેવા પડે તો તે લેવાથી.

મહત્ત રાગારેણું વેસિરે—

અવ બેઆસણાં તથા ઇકાસણાં.

ઉગગએસુરે નમુક્કારસહિઅં પૌરિસિં સાદૂં પૌરિસં પુ-
રિમદ્દું મુદ્દસહિઅં પચ્ચખખાધ, ઉગગએમૂરે ચઉવિવહંપિ
આહારં, અસણું, પાણું, ખાનમં, સાધમં, અત્તથણા ભો-
ગેણું, મણસાગારેણું વચ્છત્ત કાલેણું, ઠિસા માંણું, સાદૂ
વયણેણું, મહત્ત રાગારેણું, સવ્વ સમાહિ વત્તિ આગારેણું,
એકાસણં (એકવાર જમવું) ઐઆસણું (એવાર જમવું) પચ્ચ-
ખખાધ, તિવેહંપિ આહારં (ત્રણે પણ આહાર).અમણું, ખા-
નમં, સાધમં, અત્તથણા ભોગેણું, સદ્દસાગારણું—

સાગારિ આગારેણું—સાધુ ગૃહસ્થના દેખતાં આહાર ન કરે; તેથી
જો બીજે ઠેકાણે આહાર કરવા એસે તો પચ્ચખખાણ બાગે
નહી. શ્રવક જમવા એડો હોય પછી વખતે બય આવે તો
તે બીજે ઠેકાણે જઈ જમે તો પચ્ચખખાણ બાગે નહીં.

આઉટણ પસારણું—જમવા એડા પછી હાથ પગ પસારવાથી
આસન ચળે તો પચ્ચખખાણ ન લાગે.

ગુરૂ અહભુદુણેજ—ગુરૂ આવવાથી ઉઠે તો પચ્ચખખાણ ન લાગે.
પારિઠાવણિયાગારેણું મહત્તરા ગારેણું સવ્વ સમાહિ વ-

તિઆ ગારેણું—

પાણુસ્સ લેવેણુવા—જે અન્નાદિકે કરી ભાજનાદિ ખરડાય તે લેપ કૃત આચાર્ય, ઓસામણ દ્રાક્ષાદિકના પાણી પીવાથી પચ્ચખ્ખાણુ ન ભાગે.

અલેવેણુવા—અલેપકૃત પાણી તે સૌતીર, ધોયણુ ઇત્યાદિના પાણી પીવાથી પચ્ચખ્ખાણુ ન ભાગે.

અચ્છેણુવા—કપ્પણુગળ તથા બીજાં પણ ઉકાળ્યાં પાણી તથા ની-તરેણું રજાદિકનું ધોવણુ પીએ તો પચ્ચખ્ખાણુ ન ભાગે.

બહુ લેવેણુવા—બહુ લેપ એટલે ડાહોણું ચોખાદિકનું ધોવણુ ગળીને પીએ તો પચ્ચખ્ખાણુ ન ભાગે.

સસિથ્થેણુવા—સિકથ સહિત અન્નાદિકના દાણાના સ્વાદ વિના ધોવ-ણુ તથા દાથરાદિકનું ધોવણુ ગળીને પીએ તો પચ્ચખ્ખાણુ ન ભાગે.

અસિથ્થેણુવા—સિથ્થ રહિત કણેક પ્રમુખે દાથ ખરડયો હોય તેનું ધોવણુ ગળીને પીએ તો પચ્ચખ્ખાણુ ન ભાગે આ શિવાય.

વોસિરામિ—

આ એકાસણું તથા બેઆસણું પચ્ચખ્ખાણુ તિવિહાર કરવાનો ચાલ ધણોછે પણ તે દુવિહાર અથવા ચૌવિહાર પણ થાય છે દુવિહાર કરે તો એકાસણાદિક કર્યા પછી સોપારી પ્રમુખ સ્વાદિમ વસ્તુ તથા પાણી ખપે ને ચૌવિહાર કરે તો કંઈ પણ ખપે નહીં. વળી દુવિહાર પચ્ચખ્ખાણુ કરી સચિત આધાર તથા પાણી વાવરવું હોય તો પાણુસ્સના આગાર ના કહેવા.

એકલદાણાનું પચ્ચખ્ખાણુ એકાસણાની પેઠે બાણું પણ તેમાં સાત આગાર છે એટલે એમાં આઉંટણુ પસારેણું ન કહેવું.

અથ આયંબિલનું.

ઉગ્ગએસૂરે નમુકારસહિઅં પોરસિં સાઠપોરસિં મુઠ્ઠ-
સહિઅં પચ્ચખખાધ ઉગ્ગએસૂરે ચઉવિવહપિ આહારં
અસણું પાણું ખાધમં સાધમં અન્નથણાભોગેણું સહસા-
ગારેણું પચ્છત્રકાલેણું દિસામોહણું સાહુવયણેણું મહત્તરા-
ગારેણું સવ્વસમાહિવત્તિઆગારેણું આયખિણં પચ્ચખખાધ
(આયખિલનું પચ્ચખખાણ કંઈયું) અન્નથણાભોગેણું સહસા-
ગારેણું લેવાલેવેણું ગિહથ્યસંસઠેણું ઉખિત્તવિવેગેણું પા-
રિઠ્ઠાવણિઆગારેણું મહત્તરાગારેણું સવ્વસમાહિવત્તિઆ-
ગારેણું એગાસણું પચ્ચખખાધ. તિવિહપિ આહારં અસણું
ખાધમં સાધમં અન્નથણાભોગેણું સહસાગારેણું સાગારિ-
આગારેણું આઉટણપસારેણું ગુરુઅલ્લુઠાણેણું પારિઠ્ઠાવ-
ણિઆગારેણું મહત્તરાગારેણું સવ્વસમાહિવત્તિઆગારેણું
પાણુસ્સ લેવેણુવા અલેવેણુવા અથેણુવા ખહુલેવેણુવા
સસિથેણુવા અસિથેણુવા વોસિરે—

અથ ચઠવિહાર ઉપવાસનું.

સૂરેઉગ્ગએ અભત્તહું પચ્ચખખાધ—સૂરોદયથી ભાત પાળીતો
નિયમ લઉધું.

ચઉવિવહપિ આહારં અસણું પાણું ખાધમં સાધમં અ-
ન્નથણાભોગેણું સહસાગારેણું પારિઠ્ઠાવણિઆગારેણું મહ-
ત્તરાગારેણું સવ્વસમાહિવત્તિઆગારેણું વોસિરે—

અથ તિવિહાર ઉપવાસનું.

સૂરેઉગ્ગએ અભત્તકું પચ્ચખખાધ તિવિહરિપિ આહારં
અસણું ખાધમં સાધમં અન્નથણાભોગેણું સહસાગારે-
ણું પારિક્કવણિઆગારેણું મહત્તરાગારેણું સંવસમાહિવ-
ત્તિઆગારેણું પાણહાર (પાણીનો આહાર મોકળો છે) પો-
રિસિં સાઠપોરિસિં મુહુસહિઅં ધરસહિઅં (ઘેર જમતે ન-
વકાર ગણી પચ્ચખખાણ પારં) પચ્ચખખાધ ઉગ્ગએસૂરે પુ-
રિમદ્દં અવદ્દં પચ્ચખખાધ અન્નથણાભોગેણું સહસાગારે-
ણું પચ્છત્તકાલેણું દિસામોહેણું સાહુવયણેણું મહત્તરાગારે-
ણું સંવસમાહિવત્તિઆગારેણું પાણસ લેવેણવા (પાણી
પીવાના છે આગાર છે તે લેવ જળ) અલેવેણવા (ધોવણુ જળ)
અથેણવા (નિર્મળ ઉણુ પાણી) મહુલેવેણવા (ડોહોળો) સસિ-
થેણવા (પીકતું ધોવણુ) અસિથેણવા (સીથ રહિત શણુ જળ,
ઝેટલાં ટાળી યાકીનાં પાણી) વોસિરે (વોસિરાવુંધું.)

અથ ચઉથ્ય છટ્ઠ ભત્તાદિકનું.

સૂરેઉગ્ગએ ચઉથ્યભત્તં અભત્તકું—ચાર વારનું ભોજન જમ-
વાનો નિયમ=એકાસણું અપવાસ અને એકાસણું.

પચ્ચખખાધ સૂરેઉગ્ગએ છટ્ઠ ભત્તં અભત્તકું પચ્ચખખાધ.

સૂરેઉગ્ગએ અઠમભત્તં અભત્તકું પચ્ચખખાધ. (છત્યાદિપ્રકારે
આગાર સહિત કેહેવું.) જ્યારે છટ્ઠ અઠમાદિ તપમાં ખીજે દિવસે
પાણી વાપરવું હોય ત્યારે પાણહારનું પચ્ચખખાણ કરે છે તે.

પાણ્ડુર પૌરસિં મુકુસહિઅં પચ્ચખખાઇ અન્નથજ્ઞાભો-
ગેણું સહસાગારેણું મહત્તરાગારેણું સવ્વસમાહિવત્તિઆ—
ગારેણું પાણ્ડુરસ લેવેણુવા અલેવેણુવા અથ્થેણુવા બહુલેવેણુ-
વા સસિથ્થેણુવા અસિથ્થેણુવા વોસિરે—

અથ ગંઠસહિઅં આદિ અભિગ્રહોનું.

ગંઠસહિઅં વેદુસહિઅં દિવસહિઅં (દીવો બજે ત્યાં સુધી)
થિબ્બુગહિસહિઅં (થાળીમાં પાણીનું પીયું સૂકાય ત્યાં સુધી) મુ-
કુસહિઅં પચ્ચખખાઇ અન્નથજ્ઞાભોગેણું સહસાગારેણું મ-
હત્તરાગારેણું સવ્વસમાહિવત્તિઆગારેણું વોસિરે—

અથ ચૌદ નિયમ ધારંનારને દેસાવગાંસિકનું.

દેસાવગાંસિઅં—(દિશિતા અવકાશનું વ્રત) ઉવભોગ (ઉપભોગ)
પરિભોગ પચ્ચખખાઇ અન્નથજ્ઞાભોગેણું સહસાગારેણું મ-
હત્તરાગારેણું સવ્વસમાહિવત્તિઆગારેણું વોસિરે—

અથ ચૌદ નિયમ ધારવાની ગાથા.

સચ્ચિત્તદ્વય વિગમ—પાણી ૧ળ, બીજ દાતણ કણ તથા દ્રવ્ય
અને છ વિગય પ્રમુખ ચીજનું પ્રમાણ કરે.

વાણ્ડુ તંબોલ વથ્થ કુસુમેમ્મ—પગરખાં, તંબોળ, વસ્ત્ર તથા કુલ.

વાહણ સ્થળ વિશેષણ—વાહન, શમ્પા, ચોપડવાની વસ્તુ.
 બાહ દિસિ નહાણ ભક્તેશુ—મૈથુનની મર્યાદા, દિશિ પરિમાણ,
 નહાવાનો નિયમ. ખાતપાણીનો નિયમ કરે. આની સાથે પૃ-
 થ્વિકાય અપકાય તેડિકાય વાડિકાય વનસ્પતિકાય વ્રસકાય અસિ
 મસી અને કૃષિ એ બધા મળી ત્રેવીસમાંથી પોતાથી જે
 રીતે પહે તે રીતે પાથે.

૭૯ અથ સાંજનાં પચ્ચસ્વાણ.

અથ પાણહાર દિવસચરિમનું.

પાણહાર દિવસચરિમં પચ્ચખખાઇ અન્નથણાભોગેણું
 સહસાગારેણું મહત્તરાગારેણું સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું
 વોસિરે—

અથ ચઢવિહારનું.

દિવસચરિમં પચ્ચખખાઇ—દિવસના છેડાથી નવા સૂર્યોદય સુધી.
 ચઢવ્વીહપિ, આહારં અસણું પાણું ખાઇમં સાઇમં
 અન્નથણાભોગેણું સહસાગારેણું મહત્તરાગારેણું સવ્વ-
 સમાહિવત્તિયાગારેણું વોસિરે—

અથ તિથિહારનું.

દિવસચરિમં પચ્ચખખાઇ તિથિહપિ આહારં અસણું
 ખાઇમં સાઇમં અન્નથણાભોગેણું સહસાગારેણું મહત્ત-
 રાગારેણું સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું વોસિરે—

અથ દુવિહારનું.

દિવસચરિત્રમં પચ્ચપ્પમાદા દુવિહારં આહારં અસણું ખા-
મં અમથથણ્ણાલોગેણું સહસાગારેણું મહત્તરાગારેણું સ-
વ્વ સમાહિત્તિયાગારેણું વોસિરે—

અથ પચ્ચસ્વાણના આગારનો ગાથા.

દાથેવ નમુક્કારે આગારા છથેવ પોરસિએ—નમુક્કાર સહિ-
મંતા એ આગાર, પોરસિમાં વળી છ આગાર.

સત્તેવય પુરિમદ્દુ એકાસણુગમિ અઠેવ—૧ ૧ ૧—પુરિમદ્દુમાં
સાત અને એકાસણુમાં આઠ આગાર. ૧ ૧ ૧

સત્તેગઠાણુસુ અ અઠેવ ય આંખિલમિ આગારા—એકલઠા-
ણુમાં સાત અને આંખિલ તપમાં આઠ આગાર.

પથેવ ય ભત્તઠે છપ્પાણુ ચરિમચ્ચત્તારિ—૧ ૨ ૧—અપવાસા
દિમાં પાંચ આગાર, પાણુસ્સમાં છ, દિવસના છેડાથી નવે
સૂર્યોદય થાય ત્યાં સુધી એકથે સત્રીના તિવિહાર, ચઙ્ગિહારા-
દિના ચાર આગાર છે. ૧ ૨ ૧

પંચચઉરો અભિગહે નિવ્વીએ અઠુ નવ આગારા—અભિ-
ગ્રહના પચ્ચપ્પમાણુમાં પાંચ તથા ચાર. નિવ્વીમાં આઠ કે નવ.

અપ્પાઉરણુ પંચચઉ હવંતિ સેસેસુ ચત્તારિ—૧ ૩ ૧—સુ-
નિને ચોળપટ્ટે ન પહેરવાને જિવે પાંચ કે ચાર. બાકીનામાં
ચાર હોય. ૧ ૩ ૧

હવે છ પ્રકારે પચ્ચસ્વાણ શુદ્ધ થાય છે તે કહે છે.

દ્વાસિચ્ચં પ્રાસિચ્ચં—નિધિએ કર્યું તથા ઉચિત વેળાએ પ્રાપ્ત થયું; પચ્ચખ્ખાણુ વારંવાર ઉપયોગ દેઇ સંભાર્યું.

સોહિચ્ચં તીરિચ્ચં—પ્રથમ ગુરૂને આહાર પાણી દેઇ આકી રહેલું ભોજન પોતે કરે તથા અતિયાર ન લગાડે; પચ્ચખ્ખાણુ પોહોચ્ચા પછી પણ થોડો વખત ઉપર ગએ પાળવું, નિર્મળ કરવું.

કિદ્દિચ્ચં આરાહિચ્ચં—ભોજન વેળાએ મહારે અમુક પચ્ચખ્ખાણુ છે એમ સંભારવું; પચ્ચખ્ખાણું જે રીતે કીધું એ રીતે આરાધવું એ છ શુદ્ધી જાણવી.

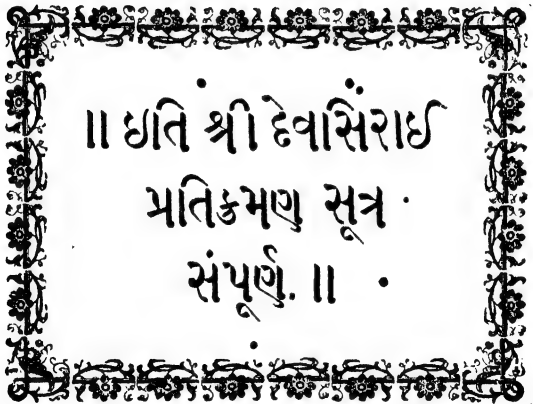
જંચ ન આરાહિચ્ચં તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં—અને વળી જે મેં ન આરાધ્યું હોય તેથી થએલું માહારૂં પાપ મિથ્યા થાયો.

૮૦ અથ પચ્ચસ્વાણ પારવાની વિધિ.

પ્રથમ ધરિયાવહિઆએ પડિક્કમીએ. યાવત્ જગચિંતામણીનું ચૈત્યવંદન જયવીયરાય સુધી કરવું. પછી મન્હુનિણાણુંની સન્નય કહી મુહપત્તિ પડિસેહવી. ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં પચ્ચખ્ખાણુ પારં; યથાશક્તિ ઇચ્છામિં ઇચ્છાકાં પચ્ચખ્ખાણુ પાર્યું તહત્તિ એમ કહી જમણો હાથ કટાસણા ચવળા ઉપર યાપી એક નવકાર ગણી

પચ્ચખખાણુ કર્યું હોય તે કહી પારવું તે લખીએ છીએ.

ઉગ્ગએસૂરે નમુક્કારસહિઅં પોરિસિં સાઠ્ઠપોરિસિં ગંઠસહિઅં
મુઠ્ઠસહિઅં પચ્ચખખાણુ કર્યું ચક્રવીહાર આગિલ નિવિ એકાસાણું
ખેઆસાણું કર્યું તિવિહાર પચ્ચખખાણુ શસિઅં, પાલિઅં, સોહિઅં,
તીરિઅં, કિટ્ટિઅં, આરાહિઅં, જંચ ન આરાહિઅં. તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

૮૧ અથ રત્નાકર પચ્ચીશી.

ઉપજતિ વૃત્ત.

ત્રયઃ શ્રિયાં મંગલકેલિસન્ન—મોક્ષરૂપ લક્ષ્મિને મંગલિક કી-
ડાનું ધર.

નરેન્દ્રદેવેન્દ્રનતાંત્રિપદ્મ—નરેન્દ્રો તથા દેવેન્દ્રો નમ્યા છે જેના ચ-
રણ કમળને એવા.

સર્વજ્ઞ સર્વાતિશય પ્રધાન—સર્વજ્ઞ. સર્વ ચોત્રિસ અતિસયે કરી
પ્રધાન.

ચિરં જ્ય જ્ઞાનકલાનિધાન—૥ ૧ ૥—કેવળજ્ઞાન રૂપ કલાના
નિધાન એવા હ્રે સ્વામિ જ્યવંતા નવતો. ૥ ૧ ૥

જગત્રયાધાર કૃપાવતાર—ત્રણ જગતના આધાર તથા કૃપાવતાર
દુર્વારસંસારવિકારવૈધ—દુઃખે વારવા યોગ્ય એવા સંસારના રો-
ગાદિ વિકારને મટાડવાને વૈધ સમાન એવા.

શ્રીવીતરાગ ત્વયિ મુગ્ધભાવાદ્—હે શ્રીવીતરાગ ? તમારા આગળ
ભોલા ભાવે.

વિજ્ઞ પ્રભો વિઙ્ પયાભિ કિંચિત્—૥૨૧૥—હે વિશેષ જ્ઞાણ ?
હું કાંઈક વિનંતિ કરું છું. ૥ ૨ ૥

કિંબાલલીલાકલિતો ન બાલઃ—બાલ લીલાએ મુક્ત એવો
બાળક શું ન.

પિત્રોઃ પુરો જલપતિ નિ વિંકલપઃ—વિચાર રહિતપણે મા બાપ
આગલ બોલે.

તથા યથાર્થ કથયામિ નાથ—તેમજ હે નાથ ! હું પણ સાચે

નિજશયં સાનુશયસ્તવાચે—૥૩૥—તમારા આગળ પશ્ચાતાપ
સહિત મારા અભિપ્રાયને. ૥૩૥

ઇતં ન દાનં પરિશીલિતં ચ—દાન ન દીધું તથા પાલ્યું.
ન શાન્તિ શીલિતં ન તપોડભિતપ્ત—નહીં રૂકું શીલ તથા તપ
ન કીધો.

શુભો ન ભાવોડધ્યક્ષવદ્ભવેડસ્મિન્—આ ભવને વિષે સારો
ભાવ પણ ન ભાવ્યો.

વિભો મયા ભ્રાંતમહો મુધૈવ—૥૪૥—હે પ્રભુ ? હું સંસારમાં
દેશગટજ ભમ્યો ખેદની વાત ! ૥ ૪ ૥

દગ્ધોડગ્નિના ક્રોધમયેન દષ્ટો—ક્રોધરૂપ અગ્નિયે કરી હું બ-
લ્યો તથા મને દુરડ્યો.

દુષ્ટેન લોભાભ્યમદોરગેષુ—દુષ્ટ એવો લોભ નામનો મદોટોસર્પ
મરતોડભિમાનાજગદેષુ મ્હયા—અભિમાન રૂપ અજગરથી હું
ગળાયો તથા માયારૂપ.

બલેન બદ્ધોડસ્મિ કથં ભજે ત્વામ્—૥૫૥—જાળ વડે હું
બંધાયોછું હે નાથ ! હું તમને કેવી રીતે ભજી. ૥ ૫ ૥

કૃતં મયામુત્ર હિતં ન ચેહ—મેં પરલોકને વિષે મુખદાયક કંઈ
ન કીધું તથા આ.

લોકેડપિ લોકેશ મુખં ન એ ડભૂત્—લોકને વિષે પણ હે મોકના
નાથ મને મુખ થયું નહીં.

અક્ષમાદૃશાં કેવલમેવ જન્મ—અમારા સરખપ્પનો જન્મ દેશગટજ
જીનેશ જરો ભવપૂરણાય—૥ ૬ ૥—હે જીનેશ ! ભવ પુરવાને
માટેજ થયો. ૥ ૬ ૥

મન્યે મનો યન્ન મનોજાવૃત્ત—હું માનું છું કે મારું મન મનો-
વૃત્ત નથી જે કારણ માટે.

ત્વદાસ્ત્યપીયૂષમયૂષ્ણાભાત્—તમારા મુખરૂપ ચંદ્ર અમૃતના
કિરણો પામે થયે.

દ્રુતં મહાનંદ રસં કઠોર—અદલુ કર્યું છે મહાનંદ રસને તે માટે
કઠોર છે.

મસ્માદૃશાં દેવ તદ્દશ્મતોઽપિ—૧૧૭૧—અમારા સરખાનું મ-
ન છે દેવ ! પથ્યરથી પણ વધારે કઠોર છે. ૧૧ ૭ ૧૧

તત્તઃસુદુઃપ્રાપ્તિમિદં મયાત્મ—તમારા થકી અતિ દુઃખે પામવા
યોગ્ય આ હું પામ્યો જે.

રત્નત્રયં ભૂરિ ભવભ્રમેણુ—વણા ભવ, ભગિને માન, દર્શન,
ચારિત્રરૂપ રત્ન ત્રયી.

પ્રમાદનિદ્રાવશતો ગતં તત્—તે રત્નત્રયી પ્રમાદ રૂપ નિદ્રાના
વશ થકી ફેગટ ગમાવી.

કસ્યામતો નાયક પૂતકરોમિ—૧૧ ૮ ૧૧—હે નાયક ! હું હવે કો-
ની આગળ પોકાર કરું. ૧૧ ૮ ૧૧

વૈરાગ્યરંગઃ પર્વચનાય—વૈરાગ્યનો રંગ તે લોકોને છેતરવા-
ને અર્થે થયો.

ધર્મોપદેશો જનરંજનાય—ધર્મનો ઉપદેશ લોકોને રાજી કરવાને
અર્થે થયો.

વાદાય વિદ્યાધ્યયનં ચ મેઽભૂત—મારો વિદ્યાબ્યાસ તે વાદને
અર્થે થયો.

કયદ્ભુવે હાસ્યકરં સ્વમીશ—૧૧ ૯ ૧૧—હે ઇશ ! મારા હા-

સ્વકારક કૃત્યો કેટલા કહું. ॥ ૯ ॥

પરાપવાદેન મુખં સદોષ—પારકાની નિંદા કરીને મુખને દૂષ-
ણ સંદિત કર્યું.

નેત્રં પરસ્ત્રીજનવીક્ષણેન—તથા પરસ્ત્રીના રૂપ વિગેરે જ્ઞેવાથી
આંખો દૂષણ યુક્ત કરી

ચેતઃ પરાપાયવિચિંતનેન—પારકાનું માઠું ચિંતવવાથી મન-
ને દૂષણ યુક્તકર્યું.

કૃતં ભવિષ્યામિ કથં વિભોડહં ગારુડા—એ પ્રગણું કહ્યું છે.
હે પ્રભુ માંડું થું થશે. ॥ ૧૦ ॥

વિડંબિતં યત્સ્મરધ્વસ્મરાર્તિ—વિડંબના કીધી જે કંદર્પ રૂપ
શત્રુની વેદનાની.

દશાવશાત્સ્વં ત્રિપયાંધણેન—દશશા વંશ થકી ત્રિપયમાં આં-
ધ થયે થકે મારી જતુને.

પ્રકાશિતં તદ્ભવતો હ્રિયૈવ—તે તમારી આગળ લજ્જાએ ક-
રીનેજ પ્રકાશ્યું.

સર્વજ્ઞ સર્વ સ્વયમેવ વેત્સિ—॥ ૧૧ ॥—હે સર્વજ્ઞ ! તમેતો ત-
રી મેળેજ સર્વ જાણો છો. ॥ ૧૧ ॥

ધ્વસ્તોડન્યમત્રૈઃ પરમેષ્ઠિમત્રઃ—અન્ય મત્રોએ કરી પરમેષ્ઠિ મં-
ત્ર જે નવકાર મંત્ર તેનો અનાદર કર્યો.

કુશાસ્ત્રવાક્યૈર્નિહિતાગમોક્તિઃ—કુશાસ્ત્રના વાક્યોએ કરીને આ-
ગમ વચન ન આદર્યું.

કર્તું વૃથા કર્મ કુદ્વેસંગાદ્—કુદ્વ દેવની સોખતથી ફોકટ પાપ
કર્મ કરવાને.

અત્રાંછિ હે નાથ મતિબ્રમો મે—॥ ૧૨ ॥—મેં વાંછા કીધી.

હે નાથ ! આ મારી મતિના વિબ્રમ થયો. ॥ ૧૩ ॥

વિમુચ્ચ દગ્ધલક્ષ્યગતં ભવંતં—નેત્રના માર્ગને વિંગે રહેલા ત-
મેને મુકી દઇને.

ધ્યાતા મયા મુઢધિયા દ્વદંતઃ—મૂઢ મુદ્ધિવાળો જે હું તેણે અં-
તઃકરણમાં ચિંતવ્યા.

કટાક્ષવક્ષોજ્જગલીરનાભિ—નેત્રના વિકાર, સ્તન, ગંભીરનાભિ.
કટીતટીયાઃ સુદશાં વિલાસાંઃ ॥ ૧૩ ॥—મનોહર સ્ત્રીઓના ક-
ટી પ્રદેશ તથા વિલાસો. ॥ ૧૩ ॥

લોલેક્ષણાવકત્રનિરીક્ષણેન—ચપલ નેત્રોએ કરી મુખ પ્રમુખ
જેવાથી.

યો માનસે રાગલયો વિલગ્નઃ—મનને વિષે જે રાગનો અંશ
માત્ર લાગ્યો.

ન શુદ્ધસિદ્ધાંતપયોધિ મધ્યે—તે ન ગયો શુદ્ધ સિદ્ધાંત રૂપ
સમુદ્રને વિષે.

ઘૌતોડપ્યગાત્તારક કારણં કિં—॥ ૧૪ ॥—ઘોષાં છતાં પણ (ન
ગયો) હે તારક, તેનું શું કારણ છે. ॥ ૧૪ ॥

અંગં ન અંગં ન ગણો ગુણાનાં—શરીર મનોહર નથી. ગુણો-
નો સમુદ્ર પણ નથી.

ન નિર્મલઃ કોપિકલાવિલાસઃ—વળી કોઇ પૂણ્ય સારિ કલાનો
વિલાસ નથી.

સ્ફુરતપ્રવાન પ્રભૂતા ચ કાપિ—(સ્ફુરતપ્રવાન પ્રભૂતા) બહી
કાંતિ તથા પ્રભૂતા પણ કોઇ નથી (મનોહર અને શ્રેષ્ઠ એ-

વી પ્રભૂતા).

તથા પ્યહ્નકારકર્થિતોડહું—૧૧૫૫—તેમ છતાં પણ એટલે ગુણ

વિના પણ હું કદર્થના પામ્યો છું. ૧૧૫૫

આયુર્ગત્યાશુ ન પાપબુદ્ધિ—આયુષ્ય જલદી જાય છે પણ
પાપ બુદ્ધિ જતી નથી.

ગતં વયો નો વિષયાભિસાધઃ—કિમર ગઈ પણ વિષયની વાંછા
ગઈ નહીં.

યત્નશ્ચ લૈષજ્યવિઘ્નો ન ધર્મે—જીવન કરવામાં પ્રયત્ન કર્યો પ-
ણ ધર્મને વિષે ન કર્યો.

સ્વામિન્મહામોહવિડંબના મે—૧૧૬૬—હે સ્વામી! મ-
હોટા મોહની જને પીડા છે. ૧૧૬૬

નાડત્મા ન પુણ્યં ન ભવો ન પાપં—આત્મા નથી, પુણ્ય નથી.
ભવ નથી, પાપ નથી.

મયા વિટાનાં કટુગીરપીયં—એવી દુષ્ટ લોકોની માફી વાણી
પણ પીધી એટલે આંગકાર કરી.

અધારિ કણું ત્વયિ કેવલાર્કે—તથા ધારણ કરી તમારો કેવળ
જ્ઞાનરૂપી સૂર્ય.

પરિસ્ફુટ સત્યપિ દેવ બિહઃ મામ્—૧૧૭૭—પ્રગટપણે વર્તેને જો,
હે દેવ! મને ચિન્કાર હજો. ૧૧૭૭

ન દેવપૂજા નન્ધ્ય પાત્રપૂજા—દેવ પૂજા ન કાઢી જણી મુખા-
ત્રેદન ન લીધું.

ન શ્રાદ્ધધર્મશ્ચ ન સાધુધર્મઃ—આવકનો ધર્મ ન પામ્યો તેમજ
સાધુનો ધર્મ પણ ન પામ્યો.

લખ્યાપિ માનુષ્યમિદં સમસ્તં—આ મનુષ્ય જન્મ પામીને
પણ સધજો.

કૃતં મયાડરણ્યવિલાપતુલ્યં—૧૧૨૮—અરણ્યમાં વિલાપની મા-
ફક ફેગટ મેં ગમાવ્યો. ॥ ૧૮ ॥

ચક્રે મયા સત્સ્વપિ કામધેનુ—મેં કરી અસત્ય જોડી એવી
પણ કામધેનુ.

કલ્પદ્રુચિંતામણિષ્ઠ સ્પૃહર્તિઃ—કલ્પવૃક્ષ અને ચિંતામણિ રત્ન
તેઓને વિષે વાંછા કરવાથી પીડા.

ન જૈનધર્મે સ્ફુટશર્મદેડપિ—પણ પ્રગટ મુખનો કરનાર એવો
જૈન ધર્મ તેને વિષે વાંછા ન કરીથી.

છનેશ મે પશ્ય વિમૂઢભાવં—૧૧૨૯—હે છનેશ ? મારું મૂર્ખ
પણું તો જુઓ. ॥ ૧૯ ॥

સદ્ભોગલીલા ન ચ રોગકીલા—૩૬ ભોગની લીલાઓ ચિં-
તવી પણ રોગરૂપી ખીલાના ઉપાય ન ચિંતવ્યા.

ધનાગમે નો નિધનાગમશ્ચ—પૈસાના આવવાનો વિચાર કરીધો
પણ મરણ આવશે તે વિચાર ન કરીધો.

હારા ન કારા નસ્કસ્ય ચિત્ત—મનમાં સ્ત્રી ચિંતવી પરંતુ તેવી
નરકરૂપ બદિખાનું પામીશ તે ન ચિંતવ્યું.

વ્યચિંતિ નિત્યં મયકાઙ્ક્રમેન—૧૧૨૦—અધમ એવો હું જે
તેણે એમ નિરંતર ચિંતવ્યું ॥ ૨૦ ॥

સ્થિતં ન સાધોર્હદિ સાધુવૃત્તાત્—બલી રીતે સાધુ વૃત્તિ પણ
હૃદયમાં ન રહી વૃત્તથી પણ.

પરોપકારાન્ન યશે ડર્જિર્જતંચ—પરોપકાર કરવાથી પણ જશ ન

મેળવ્યો.

કૃતં ન તીર્થોદ્ધરણાદિ કૃત્યં—તિર્થનો ઉદ્ધાર વિગેરે કરવા યોગ્ય
કાર્ય પણ ન કર્યા.

મયા મુદ્ધા હારિતમેવ જન્મ-૧૧૨૧—મેં ફાગટજ જન્મ ગ-
માવ્યો. ૧૧૨૧

વૈરાગ્યરંગો ન ગુરુદિતેષુ—ગુરુના ઉપદેશ વચનથી સંસારથી
વિરક્તભાવ તેનો રંગ ન કળ્યો.

ન દુર્જનનાં વચનેષુ શાંતિઃ—તથા દુષ્ટ લોકોના વચનોને વિષે
શાંતિ ન આણી.

નાડ્યાત્મલેશો મમ કોપિ દેવ—હે દેવ? મને અધ્યાત્મનો લે-
શ પણ ન થયો. •

તાર્યઃ કથંકારમયં ભવાબ્ધિઃ-૧૧૨૨—માટે કેમ કરી આ ભવ
સમુદ્ર તરાવ. ૧૧૨૨ •

પૂર્વે ભવેડકારિ મયા ન પુણ્યં—ગયા ભવમાં, મેં કાંઈ પુણ્ય
કાધું નથી.

આગામિજન્મન્યપિ નો કરિષ્યે—આવતા ભવમાં પણ કાંઈ
પુણ્ય હું કરીશ નહીં. •

યદીદૃશોહં મમ તેન નષ્ટા—જો હું એ પ્રકારે છું તે કારણ
માટે મારે નાશ પામ્યા. •

ભૂતોભવદ્ભાવિભવત્રયીશ-૧૧૨૩—હે ઇશ! ગયો ભવ, આ
ભવ અને આવતો ભવ એ ત્રણે ભવ. ૧૧૨૩

કિંવા મુદ્ધાહં બહુધા મુદ્ધાહું—હે દેવ! મેં કેમ અથવા ફા-
ગટ ઘણે પ્રકારે.

પૂજ્ય ત્વદગ્રે ચરિતં સ્વકીયં—હે પૂજ્ય ! તમારી આગળ મા-
ર ચરિત્ર.

જલપામિ યસ્માત્ ત્રિજગત્સ્વરૂપ—ખોલું છું. જે કારણ માટે
ત્રણ જગતના સ્વરૂપના.

નીરૂપકસ્ત્વં કિયદેતદ્વત્ર—૧૨૪૥—નિરૂપક જોનાર તમે છો.
માટે અહીંયાં મહારૂં કહેવું તે કોણ માત્ર છે. ૧૨૪૬

દીનાદ્ધાર ધુરંધર સ્તવદ્ધરૈ નાસ્તે મદન્યઃ કૃપા—દીન ધુ-
રોનો ઉદ્ધાર કરવામાં અગ્રેસર તમારા વિના ખીજો કોઈ
નથી અને મારા વિના કૃપાનું.

પાત્રં નાત્રજને જીનેશ્વર તથાપ્યેતાં ન યાચે શ્રિયં—પાત્ર
આ લોકમાં ખીજો કોઈ નથી. હે જીનેશ્વર ? તો પણ હું તે
પ્રસિદ્ધ લક્ષ્મિને માગતો નથી.

કિંત્વહ્નિદમેવ કેવલમહો સદ્બોધિરત્નં શિવ—પરંતુ હે
ચરિહંત ! પ્રકટ આશ્ચર્યકારી મોક્ષનું કારણ એવું ભલું સમ-
કીત રૂપ રત્નને.

શ્રીરત્નાકરમંગલૈકનિલયશ્રેયસ્કરપ્રાર્થયે—૧ ૨૫ ૥—હે મોક્ષ-
રૂપ લક્ષ્મિના સમૂહ ! હે મંગલિકના એક ધામ ! ગંગલીકના
કરનાર તે સમકિત રત્નની હું પ્રાર્થના કરું છું. સ્તોત્ર કર્તાયે
પોતાનું નામ રત્નાકર સુરિ છે એમ સુચવ્યું છે.

સ્તોત્રના પહેલી ૨૪ ગાથા ઉપજાતિ વૃત્તમાં છે અને પચીસમી
શાદૃશ વિકીર્ણિત છંદ છે.

॥ ઇતિ શ્રી રત્નાકર પચ્ચીશી સંપૂર્ણ. ॥

વિવિધ બોલ સંગ્રહ.

૧ સમકિતના ૬૭ બોલ.

૪ સદ્બલ્લા. ૩ લિંગ. ૧૦ વિનય. ૩ શુદ્ધિ.
૫ દૂષણ. ૮ પ્રભાવક. ૫ ભૂષણ. ૫ લક્ષણ.
૬ જતના. ૬ આગાર. ૬ ભાવના. ૬ સ્થાન.

૪ સદ્બલ્લા—૧ જીવાદિક નવી તૃપ્તો અભ્યાસ કરવો, વિચાર કરવો. ૨ સાધુ મુનીરાજની શેવા કરવી. ૩ પાસથા, કુશીલીઆ, વેશવીડંબક એવા સમકિતથી બ્રહ્મનો સંગ કરવો નહીં ૪ અન્યદર્શની, મિથ્યા દ્રષ્ટીનો સંગ ન કરવો.

૩ લિંગ—૧ સિદ્ધાન્ત=વીતરાગની વાણી, સાંભળવાની અતિ અભિલાષા. ૨ ચારિત્ર ધર્મ=ત્રત પચ્ચખખાણ કરવાની અતિ અભિલાષા. ૩ દેવ ગુર પ્રમુખ જિતમ પુરુષોની સાર સેવા કરવામાં સાવધાન.

૧૦ વિનય—૧ અરિહંત દેવનો. ૨ સિદ્ધ ભગવાનનો. ૩ જીવ પ્રતિમાનો. ૪ મૃત ધર્મનો. ૫ ચારિત્ર ધર્મનો. ૬ સર્વ સાધુનો. ૭ આચાર્યનો. ૮ ઉપાધ્યાયનો. ૯ અતુર્વાધ સંધનો. ૧૦ સમ્યક દર્શનનો.

વિનય=શેવા, ભક્તિ બહુમાન, અતરંગ પ્રેમ, ગુણ પ્રાપ્ત કરવા તથા અવગુણ છોડવા, આશાતના દાખવી. તેમાં દેવની ૮૪ અને ગુર સંપ્રદાયી ૩૩ આશાતના દાખવી.

૩ શુદ્ધિ—૧ મનશુદ્ધિ=વીતરાગનો ભાખ્યો ધર્મ સાર છે ખીજું

કદ સંસારમાં સાર નથી એવો ઉપભાવ તે. ૨ વચન શુદ્ધિ = જનધર્મ આરાધતાં કષ્ટાણુ નહીં હોય તો ખીજથી કુમ હોય. કષ્ટાણુ તો વીતરાગના ધર્મ થકીજ છે ખીજથી કષ્ટાણુ નથી એમ કહેવું તે. ૩ કામ શુદ્ધિ=કેદો, બેદો અનેક પ્રકારની ખીડા ઊપજવો, પણ વીતરાગ વીના ખીજની આગળ મસ્તક ન નમાવવું તે.

- ૫ દૂષણ—૧ શંકા=વીતરાગના વચનમાં શંસય કરવો. ૨ કાંક્ષા=જનમત વીના ખીજન મતની વાંછા કરવી. ૩ વિચિકિત્સા=ધર્મના કૃષ્ણ વિષે સંદેહ કરવો. ૪ પ્રશંસા=કુલિંગી, દર્ભલિંગી પાખંડી લોકોની પ્રશંસા કરવી. ૫ સંસ્તવ=ઉપર બતાવેલા પાખંડી લોકોનો પરિચય કરવો.

આ ઉપર લંબેલાં પાંચ દૂષણો સર્વ જણે વર્જ્યાં.

- ૮ પ્રભાવક—૧ જનમત પરમતના સાસ્ત્રનો જાણુ. ૨ ધર્મ ઉપદેશનો દેનાર. ૩ ન્યાયથી વાદ કરનાર. ૪ નિમિત્તનો જાણુ. ૫ ક્ષમાવર્ત નિહોળી, તપસ્વી. ૬ વિદ્યા મંત્રનો જાણુ હોય. ૭ સિદ્ધ સપત્ન (આકાશ પ્રદેશની વિદ્યાએ સહીત.) ૮ કવિ.

ઉપર કહેલા આઠ જનમત દીપાવનાર કહીએ. એવા થવાનો ઉદ્યમ કરવો જેથી જનધર્મ દીપાવનામાં આવે અથવા એવા પ્રરૂપોની તેમના સમકીર્તન ત શુણુ જોધને સેવા કરવી,

- ૫ ભૂષણ—૧ જિન માર્ગને વિષે કૃષ્ણ હોય. ૨ જિન સાસનની પ્રભાવના=દીપાવણું અથવા વૃદ્ધિ થાય તેમ કરવું. ૩ ગીતાર્ય મુનિરાજ અને તીર્થની સેવા કરવી. ૪ જોઈ ધર્મને

રિષે દ્રઢતા રાખવી. ૫ દેવ, ગુરુ તથા સિદ્ધાંતનો વિનય વૈયાક્ય કરવો.

૫ લક્ષણ—૧ ઉપસંગ=ક્રોધ, માન, માયા અને લોભ એ ચાર ક-
પાયનું ટાળવું તે. ૨ સંવેગ=મોક્ષના સુખની અભિલાષા રા-
ખવી. ૩ નિવેદન=સંસારના દુઃખ થકી ઉદાસ ગ્રહેવું. ૪ અનુ-
કંપા=જીવને દુઃખ થકી નિવારણ કરવાની ઇચ્છા અર્થાત
સર્વ જીવને રિષે દયા ભાવ રાખવો. ૫ આસ્તિક્ય=શ્રી વીવ-
રાગે ભાખ્યું તે સત્ય છે જુદાં કાંઈ પણ નથી એવી દ્રઢ
આસ્થા રાખવી.

૬ જાતના—૧ પરતીર્થિકાદિવંદન=અન્યતીર્થિ, અન્યતીર્થિના દેવ
તથા અન્યતીર્થિની પ્રદણ કરેલી પ્રતિગાને વંદન કરવું નહીં
=તેમની આગળ બે હાથ જોડવા નહીં. ૨ નમસ્કરણ=તેમને
નમસ્કાર કરવો નહીં=તેમની આગળ માથું નમાવવું નહીં. ૩
આલાપન=તેમની સાથે પ્રથમ બોલવું નહીં. ૪ સંલાપન=
તેમની સાથે વારંવાર બોલવું નહીં. ૫ અશત્તાદિદાન=ખાવા-
પીવાનું ધર્મ બુદ્ધિએ આપવું નહીં. ૬ ગંધપુષ્પાદિ પ્રેરણ=
તેમને ગંધપુષ્પાદિ મોકલવા નહીં.

૬ આચાર—૧ રાજા બિયોગ=રામના કહેવાથી કરવું. ૨ ગ-
ણાબિયોગ=વજ્રા લોકોના કહેવાથી કરવું. ૩ બળાબિયોગ=
બળવાનના કહેવાથી કરવું. ૪ સુરાબિયોગ=દેવતાદિકની હકથી
કરવું. ૫ કાંતુરવૃત્તિ=આજીવિકાને વાસ્તે કરવું. ૬ ગુરુનિઅ-
હ=માતાપીતા કળાચાર્ય પ્રમુખના કહેવાથી કરવું.

આ ૭ આચાર પાતાની મરજી ન છતાં લાચારીથી
પણ કોઈના કહેવાથી સેવવા.

૬ ભાવના—૧ સમક્તિ કેવું છે ચારિત્ર ધર્મરૂપી જાડનું મુળ છે. ૨ સમક્તિ કેવું છે તો ચારિત્ર ધર્મરૂપી નગરમાં પેસવાનું બારણું છે. ૩ સમક્તિ ચારિત્ર ધર્મરૂપી મેહેલનો મુળ પાયો છે. ૪ સમક્તિ જ્ઞાન ચારિત્રાદિ ગુણરૂપ રત્નનો નિધિ છે. ૫ સમક્તિ કેવું છે તો ચારિત્ર રૂપી જીવતપણાનો આધાર છે. ૬ સમક્તિ શ્રૂત ચારિત્ર રૂપી રસનું પાત્ર છે.

૭ સ્થાન—૧ જીવ છેજ. ૨ જીવ નિત્ય છે. ૩ જીવ કર્મનો કર્તા છે. ૪ જીવ કર્મનો ભોગવનાર છે. ૫ જીવને મોક્ષ છે. ૬ જીવને મોક્ષનો ઉપાય છે=કર્મ રદિત થવાનો ઉપાય છે.

શો ઉપાય છે ? સમ્યગ્, જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્ર.

(ઇતિ સમીકેતના ૬૭ બોલ સંપૂર્ણ.)

૨ મવામિનંદી જીવોનાં લક્ષણ.

પાંચ ઇન્દ્રિયોનાં વિષય સુખ પરમારથે કરી દુઃખકારી છે તો પણ તેને વિષે જે જીવો સુખની યુદ્ધિએ કરીને આનંદ માને છે તેને ભવાભિનંદી કહીએ. તેનાં લક્ષણ ત્રીંચ સુજ્ઞ.

૧ આહારને અર્થે=જે હું સામાયક પોસો તથા દેશાવકાસાદિક ધર્મ કરણી કરીશ તો જમવાનું મળશે એવી વિચારણાથી ધર્મ કરણી કરવી તે.

૨ પૂજવાને અર્થે=જે હું ધર્મ કરણી કરીશ તો લોકમાં પૂજનીક થઇશ એવો અભિધાન રાખવો તે.

૩ ઉપધી=વસ્ત્ર પાત્રાદિકને અર્થે ધર્મ કરણી કરવી તે.

- ૪ રિદ્ધિ ગાર્થ=શ્રાવક પોતાના કરવાને અર્થે જ્ઞે ધર્મ કરણી કરીશ તો આ શ્રાવક મારા થશે અને એમનાથી મારું ગુ-જરાત થશે એવી બુદ્ધિએ કરીને ધર્મ કરણી કરવી તે.
- ૫ શુદ્ધ=અગંભીર હોય=પારકાં છીદ્ર ખોળતો ફરે અને લોકોના કિંચિત્ અવગુણ દેખી લોકોની આગળ વિશેષ પગે કહેતો ફરે અને પોતાના અવગુણ ઠાકે અને પોતાના ગુણનો ઉત્કર્ષ કરે=હરેક રીતે પોતાનો ગુણ પ્રગટ થાય એમ લોકો આગળ બોલવું તે.
- ૬ લોભને વિષે પુદ્ગળ ભાવને વિષે=ધન, ધાન્ય, વસ્ત્ર, પાત્ર, જશ, કીર્તિ મેળવવાને વિષે તત્પર=લીન=આસક્ત રહેવું તે.
- ૭ દીન=પુદ્ગળ ભાવના વિયોગે કરીને રાંક=આગામી કાળની ચિંતા કરે કે હાય હાય હું શું ખાઈશ અને હવે હું કેમ કરીશ, હવે મારા કુટુંબનો નિર્વાહ કેમ ચાલશે એવી ચિંતા કરે પણ આત્મ સ્વરૂપનો કોઈ પણ વિચાર કરે નહીં તે.
- ૮ મત્સરી=પારકા ગુણને ન સહે તે.
- ૯ ભયવાન=પુદ્ગલાદિક વસ્તુના વિયોગનો ભય કરવો તે.
- ૧૦ શઠ=કપટી.
- ૧૧ અજ્ઞાની=સર્વ વસ્તુનો અજાણ.

ઉપર લખેલાં અગીયાર લક્ષણો હરેક જણે વર્જ-વાં અને ધર્મ કરણી કરતાં તો વિશેષપણે વર્જવાં.

(ઇતિ ભવાભિનંદી જીવેનાં લક્ષણ સંપૂર્ણ.)

૩ મિથ્યાત્વના ૪ બોલ.

- ૧ પ્રશ્નપણા મિથ્યાત્વ—શ્રી જીતેશ્વર મહારાજે ભાષિત જે અર્થ તે થકી અવળી પ્રશ્નપણા કરવી તે. [ણી કરવી તે.
- ૨ પ્રવર્તન મિથ્યાત્વ—લૌકિક તથા લોકોત્તર મિથ્યાત્વની કર-
- ૩ પરિણામ મિથ્યાત્વ—મનમાં=પરિણામમાં જુદો હકવાદ રાખવો અને કેવળી મહારાજે પ્રશ્ન્યા એવા નવ તત્વના અર્થ યથાર્થ સદહવા નહીં તે. [મિથિતિ તે.
- ૪ પ્રદેશ મિથ્યાત્વ—સત્તાગતમાં રહેલી મોહની કર્મની સાત (ઇતિ મિથ્યાત્વના ૪ બોલ સંપૂર્ણ.)

૪ માર્ગાનુસારીના ૩૬ બોલ.

- ૧ ન્યાય સંપત્ત વિભવ=ન્યાયથી ધન મેળવવું=સ્વામિ દ્રોહ, મિત્રદ્રોહ, વિશ્વાસીને હમવુ, ચોરી કરવી, થાપણુ ઓળવવી વિગેરે નિંદવા યોગ્ય કામ ભાગ કરીને ધન ઉપાર્જન કરવું.
- ૨ શિષ્ટાચાર પ્રશંસા=ઉત્તમ પુરુષોનાં આચરણના વખાણુ કરવા.
- ૩ રાશ્યા કુલ્યાચાર વાળા પશુ અન્ય જાત્રી સાથે વિવાહ કરવો.
- ૪ પાપના કામથી હરવું.
- ૫ પ્રસિદ્ધ દેશાચાર પ્રમાણે વર્તવું.
- ૬ કોઇનો અવર્ણુ વાદ બોલવો નહીં.
- ૭ જે ઘરમાં પૈસવા નિકળવાના અનેક રસ્તા નથી તથા જે ઘર અતિ શુભ અને અતિ પ્રગટ ન હોય

અને પાકેરી સારા હોય તેના ઘરમાં રહેવું.

૮ સારા આચરણવાળા પુરુષોની સેવાત કરવી.

૯ માતા તથા પિતાની પુજા કરવી અને તેના સર્વ શીતે વિનય સાચવવો અને તેમને પ્રસન્ન રાખવા.

૧૦ ઉપદ્રવવાળા સ્થાનકનો ત્યાગ કરવો—જાણ, દુકાળ વિગેરે અસહ્યમાળાં કેડાણાં હોયનાં.

૧૧ નિર્દિત કામમાં ન પ્રવર્તવું—નિર્દિત વાંચ્ય કામ ન કરવાં.

૧૨ આવક પ્રમાણે ખર્ચ રાખવું. [રાખવી.

૧૩ કનને અનુસરતો વેપ રાખવો—પેદાશ પ્રમાણે પોશાકી

૧૪ આઠ પ્રકારના યુદ્ધિના ગુણને સેવવા તે આઠ ગુણનાં નામ—૧ શાસ્ત્ર સાંભળવાની ઇચ્છા. ૨ શાસ્ત્ર સાંભળવું. ૩ તેનો અર્થ સમજવો. ૪ તે પોઠ રાખવો. ૫ ઉદ્ધ=તેમાં તર્ક કરવો તે સામાન્ય જ્ઞાન. ૬ અપોદ=વિરોધ જ્ઞાન. ૭ ઉહા પોહથી સંદેહ ન રાખવો. ૮ તત્ત્વ જ્ઞાન=આ વસ્તુ આગળ છે એવો નિશ્ચય કરવો.

૧૫ નિત્ય ધર્મને સાંભળવો જેથી યુદ્ધિ નિર્મળ થાય.

૧૬ પહેલાં જન્મેલું લોજન પચી જાય ત્યાર પછી નવું લોજન કરવું.

૧૭ જ્યારે ખરી છુપાણી ત્યારે ખાવું, પણ એકવાર ખાધા પછી તરતજ મીઠાઇ વિગેરે આવેલું જોઈ લાલચથી તે ઉપર ખાવું નહીં કારણ કે અપ્રયોજ્ય થાય.

૧૮ ધર્મ, અર્થ અને કામ એ ત્રણ મર્ગને સાધવા.

૧૯ અતિથિ તથા મરીજને અન્નપાન આપવું.

- ૨૦ નિરંતર અભિનિવેષ રહિત રહેવું=કોઈને પરાભવ કરવાના પરિણામે કરી અતીતિથી કામનો આરંભ કરવો નહીં તે.
- ૨૧ ગુણી પુરુષનો પક્ષપાત કરવો=તેમનું બહુ માન કરવું.
- ૨૨ નિષિદ્ધ દેશકાળનો ત્યાગ કરવો=રાજ્ય તથા લોકોએ નિષેધ કરેલા દેશકાળમાં જવું નહીં.
- ૨૩ પોતાની શક્તિને અનુસરીને કામનો આરંભ કરવો.
- ૨૪ પોષણ કરવા યોગ્ય બ્રુવાં માતાપિતા સ્ત્રી પુત્રાદિકનું ભરણ પોષણ કરવું.
- ૨૫ વૃત્તને વિષે રહેલા તથા જ્ઞાને કરી મોટા એવા પુરુષોને પૂજવા=તેમનો સારી રીતે વિનય સાચવવો.
- ૨૬ દીર્ઘદર્શી=જે કોઈ કામ કરે તેમાં લાંબી દ્રષ્ટી ફેરવી તેનાં શુભાશુભ જાણે તેપાસ કરી ચાલવું.
- ૨૭ વિશેષજ્ઞ=દરેક વસ્તુનો તજવત સમજ પોતાના આત્માના ગુણદોષનો તપાસ કરવો. [કારને સમજવો.
- ૨૮ કૃતજ્ઞ (કર્તા કામનો જાણ)=કરેલા ઉપકારને તથા અપ-
- ૨૯ લોકપ્રીય—વિનયાદિ ગુણેકરી લોકપ્રીય થવું.
- ૩૦ લજ્જાળુ (લાજવાળો)—લાજમયાંદમાં રહેવું.
- ૩૧ દયાળુ—દયાભાવ રાખવો. [દર આકાર રાખવો.
- ૩૨ સુંદર આકૃતિવાન—કુર આકૃતિનો લાભ કરી શરીરનો સું-
- ૩૩ પરોપકારી—ચરને ઉપકારી થવું.
- ૩૪ અંતરંગારિજિત—કામ, ક્રોધ, લોભ, માન, મદ તથા હર્ષ એ છ અંતર વેરીને છૂત થવું.
- ૩૫ વશીકૃતેન્દ્રિયાસન્નદ્રિયોના સમુદને વશ કરવા=સર્વે ઇ-

દ્રિયોને વશ કરવાનો અભ્યાસ કરવો.

બાળજીવોને મોંઢે કરવા સુગમ પડે. માટે ઉપરના માર્ગાનુસારીના પાંત્રીસ બોલ સંક્ષેપથી લખ્યા છે. વિવરણ મંથાનરોમાંથી જોઇ લેવું.

(ઇતિ માર્ગાનુસારીના પાંત્રીસ બોલ સંપૂર્ણ.)

૬ જીવ વિચારના બોલ.

- ૧ જીવના બે ભેદ—૧ સંસારી. ૨ મોક્ષના.
- ૨ સંસારના બે ભેદ—૧ સ્થાવર ૨ ત્રસ.
- ૩ સ્થાવરના પાંચ ભેદ—૧ પૃથ્વીકાય. ૨ અપકાય. ૩ લોકકાય. ૪ વાકિકાય. ૫ વનસપતિકાય.
- ૪ વનસપતિ કાયના બે ભેદ—૧ પ્રત્યેક. ૨ સાધારણ.
- ૫ ત્રસકાયના ચાર ભેદ—૧ ખેરેંદ્રી. ૨ તેરેંદ્રી. ૩ ચૌરેંદ્રી. ૪ પંચેંદ્રી.
- ૬ પંચેંદ્રીના ચાર ભેદ—૧ દેવતા. ૨ મનુષ્ય. ૩ નારકી. ૪ તિર્યચ.
- ૭ નારકીના સાત નામ ગોત્ર સહીત—૧ ધમા-રત્નપ્રભા. ૨ વંશા-શર્કરાપ્રભા. ૩ સેલા-વાલુકાપ્રભા. ૪ અંજણા-પંકપ્રભા. ૫ રિઠ્ઠા-ધુમપ્રભા. ૬ મધા-તમપ્રભા. ૭ માધવતી-તમ-તમાપ્રભા.
- ૮ તિર્યચ પંચેંદ્રીના ત્રણ ભેદ—૧ જલચર. ૨ ચલચર. ૩ ખેચર.
- ૯ મનુષ્યના ત્રણ ભેદ—૧ કર્મભૂમિના. ૨ અકર્મભૂમિના. ૩ અંતરદ્વિપના.
- ૧૦ કર્મભૂમિના પંદર ક્ષેત્ર—૪ ભરત. ૫ ઐરવત. ૫ મહાવિદેહ.
- ૧૧ અકર્મભૂમિના ત્રીસ ક્ષેત્ર—૫ હંમવંત. ૫ ઐરણ્યવત ૫

રમ્યક. ૫ દેવકુર. ૫ હરિવર્ષ. ૫ ઉતર કુર.

૧૨ આંતરદ્વીપના છરપન ક્ષેત્ર—લવણ સમુદ્રમાં પડતા હિમવંત
અને શિખર પર્વતોના આઠ દાઢા છે તે દરેકપર સાત સા-
ત ક્ષેત્રો છે. [વૈમાનીક.

૧૩ દેવતાના ચાર ભેદ—૧ ભૂવનપતિ. ૨ વ્યંતર. ૩ જ્યોતસી. ૪

૧૪ ભૂવનપતિના દશ ભેદ—૧ અસુર કુમાર નિકાય. ૨ નાગ
કુમાર નિકાય. ૩ સુવર્ણ કુમાર નિકાય. ૪ વિદ્યુત કુમાર નિ-
કાય. ૫ અગ્નિ કુમાર નિકાય. ૬ દ્વિપ કુમાર નિકાય. ૭
ઉદધિકુમાર નિકાય. ૮ દિશિ કુમાર નિકાય. ૯ પવન કુમાર
નિકાય. ૧૦ સ્તનિત કુમાર નિકાય.

૧૫ વ્યંતર દેવતાના બે ભેદ—૧ વ્યંતરના. ૨ વાણુ વ્યંતરના.

૧૬ વ્યંતર દેવતાના આઠ ભેદ—૧ પિશાય. ૨ ભૂત. ૩ યક્ષ.
૪ રીક્ષસ. ૫ કિંનર. ૬ કિંપુરુષ. ૭ મહોરગ. ૮ ગંધર્વ.

૧૭ વાણુ વ્યંતરના આઠ ભેદ—૧ આણુપત્રી નિકાય. (સ્થાનક)
૨ પણુ પત્રી નિકાય. ૩ એસી વાદી નિકાય. ૪ ભૂતવાદી નિ-
કાય. ૫ કંદિત નિકાય. ૬ મહા કંદિત નિકાય. ૭ કોહંડ નિ-
કાય. ૮ પતંગ નિકાય.

૧૮ જ્યોતસી દેવતાના પાંચ ભેદ—૧ ચંદ્ર. ૨ સૂર્ય. ૩ ગ્ર-
હ. ૪ નમ્ર. ૫ તારા.

૧૯ વૈમાનિક દેવતાના બે ભેદ—૧ કદપ તે આચાર વાળા. ૨
કદપાતીત તે પોતે સ્વામી છે.

૨૦ કદપ તે બાપ દેવલોક વાળાનાં નામ—૧ સુધર્મ. ૨
ધ્યાન. ૩ રતન કુમાર. ૪ મહેન્દ્ર. ૫ બ્રહ્મા. ૬ ભાંતક. ૭

- મહાશુક. ૮ સહસાર. ૯ આનંત. ૧૦ પ્રાણંત. ૧૧ આરણ્ય.
૧૨ અચ્યુત દેવસોક. [વિમાનના.
- ૨૧ કદ્યાતીતના બે લેઢ—૧ નવમૈવેકના. ૨ પાંચ અનુત્તર
૨૨ નવમૈવેકના નવ લેઢ—૧ સુદર્શન. ૨ સુપ્રતિબંધ. ૩ મ-
તોરમ. ૪ સર્વબદ્ધ. ૫ વિશાળ. ૬ સુમનસ. ૭ સુમણ્ણસ. ૮
પ્રીયંકર. ૯ આદિત્ય.
- ૨૩ પાંચ અનુત્તરના પાંચ લેઢ—૧ વિજય. ૨ વિજયંત. ૩
જયંત. ૪ અપરાજિત. ૫ સર્વાર્થ સિદ્ધ.
- ૨૪ ભોક્ષિના જીવના પંદર લેઢ—૧ જિણ સિદ્ધા. ૨ અજિ-
ણ સિદ્ધા. ૩ નિર્થ સિદ્ધા. ૪ અનિર્થ સિદ્ધા. ૫ મૃદલિંગે
સિદ્ધા. ૬ અન્યલિંગે સિદ્ધા. ૭ સ્વલિંગે સિદ્ધા. ૮ ત્રિલિંગે
સિદ્ધા. ૯ પુરુષલિંગે સિદ્ધા. ૧૦ નપુંસક લિંગે સિદ્ધા. ૧૧
પ્રત્યેકપુદ્ધ સિદ્ધા. ૧૨ સ્વયં પુદ્ધ સિદ્ધા. ૧૩ બોધબોધિન
સિદ્ધા. ૧૪ એક સિદ્ધા. ૧૫ અનેક સિદ્ધા.

- હવે જીવોનું ઉત્કૃષ્ટ શરીરનું માન અને આયુષ્યનું
માન બતાવે છે તે. ૧૦=શરીર. આ૦=આયુષ્ય.
- ૨૫ પૃથ્વીકાય—૧ ૧૦ અંગુલના અસંખ્યાતમા ભાગનું. ૨
આ૦ ૨૨૦૦૦ વર્ષનું.
- ૨૬ અપકાય—૧ ૧૦ અંગુલના અસંખ્યાતમા ભાગનું. ૨
આ૦ ૭૦૦૦ વર્ષનું.
- ૨૭ તેહકાય—૧ ૧૦ અંગુલના અસંખ્યાતમા ભાગનું. ૨ આ૦
ત્રણ અહોરાત્રિનું. [૩૦૦૦ વર્ષનું.
- ૨૮ વાહિકાય—૧ ૧૦ અંગુલના અસંખ્યાતમા ભાગનું. ૨ આ૦

- ૪૫ ગર્ભજ સ્થલચર—૧ શ૦ ૧૦૦૦ જોજનનું. ૨ આ૦ ૩ પલ્લોપમનું.
- ૪૬ ગર્ભજ ખેચર—૧ શ૦ ૨ થી ૯ ધનુષ્યનું. ૨ આ૦ ૫-
લ્લોપમનો અસંખ્યાતમો ભાગ. [પમનું.
- ૪૭ ગર્ભજ મનુષ્ય—૧ શ૦ ત્રણ ગાડિનું. ૨ આ૦ ત્રણ પલ્લોપ-
૪૮ સમૂર્ણિમ મનુષ્ય—૧ શ૦ અંગુળના અસંખ્યાતમા ભાગ-
નું. ૨ આ૦ અંતર મુહુર્તનું.
- ૪૯ ભુવનપતિ દેવતા—૧ શ૦ સાતહાથનું. ૨ આ૦ એ ૫-
લ્લોપમનું (તપંતિ કાયના) અચુર કુમારનું દેશે ઉછું એક સા-
ગરોપમ અધિક.
- ૫૦ વ્યંતર—૧ શ૦ સાત હાથનું. ૨ આ૦ ત્રણ પલ્લોપમનું.
- ૫૧ જ્યોત્સી—૧ શ૦ સાતહાથનું. ૨ આ૦ ચંદ્રનું ૧ પલ્લોપ-
પમને એક લાખ વરસનું સૂર્યનું ૧ પલ્લોપમને ૧૦૦૦ વરસનું.
અહનું એક પલ્લોપમ. નક્ષત્રનું અર્ધ પલ્લોપમ અને તારાનું
પલ્લોપમનો ચોથો ભાગ. [પમનું.
- ૫૨ સૌધર્મ દેવલોક—૧ શ૦ સાતહાથનું. ૨ આ૦ એ સાગરો-
૫૩ હશોત દેવલોક—૧ શ૦ સાતહાથનું. ૨ આ૦ એ સાગ-
રોપમ અધિકનું. [સાગરોપમનું.
- ૫૪ સનત કુમાર દેવલોક—૧ શ૦ છ હાથનું. ૨ આ૦ સાત
૫૫ માહિંદ્ર દેવલોક—૧ શ૦ છ હાથનું. આ૦ સાત સાગરોપમ અધિક.
- ૫૬ અહ્ય દેવલોક—૧ શ૦ પાંચહાથનું. આ૦ ૧૦ સાગરોપમ.
- ૫૭ લાંતક દેવલોક—૧ શ૦ પાંચહાથનું. ૨ આ૦ ૧૬ સાગરોપમ.
- ૫૮ મહાશુક દેવલોક—૧ શ૦ ચારહાથનું. ૨ આ૦ ૧૭ સાગરોપમ.

- ૫૯ સહસાર દેવલોક—૧ શ૦ ચારહાથનું. ૨ આ૦ ૧૮ સાગરોપમ.
 ૬૦ આણુંત દેવલોક—૧ શ૦ ત્રણહાથનું. ૨ આ૦ ૨૦ સા-
 ગરોપમનું. [રોપમનું.
 ૬૧ પ્રાણુંત દેવલોક—૧ શ૦ ત્રણહાથનું. ૨ આ૦ ૨૦ સાગ-
 ૬૨ આરણ દેવલોક—૧ શ૦ ત્રણહાથનું. ૨ આ૦ ૨૧ સા-
 ગરોપમનું. [ગરોપમનું.
 ૬૩ અચ્યુત દેવલોક—૧ શ૦ ત્રણહાથનું. ૨ આ૦ ૨૨ સા.
 ૬૪ નવઐવેયક—૧ શ૦ ૦. ૨ હાથનું. ૨ આ૦ પહેલી ઐવેયકનું
 ૨૩ સાગરોપમ. બીજીનું ૨૪ સા૦ ત્રીજીનું ૨૫ સા૦ ચોથીનું
 ૨૬ સા૦ પાંચમીનું ૨૭ સા૦ છઠીનું ૨૮ સા૦ સાતમીનું
 ૨૯ સા૦ આઠમીનું ૩૦ સા૦ નવમી ઐવેયકનું ૩૧ સાગરોપમનું.
 ૬૫ અનુત્તર વિમાન—૧ શ૦ એક હાથનું. ૨ આ૦ પહેલા
 ચાર વિમાનનું. ૩૧ થી ૩૩ સાગરોપમનું અને સર્વાર્થ સિદ્ધનું
 ૩૩ સાગરોપમનું.

હવે જીવોની સ્વકાયને વિષે જાણ નિશ્ચિતિ, પ્રાણ
 તથા યોનિનું પ્રમાણ વિગેરે જાણવા છે.

- ૬૬ એકેન્દ્રી જીવો—અસંખ્ય ઉત્સર્પિણી કાળ સુધી અને અનં-
 તકાય અનંતકાળ સુધી પોતાનીજ કાયામાં ઉત્પન્ન થાય અને મરે.
 ૬૭ વિગલેન્દ્રી—સંખ્યાતકાલ સુધી પોતાની જાતિમાં ઉત્પન્ન
 થાય અને મરે. (આઠ જાણ કરે.
 ૬૮ તિર્યચ પચેન્દ્રી અને મનુષ્ય—પોતાની જાતિમાં સાત કે
 ૬૯ નારકી અને દેવતા—તેા મરીને પોતાનીકાયામાં ઉત્પન્ન
 થાયજ નહીં.

- ૭૦ પ્રાણુ દશછે—એકેદ્રિને ચાર. બેરેદ્રિને છ. તેરેદ્રિને સાત. ચૌરેદ્રિને આઠ. અસન્નિ પંચેદ્રિને નવ. અને સન્નિપંચેદ્રિને ૧૦ હોય છે. (બાણી લેવું.)
- ૭૧ યોનિનું પ્રમાણુ—સાત લાખ પૃથ્વીકાય એ સૂત્ર પ્રમાણુ
- ૭૨ સિદ્ધને—શરીર નથી, આયુષ્ય નથી, પ્રાણ નથી, યોનિ નથી, ઉપજવું નથી, મરવું નથી, તેમની સ્થિતિ સાદી અનંત છે.

(ક્રિતિ જીવ વિચાર સંપૂર્ણ.)

૫ અથ પાંત્રીસ બોલ પ્રારંભ.

- ૧ ગતિ ચાર—૧ દેવ. ૨ મનુષ્ય. ૩ તિર્યચ. ૪ નારકી.
- ૨ જાતિ પાંચ—૧ એકેદ્રિ. ૨ બેરેદ્રિ. ૩ તેરેદ્રિ. ૪ ચૌરેદ્રિ. ૫ પંચેદ્રિ. [૬ ત્રસકાય.
- ૩ કાય છ—૧ પૃથ્વી. ૨ અપ. ૩ તેજ. ૪ વાહ. ૫ વનસ્પતિ.
- ૪ ઇંદ્રી પાંચ—૧ રસ. ૨ રસ. ૩ ઘ્રાણ. ૪ ચક્ષુ. ૫ શ્રોતઇંદ્રી.
- ૫ પર્યામિ છ—૧ આહાર. ૨ શરીર. ૩ ઇંદ્રીય. ૪ શ્વાસોશ્વાસ. ૫ બાપા. ૬ મન પર્યામિ.
- ૬ પ્રાણુ દશ—૧ રસઇંદ્રી બળપ્રાણુ. ૨ રસઇદ્રિ બળપ્રાણુ. ૩ ઘ્રાણુઇંદ્રી બળપ્રાણુ. ૪ ચક્ષુઇંદ્રી બળપ્રાણુ. ૫ શ્રોતઇંદ્રી બળપ્રાણુ. ૬ મન બળપ્રાણુ. ૭ વચન બળપ્રાણુ. ૮ કાય બળપ્રાણુ. ૯ આયુષ્ય બળપ્રાણુ. ૧૦ શ્વાસોશ્વાસ બળપ્રાણુ.
- ૭ શરીર પાંચ—૧ ઉદારિક. ૨ વૈકીય. ૩ આહારક. ૪ તેજસ. ૫ કાર્મણુ.

૮ જોગ પંદર—

[હાર મન જોગ.

૧ મનના ચાર—૧ સત્ય. ૨ અસત્ય. ૩ મિશ્ર. ૪ વ્યવ-
 ૨ વચનના ચાર—૧ સત્ય. ૨ અસત્ય. ૩ મિશ્ર. ૪ વ્યવહાર.
 ૩ કાયાના સાત—૧ ઉદારિક. ૨ ઉદારિક મિશ્ર. ૩ વૈકીય.
 ૪ વૈકીય મીશ્ર. ૫ આહારક. ૬ આહારક મિશ્ર. ૭ કાર્મણ.

૯ ઉપયોગ ચાર—

[૫ કેવલ જ્ઞાન.

પાંચજ્ઞાન—૧ મતિ. ૨ શ્રુત. ૩ અવધિ. ૪ મનઃ પર્યવ.
 ત્રણ અજ્ઞાન—૧ માતિઅજ્ઞાન. ૨ શ્રુતઅજ્ઞાન. ૩ વિભંગજ્ઞાન.
 ચાર દર્શન—૧ ચક્ષુ. ૨ અચક્ષુ. ૩ અવધિ. ૪ કેવળ દર્શન.

૧૦ કર્મઆઠ—૧ જ્ઞાનાવર્ણી ૨ દર્શનાવર્ણી. ૩ વેદની. ૪ મો-
 હની. ૫ આયુ. ૬ નામ. ૭ જોત. ૮ અંતરાય કર્મ.

૧૧ ગુણઠાણાં (ગુણસ્થાન) ચઉદ—૧ મિથ્યાત્વ. ૨ શાસ્વા-
 દન. ૩ મિશ્ર. ૪ અવિરતિ. ૫ સમ્યક્ દષ્ટિ ગુણઠાણું. ૬ દે-
 શવિરતી. ૭ પ્રમાદ ૮ અપ્રમાદ નિવૃત્તિ આદર અપૂર્વ ક-
 રણ ગુણઠાણું. ૯ અનિવૃત્તિ આદર ગુણઠાણું. ૧૦ સૂક્ષ્મ સં-
 પરાય. ૧૧ ઉપશાંત મોહની. ૧૨ ક્ષીણ મોહની. ૧૩ સ-
 જોગી કેવળી, ૧૪ અજોગી કેવળી.

૧૨ પંચેન્દ્રિના ત્રેવિસ વિષય.

૧ રસ ઇન્દ્રિના આઠ—૧ તલળવો. ૨ બારે. ૩ ઉન્હો. ૪
 ઠંડો. ૫ લુખો. ૬ ચોપડો. ૭ સુંવાળો. ૮ ખડખડો.

૨ રસઇન્દ્રિના પાંચ—૧ ખાટો. ૨ મીઠો. ૩ તીખો. ૪ ક-
 ડવો. ૫ કપાયલો.

૩ દ્રાણઇન્દ્રિના બે—૧ સુગંધ. ૨ દુર્ગંધ.

૪ ચક્ષુષંદ્રીના પાંચ—૧ કાળા. ૨ પીળા. ૩ લીલો. ૪ ઘોળા. ૫ રાતો.

૫ શ્રોતમંદ્રીના ત્રણ—૧ જીવ. ૨ અજીવ. ૩ મિશ્ર.

૬૩ મિથ્યાત્વ દશ—૧ જીવને અજીવ સદેહે. ૨ અજીવને જીવ સદેહે. ૩ ધર્મને અધર્મ સદેહે. ૪ અધર્મને ધર્મ સદેહે. ૫ સાધુને અસાધુ સદેહે. ૬ અસાધુને સાધુ સદેહે. ૭ માર્ગને કુમાર્ગ સદેહે. ૮ કુમાર્ગને માર્ગ સદેહે. ૯ અષ્ટકર્મ ખપાવી કેવળ જ્ઞાન પામી મોક્ષે પહોંચેલાને મોક્ષે ગયા ન માને. ૧૦ આઠ કર્મ ખપાવ્યા ન હોય અને મોક્ષે ગયા ન હોય તેમને મોક્ષે ગયા માને.

૬૪ તત્ત્વ નવ—૧ જીવ તત્ત્વ. ૨ અજીવ તત્ત્વ. ૩ પુન્ય તત્ત્વ. ૪ પાપ તત્ત્વ. ૫ આશ્રય તત્ત્વ. ૬ સંવર તત્ત્વ. ૭ નિર્જરા તત્ત્વ. ૮ બંધ તત્ત્વ. ૯ મોક્ષ તત્ત્વ.

૬૫ આત્મા આઠ—૧ દ્રવ્ય આત્મા. ૨ કપાય આત્મા. ૩ જ્ઞેય આત્મા. ૪ ઉપયોગ આત્મા. ૫ જ્ઞાન આત્મા. ૬ દર્શન આત્મા. ૭ ચારિત્ર આત્મા. ૮ વીર્ય આત્મા.

૬૬ ડંડક ચૌવીસ—૧ સાત નરકનો. ૧૦ જીવન પતિના. ૫ સ્થાવરતા. ૩ વિગલેંદ્રીના. ૧ તિર્યચ પચેદ્રિ. ૧ મનુષ્ય. ૧ વાણુવ્યંતર. ૧ જ્યોત્સી. ૧ વૈમાનીક.

૬૭ લેશ્યા છ—૧ કૃણુલેશ્યા. ૨ નીલલેશ્યા. ૩ કાપોતલેશ્યા. ૪ તેજુલેશ્યા. ૫ મુદ્ગલેશ્યા. ૬ શુકલલેશ્યા.

૬૮ દષ્ટિ ત્રણ—૧ સમકિત દષ્ટિ. ૨ મિથ્યા દષ્ટિ. ૩ મિશ્ર દષ્ટિ.

૬૯ ધ્યાન ચાર—૧ આર્ત ધ્યાન. ૨ રૌદ્ર ધ્યાન. ૩ ધર્મ ધ્યાન. ૪ શુકલ ધ્યાન.

૨૦ દ્રવ્ય છ—૧ જીવાસ્તિકાય દ્રવ્ય. ૨ ધર્માસ્તિકાય દ્રવ્ય. ૩ અધર્માસ્તિકાય દ્રવ્ય. ૪ આકાશસ્તિકાય દ્રવ્ય. ૫ કાલ દ્રવ્ય. ૬ પુદ્ગલાસ્તિકાય દ્રવ્ય.

જીવાસ્તિકાય—દ્રવ્ય થકી અનંતા ૧ ક્ષેત્ર થકી લોક પ્રમાણે ૨ કાળ થકી આદિ અંત રહિત ૩ ભાવથી અરૂપી. ૪ ગુણ થકી ચેતના લક્ષણવંત ૫.

ધર્માસ્તિકાય—દ્રવ્ય થકી તે એક ૧ ખેત્ર થકી લોક પ્રમાણે ૨ કાળ થકી આદિ અંત રહિત ૩ ભાવ થકી અરૂપી ૪ ગુણ થકી ચલણ ગુણ ૫.

અધર્માસ્તિકાય—દ્રવ્ય થકી તે એક ૧ ખેત્ર થકી લોક પ્રમાણે ૨ કાળ થકી આદિ અંત રહિત ૩ ભાવ થકી અરૂપી ૪ ગુણ થકી ચીર ગુણ ૫.

આકાશસ્તિકાય—દ્રવ્ય થકી તે એક ૧ ખેત્ર થકી લોક અલોક પ્રમાણે ૨ કાળથી આદિ અંત રહિત ૩ ભાવ થકી અરૂપી ૪ ગુણ થકી અવકાશ ગુણ ૫.

કાળદ્રવ્ય—દ્રવ્ય થકી તે એક ૧ ખેત્ર થકી અઢી દીપ પ્રમાણે ૨ કાળ થકી આદિ અંત રહિત ૩ ભાવ થકી અરૂપી ૪ ગુણ થકી વર્તની=ગુનાતુ નવું નવાનું જીવું કરવું એ લક્ષણ ૫.

પુદ્ગલાસ્તિકાય—દ્રવ્ય થકી તે અનંતા ૧ ખેત્ર થકી લોક પ્રમાણે ૨ કાળ થકી આદિ અંત રહિત ૩ ભાવ થકી રૂપી ૪ ગુણ થકી સડણ, જડણ, ત્રિદસણ ૫.

૨૧ રાશિ બે—૧ જીવરાશિ. ૨ અજીવરાશિ.

૨૨ માવકના ખાર ત્રત—૧ સ્થુલ પ્રાણાતિપાત, ૨ મૃખાવાદ,
૩ અદત્તાદાન, ૪ મૈથુન, ૫ પરિગ્રહ, ૬ દિશી પરિમાણ, ૭
ભોગો પભોગ, ૮ અનર્થદંડ, ૯ સામાયક, ૧૦ દેસાવગાસીક,
૧૧ પોષધ ઉપવાસ, ૧૨ અતિથિસંવિભાગ.

૨૩ સાધુજના પાંચ મહાત્રત—૧ પ્રાણાતિપાત, ૨ મૃખાવાદ,
૩ અદત્તાદાન, ૪ મૈથુન, ૫ પરિગ્રહ.

તેવીસમે બોલે સાધુજના મહાત્રત ૫ તેની વિગત
નીચે પ્રમાણે.

પેહેલા પ્રાણાતિપાત ત્રતના ભાંગા ૮૧.

૯ પૃથ્વીકાયના—પૃથ્વીકાય હણે નહીં, હણાવે નહીં અને
હણતાને બલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી એ
રીતે નવ.

૯ અપકાયના—અપકાય હણે નહીં, હણાવે નહીં અને હ-
ણતાને બલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી એ
રીતે નવ.

૯ તેજકાયના—તેજકાય હણે નહીં, હણાવે નહીં અને હ-
ણતાને બલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી એ
રીતે નવ.

૯ વાઙિકાય (વાયરો)ના—વાઙિકાય હણે નહીં, હણાવે ન-
હીં અને હણતાને બલો જાણે નહીં—મન, વચન અને
કાયાથી એ રીતે નવ.

૯ વનરૂપતિકાય—વનરૂપતિકાય હણે નહીં, હણાવે નહીં

અને હણુતાને બલો જણે નહીં—મન, વચન અને કા-
યાથી એ રીતે નવ.

- ૯ બેઈંદ્રી—હણે નહીં, હણાવે નહીં અને હણુતાને બલો
જણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી એ રીતે નવ.
૯ તેઈંદ્રી—હણે નહીં, હણાવે નહીં, અને હણુતાને બલો
જણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી એ રીતે નવ.
૯ ચારેંદ્રી—હણે નહીં, હણાવે નહીં, અને હણુતાને બલો
જણે નહીં—મન, વચન, અને કાયાથી એ રીતે નવ.
૯ પાંચેંદ્રી—હણે નહીં, હણાવે નહીં અને હણુતાને બલો
જણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી એ રીતે નવ.

બીજા મુખાવાક પ્રત (જીઠ) સાધુજી સર્વથા

પ્રકારે જુ બોલે તેના ભાંગા ૩૬.

- ૯ કોષથી જૂઠું બોલે નહીં, બોલાવે નહીં અને બોલતાને
બલો જણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.
૯ હાંસી કરી જૂઠું બોલે નહીં, બોલાવે નહીં, બોલતાને
બલો જણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.
૯ ભયથી જૂઠું બોલે નહીં, બોલાવે નહીં, બોલતાને
બલો જણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.
૯ લોભથી જૂઠું બોલે નહીં, બોલાવે નહીં અને બોલતાને
બલો જણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

ત્રીજા અદત્તાદાન પ્રતના ભાંગા ૫૪.

- ૯ અદપ ચોરી કરે નહીં, કરાવે નહીં, કરતાને બલો જણે
નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ ધણી ચોરી કરે નહીં, કરાવે નહીં, કરતાને બસો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ નાની ચોરી કરે નહીં, કરાવે નહીં, કરતાને બસો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ મોટી ચોરી કરે નહીં, કરાવે નહીં, કરતાને બસો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ સચિત્ત ચોરી કરે નહીં, કરાવે નહીં, કરતાને બસો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ અચિત્ત ચોરી કરે નહીં, કરાવે નહીં, કરતાને બસો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

ચોથા મૈથુનવ્રતના ભાંગા ૨૭.

૯ દેવતાની સ્ત્રી ભોગવે નહીં, ભોગવાવે નહીં, ભોગવતાને બસો જાણે નહીં—મન, વચન કાયાથી.

૯ મનુષ્યની સ્ત્રી ભોગવે નહીં, ભોગવાવે નહીં, ભોગવતાને બસો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી.

૯ તિર્યંચની સ્ત્રી ભોગવે નહીં, ભોગવાવે નહીં, ભોગવતાને બસો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી.

પાંચમા પરિગ્રહ વ્રતના ભાંગા ૫૪.

૯ થોડો પરિગ્રહ રાખે નહીં, રખાવે નહીં, રાખતાને બસો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ ઘણો પરિગ્રહ રાખે નહીં, રખાવે નહીં, રાખતાને બસો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

- ૯ નાનો પરિગ્રહ રાખે નહીં, રખાવે નહીં, રાખતાને બલો
જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.
- ૯ મોટો પરિગ્રહ રાખે નહીં, રખાવે નહીં, રાખતાને બલો
જાણે નહીં,—મન, વચન અને કાયાએ.
- ૯ સચિત્ત પરિગ્રહ રાખે નહીં, રખાવે નહીં, રાખતાને બલો
જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.
- ૯ અચિત્ત પરિગ્રહ રાખે નહીં, રખાવે નહીં, રાખતાને બલો
જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

એ પ્રકારે પાંચ મહાવ્રતના રૂપર ભાંગા થયા.

૨૪ પચ્ચખખાણના ભાંગા ઓગણપચાસ—

- ૯ એક કરણ એક જોગે—૧ મને કંઈ નહીં. ૨ વચને કંઈ
નહીં. ૩ કાયાયે કંઈ નહીં. ૪ મને કરાવું નહીં. ૫ વચને
કરાવું નહીં. ૬ કાયાએ કરાવું નહીં. ૭ મને અનુમોદ
નહીં. ૮ વચને અનુમોદ નહીં. ૯ કાયાએ અનુમોદ નહીં.
- ૯ એક કરણ બે જોગે—૧ મને વચને કંઈ નહીં. ૨ મને કા-
યાયે કંઈ નહીં. ૩ વચને કાયાયે કંઈ નહીં. ૪ મને વચને
કરાવું નહીં. ૫ મને કાયાયે કરાવું નહીં. ૬ વચને કાયાયે
કરાવું નહીં. ૭ મને વચને અનુમોદ નહીં. ૮ મને કાયાયે
અનુમોદ નહીં. ૯ વચને કાયાયે અનુમોદ નહીં.
- ૩ એક કરણ ત્રણ જોગે—૧ મને વચને કાયાએ કંઈ ન-
હીં. ૨ મને વચને કાયાએ કરાવું નહીં. ૩ મને વચને
કાયાએ અનુમોદ નહીં.

- ૯ બે કરણુ એક જોગે—૧ મને કરું કરાવું નહીં. ૨ વચને કરું કરાવું નહીં. ૩ કાયાએ કરું કરાવું નહીં. ૪ મને કરું અનુમોદું નહીં. ૫ વચને કરું અનુમોદું નહીં. ૬ કાયાએ કરું અનુમોદું નહીં. ૭ મને કરાવું અનુમોદું નહીં. ૮ વચને કરાવું અનુમોદું નહીં. ૯ કાયાએ કરાવું અનુમોદું નહીં.
- ૧૦ બે કરણુ બે જોગે—૧ મને વચને કરું કરાવું નહીં. ૨ મને કાયાએ કરું કરાવું નહીં. ૩ વચને કાયાએ કરું કરાવું નહીં. ૪ મને વચને કરું અનુમોદું નહીં. ૫ મને કાયાએ કરું અનુમોદું નહીં. ૬ વચને કાયાએ કરું અનુમોદું નહીં. ૭ મને વચને કરાવું અનુમોદું નહીં. ૮ મને કાયાએ કરાવું અનુમોદું નહીં. ૯ વચને કાયાએ કરાવું અનુમોદું નહીં.
- ૩ બે કરણુ ત્રણ જોગે—૧ મને વચને કાયાએ કરું કરાવું નહીં. ૨ મને વચને કાયાએ કરું અનુમોદું નહીં. ૩ મને વચને કાયાએ કરાવું અનુમોદું નહીં.
- ૩ ત્રણ કરણુ એક જોગે—૧ મને કરું કરાવું અનુમોદું નહીં. ૨ વચને કરું કરાવું અનુમોદું નહીં. ૩ કાયાએ કરું કરાવું અનુમોદું નહીં.
- ૩ ત્રણ કરણુ બે જોગે—૧ મને વચને કરું કરાવું અનુમોદું નહીં. ૨ મને કાયાએ કરું કરાવું અનુમોદું નહીં. ૩ વચને કાયાએ કરું કરાવું અનુમોદું નહીં.
- ૧ ત્રણ કરણુ ત્રણ જોગે—૧ મને વચને કાયાએ કરું કરાવું અનુમોદું નહીં.

૨૫ ચારિત્ર પાંચ—૧ સામાયક ચારિત્ર. ૨ છેદોપરથાપનીય ચારિત્ર. ૩ પરિહારવિશુદ્ધિ ચારિત્ર. ૪ સુક્ષ્મ સંપરાય ચારિત્ર. ૫ મથાખ્યાત ચારિત્ર.

૨૬ નય સાત—૧ નૈગમ નય. ૨ સંગ્રહ નય. ૩ વ્યવહાર નય. ૪ રંગુસુત્ર નય. ૫ સમભિરૂઢ નય. ૬ શબ્દ નય. ૭ એવંભૂત નય.

૨૭ નિક્ષેપા ચાર—૧ નામ નિક્ષેપો. ૨ સ્થાપના નિક્ષેપો. ૩ દ્રવ્ય નિક્ષેપો. ૪ ભાવ નિક્ષેપો.

૨૮ સમકિત પાંચ—૧ ઉપસમ સમકિત. ૨ ક્ષયોપસમ સમકિત. ૩ ખાયક સમકિત. ૪ સારવાદન સમકિત. ૫ વેદક સમકિત.

૨૯ રસ નવ—૧ શંગાર રસ. ૨ વીર રસ. ૩ કરુણા રસ. ૪ હાસ્ય રસ. ૫ રૂદ્ર રસ. ૬ નય રસ. ૭ અદ્ભૂત રસ. ૮ શાન્ત રસ. ૯ વિભત્સ રસ. •

૩૦ અલક્ષ બાવીસ—૧ વડ ણ. ૨ પીપળ કળ. ૩ ઊંખર કળ. ૪ કલુંખર ણ. ૫ કલુંખર ણ. ૬ પાકર કેળ. ૭ માંસ. ૮ દારૂ. ૯ મધ. ૧૦ માંખણ. ૧૧ હેમ. ૧૨ ગીડા. ૧૩ તુરછણ. ૧૪ બહુખીન્ ણ. ૧૫ અથાણું. (બોબો વિગેરે) ૧૬ કાચું મોરસ. ૧૭ ઝેર. અશીણ. સોમલ. મોહોરો. ૧૮ માટી. (મુલતાની આદિ) ૧૯ ચલિત રસ. વાસી રોટલી. સીરો લાવસી વિગેરે. ૨૦ અન્નપ્રયા ણ. વસ્તુ. ૨૧ રાત્રી બોજન. ૨૨ કંદમૂળ.

આ ઉપર કહેલાં બાવીસ અલક્ષ આવકે વર્જવાં.

૩૧ અનુજોગ ચાર—૧ દ્રવ્યાનુજોગ. ૨ ગણિતાનુજોગ. ૩ ચ-

રણુકરણાનુલ્લેગ. ૪ ધર્મકથાનુલ્લેગ.

- ૩૨ તત્વ ત્રણુ—૧ દેવ તત્વ. ૨ ગુરુ તત્વ. ૩ ધર્મ તત્વ
- ૩૩ સમવાય પાંચ—૧ કાળ. ૨ સ્વભાવ. ૩ નિયત. ૪ કર્મ.
૫ ઉદયમ.
- ૩૪ ત્રણુસેને ત્રેસઠ પાંખડીના ભેદ—૧૮૦ ક્રીયાવાદીના ભેદ.
૮૪ અક્રીયાવાદીના ભેદ. ૩૨ વિનયવાદીના ભેદ. ૬૭ અમા-
ન વાદીના મત.
- ૩૫ શ્રાવકના એકવીસ ગુણુ—૧. લજ્યાવંત. ૨ દયાવંત. ૩
શાંત મૂર્તિવંત. ૪ પ્રતીતવંત. ૫ પરાયા દોષનો ઢાંકણુહાર
હોય. ૬ પરઉપગારી હોય. ૭ સોમ્ય દ્રષ્ટી હોય. ૮ ગુણુગ્રા-
હી હોય. ૯ ગિરવાઈ વાળો હોય. ૧૦ સકિને વલ્લભ હોય. ૧૧
શિષ્ટાચારનો પક્ષી હોય. ૧૨ મીઠુ જન ખોલે. ૧૩ ઊંડા
વિચાર વાળો. ૧૪ વિશેષ જ્ઞાનનો જાણુનાર હોય. ૧૫ શા-
સ્ત્રનો જાણુનાર હોય. ૧૬ ધર્મનો જાણુનાર હોય. ૧૭ કી-
ધો ઉપગાર જાણુ. ૧૮ નહિતો દીન નહિ અભિમાની એવો
મધ્યસ્થ સ્વભાવવાળો. ૧૯ સહજસ્વભાવમય વિનયવંત હોય.
૨૦ પાપની ક્રિયાથી રહિત હોય. ૨૧ પવિત્ર હોય.

(ઇતિ પાંત્રીસ યોગ સંપૂર્ણ.)

૭ અથ નવ તત્વ.

- ૧ જીવ તત્વ. ૪ પાપ તત્વ. ૭ નિર્જરા તત્વ.
- ૨ અજીવ તત્વ. ૫ આશ્રય તત્વ. ૮ અધ તત્વ.
- ૩ પુન્ય તત્વ. ૬ સંવર તત્વ. ૯ મોક્ષ તત્વ.
- ૧ જીવ તત્વના ૧૪ અધૂરી ભેદ—૧ સૂક્ષ્મ એકેદ્રિય પર્મા-

મા. ૨ સૂક્ષ્મ એકેન્દ્રિય અપર્યામા. ૩ બાહર એકેન્દ્રિય પર્યામા. ૪ બાહર એકેન્દ્રિય અપર્યામા. ૫ બેરેન્દ્રિય પર્યામા. ૬ બેરેન્દ્રિય અપર્યામા. ૭ તેરેન્દ્રિય પર્યામા. ૮ તેરેન્દ્રિય અપર્યામા. ૯ ચૌરેન્દ્રિય પર્યામા. ૧૦ ચૌરેન્દ્રિય અપર્યામા. ૧૧ અસન્નિ પંચેન્દ્રિય પર્યામા. ૧૨ અસન્નિ પંચેન્દ્રિય અપર્યામા. ૧૩ સન્નિ પંચેન્દ્રિય પર્યામા. ૧૪ સન્નિ પંચેન્દ્રિય અપર્યામા.

આ તત્ત્વ જ્ઞેય=મણુવા યોગ્ય છે.

૨ અણુવ તત્ત્વના ૧૪ ભેદ તેમાં ૪ રૂપી અને ૧૦ અરૂપી ભેદ—

૧૦ અરૂપી—૧ ધર્માસ્તિકાય રક્ષ. ૨ ધર્માસ્તિકાય દેશ. ૩ ધર્માસ્તિકાય પ્રદેશ. ૪ અધર્માસ્તિકાય રક્ષ. ૫ અધર્માસ્તિકાય દેશ. ૬ અધર્માસ્તિકાય પ્રદેશ. ૭ આકાશસ્તિકાય રક્ષ. ૮ આકાશસ્તિકાય દેશ. ૯ આકાશસ્તિકાય પ્રદેશ ૧૦ કાળવર્તના લક્ષણ.

૪ રૂપી—૧ પુદ્ગલાસ્તિકાય રક્ષ. ૨ પુદ્ગલાસ્તિકાય દેશ. ૩ પુદ્ગલાસ્તિકાય પ્રદેશ. ૪ પુદ્ગલાસ્તિકાય પરમાણુ.

આ તત્ત્વ જ્ઞેય=મણુવા યોગ્ય છે.

૩ પુન્ય તત્ત્વ ૪૨ પ્રકારે ભોગવાય છે તે રૂપી ભેદ તથા ૯ પ્રકારે બાંધાય છે તે—

૯ પ્રકારે પુન્ય બાંધાય છે તે—૧ સાધુ પ્રમુખને અન્ન દેવાથી. ૨ પાણી દેવાથી. ૩ રૂઢવાને સ્થાન આપવાથી. ૪ સૂતાને પાટ પ્રમુખ આપવાથી. ૫ વસ્ત્ર આપવાથી. ૬ મને કરી રૂઢ ચિંતવવાથી. ૭ વચ્ચે કરી સ્તુતિ કરવાથી. ૮ કાયાએ કરી સેવા કરવાથી. ૯ તમરકાર કરવાથી.

૪૨ પ્રકારે લોગવાય છે તે—૧ શાતાવેદનીય. ૨ ઉચ્ચગો-
ત્ર. ૩ મનુષ્યગતિ. ૪ મનુષ્યાનુપૂર્વા. ૫ દેવગતિ. ૬ દેવાનુપૂ-
ર્વા. ૭ પચૈદ્રિયગતિ નામકર્મ. ૮ ઔદારિક શરીર નાં ૯ વૈદિક
શરીર નાં ૧૦ આહારક શરીર નાં ૧૧ તૈજસ શરીર નાં
૧૨ કાર્મણુ શરીર નાં ૧૩ ઔદારિક અંગોપાંગ. ૧૪ વૈદિક
અં ૧૫ આહારક અં ૧૬ વજ્રપ્રભનારાય સંધયણ.
૧૭ સમચતુરસ્ત્ર સંસ્થાન. ૧૮ શુભ વર્ણ. ૧૯ શુભ ગંધ.
૨૦ શુભ રસ. ૨૧ શુભ રશ્મિ. ૨૨ અગુર લઘુ નામકર્મ.
૨૩ પરાધાત નાં ૨૪ આસોશ્વાસ નાં ૨૫ આતપ નાં
૨૬ ઉધેાત નાં ૨૭ શુભ વિહાયોગતિ નાં ૩૮ નિર્માણ
નાં ૨૯ ત્રસ નાં ૩૦ બાદર નાં ૩૧ પર્યાપ્તિ નાં ૩૨
પ્રત્યેક નાં ૩૩ સ્થિર નાં ૩૪ શુભ નાં ૩૫ સૌભાગ્ય
નાં ૩૬ સુરવર નાં ૩૭ આદેય નાં ૩૮ યસ=કીર્તિ નાં
૩૯ દેવાયું. ૪૦ મનુષ્યાયુ. ૪૧ તિર્યયાયુ. ૪૨ તીર્થકર નાં.

આ તત્ત્વ ઉપાદેય=આદરવા યોગ્ય છે.

૪ પાપ તત્ત્વ ૮૨ પ્રકારે લોગવાય છે તે ૩૫૧ લેઈ તથા

૧૮ પ્રકારે બંધાય છે તે—

૧૮ પ્રકારે પાપ બંધાય છે તે—૧ પ્રીણાતિપાત. ૨ મૃ-
ષાવાદ. ૩ અદત્તાન. ૪ મૈથુન. ૫ પરિમલ. ૬ ક્રોધ. ૭ માન.
૮ માયા. ૯ લોભ. ૧૦ રોગ. ૧૧ દ્વેષ. ૧૨ કલહ. ૧૩ અ-
ભ્યાપ્ચાન, ૧૪ પેશુન. ૧૫ રતિ અરતિ. ૧૬ પરપરિવાદ.
૧૭ માયા મૃષાવાદ. ૧૮ મિથ્યાત્વ શબ્દ.

૮૨ પ્રકારે લોગવાય છે તે—૧ મતિગાના વરણીય. ૨

શ્રુતગાના વ૦ ૩ અવધિગાના વ૦ ૪ મનઃપર્યવગાના વ૦ ૫
 કેવલગાના વ૦ ૬ દાનાંતરાય. ૭ લાભાંતરાય. ૮ ભોગાંતરાય.
 ૯ ઉપભોગાંતરાય. ૧૦ વીર્યાંતરાય. ૧૧ ચક્ષુદર્શના વરણીય.
 ૧૨ અચક્ષુદર્શના વ૦ ૧૩ અવધિદર્શના વ૦ ૧૪ કેવલદર્શના
 વ૦ ૧૫ નિદ્રા. ૧૬ નિદ્રા નિદ્રા. ૧૭ પ્રયલા. ૧૮ પ્રયલા
 પ્રયલા. ૧૯ થીલુદ્ધી. ૨૦ નીચગોત્ર ૨૧ આશાતા વેદનીય.
 ૨૨ મિથ્યાત્વ મોહનીય. ૨૩ સ્થાવર નામકર્મ. ૨૪ સૂક્ષ્મ
 નાં ૨૫ અપર્યાપ્તિ નાં ૨૬ સાધારણ નાં ૨૭ અસ્થિર
 નાં ૨૮ અશુભ નાં ૨૯ દુર્ભાગ્ય નાં ૩૦ દુઃસ્વર નાં
 ૩૧ અનોદય નાં ૩૨ અયશ નાં ૩૩ નરકગતિ. ૩૪ ન-
 રકાયુ. ૩૫ નરકનુપૂર્વી. ૩૬ અનંતનુગંધી ક્રોધ ૩૭ અં
 માન. ૩૮ અં માયા. ૩૯ અં લોભ. ૪૦ અપ્રત્યાખ્યાની
 ક્રોધ. ૪૧ અં માન. ૪૨ અં માયા. ૪૩ અં લોભ. ૪૪
 પ્રત્યાખ્યાનીક્રોધ. ૪૫ પ્રં માન. ૪૬ પ્રં માયા. ૪૭ પ્રં
 લોભ. ૪૮ સંજવલન ક્રોધ. ૪૯ સં માન. ૫૦ સં માયા.
 ૫૧ સં લોભ. ૫૨ હાસ્યનો કંપાય. ૫૩ રતિનો કં ૫૪
 અરતિનો કં ૫૫ શોકનો કં ૫૬ ભયનો કં ૫૭ દુઃખા-
 નો કં ૫૮ પુરુષવેદનો કં ૫૯ સ્ત્રીવેદનો કં ૬૦ નપુંસક-
 વેદનો કં ૬૧ તિર્યચગતિ. ૬૨ તિર્યચાનુપૂર્વી. ૬૩ એકેન્દ્રિય
 જ્ઞાતિ. ૬૪ એકેન્દ્રિય જ્ઞાં ૬૫ તેરેન્દ્રિય જ્ઞાં ૬૬ ચતુરેન્દ્રિય
 જ્ઞાં ૬૭ અશુભવિહાયો ગતિ. ૬૮ ઉપધાત નામકર્મ. ૬૯
 અપ્રશસ્ત વર્ણ. ૭૦ અં ગંધ. ૭૧ અં રસ. ૭૨ અં સ્પર્શ.
 ૭૩ રૂપભનારાય સંધયણ. ૭૪ નારાય સં ૭૫ અર્જુનારાય

સં૦ ૭૬ કીલિકા સં૦ ૭૭ છેવડું સં૦ ૭૮ ન્યમોધપારિમંડલ
સં૦ ૭૯ સાદિ સંસ્થાન. ૮૦ વામન સં૦ ૮૧ કુપ્પજ સં૦
૮૨ હુંડક સં૦

આ તત્વ હેય=છાડવા યોગ્ય છે.

- ૫ આઠવ તત્વના ૪૨ રૂપીભેદ—૧ સ્પર્શ ઇન્દ્રિય. ૨ રસ ઇં
૩ ઘ્રાણ ઇં ૪ ચક્ષુ ઇં ૫ શ્રોત ઇં ૬ ક્રોધ કષાય. ૭
માન કં ૮ માયા કં ૯ લોભ કં ૧૦ પ્રાણુતિપાત અ-
વ્રત. ૧૧ મૃષાવાદ અં ૧૨ વ્રતાદાન અં ૧૩ મૈથુન અં
૧૪ પરિગ્રહ અં ૧૫ અશુભ મનોયોગ. ૧૬ અં વચનયોગ.
૧૭ અં કાયયોગ. ૧૮ કાયિકી ક્રિયા. ૧૯ અધિકરણકી ક્રિં
૨૦ પ્રદેષિકી ક્રિં ૨૧ પારિતાપનકી ક્રિં ૨૨ પ્રાણુતિપા-
તકી ક્રિં ૨૩ આરૂંભકી ક્રિં ૨૪ પાશ્ચાદિકી ક્રિં ૨૫ મા-
યાપ્રત્યયિકી ક્રિં ૨૬ મિથ્યાત્વદર્શન પ્રત્યયિકી ક્રિં ૨૮ દષ્ટિ-
કી ક્રિં ૨૯ પૃથ્વિકી ક્રિં ૩૦ પાડુમ્યકી ક્રિં ૩૧ સામતો-
પનિપાતિકી ક્રિં ૩૨ નૈશ્ચિકી ક્રિં ૩૩ સ્વહસ્તકી ક્રિં
૩૪ આચાપનિકી ક્રિં ૩૫ વિદારણિકી ક્રિં ૩૬ અનાભો-
ગિકી ક્રિં ૩૭ અનવકાંક્ષપ્રત્યયિકી ક્રિં ૩૮ પ્રયોગિકી ક્રિં
૩૯ સમુદાયિકી ક્રિં ૪૦ પ્રેમકી ક્રિં ૪૧ દ્વેષિકી ક્રિં ૪૨
ધર્માપથિકી ક્રિં

આ તત્વ હેય=છાડવા યોગ્ય છે.

- ૬ સંવર તત્વના ૫૭ અરૂપી ભેદ—

૧ પાંચ સમિત્તિ—૧ ધર્મા. ૨ ભાષા. ૩ એષણા. ૪ આ-
દાનભંડ નિક્ષેપણા. ૫ પારિષાપનિકા.

૨ ત્રણ ગુણિ—૧ મન. ૨ ચેતન. ૩ કાય.

૩ બાવીસ પરિચ્છે—૧ ક્ષુધા. ૨ પિપાસા. ૩ શીત. ૪ ઉષ્ણ. ૫ ડંશમશક. ૬ અચક્ષેક. ૭ અરતિ. ૮ સ્ત્રી. ૯ ચર્ચા. ૧૦ નૈષેધિકી. ૧૧ શય્યા. ૧૨ આક્રોશ. ૧૩ વધ. ૧૪ માચના. ૧૫ અલાભ. ૧૬ રોગ. ૧૭ તુણ્ણરસ. ૧૮ મલ. ૧૯ સત્કાર. ૨૦ પ્રમા. ૨૧ અગ્નિ. ૨૨ સમ્યક્ત્વ.

૪ દશ ધર્મ—૧ ક્ષમા. ૨ માર્દવ. ૩ આર્યવ. ૪ મુક્તિ. ૫ તપો. ૬ સંયમ. ૭ સત્ય. ૮ શૌચ. ૯ અકિંચન. ૧૦ બ્રહ્મચર્ય.

૫ બાર ભાવના—૧ અનિત્ય. ૨ અશરણ. ૩ સંસાર. ૪ એકત્વ. ૫ અન્યત્વ. ૬ અશુચિ. ૭ આશ્રય. ૮ સંવર. ૯ નિર્ગર્જા. ૧૦ લોકસ્વરૂપ. ૧૧ બોધિદુર્લભ. ૧૨ ધર્મ.

૬ પાંચ ચારિત્ર—૧ સામાયિક. ૨, છેદોપસ્થાપનીય. ૩ પરિહારવિશુદ્ધિ. ૪ સૂક્ષ્મસંપરાય. ૫ યથાખ્યાત.

આ તત્ત્વ ઉપાદેય=આદરવા યોગ્ય છે.

૭ નિર્ગર્જા તત્ત્વના ૧૨ અરૂપી ભેદ—

૧ છ બાહ્ય તપ—૧ અણુશણ. ૨ ઉણોદરિ. ૩ પ્રતિસંક્ષેપ. ૪ રસ ત્યાગ. ૫ કાય કલેશ. ૬ સંલીનતા.

૨ છ અભ્યંતર તપ—૧ પ્રાયશ્ચિત. ૨ વિનય. ૩ વૈયાવચ્ચ. ૪ સબ્જનય. ૫ ધ્યાન. ૬ ઉપસર્ગ.

આ તત્ત્વ ઉપાદેય=આદરવા યોગ્ય છે.

૮ બંધ તત્ત્વના ૪ અરૂપી ભેદ—૧ પ્રકૃતિબંધ. ૨ સ્થિતિ બંધ. ૩ અનુભાગબંધ. ૪ પ્રદેશબંધ.

આ તત્ત્વ હેય=છોડવા યોગ્ય છે.

૯ મોક્ષ તત્ત્વના ૯ અરૂપી ભેદ—૧ સંતપદનીપરપણાંદાર. ૨ દ્રવ્યપ્રમાણુ દ્વાં ૩ ક્ષેત્ર દ્વાં ૪ સ્પર્શના દ્વાં ૫ કાલ

૬૦ ૬ અંતર ૬૦ ૭ ભાગ ૬૦ ૮ ક્ષાપિકાદિકભાવ ૬૦
૯ અક્ષયમહુત્ય ૬૦

હવે પંદર પ્રકારે સિદ્ધ થાય છે તે
નીચે મુજબ.

૧ જાંણ સિદ્ધ. ૨ અજાણ સિં ૩ તીર્થ સિં ૪ અતીર્થ
સિં ૫ ગૃહલિંગે સિં ૬ અન્યલિંગે સિં ૭ સ્વલિંગે સિં
૮ અલિંગે સિં ૯ પુરુષલિંગે સિં ૧૦ નપુंसકલિંગે સિં
૧૧ પ્રત્યેક યુદ્ધ. ૧૨ સ્વયં યુદ્ધ. ૧૩ યુદ્ધબોધિત. ૧૪ એક
સિદ્ધ. ૧૫ અનેક સિદ્ધ.

હવે સિદ્ધમાં ગયા પછી ૮ ગુણ પ્રગટ થાય છે તે
નીચે મુજબ.

૧ અનંત યાન. ૨ અં દર્શન ૩ અક્ષય મુખ. ૪ ક્ષાયક
સમકિત. ૫ અક્ષય. ૬ અરૂપી ૭ અગુર લધુ. ૮ અનંત વીર્ય.
આ તત્વ ઉપાદેય=આદેરવા થાય છે.

આ નવ તત્વ જાણે યા ન જાણે તો પણ જીનેશ્વરના
વચનમાં આસ્થા રાખે તેને સમકિત છે એમ જાણ-
વું. જે માણસને જે ઘડી પણ સમકિત ફરસુ હોય
તેને અર્ધ પુદ્ગલ પરાવર્ત સંસાર બાકી રહે છે અને
અનંતા અવસર્પિણી અને ઉત્સર્પિણી બાધ ત્યારે એક
પુદ્ગલ પરાવર્ત થાય.

(ધૃતિ નવ તત્વ સંપૂર્ણ.)

૮ અથ ચોવિસ ડંડક.

૧ સાત નરકનો. ૨ અમુર કુમારનો. ૩ નાગકુમારનો.
૪ સુવર્ણ કુમારનો. ૫ વિદ્યુત કુમારનો. ૬ અગ્નિ કુમારનો.

૭ દ્વીપ કુમારનો. ૮ ઉદ્ધિ કુમારનો. ૯ દિશિ કુમારનો.
 ૧૦ વાયુ કુમારનો. ૧૧ સ્તનિત કુમારનો. ૧૨ પૃથ્વીકાય-
 નો. ૧૩ અપકાયનો. ૧૪ તેઉકાયનો. ૧૫ વાઉકાયનો. ૧૬
 વનસ્પતિકાયનો. ૧૭ ઘેરેંદ્રિયનો. ૧૮ તેરેંદ્રિયનો. ૧૯ ચૈ-
 રેંદ્રિયનો. ૨૦ તિર્યચ પંચેંદ્રિયનો. ૨૧ મનુષ્યનો. ૨૨ વાણુ
 વ્યંતરનો. ૨૩ જ્યોત્સીનો. ૨૪ વૈમાનિક દેવોનો.

૯ અથ આઠ કર્મની ૧૫૮ પ્રકૃતિ.

૧ જ્ઞાના વર્ણીય કર્મની ૫ પ્રકૃતિ. ૨ દર્શના વર્ણીય
 કર્મની ૯ પ્રકૃતિ. ૩ વેદનીય કર્મની ૨ પ્રકૃતિ. ૪ મોહની-
 ય કર્મની ૨૮ પ્રકૃતિ. ૫ આયુ કર્મની ૪ પ્રકૃતિ. ૬ નામ
 કર્મની ૧૦૩ પ્રકૃતિ. ૭ ગોત્ર કર્મની ૨ પ્રકૃતિ. ૮ અંતરા-
 ય કર્મની ૫ પ્રકૃતિ.

૧૦ અથ માર્ગણાના ૧૪ બોલ.

૧ ગતિ માર્ગણાના ૪ પ્રકાર. ૨ ઇંદ્રિય માર્ગણાના
 ૫ પ્રકાર. ૩ કાય માર્ગણાના ૬ પ્રકાર. ૪ યોગ માર્ગણાના
 ૩ પ્રકાર. ૫ વેદ માર્ગણાના ૩ પ્રકાર. ૬ કષાય માર્ગણાના
 ૪ પ્રકાર. ૭ જ્ઞાન માર્ગણાના ૮ પ્રકાર. ૮ સયમ માર્ગણા-
 ના ૭ પ્રકાર. ૯ દર્શન માર્ગણાના ૪ પ્રકાર. ૧૦ લેશ્યા
 માર્ગણાના ૬ પ્રકાર. ૧૧ ભવ્ય માર્ગણાના ૨ પ્રકાર. ૧૨
 સમ્યક્ત્વ માર્ગણાના ૬ પ્રકાર. ૧૩ સન્નિ માર્ગણાના ૨ પ્ર-
 કાર. ૧૪ આહાર માર્ગણાના ૨ પ્રકાર.

(ઇતિ વિવિધ બોલે સંગ્રહ સંપૂર્ણ.)

અથ શ્રી ચૌવીશ જિનનાં એકસોને વીશ કલ્યાણકની તિથિયો.

પ્રત્યેક તીર્થંકરનાં પાંચ પાંચ કલ્યાણક હોયછે. તે તે એકેક કલ્યાણકને દીવસે ગણણું ગણાય છે.

જે દીવસે શ્રી તીર્થંકર પરગતીથી ચલીને માતાના ઉદરને વિષે આવેછે તે દીવસેચ્ચન કલ્યાણક કહેવાયછે તે વખતે **“પરમેષ્ટિનેનમઃ”**

જે દીવસે શ્રી તીર્થંકરનો જન્મ થાયછે તે દીવસે જન્મ કલ્યાણક કહેવાય છે તે વખતે **“અર્હતેનમઃ”**

જે દીવસે શ્રી તીર્થંકર દીક્ષા લઈ મુનિપણું ધારણ કરે છે તે દીવસ દીક્ષા કલ્યાણક કહેવાય છે તે વખતે **“નાથાયનમઃ”**

જે દીવસે શ્રી તીર્થંકર ભગવાનને કેવલજ્ઞાન ઉત્પન્ન થાયછે તે દીવસે સંપૂર્ણ જ્ઞાન કલ્યાણક કહેછે તે વખતે **“સર્વજ્ઞાયનમઃ”**

જે દીવસે શ્રી તીર્થંકર ભગવાનને મોક્ષની પ્રાપ્તિ થાયછે તે દીવસે નિર્વાણ કલ્યાણક કહેવાયછે તે વખતે **“પારંગતાયનમઃ”** એ પ્રકારે ગણણું ગણાય છે.

એ રીતે પાંચ કલ્યાણક એકેક તીર્થંકરના ગણુતાં ચોવીસ જીનનાં એકસોને વીસ કલ્યાણક થાયછે તેના દીવસો નીચે પ્રમાણે.

આમાં લખેલી તિથીઓ હાલમાં અહીંઆ ચાલતી રીતથી ગુદી ગણેલીછે. મારે તે એ પ્રમાણે ગણવું કે અહીંઆ દરેક માસમાં પ્રથમ વદિ પક્ષ લખેલોછે તે આપણી રીત પ્રમાણે પાછળના માસની વદિ પક્ષ ગણવો અને શુદ્ધિ પક્ષનો બરાબરછે. ફક્ત વદિમાંજ ફેર છે. જેમકે આપણે જે આસાંવદ તે આ ચોપડીમાં લખેલી કારતકવદ તેજછે. એ પ્રમાણે સધળે ઠેકાણે સમજવું.

માસ તીર્થેકર તીર્થીયો, કલ્યાણક.

કાં	૩	૫—૫	કેવળગ્ધાન.
"	૨૨	૫—૧૨	ચવન.
"	૬	૫—૧૨	જનમ્યા.
"	૬	૫—૧૩	દીક્ષા લીધી.
"	૨૪	૫—૩૦	મોક્ષ પામ્યા.
"	૯	શુ—૩	કેવળગ્ધાન.
"	૧૮	શુ—૧૨	કેવળગ્ધાન.
માં	૯	૫—૫	જનમ્યા.
"	૯	૫—૬	દીક્ષા લીધી.
"	૨૮	૫—૧૦	દીક્ષા લીધી.
"	૬	૫—૧૧	મોક્ષ પામ્યા.
"	૧૮	શુ—૧૦	જનમ્યા.
"	૧૮	શુ—૧૦	મોક્ષ પામ્યા.
"	૧૮	શુ—૧૧.	દીક્ષા લીધી.
"	૧૮	શુ—૧૧	જનમ્યા.
"	૧૯	શુ—૧૧	દીક્ષા લીધી.
"	૧૯	શુ—૧૧	કેવળગ્ધાન.
"	૨૧	શુ—૧૧	કેવળગ્ધાન.
"	૩	શુ—૧૪	જનમ્યા.
"	૩	શુ—૧૪	દીક્ષા લીધી.
માં	૨૩	૫—૧૦	જનમ્યા.
"	૨૩	૫—૧૧	દીક્ષા લીધી.

માસ તીર્થેકર તીર્થીયો કલ્યાણક.

"	૮	૫—૧૨	જનમ્યા.
"	૮	૫—૧૩	દીક્ષા લીધી.
"	૧૦	૫—૧૪	કેવળગ્ધાન.
"	૧૩	શુ—૬	કેવળગ્ધાન.
"	૨	શુ—૯	કેવળગ્ધાન.
"	૨	શુ—૧૧	કેવળગ્ધાન.
"	૪	શુ—૧૪	કેવળગ્ધાન.
"	૧૫	શુ—૧૫	કેવળગ્ધાન.
માં	૬	૫—૬	ચવન.
"	૧૦	૫—૧૨	જનમ્યા.
"	૧૦	૫—૧૨	દીક્ષા લીધી.
"	૧	૫—૧૩	મોક્ષ પામ્યા.
"	૧૧	૫—૩૦	કેવળગ્ધાન.
"	૪	શુ—૨	જનમ્યા.
"	૧૨	શુ—૨	કેવળગ્ધાન.
"	૧૫	શુ—૩	જનમ્યા.
"	૧૩	શુ—૩	જનમ્યા.
"	૧૩	શુ—૪	દીક્ષા લીધી.
"	૨	શુ—૮	જનમ્યા.
"	૨	શુ—૯	દીક્ષા લીધી.
"	૪	શુ—૧૨	દીક્ષા લીધી.
"	૧૫	શુ—૧૩	દીક્ષા લીધી.

માસ તીર્થકર તીર્થીયો.કટ્યાણુક. માસ તીર્થકર તીર્થીયો.કટ્યાણુક.

૬૧૦	૭ વ-૬	કેવળગ્તાન.	„	૨ શુ-૫	મોક્ષ પામ્યા.
„	૭ વ-૭	મોક્ષ પામ્યા.	„	૩ શુ-૫	મોક્ષ પામ્યા.
„	૮ વ-૭	કેવળગ્તાન.	„	૫ શુ-૯	મોક્ષ પામ્યા.
„	૯ વ-૯	અવન.	„	૫ શુ-૧૧	કેવળગ્તાન.
„	૧ વ-૧૧	કેવળગ્તાન.	„	૨૪ શુ-૧૩	જનમ્યા.
„	૨૦ વ-૧૨	કેવળગ્તાન.	„	૬ શુ-૧૫	કેવળગ્તાન.
„	૧૧ વ-૧૨	જનમ્યા.	વૈ. ૧૧	વ-૧	મોક્ષ પામ્યા.
„	૧૧ વ-૧૩	દીક્ષા લીધી.	„	૧૦ વ-૨	મોક્ષ પામ્યા.
„	૧૨ વ-૧૪	જનમ્યા.	„	૧૭ વ-૫	દીક્ષા લીધી.
„	૧૨ વ-૩૦	દીક્ષા લીધી.	„	૧૦ વ-૬	અવન.
„	૧૮ શુ-૨	અવન.	„	૨૧ વ-૧૦	મોક્ષ પામ્યા.
„	૧૯ શુ-૪	અવન.	„	૧૪ વ-૧૩	જનમ્યા.
„	૩ શુ-૮	અવન.	„	૧૪ વ-૧૪	દીક્ષા લીધી.
„	૨૦ શુ-૧૨	દીક્ષા લીધી.	„	૧૪ વ-૧૪	કેવળગ્તાન.
„	૧૯ શુ-૧૨	મોક્ષ પામ્યા.	„	૧૭ વ-૧૪	જનમ્યા.
૬૧૦	૨૩ વ-૪	અવન.	„	૪ શુ-૪	અવન.
„	૨૩ વ-૪	કેવળગ્તાન.	„	૧૫ શુ-૭	અવન.
„	૮ વ-૫	અવન.	„	૪ શુ-૮	મોક્ષ પામ્યા.
„	૧ વ-૮	જનમ્યા.	„	૫ શુ-૮	જનમ્યા.
„	૧ વ-૮	દીક્ષા લીધી.	„	૫ શુ-૯	દીક્ષા લીધી.
„	૧૭ શુ-૩	કેવળગ્તાન.	„	૨૪ શુ-૧૦	કેવળગ્તાન.
„	૧૪ શુ-૫	મોક્ષ પામ્યા.	„	૧૩ શુ-૧૨	અવન.

માસ તીર્થંકર તીથીયો.કટ્યાણક. માસ તીર્થંકર તીથીયો.કટ્યાણક.

„ ૨ શુ-૧૩ ચવન.	„ ૧૨ શુ-૧૪ મોક્ષ પામ્યા.
જે. ૧૧ વ-૬ ચવન.	આ. ૧૧ વ-૩ મોક્ષ પામ્યા.
„ ૨૦ વ-૮ જનમ્યા.	„ ૧૪ વ-૭ ચવન.
„ ૨૦ વ-૯ મોક્ષ પામ્યા.	„ ૨૧ વ-૮૪ જનમ્યા.
„ ૧૬ વ-૧૩ જનમ્યા.	„ ૧૭ વ-૯ ચવન.
„ ૧૬ વ-૧૩ મોક્ષ પામ્યા.	„ ૫ શુ-૨ ચવન.
„ ૧૬ વ-૧૪ દીક્ષા લીધી.	„ ૨૨ શુ-૫ જનમ્યા.
„ ૧૫ શુ-૫ મોક્ષ પામ્યા.	„ ૨૨ શુ-૬ દીક્ષા લીધી.
„ ૧૨ શુ-૯ ચવન.	„ ૨૩ શુ-૮ મોક્ષ પામ્યા.
„ ૭ શુ-૧૨ જનમ્યા.	„ ૨૦ શુ-૧૫ ચવન.
„ ૭ શુ-૧૩ દીક્ષા લીધી.	બા. ૧૬ વ-૭ ચવન.
આ. ૧ વ-૪ ચવન.	„ ૮ વ-૭ મોક્ષ પામ્યા.
„ ૧૩ વ-૭ મોક્ષ પામ્યા.	„ ૭ વ-૮ ચવન.
„ ૨૧ વ-૯ દીક્ષા લીધી.	„ ૬ શુ-૯ મોક્ષ પામ્યા.
„ ૨૪ શુ-૬ ચવન.	આ. ૨૨ વ-૩૦ કવળગાન.
„ ૨૨ શુ-૮ મોક્ષ પામ્યા.	„ ૨૧ શુ-૧૫ ચવન.

અથ શ્રી મૌન એકાદશીનું દોઢશો ક- લ્યાણિકનું ગણણું.

નીચે લખેલા કોઠામાં સંક્ષેપે લખેલા શબ્દની વીગત.

સર્વ૦=સર્વજ્ઞાયનમઃ

નાથા=નાથાયનમઃ

અર્હ૦=અર્હતેનમઃ

૧ જંબુદ્વીપે ભરતે અતીત
થોવીશી.

- ૪ શ્રી મહાયશઃ સર્વ૦
- ૬ શ્રી સર્વાનુભૂતિ અર્હ૦
- ૬ શ્રી સર્વાનુભૂતિ નાથા૦
- ૬ શ્રી સર્વાનુભૂતિ સર્વ૦
- ૭ શ્રી શ્રીધર નાથા૦

૨ જંબુદ્વીપે ભરતે વર્તમાન
થોવીશી.

- ૨૧ શ્રી નમીનાથ સર્વ૦
- ૧૯ શ્રી મહિનાથ અર્હ૦
- ૧૯ શ્રી મહિનાથ નાથા૦
- ૧૯ શ્રી મહિનાથ સર્વ૦
- ૧૮ શ્રી અરનાથ નાથા૦

૩ જંબુદ્વીપે ભરતે અનાગત
થોવીશી.

- ૪ શ્રી સ્વયંપ્રભ સર્વ૦
- ૬ શ્રી દેવશ્રુત અર્હ૦
- ૬ શ્રી દેવશ્રુત નાથા૦
- ૬ શ્રી દેવશ્રુત સર્વ૦
- ૭ શ્રી ઉદયનાથ નાથા૦

૪ ધાતકી ખંડે પૂર્વ ભરતે
અતીત થોવીશી.

- ૪ શ્રી અક્ષક સર્વ૦
- ૬ શ્રી શુભંકરનાથ અર્હ૦
- ૬ શ્રી શુભંકરનાથ નાથા૦
- ૬ શ્રી શુભંકરનાથ સર્વ૦
- ૭ શ્રી સપ્તનાથ નાથા૦

૫ ધાતકી ખંડે પૂર્વ ભરતે
વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી બ્રહ્મદ્રનાથ સર્વં

૧૯ શ્રી ગુણનાથ અર્હં

૧૯ શ્રી ગુણનાથ નાથાં

૧૯ શ્રી ગુણનાથ સર્વં

૧૮ શ્રી ગાંગિકનાથ નાથાં

૬ ધાતકી ખંડે પૂર્વ ભરતે
અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી સાંપ્રત સર્વં

૬ શ્રી મુનીનાથ અર્હં

૬ શ્રી મુનીનાથ નાથાં

૬ શ્રી મુનીનાથ સર્વં

૬ શ્રી વિશિષ્ટનાથ નાથાં

૭ પુબ્ધર વર દ્વીપે પૂર્વ ભરતે
અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી સુમૃદ્ધનાથ સર્વં

૬ શ્રી વ્યક્તનાથ અર્હં

૬ શ્રી વ્યક્તનાથ નાથાં

૬ શ્રી વ્યક્તનાથ સર્વં

૭ શ્રી કલાશત નાથાં

૮ પુબ્ધર વર દ્વીપે પૂર્વ ભરતે
વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી અરણ્યવાસ સર્વં

૧૯ શ્રી યોગનાથ અર્હં

૧૯ શ્રી યોગનાથ નાથાં

૧૯ શ્રી યોગનાથ સર્વં

૧૮ શ્રી અયોગનાથ નાથાં

૯ પુબ્ધર વર દ્વીપે પૂર્વ ભરતે
અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી પરમ સર્વં

૬ શ્રી શુદ્ધાર્તનાથ અર્હં

૬ શ્રી શુદ્ધાર્તનાથ નાથાં

૬ શ્રી શુદ્ધાર્તનાથ સર્વં

૭ શ્રી નિઃકેશનાથ નાથાં

૧૦ ધાતકી ખંડે પશ્ચિમ ભરતે
અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી સર્વાર્થ સર્વં

૬ શ્રી હરિભદ્ર અર્હં

૬ શ્રી હરિભદ્ર નાથાં

૬ શ્રી હરિભદ્ર સર્વં

૭ શ્રી મગધાધિપ નાથાં

૧૧ ધાતકી ખંડે પશ્ચિમ ભરતે
વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી પ્રથમ્થ સર્વં

૧૯ શ્રી અક્ષોભનાથ અર્હં

- ૧૯ શ્રી અક્ષોભનાથ નાથાં
 ૧૯ શ્રી અક્ષોભનાથ સર્વં
 ૧૮ શ્રી મલયસિંહ સર્વં
 ૧૨ ધાતકી ખંડે પશ્ચિમ ભ-
 રતે અનાગત ચોવીશી.
 ૪ શ્રી દીનરૂ સર્વં
 ૬ શ્રી ધનદનાથ અર્હં
 ૬ શ્રી ધનદનાથ નાથાં
 ૬ શ્રી ધનદનાથ સર્વં
 ૭ શ્રી પૌષ્પનાથ નાથાં
 ૧૩ પુઝર વર દીપે પશ્ચિમ ભ-
 રતે અતીત ચોવીશી.
 ૪ શ્રી પ્રભંજ સર્વં
 ૬ શ્રી ચારિત્રનિધિ અર્હં
 ૬ શ્રી ચારિત્રનિધિ નાથાં
 ૬ શ્રી ચારિત્રનિધિ સર્વં
 ૭ શ્રી પ્રશમરાજિત નાથાં
 ૧૪ પુઝર વર દીપે પશ્ચિમ ભ-
 રતે વર્તમાન ચોવીશી.
 ૨૧ શ્રી સ્વામી સર્વં
 ૧૯ શ્રી વિપરીતનાથ અર્હં
 ૧૯ શ્રી વિપરીતનાથ નાથાં
 ૧૯ શ્રી વિપરીતનાથ સર્વં

- ૧૮ શ્રી પ્રસાદનાથ નાથાં
 ૧૫ પુઝર વર દીપે પશ્ચિમ ભ-
 રતે અનાગત ચોવીશી.
 ૪ શ્રી અધરિતનાથ સર્વં
 ૬ શ્રી ભ્રમણેન્દ્રનાથ અર્હં
 ૬ શ્રી ભ્રમણેન્દ્રનાથ નાથાં
 ૬ શ્રી ભ્રમણેન્દ્રનાથ સર્વં
 ૭ શ્રી ઋષભચંદ્ર નાથાં
 ૧૬ જંબુદીપે ઐરવૃતે અતી-
 ત ચોવીશી.
 ૪ શ્રી દયાંત સર્વં
 ૬ શ્રી અભિનંદનનાથ અર્હં
 ૬ શ્રી અભિનંદનનાથ નાથાં
 ૬ શ્રી અભિનંદનનાથ સર્વં
 ૭ શ્રી રત્નેશનાથ નાથાં
 ૧૭ જંબુદીપે ઐરવૃતે વર્ત-
 માન ચોવીશી.
 ૨૧ શ્રી સ્વામકોષ્ટ સર્વં
 ૧૯ શ્રી મરૂદેવનાથ અર્હં
 ૧૯ શ્રી મરૂદેવનાથ નાથાં
 ૧૯ શ્રી મરૂદેવનાથ સર્વં
 ૧૮ શ્રી અતિપાશ્વ નાથાં

૧૮ જાણીયે ઐરવૃતે અના-
ગત ચોવીશી.

- ૪ શ્રી નંદીયેણ સર્વં
- ૬ શ્રી વ્રતધરનાથ અર્હં
- ૬ શ્રી વ્રતધરનાથ નાથાં
- ૬ શ્રી વ્રતધરનાથ સર્વં
- ૧૭ શ્રી નિર્વાણનાથ નાથાં

૧૯ ધાતકી ખડે પૂર્વ ઐરવૃતે
અતિત ચોવીશી.

- ૪ શ્રી સૌંદર્ય સર્વં
- ૬ શ્રી ત્રિવિક્રમનાથ અર્હં
- ૬ શ્રી ત્રિવિક્રમનાથ નાથાં
- ૬ શ્રી ત્રિવિક્રમનાથ સર્વં
- ૧૭ શ્રી નરસિંહનાથ નાથાં

૨૦ ધાતકી ખડે પૂર્વ ઐરવૃતે
વર્તમાન ચોવીશી.

- ૨૧ શ્રી ખેમંત સર્વં
- ૧૯ શ્રી સતોપિતનાથ અર્હં
- ૧૯ શ્રી સતોપિતનાથ નાથાં
- ૧૯ શ્રી સતોપિતનાથ સર્વં
- ૧૮ શ્રી કામનાથ નાથાં

૨૧ ધાતકી ખડે પૂર્વ ઐરવૃતે
અનાગત ચોવીશી.

- ૮ શ્રી મુનિનાથ સર્વં

- ૬ શ્રી ચંદ્રદાહ અર્હં
- ૬ શ્રી ચંદ્રદાહ નાથાં
- ૬ શ્રી ચંદ્રદાહ સર્વં
- ૭ શ્રી દિલાદિલ નાથાં

૨૨ પુષ્કરાર્ધે પૂર્વ ઐરવૃતે
અતિત ચોવીશી.

- ૪ શ્રી અષ્ટાહિક સર્વં
- ૬ શ્રી વણિકનાથ અર્હં
- ૬ શ્રી વણિકનાથ નાથાં
- ૬ શ્રી વણિકનાથ સર્વં
- ૭ શ્રી ઉદયગાન નાથાં

૨૩ પુષ્કરાર્ધે પૂર્વ ઐરવૃતે
વર્તમાન ચોવીશી.

- ૨૧ શ્રી તમઃકંદ સર્વં
- ૧૯ શ્રી સાયકાક્ષ અર્હં
- ૧૯ શ્રી સાયકાક્ષ નાથાં
- ૧૯ શ્રી સાયકાક્ષ સર્વં
- ૧૮ શ્રી ક્ષેમંતનાથ નાથાં

૨૪ પુષ્કરાર્ધે પૂર્વ ઐરવૃતે
અનાગત ચોવીશી.

- ૪ શ્રી નિર્વાણીક સર્વં
- ૬ શ્રી રવિરાજ અર્હં
- ૬ શ્રી રવિરાજ નાથાં

- ૬ શ્રી સ્વિરાજ સર્વં
 ૭ શ્રી પ્રથમનાથ નાથાં
 ૨૬ ધાતકી ખડે પશ્ચિમ ઐ-
 રવૃતે અતીત થોવીશી.
 ૪ શ્રી પુરુષા સર્વં
 ૬ શ્રી અવબોધ અર્હં
 ૬ શ્રી અવબોધ નાથાં
 ૬ શ્રી અવબોધ સર્વં
 ૭ શ્રી વિક્રમેન્દ્ર નાથાં
 ૨૬ ધાતકી ખડે પશ્ચિમ ઐર-
 વૃતે વર્તમાન થોલીશી.
 ૨૧ શ્રી સુશાંતિ સર્વં
 ૧૯ શ્રી હરદેવ અર્હં
 ૧૯ શ્રી હરદેવ નાથાં
 ૧૯ શ્રી હરદેવ સર્વં
 ૧૮ શ્રી નંદિકેશ નાથાં
 ૨૭ ધાતકી ખડે પશ્ચિમ ઐર-
 વૃતે અનાગત થોવીશી.
 ૪ શ્રી મહામૃગેન્દ્ર સર્વં
 ૬ શ્રી અશોચિત્ત અર્હં
 ૬ શ્રી અશોચિત નાથાં
 ૬ શ્રી અશોચિત સર્વં

- ૭ શ્રી ધર્મેન્દ્રનાથ નાથાં
 ૨૮ પુઠ્ઠર વર હીષે પશ્ચિમ
 ઐરવૃતે અતીત થોવીશી.
 ૨૧ શ્રી અશ્વત્થ સર્વં
 ૧૯ શ્રી કુટિલક અર્હં
 ૧૯ શ્રી કુટિલક નાથાં
 ૧૯ શ્રી કુટિલક સર્વં
 ૧૮ શ્રી વર્ધમાન નાથાં
 ૨૯ પુઠ્ઠર વર હીષે પશ્ચિમે ઐ-
 રવૃતે વર્તમાન થોવીશી.
 ૨૧ શ્રી નંદિકેશ સર્વં
 ૧૯ શ્રી ધર્મચન્દ્ર અર્હં
 ૧૯ શ્રી ધર્મચન્દ્ર નાથાં
 ૧૯ શ્રી ધર્મચન્દ્ર સર્વં
 ૧૮ શ્રી વિવેકનાથ નાથાં
 ૩૦ પુઠ્ઠર વર હીષે પશ્ચિમ
 ઐરવૃતે અનાગત થોવીશી.
 ૪ શ્રી કલાપક સર્વં
 ૬ શ્રી વિશોમ અર્હં
 ૬ શ્રી વિશોમ નાથાં
 ૬ શ્રી વિશોમ સર્વં
 ૭ શ્રી અરણ્યનાથ નાથાં

શ્રી અરિહંત પ્રતિમા વંદન તથા પૂજન વિધિ.

શ્લોક

પુષ્પાદ્યર્ચા તદા જ્ઞા ચ તદ્દ્રવ્યપરિરક્ષણં ।

ઉત્સવાસ્તીર્થ યાત્રાશ્ચ ભક્તિઃ પંચ વિધાજિને ॥

૧ પુષ્પાદિકથી પૂજા કરવી. ૨ જીનરાજની આજ્ઞા પાળવી. ૩ દેવદ્રવ્યનું રક્ષણ કરવું. ૪ ઓચ્છવ કરવા. ૫ તીર્થ યાત્રા કરવી. એ પાંચ પ્રકારની જીનરાજની ભક્તિ છે.

જેમ કોઈ પુરૂષને પોતાની માતા, પિતા કે ગુરૂની છબી જોઈ આનંદ થાય છે, ને તેને મન, વચન, ને કાયાએ કરીને નમસ્કાર કરે છે; તથા પોતાની સ્ત્રીની મૂર્તિ જોઈને કામ વ્યાપ્ત થાય છે; તેમજ પરમેશ્વરની શાંત મુદ્રાવાળી મૂર્તિ જોઈને આપણને આનંદ ઉત્પન્ન થાય છે, એટલુંજ નહીં, પણ તેમના સદ્ગુણોનું અનુકરણ કરવાનું મન થાય છે, વળી આપણે જેમ જેમ વધારે ભાવથી તે પ્રતિમાને નિરખીએ છીએ, તથા સ્તુતિ નમસ્કાર પૂજા આદિ પ્રકારથી તેનું બહુ માન કરીએ છીએ, તેમ તેમ આપણા આત્મામાં સદ્ગુણો પ્રવેશ કરવાની તથા સદાચરણથી આદીને મોક્ષ મેળવવાની ઇચ્છાના અંકુરો પ્રગટ થાય છે. પ્રતિમાનું દર્શન કરવાથી, પૂજા કરવાથી, જે ઉત્તમ જીવનું તે પ્રતિબિંબ છે તેના ચરિત્રનું મનન કરવાથી, તથા આપણી જીંદગી પણ તેના જેવી થર્મિષ્ઠ, દયાળુ, ને

પરોપકારી થાય, ને આપણે પણ તેની પેઠે મોક્ષનાં અ-
નંતસુખ મેળવીએ, એવી ભાવના ભાવાથી આપણને ક-
લ્યાણ થાયછે. ને પરંપરાએ તેના જેવી રિથિતએ પહોં-
ચવાને આપણે લાયક થઈએ છીએ.

પૂજનની વિધી નીચે મુજબ.

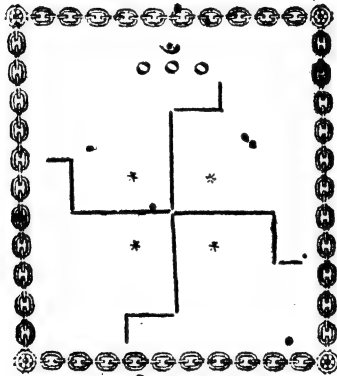
નહાવાને ઠેકાણે કિડિઓનાં નધરાં=કર તથા લીસ
ફુલ વિગેરે જીવની ઉત્પત્તિ હાવી ન જોઈએ, તથા પાણી
ઢાળવાથી જીવ ઉત્પન્ન થવાનો સંભવ પણ ન હોય, એવે
ઠેકાણે પાટલે બેસીને ઉના મીઠા પાણીએ નહાવું. નહાતાં
શરીર શુદ્ધ થાય તેના કરતાં વધારે પાણી ઢાળવું નહીં.
નહાતા વડીનીતી કચ્છાનું=ઝાડે ફરવાનું વસ્ત્ર પહેરવું નહીં
ને નહાવાનું પંચિઉં જીદું રાખવું. નહાયા પછી રૂમાલ વતી
શરીર સાફ કરીને પૂજનનું જીદું સ્વચ્છ વસ્ત્ર રાખેલું હોય
તે પહેરવું. અને એક સાડીનું (એકવડું આતરી રહિત
વસ્ત્રનું) ઉત્તરાસણ કરવું, અને આઠ પડો મુજકોપ બાંધી
વિધિ પૂર્વક જીવરાજના દેરાસરમાં પ્રવેશ કરી અનુક્રમે યત-
ના સહિત જીવરાજને મારપિંછી, પાથે, વાળાકુંચી, નહ-
વણ અને અંચુકુહણાં કરવાં; ત્યાર પછી ધુપ, અગર, કેસર
અને અખંડ ફુલ વિગેરેથી જીવરાજની દ્રવ્ય પૂજા કરવી,
ને કેસરમાં જમંભા હાથની અનામીકા=ટચલી આંગળીની
પાસેની આંગળીનું દેરવું નખને કેસર અડે નહીં એવી
રીતે બોળી નિર્મળ ચિત્તે પ્રભુજીના નવે અંગે પૂજા કરવી
તે નીચે પ્રમાણે.—

અથ જિન નવ અંગી પૂજાના દૂહા.

- અંગુઠે—જળ ભરી સંપુટ પત્રમાં, યુગક્ષીક નર પૂજાંત;
રિખવ ચરણ અંગુઠડો, દાયક ભવજળ અંત. ૧
- દીંચણે—જાનુ બળે કાઉરસગ્ગ રહ્યા, વિચર્યા દેશ વિદેશ;
ખડાં ખડાં કેવળ લહ્યું, પૂજે જાનું નરેશ. ૨
- કાંડે—લોકાંતિક વચને કરી, વરચ્યા વરશીલાન;
કરકાંડે પ્રભુ પૂજના, પૂજે ભવિ ખડુ માન. ૩
- બલે—માન ગયું દોષ અસંધી, દેખી વીર્ય અનંત;
ભુજ બળે ભવજળ તર્યા, પુજે ખંધ મહાંત. ૪
- મરતકે—સિદ્ધશિક્ષા ગુણ ઉજળી, લોકાંતે ભગવંત;
વસિયા તેણે કારણ ભવી, સિદ્ધ શીખા પૂજાંત. ૫
- કપાળે—તિર્થંકર પદ પુન્યથી, ત્રિભુવન જન ક્ષેવંત;
ત્રિભુવન તિલક સમા પ્રભુ, ભાળ તિલક જયવંત. ૬
- કંઠે—સોળ પહોર પ્રભુ દેશના, કંઠે વિવર વરતુલ;
મધુર ધ્વની સુરનર સુણે, તિણે ગળે તિલક અમુલ. ૭
- હૃદયે—હૃદય કમળ ઉપસમ બળે, બાળ્યા રાગને રોષ;
હેમ હહે વન ખંડને, હૃદય તિલક સંતોષ. ૮
- નાભિ—રતનત્રયી ગુણ ઉજળી, સકળ સુગુણ વિસરામ;
નાભિ કમળની પૂજના, કરતાં અવિચળ ધામ. ૯
- હાથજોડીને—ઉપદેશક નવતત્વના, તિણે નવ અંગ શુભાંદ;
મૂળે ખડુ વિદ્ય રાગશું, કંઠે શુભ વીર મુણિંદ. ૧૦

એ રીતે નવ અંગ પુજવાં તેમાં પ્રથમ જમણું અંગ પૂજ્યા પછી ડાબું અંગ પુજવું. વળી સિદ્ધથકુલમાં ચારિ-
હુતાદિક નવપદની અનુક્રમે પૂજા કરી મંત્રાણીકને અર્થે
અષ્ટ મંગળ કેસરથી આલેખવા. પછી મંડપમાંથી બહાર
નીકળીને જનજીવનમાં પ્રભુ સન્મુખ બેસીને સ્વરિતક
અથવા સાથીઓ નિચે પ્રમાણે અક્ષત=ચોખાથી પુરવો.

સ્વસ્તિક અથવા સાયિઓ.

આ ઉપરના સાથીઓમાં ચાર પાંખાને ચાર ગતિ—
મનુષ્ય, દેવ, તિર્યચ, નારકીનાં સુચક સમજવાં, તથા ત્રણ ખિન્-
ડને ત્રણ રાત—જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્રનાં સમજવાં અને અર્ધ
ચંદ્રાકારનું ચિન્હ છે તે ઉર્ધ્વસ્થાન—શિવશિલ્પાનુક્રમ
સ્થાનનું સુચક છે.

આ સ્વસ્તિકપુરી માગવાનું કે— હે ! ત્રિલોકનાથ

આ ચાર ગતીમાંથી મને મુક્ત કરી, જ્ઞાન, દર્શન ને ચારિત્ર
રૂપ દાન હમ અજરમર સ્થાન—મોક્ષસ્થાન પામવા
શક્તિમાન કર.

આ સાથીઓ ચૈત્યવંદન કર્યા પહેલાં અક્ષત=ચોખ્ખા-
થી પુરી નૈવેદ્ય, ફળ પ્રમુખથી અમપૂજા કરવી. પછી ભા-
વપૂજા=ચૈત્યવંદન કરવું.

અથ ગુણમાળા વત્રીશી.

દેવ સદા અરહિંત મુજ, ગુરુ ગુણવંત સુસાધ; ૧
ધર્મ દયાધુર જિન કથીત, એ સમકિત મેં લાધ. ૧
અજ્ઞાનાદીક અડદસ દોષ, વર્જિત હાદશ ગુણમણિ કોશ;
આદિકરાદિક સ્તવને યોગ, તે અરિહંત દેવ નીરોગ. ૨
સમ્યગ્ દર્શન જ્ઞાન ચરિત્ર, રત્ન ત્રયિ શિવપંથ પવિત્ર;
તામે જે ગણિ પાઠક યતી, કરે પ્રજાત સુગુરુ જનમતિ. ૩
હિંસાદિક જે પાપ અઠાર, તે ઉપાધિ કરી રહિત ઉઠાર;
સમકિત વિનય દયા જસુ મૂલ, તે જન ધરમ કરમ પ્રતિકુળ. ૪
શ્રીઅરિહંતાદીક પદ પંચ, તાસ નમણ હૃત પાપ પ્રપંચ;
સહુ મંગળમેમંગળ મુખી, વલી તે નમણ કરતશીવમુખી. ૫
શ્રીઅરિહંત દેવ તસુ શ્રમણ, સુગુરુ સુધર્મ પંચ પદ નમણ;
એહ વસે નીત જાકેમણે, તે નર ધન્ય કૃતારથ ગણે. ૬
ચક્રિ કસાય પદ હાસ અજ્ઞાન, હિંસા જુઠું અદત્તાદાન;
પ્રેમ પ્રસંગ મદ મછછર એવ, અડદશ દોશ રંહિત જિનદેવ. ૭
રાગ દેશ અવિરતિ મિથ્યાત, હાસ્યાદિક પદ કામ વિખ્યાત;
વિગ્ર પંચ નિદ્રા અજ્ઞાન, અડદશ દોષ રહિત ભગવાન. ૮
ભામંડલ અશોક તરુ ઇષ્ટ, દુંદુભિ દિવ્ય ધ્વનિકજ વૃષ્ટ;

સિંહાસન ચામર વર છત્ર, પ્રાતિહાર્ય વસુ જિનવર યત્ર. ૯
 જ્ઞાન વચન પુજા ત્રયે, કષ્ટ નાશ ચોથો અતિશયે;
 પ્રાતિહાર્ય અડઅતિશય ચાર, ઇમ અરિહંત તણા ગુણુ ખાર.
 પરમ જ્ઞાન દર્શન સુપવિત્ત, અક્ષય સુખ અક્ષાયક સમકિત્ત;
 અચલ અમૃત્ત અનવગાહસુ, વિર્યઅનંત સિદ્ધ ગુણુ વસુ. ૧૧
 લોચન ઓત્ર ધ્રાણુ રસ ફરસ, ઇન્દ્રિય પાંચ હમણુ ગુણુ સરસ;
 ક્રોધ માન માયા વહી લોભ, ચક્રિ કષાય વર્જન ગુણુ શોભ. ૧૨
 સ્ત્રી નપુંસ પશુ આનક હરે, કંથા કામનીનિ નવિ કરે;
 સ્ત્રી આસન નહિ બેસે કહિ, જીએ સરાગ દ્રષ્ટિએ નહિ. ૧૩
 બિંત કનાત અંતરે જિહ્વાં, સ્ત્રી શબ્દ આવે ન વસે તિહ્વાં;
 નવિ સંહારે પૂરવ ભોગ, ન કરે સરસઆહાર ભવ રોગ. ૧૪
 વહી ન કરે અતિ આત્રાહાર, વરજે જી શોભા શૃંગાર;
 બ્રહ્મચર્યની એ નવ વાડ, પામે ન પડે શીળે ધાડ. ૧૫
 હિંસા જીઠ અદત્તાદાન, મેજીન પરિચ્છેદનો પચ્ચખાણુ;
 ત્રણ કરણુ ત્રણ યોગે જોય, પાંચ મહાપ્રત કહીયે તેય. ૧૬
 ઇર્ષ્યા ભાષા વહી એપણુ, મહણુ નીએપણુ પરિષ્ઠાપણુ;
 સમિતી પંચ વહી મન વચ કાય, ગોપે ત્રણુ ગુપ્તિ જીણુ થાય. ૧૭
 જ્ઞાનાચાર દર્શનાચાર, વહી ચારિત્રાચાર હિંદાર;
 તપાચાર સુવિર્યાચાર, ગુણુ છત્રીસ સુરીના સાર. ૧૮
 અંગ અખ્યારે ખાર ઉવંગ, ચરણ કરણુ સત્તરિ બે અંગ;
 અથવા અંગ પૂર્વ પચવીસ, ગુણુ પાઠક મુનિરાજ જગીસ. ૧૯
 પાંચ મહાપ્રત પણુ જીણુ સંચ, ઇન્દ્રિય પાંચ હમણુ ગુણુ પંચ;
 ચક્રિ કષાય વર્જન ગુણુ ચ્યાર, વધુ વૈરાગ્ય ક્ષમા ભંડાર. ૨૦
 ભાવ કરણુ યોગ ત્રય સમ્ય, સમુદાયણુ અન તનુવળી વાચ;

સમ્યગ્ દર્શન જ્ઞાન ચરિત્ર, ત્રણ ત્રણ ગુણ નવક પવિત્ર. ૨૧
 શીતોષ્ણાદિ વેદના સહન, મરણાંતક ઉપસર્ગ સુસહન;
 એ સગવીસ ગુણ સંપન્ન, શિવ સાધક સાધુ તે ધન. ૨૨
 અષ્ટોતર શત ગુણ મણી માલ, કંઠ કરો ભવિયજી વિધિ નાલ;
 નિરૂપમ ચૈદ પુર્વનો સાર, સારે સયલ કાજ નિરધાર. ૨૩
 આતમ પદમલ ખાલજી ખ્યાર, સકલ કુશળ વધ્ધી જલધાર;
 આ ગુણમાળા કંઠે કરી, શેઠ સુદર્શનને શીવ વરી. ૨૪
 અષ્ટ પ્રકાર જ્ઞાનાચાર, કાળ સુવિનયાદિક ઉરધાર;
 તત્ત્વ અતત્ત્વ તણી ઓળખાણુ, થાય જેહુથી તે છે જ્ઞાન. ૨૫
 વસુ વિધ દર્શનના આચાર, તે નિઃશંકતાદિક હીતકાર;
 જિન વચને સાચો અધાન, તે સમ્યક્ દર્શન ભવિ જાન. ૨૬
 પાંચ સમીતિ ત્રણ યુગ્મિસાર, ચરણાચાર અષ્ટ પ્રકાર;
 નિજ ગુણં ચિરતા સંવર સાર, તે ચારિત્ર મોક્ષ દાતાર. ૨૭
 બાહ્ય અભિંતર તપ વિધ બાર, અણુસણાદિ તે તપ આચાર;
 અનલોપમજસુ જે નિજ ધ્યાન, તે તપ જાણે ચતુર મુગ્ધાણ. ૨૮
 દર્શન જ્ઞાન ચરણ તપ શુદ્ધ, ચતુર મિલાપ મોક્ષ અવિરુદ્ધ;
 જનમ મરણ ઉપદ્રવ રહિત, સદા અવસ્થિત ચિર ગુણ સહિત.
 ભાવ રોગ વસુ કર્મ નિરસ્ત, પાંચ અનંત અનંત પ્રશસ્ત;
 આજ અવિનાશી અવ્યાખાધ, સિદ્ધ બુદ્ધ પરમાતમ સાધ. ૩૦
 મોક્ષ વિશુદ્ધ આતમા એક, ભેદ નયે કરી નામ અનેક;
 તે આધો તજી કર્મનિધાન, કરી સુપરે ભવિ નવ પદ ધ્યાન. ૩૧
 સય ઓગણીસ ખતીસે સાલ, મુગુર બુદ્ધિ બળ લહી રસમલ;
 રાજપુરે ગુણમાળા રચિ, મોહ નિવારણ કારણ અશ્વિ. ૩૨
 (ઇતિ ગુણમાળા બત્રીસી સંપૂર્ણ)

અથ અષ્ટપ્રકારી પૂજાના દૂહા.

- નહવણ વિલેપન કૂસુમની, ધૂપ દીપ મનોહાર;
 અખંડ અક્ષત નૈવેદ્યની, અષ્ટમી કૃણ સુવિચાર. ૧
- ભાવસ્તવનને કારણે, દ્રવ્યસ્તુત્ય અધિકાર;
 કારણથી કારજ સધે, તેણે દૂર પુજ ઉદાર. ૨
- ઇણી પરે જળ પુજા કરી, કરીએ અપ્યા શુદ્ધ;
 માને છિજ્જ જે એહમાં, જાણો તેહ અપ્યુદ્ધ. ૩
- હવે કરવા ગુણ વાસના, અસંખ્યાત પ્રદેશ;
 ચંદનની પૂજા કરો, આણી ભાવ વિશેષ. ૪
- પુજાને પારણામ ઢાઢિ, કરો ચંદનકી રીત;
 શીતળતાને સુગંધતા, જિંમ ભાજે ભવભીત. ૫
- હવે ત્રીજી સુમનસ તણી, પૂજા અતિહિ ઉદાર;
 સુમનસ સુખ જિણથી લહે, તિણે સુમનસ પરકાર. ૬
- પ્રણિધાને સદ્ગતિ હોએ, પૂજથી કીમ નવી હોય;
 સુમનસ ભાવે દુર્ગતા, પૂજ પંચાશક જોય. ૭
- હુતાશનથી કક્ષ જયું, તિમ ધ્યાનાનલે કર્મ;
 તિણે મિશે ધૂપ પુજા કરો, પામો જયું શિવશર્મ. ૮
- ઇણપરિ ધૂપ પૂજા કરી, જિન આગળ શુભ ભાવ;
 ટાળી વિભાવની પરિણતી, દૂર કરો પરભાવ. ૯
- જગ પ્રદીપ પુર દીપ શુભ, કરતાં ભાવો એહ;
 અવરાજું જે અનાદિનું, જ્ઞાન લહો નિજ તેહ. ૧૦

- કેવળનાણુ પદવશુ, જ્યું લહે લોકા લોક; ૧૧
 ત્યું પૂજા દ્રવ્ય દીપની, કરતાં શિવકૃણ રોક.
 હવે અક્ષત પૂજા કરો, શાલિમ્રીહિ ગાધૂમ;
 ઉજવળ પ્રભુ પુર ઢોઘને, ટાળો મોહકી ધુમ. ૧૨
 અક્ષય કૃણ લેવા ભણી, અક્ષત પૂજા ઉદાર;
 ઇહ ભવ પણ નવિ ક્ષયે હોયે, રાજ રિધિ ભાંડાર. ૧૩
 હવે નૈવેદ્ય નિવેદના, કીજે જીમ હલીરાય;
 ભવ નિવેદ પ્રભુ મુખે, માગો અવિચળ ઠાય. ૧૪
 કર્તા ભોકતા મુજ નહીં, પુદ્ગલ ભાવનો જીવ;
 તિણે પુદ્ગલની ત્યાજના, કરતાં શર્મ સદૈવ. ૧૫
 કૃણ પુજા કરતાં થકાં, સફલ કરો અવતાર;
 ફલ માગો પ્રભુ આગલે, તાર તાર મુજ તાર. ૧૬
 જસ-ફલ યોગ્યમ જગ નહીં, પામ્યા પછી ન અંત;
 અવ્યાપાધ અચળ અરુજ, માગો સુખ અનંત. ૧૭

(ઇતિ અષ્ટપ્રકારી પૂજના દૂહા સંપૂર્ણ.)

અથ શ્રી સ્તવન સંગ્રહ.

અથ શ્રી ભાવનાઓ.

પ્રભુ દર્શન સુખ સંપદા, પ્રભુ દર્શન નવ નિદ્ધ;
 પ્રભુ દર્શનથી પામીએ, સકળ પદાર્થ સિદ્ધ. ૧
 ભાવે જીનવર પૂજીએ, ભાવે દિગ્ધે દાન;
 ભાવે ભાવના ભાવિએ, ભાવે.કેવળ જ્ઞાન. ૨

જગતયાત્રાર કૃપાવતાર, દુર્વાર સંસાર વિકાર વૈદ્ય;
 શ્રીવીતરાગત્વયિમુગ્ધભાવાદ્ય, વિગ્નપ્રસોવિગ્નપ્રયામિકિંચિત્ ૧

દેખીરે અદ્ભૂત તાહાઈ રૂપ, અચરિજ ભવિકાઈપી પદવરો;
 તાહારીગત તું જાણે હોદેવ, સમરણ ભજન તે વાચક જસ કહે. ૨

તું અકલંકી રૂપ સ્વરૂપી, પરમાનંદ પદ તું દાઇ;
 તું સંકર બ્રહ્મા જગદીશ્વર, વિતરાગ તું નીરભાઇ. ૧
 અનોપમ રૂપ દેખિ તુજ રીએ, સુર નર નઠરી કે પ્રદા;
 નમો નિરંજન ફણી પતી શેવીત, પાસ ગોડીયા સુખકંઠા. ૨
 કાને કુંડળ શીર છત્ર ખીરાજે, ચક્ષુ ટીકા નિરધારી;
 અષ્ટ બીજોર હાથ સોઘએ, તુમ વંદે સહુ નરનારી. ૩
 જળ આવી પ્રભુ નાકે અડીઆં, આસન કપ્યાં નિરધારી;
 નાગ નાગની છત્ર ધરેછે, જળ વરસાવ્યાં નિરધારી. ૪
 રૂપવિજય કહે સુણો મેરી લાવણી, એસી સોભા બહુ સારી;

માત પિતા બંધવ સહુ સાથે, સંજમ લીધાં નિરધારી. ૫

અથ શ્રી પ્રભાતીયાં.

પાસ સંખેશ્વરા સાર કર સેવકાં, દેવકાં એવડી વાર લાગે;
કોડી કર જોડી દરબાર આગે ખડા, ઠાકુરા ચાકુરા માન માગે. ૧
પ્રગટ થા પાસજી મેલી પડદા પરો, મોર અસુરાણુને આપ છોડો;
મુજ મહોરાણુ મંજુસમાં પેશીને, ખલકના નાથજી બંધખોલો. ૨
જગતમાં દેવ જગદીશ તું જાગતો, એમશું આજ જનરાજ ઉધે;
મોટા દાનેશ્વરી તેહને દાખીએ, દાન દે જેહ જગ કાળ મધે. ૩
લીડ પડી જાદવા જોર લાગીજરા, તતક્ષીણ ત્રિકમે તુજ સંભાર્યો;
પ્રગટ પાતાળથી પલકમાંતે પ્રભુ, ભક્તજન તેહનો ભયનિવાર્યો. ૪
આદી અનાદી અરિહંત તું એક છે, દીન દયાળ છે કોણ દુજો;
ઉદયરતન કહે પ્રગટ પ્રભૂ પાસજી, પાપી ભયભાજનો એહ પુજો. ૫

૨

ચાલોને પ્રીતમજી પ્યારા શેત્રુંજય જમ્યે;
શેત્રુંજય જમ્યે ચાલો એ આંકણી.
શું સંસારે રહ્યાછો મુજ, દિન દિન તન છીજે;
આઠ આસની છાયા સરખી, પોતાની કીજે. ચાં ૧
જે કરવું તે પેલાં કીજે, કાલે શી વાતો;
અણચિતવીઆં આવી પડશે, સખળાની લાતો. ચાં ૨
ચતુરાધ શું ચિત્તમાં ચેતી; હાથે તે સાથે;
મરણ તણા નીશાણ મોટાં, ગાજે છે માથે. ચાં ૩
માતા મરદેવા નંદન નીરખી, ભવ સફળો કીજે;
દાનવિજે સાહેબની શેવા, એ સઘળી લીજે. ચાં ૪

અથ શ્રી ચૈત્યવંદનો.

અથ શ્રી શાંતિનાથજીનું ચૈત્યવંદન.

સકલ કુશલ વધ્વી, પુષ્કરાવર્ત મેઘો, દુરિત તિમિર ભાનુ;
કલ્પવૃક્ષો પમાન;; ભવજલનિધિપોત;; સર્વ સંપત્તિહેતુ;;
સભવતિ સતતંવ;; શ્રેયસે શાંતિનાથઃ. ૧

સુખા સુહર વાગજ્યોત્સ્ના, નિર્મલી કૃતદ્વિમુખા;;
મૃગ લક્ષ્મણાત્મઃ શાંત્યૈ, શાંતિનાથો જીનોસ્તુ વઃ. ૨

ચિદાનંદૈકશ્પાય, જીનાય પરમાત્મને;
પરમાત્મપ્રકાશાય, નિત્યં સિદ્ધાત્મને નમઃ. ૩

અન્યથા શરણું નાસ્તિ, ત્વમેવ શરણું મમ;
તસ્માત્કારણભાવેન, રક્ષ રક્ષ જીનેશ્વર. ૪

પાતાલે યાનિ ધિંબાનિ, યાનિ ધિંબાનિ ભૂતલે;
સ્વર્ગેપિ યાનિ ધિંબાનિ, તાનિ વંદે નિરંતરમ્. ૫

અથ શ્રી સિદ્ધાચળનું ચૈત્યવંદન.

વીમળ કેવળ જ્ઞાન કમળા, કલીત ત્રિભુવન હિતકરં;
સુરરાજ સંસ્તુત ચરણ પંકજ, નમો આદી જીનેશ્વરં. ૧

વીમલ ગીરીવર શૃંગ મંડણ, પ્રવર ગુણ ગણ ભુધરં,
સુર અસુર કીન્તર કોડી સેવીત, નમો ૨

કરતી નાટક કીર્તરી ગણ, ગાય જીન ગુણ મનહરં;
નીર્જરા વળી નમે અહોનીશ, નમો ૩

પુંડરીક ગણપતી સિદ્ધી સાધી, કોડી પણ મુની મનહરં;
શ્રી વીમલ ગીરીવર શૃંગ સિંધ્યા, નમો ૪

નીજ સાધ્ય સાધન મુર મુનીવર, કોડીઅનંત એ ગીરીવર; ૫
 મુગતી રમણી વરયા રંગે, નમો ૧૦
 પાતાલ નર મુર લોક માંહી, ત્રિમળ ગીરીવર તો પર; ૬
 નહીં અધીક તીરથ તીર્થપતી કહે, નમો ૧૦
 એમ ત્રિમળ ગીરીવર શિખર મંડણ, દુઃખ વીહંડણ ધ્યાયએ; ૭
 નીજ શુદ્ધ સત્તા સાધનાર્થ, પરમ જ્યોતીને પાઈએ.
 છત મોહ કોહ વીછોહ નીદ્રા, પરમ પદ સ્થિત જ્યંકર; ૮
 ગિરીરાજ શેવા કરણ ભૂપર, પદ વીજય સુહીતકર.

અથ શ્રી શેત્રુંજય ચૈત્યવંદન.

શ્રી શેત્રુંજય સિદ્ધખેત્ર, દીઠે દુરગતિ વારે;
 ભાવ ધરીને જે ચઢે, તેને ભવપાર ઉતારે. ૧
 અનંત સિદ્ધર્થો એ ઠામ, સકળ તિરથનો રાય;
 પુર્વ નવાણું રીખવદેવ, જ્યાં ઠવીયા પ્રભુ પાય. ૨
 સૂરજકુંડ સોહામણા, કવીડજક્ષ અભીરામ;
 નાભિરાયાકુલ મંડણા, જિનવર કરં પ્રણામ. ૩

આજ દેવ આરિહંત નમુ, સમરં તારં નામ;
 જ્યાં જ્યાં પ્રતિમા છતતણી, ત્યાં ત્યાં કરં પ્રણામ. ૧
 શેત્રુંજય શ્રી આદિદેવ, નેમ નમુ ગિરનાર;
 તારંગે શ્રી અછતનાથ, આણુ રિખવ બુદ્ધાર. ૨
 અષ્ટાપદ ગિરી ઉપરે, છત ચોવીશી જાય;
 મણીમય મુરતિ માનશું, ભરતે ભરાવી સોય. ૩
 સમેતશિખર તિરથ વડું, જ્યાં વિશે છતપાય;
 વૈભારક ગિરીવર ઉપરે, શ્રી વીર છતેશ્વર રાય. ૪

માંડવગઢનો રાજાએ, નામે દેવ સુપાસ;
રીખવ કહે જન સમરતાં, પોહાંચે મનની આશ. ૫

અથ શ્રી ચોવીસ જનના વર્ણનું ચૈત્યવંદન.

પદ્મ પ્રભુને વાસુપુજ્ય, દોય રાતા કહીએ;
ચંદ્રપ્રભુને સુવિધીનાથ, દો ઉજવળ લહીએ. ૧

મહ્મીનાથ ને પાર્શ્વનાથ, દો નીલા નીરખ્યા;
મુનીસુવ્રત ને નેમનાથ, દો અંજન સરીખા. ૨

શોળે જન કંચન સમા, એહવાં જન ચોવીશ;
ધીર વિમળ પંડિત તણા, જ્ઞાન વીમળ કહે શિશ. ૩

અથ શ્રી ચોવીસ જનના સમકેત ભવગણુતીનું

• ચૈત્યવંદન. •

પ્રથમ તીર્થંકર તણા હુવા, ભવ તેર કહીજે;
શાંતી તણા ભવ બાર સાર, નવ ભવ નેમ લહીજે. ૧

દસ ભવ પાસ જીજ્ઞંસના, સત્તાવીશ શ્રી વીર;
શેષ તીર્થંકર ત્રીહુ ભવે, પામ્યા ભવ જલ તીર. ૨

જ્યાંથી સમકીત ફરસીયું એ, ત્યાંથી ગણીએ તેહ;
ધીર વિમળ પંડિત તણા, જ્ઞાન વીમળ ગુણ ગેહ. ૩

અથ શ્રી પંચ પરમેષ્ઠિનું ચૈત્યવંદન.

બાર ગુણ અંરિહંત દેવ, પ્રભુમી જે ભાવે;
સિદ્ધ આઠ ગુણ સમરતાં, દુઃખ દોહગ જાવે. ૧

આચારજ ગુણ છત્રીસ, ખચવીસ ઉવજાય;
સત્તાવીસ ગુણ સાધુના, જપતાં સુખ થાય. ૨

અષ્ટોતર સય ગુણ મળી એ, એમ સમરો નવકાર;
ધીર વિમળ પડોત તણા, નવ પ્રણમે નીત સાર. ૩

પ્રહસમે ભાવ ધરી ધણા, પ્રણમું મનરે આણુંદ;
ધન વેળા ધન તે ધડી, નિરખુ પ્રભુ મુખ ચંદ. ૧

રિખભ અછત સંભવ ભલા, અલીનંદન વંદુ;
સુમતી પદમ પ્રભુ જનવરા, શ્રી સુપાસ જણુંદ. ૨

ચંદ્ર પ્રભુ સુવધિ નમ્ર, દીપતળ શ્રેયાંસ;
વાસપુજ્ય વિમળ પ્રભુ, અનંત ધર્મ જણુંદ. ૩

શાંતી કુંથુ અર જનવરા, એ ત્રણ ચઢી કહીજે;
મક્ષી મુનિસુમત પ્રભુ, નમિ નેમ જણુંદ. ૪

પાર્થ વીર નીત હંદીએ, એવા જનરે ચોવીશ;
જ્ઞાન વિમળ સુરી પ્રણમતાં, નીત હોય જગીસ. ૫

અથ શ્રી મંદીરસ્વામીનું ચૈત્યવંદન.

શ્રી સીમંદીર વિતરાગ, ત્રીભુવન ઉપગારી;
શ્રી શ્રેયાંસ પિતાકુલે, બહુ શોભા તુમારી. ૧

ધન્ય ધન્ય માતા સત્યકી, જેણે જાણે જયકારી;
વૃષભ લંછને વિરાજમાન, વંદે નરનારી. ૨

ધનુષ પાંચશે દેહડીએ, સોહીએ સોવનવાન;
કીર્તિ વિજય ઉવઝાયનો, વિનય ધરે હુમ ધ્યાન. ૩

૨

શ્રી સીમંદીર જગધણી, આ ભરતે આવો;
કરુણાવંત કરુણા કરી, અંમને વંદાવો. ૧

સકળ ભક્ત તુમે ધણી, જો હોવે અમનાથ;
 ભવોભય હું છું તાહરો, નહીં મેહું હવે સાથ. ૨
 સયલ સંગ છંડી કરી, ચારિત્ર લેઈશું;
 પાય તુમારા સેવીને, સીવ રમણી લઈશું. ૩
 એ અળગો મુજને ધણાએ, પુરો સીમંદીર દેવ;
 ઇહાં થકી હું વીનવું, અવધારો મુજ સેવ. ૪

૩

શ્રી સીમંધર પરમાત્મા, શીવ સુખના દાતાં;
 પુખ્તલવે વિજયે જયો, સર્વ હંપના ત્રાતા. ૧
 પુર્વ વિદહે પુંડરગીરી, નયરીએ સોહો;
 શ્રી શ્રેયાંસ રાજા તીહાં, ભવિયજ્ઞનાં મન મોહો. ૨
 ચઉઠ સુપન નિર્મળ લહી, સત્યકી, રાણી માત;
 કુંથુ અરજનાંતરે, સીમંધર જન જાત. ૩
 અનુક્રમે પ્રભુજી જનમિયા, વળી ચોવન આવે;
 માત પિતા હરખે કરી, રક્ષમણી પરજાવે. ૪
 ભોગવી મુખ સંસારનાં, સંજમ મન લાવે;
 મુનીમુદ્રત નમી અંતરે, દીક્ષા પ્રભુ પાવે. ૫
 ધાતી કર્મનો ક્ષય કરી, પામ્યા કેવળ નાણુ;
 વૃષભ લાંછન ને સોભતા, સર્વ લાવનાં જાણુ. ૬
 ચૌરાશી પ્રભુ ગણધરા, મુનીવર એકસો કોડ;
 ત્રણ ભુવનમાં જોયતા, નહીં કોઈ એની જોડ. ૭
 દસ લાખ કહ્યા કેવળી, પ્રભુજીનો પરિવાર;
 એક સમય ત્રણ કાળના, જાણે સર્વ વિચાર. ૮
 ઉદય પેદાસ જીજ્ઞાસાંતરે એ, થાશે જનવર સિદ્ધ;

જસ વિજય ગુરૂ પ્રણમતાં, શુભ વાંછીત કૃણ સિદ્ધ. ૯

અથ શ્રી બીજતું ચૈત્યવંદન.

દુવિધ ધર્મ જીણે ઉપદિસ્યો, ચોથા અલીનંદન;
બીજે જન્મ્યા તે પ્રભુ, ભવ દુઃખ નિકંદન. ૧

દુવિધ ધ્યાન તુમે પરિહરો, આદરો દાય ધ્યાન;
ઇમ પરકાર્યું સુમતિ જીને, તે ચવિયા બીજ દીન. ૨

દાય અંધન રાગ દેશ, તેહને ભવિ તજીએ;
મુજપરે સીતલ જિનકહે, બીજ દીન શિવ ભજીએ. ૩

જીવાજીવ પદાર્થનું, કરો નાણુ મુજાણુ;
બીજ દિને વાસુપુજ્ય પરે, લહેા કેવળ નાણુ. ૪

નિશ્ચય નય વ્યવહાર દાય, એકાંત ન ગ્રહીએ;
અર જીન બીજ દિને ચવી, એમ જીન આગળ કહીએ. ૫

વર્તમાન ચોવીશીએ, એમ જીન કહ્યાણુ;
બીજ દિને કેમ પામીયાં, પ્રભુ નાણુ નિર્વાણુ. ૬

એમ અનંત ચોવીશીએ, હુઆં બહુ કહ્યાણુ;
જીન ઉત્તમ પદ પદ્મને, નમતાં હોય સુખ ખાણુ. ૭

અથ શ્રી જ્ઞાનપંચમીનું ચૈત્યવંદન.

ત્રીગડે બેઠા વીર જીન, ભાષે ભવિજન આગે;
ત્રોકરણશ્યું ત્રીહુ લોકજન, નીસુણે મન રાગે. ૧

આરાધો ભલી ભાતસે, પાંચમ અઞ્જુઆળી;
જ્ઞાન આરાધના કારણે, એહજ તિશ્રી નીહુળી. ૨

જ્ઞાન વિના પશુ સરિખા, જાણી એણે સંસાર;
જ્ઞાન આરાધનથી લહે, સીવપદ સુખ શ્રીકાર. ૩

જ્ઞાન રહીત ક્રીયા કહી, કાંસ કુસુમ ઉપમાન;
 લોકા લોક પ્રકાશકર, જ્ઞાન એક પરવાન. ૪
 જ્ઞાની થાસો થાસમાં, કરે કર્મનો છેહ;
 પૂર્વ કોડી વરચો લગે, અજ્ઞાને કરે તેહ. ૫
 દેશ આરાધક ક્રીયા કહી, સર્વ આરાધક જ્ઞાન;
 જ્ઞાન તણો મહીમા ઘણો, અંગ પાંચમે ભગવાન. ૬
 પંચ ભાસ લધુ પંચમી, જાવ જીવ ઉત્કૃષ્ટી;
 પંચ વરસ પંચ ભાસની, પંચમી કરો શુભ દૃષ્ટી. ૭
 એકાવનહી પંચનોએ, કાઉસગ લોગસ્સ કેરો;
 ઉજમણું કરો ભાવશું, ટાળે ભવ ફેરો. ૮
 એણી પેરે પંચમી આરાધીએ, આણી ભાવ અપાર;
 વરદત્ત ગુણ મંજરી પરે, રંગ વિજય લહો સાર. ૯

અથ શ્રી અષ્ટમીનું ચૈત્યવંદન.

માહા સુદી આઠમને દીને, વિજયા સુત જાયો;
 તેમ ફાગણ સુદી આઠમે, સંભવ ચવી આવ્યો. ૧
 ચૈતર વદની આઠમે, જનમ્યા રૂપભા જીહંદ;
 દિક્ષા પાણ એ દીન લહી, હુઆ પ્રથમ મુનીચંદ. ૨
 માધવ સુદિ આઠમ દીને, આઠ કર્મ કર્યાં દૂર;
 અભિનંદન ચોથા પ્રભુ, પામ્યા સુખ ભરપુર. ૩
 એહિજ આઠમ ઉજળી, જનમ્યા સુમતિ જીહંદ;
 આઠ જાતિ કળશે કરી, નહુવરાવે સુરતર ઇન્દ્ર. ૪
 જનમ્યા જેઠ વદી આઠમે, મુનીસુવત સ્વામી;
 નેમિ અસાહ સુદી આઠમે, અષ્ટમી ગતી પામી. ૫

શ્રાવણ વદની આઠમે, નમી જનમ્યા જગ ભાણુ;
 તેમ શ્રાવણ સુદી આઠમે, પાસજીવું નીરવાણુ. ૬
 ભાદરવા વદી આઠમ દીને, ચવીયા સ્વામી સુપાસ;
 જીન ઉત્તમ પદ પદ્મને સેવ્યાથી શિવ વાસ. ૭

અથ શ્રી એકાદસીનું ચૈત્યવંદન.

સાસન નાયક વીરજી, પ્રભુ કેવળ પાથો;
 સંઘ ચતુરવીધ થાપરા, મહાસેન વન આથો. ૧
 માધવ સીત એકાદશી, સોમજ હીજ યજ્ઞ;
 ઇંદ્રભૂતી આદે મળ્યા, એકાદશ વિજ્ઞ. ૨
 એકાદસસેં ચક્રિગુણા, તેહનો પરિવાર;
 બેઠ અર્થ અવળો કરે, મન અભિમાન અપાર. ૩
 જીવાદિક સંશય હુંરીએ, એકાદશ ગણધાર;
 વીરે થાપ્યા વંદીએ, જીન શાસન જયકાર. ૪
 મક્ષી જન્મ અર મક્ષી પાસ, વર ચરણ વિલાસી;
 રીખભ અજીત સુમતિ નમી, મક્ષી ધન ધાતી વિનાસી. ૫
 પદ્મ પ્રભુ શીવવાસ પાસ, ભય ભવનાં તોડી;
 એકાદશી દીન આપણી, રીધ સગળી જોડી. ૬
 દશ ખેત્રે ત્રીહુ કાળનાં, ત્રણસે કટયાણુ;
 વરસ અગીઆર એકાદશી, આસધો વરનાણુ. ૭
 અગીઆર અંગ લખાવીએ; એકાદશ પાઠાં;
 પુજણી ઠવણી વોંટણી, મસી કાગળ કાઠાં. ૮
 અગીઆર અવ્રત છાંડવાએ, વહો પડીમાં અગીઆર;
 ખીમા વિજય જીનસાસને, સફળ કરો અવતાર. ૯

(૧૫૭)

અથ શ્રી સ્તવનો.

અથ શ્રી સિદ્ધાચળનાં સ્તવનો.

કુહા.

અકેકું ડગલુ ભરે, શેત્રુંજી સમો જોહ; .
રીખવ કહે ભવ કોડનાં, કર્મ ખપાવે તેહ. ૧
શેત્રુંજી સમો તીરથ નહીં, રીખવ સમો નહીં દેવ;
ગૌતમ સરખા ગુરૂ નહીં, વળી વળી વંદુ તેહ. ૨
સિદ્ધાચળ સમરૂ સદા, સોરઠ દેશ મોઝાર;
મનુષ જનમ પામી કરી, વંદુ વાર હજાર. ૩
સોરઠ દેશમાં સંચર્યો, ન ચઢ્યો ગંઢ ગીરનાર;
સેત્રુંજી નદી નાહો નહીં, તેનો એળે ગયો અવતાર. ૪
સેત્રુંજી નદીમાં નાહીને, મુખ ખાંધી મુખકોશ;
દેવ જુગાદી પુછ્યો, આણી મન સંતોષ. ૫
જગમાં તીરથ દો વડા, સેત્રુંજી ગીરનાર;
એક ઘડ રીખવ સમોસર્યા, એક ઘડ નેમકુમાર. ૬
સિદ્ધાચળ સિદ્ધિ વર્યા, મહી મુનીલિંગ અનંત;
આગે અનંતા સિદ્ધસે, પુજો ભવી ભગવંત;
સેત્રુંજી ગીરી મંડણો, મારૂદેવીનો નંદ;
જુગલા ધર્મ નિવારકો, નમો યુગાદી જીજ્ઞંસ. ૮

૧

આંખડીએરે મેં આજ સેત્રુંજી દીઠારે,
સવા લાખ ટકાનો દહાડારે, લાગે મને મીઠારે;

સફળ થયોરે મારા મનનો ઉમાયો,
 વાલા મારા ભવનો સંશય ભાગ્યોરે;
 નરકત્રીજંત્ર ગતિ દુર નીવારી, ચરણે પ્રભુજીને લાગ્યોરે. સેં ૧
 માનવ ભવનો લાહો લીજે, વા. દેહડી પાવન કિજેરે;
 સોના રૂપાને કુંડો વધાવી, પ્રેમ પ્રદક્ષિણા દિજેરે. સેં ૨
 દુધડે પખાળીને કેસર ઘોળી, વા. શ્રી આદેશ્વર પુજ્યારે;
 શ્રી સિદ્ધાચળ નયણે જોતાં, પાપ મેવાસી ધ્રુજ્યારે. સેં ૩
 શ્રી મુખ સુધર્મા સુરપતી આગે, વા. વીરજીજીવે એમ બોલેરે;
 વ્રણ ભુવનમાં તિરથ મોટું, નહીં કોઈ સેવુજી તોલેરે. સેં ૪
 ઇંદ્ર સરીખા એ તીરથની, વા. ચાકરી ચીતમાં ચાહેરે;
 કાયાની તો કાલિર કાઢી, સૂરજ કુંડમાં નાહેરે. સેં ૫
 કાંકરે કાંકરે શ્રી સિદ્ધખેત્રે, વા. સાધુ અનંતા સિદ્ધારે;
 તે માટે એ તીરથ મોટું, ઉદ્ધાર અનંતા કીધારે. સેં ૬
 નાભીરાયા સુત નજરે જોતાં, વા. મેહ અમીરસ લુઠ્યારે;
 ઉદયરત્ન કહે આજ મારે પોતે, શ્રી આદેસર તુઠ્યારે. સેં ૭

૨

વિમલાચળ વિમલા પ્રાણી, સીતળ તર છાયા ઠરાણી;
 રસ વેદક કંચન ખાણી, કહે ઇંદ્ર સુણે ઇંદ્રાણી.
 સનેહી સંત એ ગેરી સેવો, ચૌદ ખેત્રમાં તિરથ નહીં એવો. સં ૦
 પદરી પાળી ઉલસીએ, છઠું અઠમ કાયા કરીએ;
 મોહ મદ્ધના સામા ધરીએ, વિમલાચલ વેળ વરીએ. સં ૦
 અન્ધ થાનક કર્મ જે કરીએ, તેહીમ ગેરી હેઠા હરીએ;
 પાછલ પરદક્ષિણા ફરીએ, ભવજલ નિધિ હેલા તરીએ. સં ૦

શિવ મદિર ચડવા કાળે, સોપાનની પાંતી બિરાળે;
ચડતાં સમકિતિ છાળે, દૂરભવ્યા ભવ્ય તે લાળે. સ૦
પાંડવ પમુહા કેઇ સંતા, આદેશ્વર ધ્યાન ધરંતા;
પરમાત્મ ભાવ ભજંતા, સિદ્ધાચળ સિદ્ધ અનંતા. સ૦
પર માસી ધ્યાન ધરાવે, સુક રાજાનું રાજ નિપાવે;
બહીરંતર શત્રુ હરાવે, સૈન્યુજે નામ ધરાવે. સ૦
પ્રાણી ધ્યાને ભળે ગેરી સાચો, તિર્થંકર નામ નહીં કાચો;
મોહરાયને લાચે તમાચો, શુભવીરં વિમલગીરી સાચો. સ૦

૩

આવો સખી સિદ્ધાચળ જઘએ, ગેરીવર ભેટી સુખ લહીએ;
જો છન આણ્યા શું રહીએ, આવો સખી સિદ્ધાચળ જઘએ.
સિદ્ધ અનંતાનો ઠામ, એવી છનવરની વાણ;
જાણે આગમના જાણ. આવો સખી૦ ૧
એ ગેરીના ગુણ કહું કેતા, પાર ન પામે કેવળી લેતા,
કોડ પુરવ દેશના દેતા. આવો સખી૦ ૨
સંઘવી પ્રેમાશા આવે, રાજનગરનો સંઘ લાવે;
જાત્રા નવાણું કરે લાવે. આવો સખી૦ ૩
જાત્રા નવાણું કરો લાવે, એહવો અવસર ફરી નાવે;
આત્મ શિવપુરમાં જાવે. આવો સખી૦ ૪
જાત્રાની હુંશો છે ભારી, લાગી અનુભવની ટાળી;
ગેરીવર દરિસન બલીહારી. આવો સખી૦ ૫
અઢારસેં સત્યાશી વરસે, ગેરી ગુણ ગાયા મન હરખે;
મણીહિંદોત ગેરી ગુણ ગણશે. આવો સખી૦ ૬

૪

સિદ્ધાચળ ગેરી ભેટયારે, ધન્ય ભાગ્ય હુમારાં. એ આંકણી.
 એ ગેરીવરના મે'મા મોટા, કેહેતાં ન આવે પારા;
 રાયણુ રિખલ સમોસર્યાસ્વામી, પુરવ નવાણું વારારે. ધ૦ ૧
 મુળનાયક શ્રી આદિજીનેશ્વર, ચૌમુળ પ્રતિમા ચારા;
 અષ્ટ દ્રવ્ય પુજો ભવિ ભાવે, સમકિત મુલ આધારારે. ધ૦ ૨
 ભાવ ભગતિશુ' પ્રભુ ગુણ ગાતાં, અપના જનમ સુધારા;
 જાત્રા કરી ભવિજન શુભ ભાવે, નરગતિ દુરગતિ વારારે. ધ૦ ૩
 દુર દેશાંતરથી હું આવ્યો, શ્રવણે સુણી ગુણ તોરા;
 પતીત ઉધારોને વિશ્વ તુમારો, એ તીરથ જગ સારારે. ધ૦ ૪
 અઠારસેં ત્યાસી માસ અષાડો, વઢ આઠમ ભોમવાર;
 પ્રભુકે ચરણ પસાયથી સંઘમાં, ખેમારતન પ્રભુ પ્યારારે. ધ૦ ૫

૫

માઝમનમોહુરેશ્રીસીદ્ધાચળેરે, માઝમનમોહુરેશ્રીવીમળાચળેરે;
 દેખીને હરખિત હોય, વિધિશુ કિજેરે જાત્રા એહુનીરે;
 ભવ ભવના દુઃખ જાય. મા૩૦ ૧
 પંચમે ચારેરે પાવન કારણેરે, એ સમો તીરથ ન કોય;
 મોટા મહીમારેજગમાં એહુનોરે, આ ભરતેઅહીયાંજોય. મા૦૨
 એ ગિરી આવ્યા રે જિનવર ગણધરારે, સિધ્યા સાધુ અનંત;
 કઠણ કરમ પણ એ ગિરી ફરસતાંરે, હોવે કરમનિ શાંત. મા૦૩
 જૈન ધર્મ તે સાચો જાણીનેરે, માનવ તીરથ એ સ્તંભ;
 સુરીનર કીંનર નૃપ વિદ્યાધરારે, કરતા નાટા હો રંગ. મા૦૪
 ધન ધન દાહાડોરે ધન વેળા પડીરે, ધરીએ રૂઝ્ય મોઝાર;
 જ્ઞાન વિમળસુરીગુણ એનાધણારે, કેહેતાંનઆવેરેપાર. મા૦૫

શીરે સિદ્ધાચળ ભેટવા, મુજ મન અધિક ઉભાયો;
 રીખવદેવ પુજ કરી, લીજે ભવ તણા લાહો. શીરે ૦ ૧
 મણીમય મુરત રીખભની, નિપાઠ અભિરામ;
 ભુવન કરાવ્યાં કનકનાં, રાખ્યાં ભરતે નામ. શીરે ૦ ૨
 નેમ વિના તેવીસ પ્રભુ, આવ્યા સિદ્ધ જેત્ર જાણી;
 સેત્રુંજ સમો તીરથ નહીં, જોજ્યા સીમંધર વાણી. શીરે ૦ ૩
 પુરવ નવાણું સમોસર્યા, સ્વામી રીખવ છણુંદ;
 રામ પાંડવ મુગતે ગયા, પામ્યા પરમાનંદ. શીરે ૦ ૪
 પુરવ પુન્ય પસાયથી, પુંડરીક ગેરી પાયો;
 કાંતિ વિજય હરખે કરી, શ્રી સિદ્ધાચળ ગાયો. શીરે ૦ ૫

(જસોદા માવડી. એ. દશી.)

જાત્રાનવાણુંકરીએવિમલગિરિ, જાત્રાનવાણુંકરીએ. એઆંકણી.
 પુરવનવાણુંવારશેત્રુંજગિરિ, રિખભજિણુંદસમોસરીએ. વિ૦૧
 કોડસહસ ભવ પાતક ત્રુટે, શેત્રુંજ સાહામો ડહા ભરીએ. વિ૦૨
 સાત છઠ્ઠ દોય અહમ તપસ્યા, કરી ચઢીએ ગિરિવરીએ. વિ૦૩
 પુંડરીક પદ જપીએ હરખે, અધ્યવસાય શુભ ધરીએ. વિ૦૪
 પાપી અભવ્ય નં નજરે દેખે, હિંસક પણ ઉદ્ધરિયે. વિ૦ ૫
 ભુધ સંધારો ને નારી તણા સંગ, દુર થકી પરિહરીએ. વિ૦૬
 સચિતપરિહારીનેઅક્લઆહારી, ગુર સાથેપદચરીએ. વિ૦૭
 પડિઝમણા દોય વિધિશું કરીએ, પાપ પડલ વિખરીએ. વિ૦૮

કળી કાલે એ તીરથ ગાહોડું, ત્રવહણુ છમ ભવ દરીએ, વિંદ
ઉત્તમ એ ગિરિવર સેવતા, પદ્મકુંડે ભવ તરીએ વિમલ ૧૦

અથ શ્રી રોખવદેવનું સ્તવન.

જગજીવન જગ વાલહો, મરદેવીનો નંદ લાલરે;
મુખ હીડે મુખ ઉપજે, દર્શન અતિ આનંદ લાલરે. જ. ૧
આંખડી આંખુજ પાંખડી, અષ્ટમી શશિ સમ ભાલ લાલરે;
વદન તે સારદ ચંદ્રો, વાણી અતિ રસાલ લાલરે. જ. ૨
લક્ષ્મણ અંગે વિરાજતા, અડહીય સહસ ઉદાર લાલરે;
રેખા કર ચરણાદીકે, અલ્યનર નહી પાર લાલરે. જ. ૩
દંદ્ર ચંદ્ર રવિ ગિરી તણા, ગુણુ લમ ધડીયું અંગ લાલરે;
ભાગ્ય કીહાં થકી આંવીયું, અચરિત્ત એહ ઉતંગ લાલરે. જ. ૪
ગુણુ સચળા અંગે કર્યા, દૂર કર્યા સવિ દોષ લાલરે;
વાચક જસ વિજયે થુણ્યો, દેજો મુખનો પોખ લાલરે. જ. ૫

અથ શ્રી અજીતનાથનું સ્તવન.

(અનંતજીન આપજોરે. એ. દેશી.)

જ્ઞાનાદિક ગુણુ સંપદા રે, તુજ અનંત અપાર;
તે સાંભળતાં ઉપની રે, શ્રિ તેણે પાર ઉતાર.
અજીતજીન તારજો રે, તારજો દીનદયાલુ; અ૦ ૧
જે જે કારણુ જેહના રે, સામગ્રી સંજોગ;
મલતાં કારજ નીપજે રે, કર્તા તણે પ્રયોગ. અ૦ ૨
કાર્ય સિદ્ધિ કર્તા વસૂ રે, લહી કારણુ સંયોગ;
નિજ પદ કારક પ્રભુ મળ્યા રે, હોય નિમિત્તહ ભોગ. અ૦ ૩

અજકુલ ગત કેસરી લહે રે, નિજ પદ સિંધ નિહાલ;
 તેમ પ્રભુ ભક્તે ભવિ લહે રે, આતમ શક્તિ સંભાલ. અ૦ ૪
 કારણ પદ કર્તી પણે રે, કરી આરોપ અભેદ;
 નિજપદ અર્થી પ્રભુ થકી રે, કરે અનેક ઉમેદ. અ૦ ૫
 એવા પરમાત્મ પ્રભુ રે, પરમાનંદ સ્વરૂપ;
 સ્વાદવાદ સત્તા રસી રે, અમલ અખંડ અનુપ. અ૦ ૬
 આરોપીત સૂખ ભ્રમ ટળ્યો રે, ભાસ્યો અવ્યાખ્યાન;
 સમરથ અભિલાષી પછું રે, કર્તી સાવન સાધ્ય. અ૦ ૭
 ગ્રાહકતા સ્વામીત્વતા રે, વ્યાપક ભોક્તા ભાવ;
 કારણતા કારજ દશા રે, સકલ બ્રહ્મ નિજ ભાવ. અ૦ ૮
 શ્રદ્ધા ભાસન રમણતા રે, દાનાદિક પુરિણામ;
 સકલ થયા સત્તારસી રે, જીનવર દર્શન પામ. અ૦ ૯
 તેણે નિર્યામક માહણ્યો રે, વૈદ્ય ગોપી આધાર;
 દેવચંદ્ર સુખ સાગર રે, ભાવ ધર્મ દાતાર. અ૦ ૧૦

અથ શ્રી સંભવનાથનું સ્તવનં.

સાહિજ સાંભળો રે, સંભવ અરજ હમારી,
 ભવોભવ હું ભમ્યો રે, ન લહિ સેવા તુમ્હારી;
 નરક નિગોદમાં રે, તિહાં હું બહુ ભવ ભમીઓ,
 તુમ વિના દુખ સહ્યાં રે, અહનિસ કેધે ધમધમિયો. સા૦ ૧
 ઇન્દ્રિયવશ પડ્યો રે, પાત્યાં વ્રત નવિ સુસે,
 વ્રસ પણ નવિ ગણ્યા રે, હણીયા થાવર હુંસે;
 વ્રત ચિત્ત વી ધસ્યાં રે, બીજું સાચું ન જોલ્યું;
 પાપની ગાઠી રે, તિહાં મેં હમડહું જોટ્યું. સા૦ ૨

ચોરી મેં કરી રે, ચઉવિહુ અદત ન ઠાટ્યું,
 શ્રી જીન આણુશું રે, મેં નવી સંજમ પાડ્યું;
 મધુકર તણી અરે રે, શુદ્ધ ન આહાર ગવેખ્યો,
 રસના લાલચે રે, નીરસ પીંડ ઉવેખ્યો. સાં ૩

નર ભવ દાહિતો રે, પામી માહુ વસ પડિયો,
 પરસ્ત્રી દેખીને રે, મુજ મન તિહાં જમ અડિઓ;
 કામ ન કે સર્યાં રે, પ્રાદે પીંડ મેં ભરીઓ,
 શુદ્ધ બુદ્ધ નવિ રહિ રે, તેણે નવિ આતમ તરીયો. સાં ૪
 લક્ષ્મીની લાલચે રે, મેં બહુ દીનતા દાખી,
 તોપણ નવી મક્કી રે, મક્કી તો નવી રહી રાખી;
 જે જન અભિલખે, રે, તે તો તેહથી નાસેં,
 તણુ સમ. જે ગણે રે, તેહની નિત રહે પાસે. સાં ૫

ધન ધન તે નરા રે, એહનો યાહુ વિછોડી,
 વિપય નિવારીને રે, જેહને ધર્મમાં જોડી;
 અલક્ષ તે મેં ભખ્યાં રે, રાત્રી ભોજન કીધાં,
 યત છ નવિ પાળીયાં રે, જેહવાં મુજથી લીધાં. સાં ૬
 અનંત ભવ હું ભખ્યો રે, ભમતાં સાહિજ મલિયો,
 તુમ વિના કોણુ દિયેરે, બોધ રચણુ મુજ બળીયો;
 સંભવ આપજો રે, ચરણુ કમલ તુમહ સેવા,
 નય એમ વિનવે રે, સુણજો દેવાધી દેવાં. સાં ૭

અથ શ્રી શીતલનાથનું સ્તવન.

વારિ પ્રભુ દશમા શીતળનાથ, કે સુણો એક વિનતીરે લોલ;
 કે વારિ પ્રભુમહારે તુમશું પ્રીત, કે અવરશું આબડીરે લોલ. ૧

કે વારિ પ્રભુ ભદ્રિસપુર અવતાર, કે દૃઢ રથ રાજ્યોરે લોલ;
 કે વારિ પ્રભુ નંદામાત મહાદાર, કે કુળમાંગાજ્યોરે લોલ. ૨
 કે વારિ પ્રભુ શ્રી વચ્છલંછન પાય, કે પ્રભુજને દીપતુરે લોલ;
 કે વારિ પ્રભુ ચંદ્ર કહે કર્જોડ, કે અવિહૃડ રંગશુરે લોલ. ૩

અથ શ્રી અનંતનાથનું સ્તવન.

(રાગ રામગ્રી.)

ધાર તરવારની સોહિલી દોહિલી, ચંદ્રમા જનતણી ચરણ સેવા;
 ધારપર નાચતાં દેખ બાજગરા, સેવના ધારપર રહે ન દેવા. ધા૦ ૧
 એક કહે સેવીએ વિવિધ કીરીયા કરી, ફલ અનેકાંત લોચનનદેખે;
 ફલ અનેકાંત કીરીયા કરી બાપડા, રડવડે ચાર ગતિમાંહિ
 લેખે. ધા૦ ૨

ગચ્છના ભેદ બહુ નયણુ નિહાળતાં, તત્વની વાત કરતાં ન લાજે;
 ઉદર ભરણાદિ નિજ કાજ કરતાં થકાં, માહ નડીયા કલિકાલ-
 રાજે. ધા૦ ૩

વચન નિરપેક્ષ વ્યવહાર જુઠો કહ્યો, વચન સાપેક્ષ વ્યવહાર સાચો;
 વચન નિરપેક્ષ વ્યવહાર સંસાર ફલ, સાંભળી આદરી કાંઈ રા-
 ચો. ધા૦ ૪

દેવ ગુરૂ ધર્મની શુદ્ધિ કહો કીમ રહે, કીમ રહે શુદ્ધ શ્રદ્ધાન આણો;
 શુદ્ધ શ્રદ્ધાન વિષુ સર્વ કીરીયા કરી, છારપર લીંપણુ સરસ
 જાણો. ધા૦ ૫

પાપ નહીં કોઈ ઉત્સૂત્ર ભાષણુ જિસો, ધર્મ નહીં કોઈ જગસૂત્ર સરિખો.
 સૂત્ર અનુસાર જે ભવિક કિરિયા કરે, તેહનો શુદ્ધ ચારિત્ર પ-
 રિખો. ધા૦ ૬

એહ ઉપદેશનું સાર સંક્ષેપથી, જે નરા ચિત્તમાં નિત્ય ધ્યાયે;
તે નરા દિવ્ય બહુ કાલ સુખ અનુભવી, નિયત આનંદધનરા-
જ પાવે. ધા૦ ૭

અથ શ્રી ધર્મનાથનું સ્તવન.

(હાંરે મારે જોખનીયાનો લટકો દહાડા ચારજો, એ. દશી.)

હાંરે મારે ધર્મ જીણદંશું લાગી પૂરણ પ્રીત જો,
જીવડો લલચાણો જિનજીની આલગે રે લો;
હાંરે મુને થાશે કોઇક સમે પ્રભુ સુખસન્ન જો,
વાતલડી તવ મહારીરે સવી થાસે વગેરે લો. ૧
હાંરે પ્રભુ દુરીજનનો ભંભેયો મહારો નાથ જો,
આળવસ્યે નહીં ક્યારે કીધી ચાકરી રે લો;
હાંરે મારા સ્વામી સરખો કૃણ છે દુનિયા માંહ જો,
જઘએ રે જીમ તેહને ધર આસ્યા કરી રે લો. ૨
હાંરે જસ સેવા સેતી સ્વારથની નહી સિદ્ધ જો,
ઠાલીરે શી કરવી તેહથી ગાઠી રે લો;
હાંરે કાંઈ જીહું ખાયે તે મીઠાઇને મારે જો,
કાંઇરે પરમારથ વીણ નહી પ્રીતડી રે લો. ૩
હાંરે પ્રભુ અંતરજામી જીવન પ્રાણઆધાર જો,
વાયોરે નવી જાણ્યો કલિયુગ વાયરો રે લો;
હાંરે મારા લાયક નાયક ભક્ત વત્સલ ભગવંત જો,
વારૂ રે ગુણ કેરો સાહિબ સાયફ રે લો. ૪
હાંરે પ્રભુ લાગી મુજને તાહારી માયા જોર જો,
અલગારે રહ્યાથી હોય આસિંગલો રે લો;

હાંરે કુણુ જાણુ અંતરગતની વિણુ મહારાજ જો,
 હેજેરે હસી ગોલો છાંડી આંખજો રે લો. ૫
 હાંરે તારે મુખને મટકે અટકયું માહારું મન જો,
 આંખસડી અણીયાલી કામણુગારડી રે લો;
 હાંરે મારા નયણુ લપટ જોવે ખીણુખીણુ તુઝ જો,
 રાતાંરે પ્રભુ રૂપે ન રહે વારીયો રે લો. ૬
 હાંરે પ્રભુ અસગા તોપણુ જાણુજયો કરીને હજુર જો,
 તાહરીરે બલીહારી હું જાઉં બારણુ રે લો;
 હાંરે કવિ રૂપે વિશ્વધના મોહન કરે અરદાસ જો,
 ગિરિઆથી મન આણી ઉલટ અતી ઘણુ રે લો. ૭

અથ શ્રી પાર્શ્વનાથનું સ્તવન.

(રત્નપતિરામ રૂઢ્યમાં રહેજો રે. એ. રાગ.)

આવો રે આવો પાસજી મુજ મળીયારે,
 મારા મનના મનોરથ ફળીયા; આં એ. આંકણી.
 તારી મુરત મોહનગારી રે, સહુ સંધને લાજો છે પ્યારી રે;
 તમને મોહી રહ્યા મુર નર નારી. આં ૧
 અસબેલી મુરત પ્રભુ તારીરે, તારા મુખડાઉપર જાઉં વારીરે;
 નાગ નાગણિની જોડ ઉતારી. આં ૨
 ધન્ય ધન્ય દેવાધિદેવા રે, સરસોક કરે છે સેવા રે;
 હુમને આપોને શિવપૂર મેઝા. આં ૩
 તમે શિવ રમણીના રસિયા રે, જઇ મોક્ષપુરીમાં વસિયા રે,
 મારા હૃદય કમળમાં વસિયા. આં ૪
 જે કોઇ પાસ તણા ગુણુ ગારોજે ભવ ભવનાં તે પાતિક જાશેરે;
 તેનાં સમક્તિ નિર્મળ થાશે. આં ૫

પ્રભુ ત્રેવીશમા જિન રાયા રે, માતા વામાદેવીના જાયા રે;
હુમને દરિશન દોને દયાળા. આ૦ ૬

હું તો લળી લળી લાગુંજ પાય રે, મારા ઊરમાં તે હ-
રણ ન માય રે;

એમ માણેક વિજય ગુણ ગાયા. આ૦ ૭

અથ શ્રી મહાવીરસ્વામીનું સ્તવન.

(રાગ સ્વનાશ્રી.)

ગીરઆરે ગુણ તુમ તણા, શ્રી વર્ધમાન જીન રાયારે;
સુણતાં શ્રવણે અમી ઝરે, મારી નિર્મળ થાયે કાયારે. ગિ૦ ૧
તુમ ગુણ ગણ ગંગાજળે, હું ઝીલી નિર્મળ થાઉરે;
અવર ન ધંધો આદરું, નિશ દિન તોરા ગુણ ગાઉરે. ગિ૦ ૨
ઝીટ્યા જે ગંગાજળે, તે છીસર જળ નવિ પેસેરે;
જે માલતી ફુલે મોહીઆ, તે બાલજન્ય નવી બેસેરે. ગિ૦ ૩
એમ અમે તુમ ગુણ ગોઠશું, રંગે રામ્યાને વળી મામ્યારે;
તે કેમ પરસુર આદરું, જે પરનારી વશ રામ્યારે. ગિ૦ ૪
તું ગતિ તું મતિ આશરો, તું આલંબન મુજ પ્યારોરે;
વાચકજસ કહે માણરે, તું જીવન જીવ આધારોરે. ગિ૦ ૫

૨

(ભોલીડા હંસારે વિષય ન રાચીયે. એ. દશી.)

સીધારથનારે નંદન વીનવું, વીનતડી અવધાર;
લવમંડપમાંરે નાટક નાચીઆ, હવે મુજદાનદેવરાવ. સી૦ ૧
પ્રભુ સ્તવ મુજ આપો તાતજી, જેમ નાવે રે સંતાપ;
દાન દેઅંતારે પ્રભુ કસુર કિસિ, આપો પદવી આપ. સી૦ ૨
ચરણ અંગુઠે તે મેરૂ કંપાવીઆ, તોડયાં સુરનાજ માન;

અષ્ટ કર્મના તે ઝઘડા જીતવા, દીધાં વરશીદાન, સીં ૩
 સાસન નાયક સીંવ મુખ દાયક, ત્રીસલા કૂખે રતન;
 સીંધારથનોરે તુમે દીપાવીઓ, પ્રભુજી વંશ ધનધન. સીં ૪
 વાયક શેખર કીર્તિ વિજય ગુર, પ્રભુમું તાસ પસાય;
 ધરમ તણાએજીન ચોવીસના, વિનયવિજય ગુણગાય. સીં ૫

૩

(વીમળાચળ વેગે વધાવે. ઓ. દશી.)

ચંડિમાશી પારજી આવે, કરી મિતતી નીજ ઘેર જાવે;
 પ્રીયા પુત્રને વાત જણાવે, પટકુલ જરી પથરાવેરે.
 મહાવીર પ્રભુ ઘેર આવે, જીરણ શેઠ ભાવના ભાવેરે. માં ૧
 ઉભી શેરીએ જળ છંટકાવે, જાય કેતકી કુલ ખીજાવે;
 નીજ ઘર તોરણ ખંજાવે, મેવા મીઠાઈ જાળ ભરાવેરે. માં ૨
 અરિહાને દાનજ દીજે, દેતાં જે દેખી રીજે;
 ખટ માસિ રોગ હરિજે, સીંજે દાયક ભવ ત્રીજેરે. માં ૩
 તે જીનવર સન્મુખ જાણું, મુજ માંદેરીએ પથરાણું;
 પારજી ભલીભક્તિ કરાણું, જીગતે જીન પુજા રંચાણુંરે. માં ૪
 પછે પ્રભુને વોળાવા જઈશું, કર જોડી સામા રહીશું;
 નમી વંદી પાવન થઈશું, વીરતી અતિ રંગે વહીસ્યુંરે. માં ૫
 દયા દાન ખીમા શીલ ધરસ્યું, ઉપદેશ શર્જનને કરસ્યું;
 સત્ય જ્ઞાન દીશા અનુસરસ્યું, અનુકંપાલક્ષણ વરસ્યુંરે. માં ૬
 એમ જીરણ શેઠ વઢંતા, પરીણામની ધારે ચઢંતાં;
 શ્રાવકની સીમે ઠરંતાં, દેવ દુંદૂભી નાઢ સુણતાંરે. માં ૭
 કરી આયુ પૂરણ શુભ ભાવે, સુર લોક અચ્યુતે જાવે;
 સાતા વેદની સુખ પાવે, શુભ વીર વચન રસ ગાવેરે. માં ૮

(રાગ ધન્યાસી તેતરીયાની દેશી.)

વંદા વીર જિનેશ્વર રાયા, ત્રિસલા દેવી જાયારે;
 હરી લંછન કંચન કાયા, અમર વધુ હુલરાયારે. વં૦૧
 ખાલપણુ સુરગીરી ડાલાયા, અહીં વેતાલ હરાયારે;
 ઇંદ્ર કહ્ણ વ્યાકરણ નીપાયા, પાંડિત વિરમય પાયારે. વં૦૨
 ત્રીસ વરસ ધરવાસ રહ્યાયા, સંજમરયુ લય લાયા રે;
 ખાર વરસ તપ કર્મ ખપાયા, કેવલ નાણુ ઉપાયારે. વં૦૩
 ખાયક રિદ્ધિ અનાંતી પાયા, અતિશય અધિક સુહાયારે;
 ચાર રૂપ કરી ધર્મ ખતાયા, ચઉવિહ સુર ગુણ ગાયારે. વં૦૪
 ત્રણ ભુવનમેં આણુ મનાયા, દિશ દાય છત્ર ધરાયારે;
 રૂપ કનકમણિ ગઠ વિરચાયા નિર્મથ નામ ધરાયારે. વં૦૫
 રયણ સિંહાસન બેસન ઠાયા, હુંદુહિ નાઠ વળયારે;
 દ્વાનવ માનવ વાસ વસાયા, ભક્તે શિશ નમાયારે. વં૦૬
 પ્રભુ ગુણગણ ગંગાજલ નાહયા, પાવન તેહની કાયારે;
 પંડીત ક્ષમા વિજય સુપસાયા, સેવક જન સુખદાયારે. વં૦૭

વીરકુંવરનીવાતડી કેને કહીએ, હારે કેને કહીએરે કેને કહીએ;
 નવિ મંદિર એસી રહીએ, હારે સુકુમાર શરીર. વી૦ ૧
 ખાલપણાથી લાડકો નૃપ ભાવ્યો, હારે મંળી ચાસઠ ઇંદ્રે
 મદહુાવ્યો; ઇંદ્રાણીમળીહુલરાવ્યો, હારેગયોરમવાકાજ. વી૦૨
 છાંડ ઉછાંછલાંસોડનાં કેમ રહીએ, હારેએની માવડીને શુક-
 હીએ; કહીએતોઅદેખાંથઇએ, હારેનાશીઆવ્યાખાળ. વી૦૩

આમલકી ફીડાવશેવીંટાણા, હાંરેમોટા ભોરિંગ રોષે ભરાણા;
 વીરે હાથે જાંલીને તાણ્યા, હાંરે કાઢી નાખ્યા દૂર. વીં ૪
 રૂપિશાચનું દેવતા કરીચાલિઓ, હાંરેમુજપુત્રનેલેધ ઉછળીઓ;
 વીર મુઢી પ્રહારે વળીઓ, હાંરે સાંભળીએ એમ. વીં ૫
 ત્રિસલા માતા મોજમાં એમ કહેતી, હાંરે સખીઓનેઓળંભા
 દેતી; ક્ષણ ક્ષણ પ્રભુ નામજ લેતી, હાંરે તેડાવે બાળ. વીં ૬
 વારજોવંતા વીરજીવેરઆવ્યા, હાંરેમાતા ત્રિસલાએ નવરાવ્યા;
 બોળે બેસારી હુલરાવ્યા, હાંરે આલિંગન દેત. વીં ૭
 યૌવન વય પ્રભુ પામતાં પરણાવે, હાંરે પછી સંજમશું દીસ
 લાવે; ઉત્સર્ગની ફાજ હઠાવે, હાંરે લીધું કેવળ નાણ. વીં ૮
 કર્મ સૂઝત તપ ભાખીયું જનરાજે, હાંરે ત્રણ લોકની ઠકુરામ
 છાજે; દુલપુજા કહીં શીવ કાજે, હાંરે ભવિને ઉપગાર. વીં ૯
 શાતા અશાતા વેદની ક્ષય કીધું, હાંરે આપે અક્ષયપદ લીધું;
 શુભ વીરનું કારજ સિધું, હાંરે ભાંગે સાદિ અનંત. વીં ૧૦

અથ શ્રી શંખેશ્વરજીનું સ્તવન.

અંતરજામી સુણ અલવેસર, મહિમા ત્રિજગ તુમારો;
 સાંભળીને આવ્યો હું તીરે, જનમ મરણ દુઃખ વારો.
 સેવક અરજ કરેછે રાજ, અમને શીવ સુખ આપો. એ આંકણી. ૧
 સદુકોનાં મન વાંછીત પુરે, ચિંતા સહુની ચુરો;
 એહવું બિરદ છે રાજ તુમારું, કેમ રાખોછો દુરે. સો ૨
 સેવકને વલવલતો દેખી, મનમાં મહેર ન ધરશો;
 કંઈણાસાગર કેમ કેહેવાશો, જો ઉપગાર ન કરશો. સો ૩
 લટપટનું હવે કામ નહીંછે, પ્રત્યક્ષ દરિસણ દીજે;

ધુન્ધાડે ધીજી નહી સાહિબ, પેટ પડ્યાં પતીજે. સેઠ ૪
 શ્રી શંખેશ્વર મંડણ સાહિબ, વિનતહી અવધારો;
 કહે જિન હૃદય મયા કર મુજને, ભવસાયરથી તારો. સેઠ ૫

અથ શ્રી તીર્થમાળાનું સ્તવન.

સેત્રુજે રીખભ સમોસર્યા, ભલા ગુણ ભરયારે;
 સિધ્યા સાધુ અનંત, તીરથ તે નમુરે;
 ત્રણ કલ્યાણક તિહાં થયાં મુગતે ગયારે,
 નેમીસર ગીરનાર. તીરથ ૧

અષ્ટાપદ એક દેહરો, ગિરી સેહેરોરે;
 ભરતે ભરાવ્યાં ખીંચ. તીરથ ૦
 આખુ ચૌમુખ અગ્નિ ભલો, ત્રિભુવન તિલોરે;
 વિમલ વસે વસ્તુપાલ. તીરથ ૦ ૨

સંમેતશિખર સોહામણા, રણ્ધ્રિયામણારે;
 સિધ્યા તીર્થકર વીસ. તીરથ ૦
 નયરી અંપા નિરખીએ, હૃદયે હરખીએરે;
 સિધ્યા શ્રી વાસુપૂજ્ય. તીરથ ૦ ૩

પુરવ દીશા પાવાપુરી, રીધે ભરીરે;
 મુક્તિ ગયા મહાવીર. તીરથ ૦
 જસલમેર જીહારીએ, દુઃખ વારીએરે;
 અરિહંત ખિંચ અનેક. તીરથ ૦ ૪

વિકાનેરજ વંદીએ, ચિર નંદીએરે;
 અરિહંત દેહરાં આઠ. તીરથ ૦
 સોરિસરો સંખેશ્વરો, ધંધાસરોરે;

ફોલોધી થાંભણ પાસ.	તીરથ૦ ૫
અંતરિક અખવરો, અમી ઝરોરે;	
છરાવલો જગન્નાથ.	તીરથ૦
ત્રીલોક્ય દીપક દેડુરો, જાત્રા કરોરે;	
રાણપુરે રિસહસ.	તીરથ૦ ૬
શ્રી નાહલાઇ જાદવો, ગોડી સ્તવોરે;	
શ્રોવરકાણો પાસ.	તીરથ૦
નાંદીથરનાં દેહરાં, આવન ભસોરે;	
શ્યક કુંડલે ચાર ચાર.	તીરથ૦ ૭
સાસ્વતી અસાસ્વતી, પ્રતીમા છતીરે;	
સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાલ.	તીરથ૦
તીરથ જાત્રા ફળ તિહાં, હોજ્યો મુજ ઇહાંરે;	
સમય સુંદર કહે એમ.	તીરથ૦ ૮

અથ શ્રી બાહુજનનું સ્તવન.

સાહેબ બાહુ જીનેશ્વર વિનવું;	
વિનતડી અવધાર હો;	
સાહેબ ભવ ભયથી હું ઉભગો,	
હવે ભવપાર ઉતાર હો.	સા૦ બા૦ ૧
સાહેબ તુમ, સરીખા મુજ શીર છતે,	
કર્મ કરે કીમ જોર હો;	
સાહેબ ભુજંગતણ ભય તીહાં નહીં,	
જહાં વનવિચરે મોર હેજ	સા૦ બા૦ ૨
સાહેબ જહાં રવી તેજે જળહજે,	

તીહાં કેમ રહે અવકાર હો;
 સાહેબ કેસરી છાં ક્રીડા કરે,
 તીહાં નહીં ગજનો પ્રચાર હો. સાં બાં ૩
 સાહેબ મીમ જો તુમે મુજ મન રમે,
 તો નાસે દૂરીત સંભાર હો;
 સાહેબ વઢુંવિજય સુસીમા પુરી,
 રાય સુગ્રીવ મહાર હો. સાં બાં ૪
 સાહેબ હરણ લંછન એમ મેં સ્તવ્યો,
 મોહની રાણીનો કંત હો;
 સાહેબ વિજયા નંદન મુજ દીધો,
 જસ કહે સુખ અનંત હો. સાં બાં ૫

અથ શ્રી દીવાલિનું સ્તવન.

(વાલાણની વાટડી અમેળોતારે. એ. દશી.)

જય જનવર જગ હિતકારીરે, કરે શેવા સુર અવતારીરે;
 ગૌતમ પમુહા ગણધારી, સનેહી વીરજ જયકારીરે. ૧
 અંતરંગ રિપુને ત્રાશેરે, તપ કોપાટોપે નિવાસરે;
 લલ્યું કેવળનાંણ કિલાસે. સનેહી. ૨
 કટીકંકે વાઢ વઢાયરે, પણ જન સાથે ન ધરાયરે;
 તિલે હરી લંછન પ્રભુ પાય. સનેહી. ૩
 સવિ સુર વહુ થેમ થેમકારારે, જળ પંકજની પેરે ન્યારારે;
 તજ તજણા ભોગ વિકાર. સનેહી. ૪
 પ્રભુ દેશના અમૃત વારારે, જન ધર્મ વિષે રથ કારારે;
 જેણે તાર્યા મેઘ કુમાર. સનેહી. ૫

ગૌતમને કેવળ આલીરે, વર્યા સાંતીએ શિવ વરમાળીરે;
કરે ઉત્તમ લોક દીવાળી. સનેહી. ૬
અંતરંગ અલગ નીવારીરે, શુભ સજ્જનને ઉપગારીરે;
કહે વીર વિભુ હિતકારી. સનેહી. ૭

૨

મારે દીવાળીરે થઇ આજ, જિન મુખ જોવાને;
સર્થા સર્થારે શેવકનાં કાજ, ભવ દુઃખ ખોવાને. ટેક.
મહાવીર સ્વામી મુગતે પહોંત્યાં, ગૌતમ કેવળજ્ઞાનરે;
ધન અમાવાશ્યા દીવાળી મારે, વિર પ્રભુ નિર્ધાણ. જિન૦ ૧
ચારીત્ર પાઠ્યા નિર્મળાને, ટાળ્યા વિષય કષાયરે;
એવા મુનિને વંદીએ તો, ઉતારે ભદ્રપાર. જિન૦ ૨
બાકુળ વોર્યા વિરજીને, તારી અંદન બાળારે;
કેવળ લઇ પ્રભુ મુગતે પહોંત્યા, પામ્યા ભવનો પાર. જિન૦ ૩
એવા મુનીને વંદીએ જે, પંચ જ્ઞાને ધરતારે;
સમવસરણ દેઈ દેશનારે, પ્રભુ તાર્યા નરનેનાર. જિન૦ ૪
ચોવીસમા જીનેધરને, મુક્તિ તણા દાતારે;
કરજોડી કવી એમ ભણુરે, પ્રભુ દુનીઆં ફેરો દાળ. જિન૦ ૫
અથ શ્રી સીમંધરસ્વામીનું સ્તવન.

(ઇડરુ આંખા અંખલીરે, એ. દશી.)

પુખ્તલવઈ વિજયે જયોરે, નયરી પુંડરીગિણી સાર;
શ્રી સીમંધર સાહેબારે, રાય શ્રેયાંસ કુમાર,
જીણુંદરાય ધરજયો ધર્મસ્નેહ.
મોહોટા નાહના અંતરોરે, ગિરુઓ નવી દાંખત;

શશીદરીશણ સાયર વધેરે, કેરવ નવ વિકસંત. જીણંદરાય૦ ૨
 ઠામ કુઠામ નવિ લેખવેરે, જળ વરસંત જલધાર;
 કરદાય કુસુમે વાસીયેરે, છાયા સવિઆધાર. જીણંદરાય૦ ૩
 રાયને રાક સરીખા ગણેરે, ઉઘોતે સંશિ સુર;
 ગંગાજલ તે બહુ તણેરે, તાપ કરે સવિ દૂર. જીણંદરાય૦ ૪
 સરિખા સહિને તારવારે, તમ તુમ છો મહારાજ;
 મુજશું અંતર કીમ કરોરે, ખાંહે પ્રહ્યાની લાજ. જીણંદરાય૦ ૫
 મુખ દેખી દીલું કરેરે, તે નવિ હોય પ્રમાણ;
 મુજરો માને સવિ તણેરે, સાહિબ તેહ સુખણ. જીણંદરાય૦ ૬
 વૃષભ લંછન માતા સત્યકીરે, નંદન રૂપમણી કંથ;
 વાચક જસ એમ વિનવેરે, ભવ ભંજન ભગવંત. જીણંદરાય૦ ૭

૨

મુણા ચંદાજી, સીમંધર પરમાત્મ પાસે જાળે,
 મુજ વિનતડી, પ્રેમ ધરીને એણિપેરે તુમે સંભળાવજો.
 જે ત્રણ ભુવનનો નાયક છે, જસ ચોસઠ હંદ પાયક છે;
 જ્ઞાન દરિસણ જેહુને ખાયક છે. મુણા. ૧
 જેની કંચન વરણી કાયા છે, જસ ધોરી લંછન પાયા છે;
 પુંડરિકગિણિ નગરીનો રાયા છે. મુણા. ૨
 ખાર પર્યદા માંડી ખિરાજે છે, જસ ચોત્રીસ અતિશય છાજે છે;
 ગુણ પાંત્રીસ વાણીયે ગાજે છે. મુણા. ૩
 ભવિજનને તે પડી ખોહે છે, તુમ અધિક શિતળ ગુણ સોહે છે;
 રૂપ દેખી ભવિજન મોહે છે. મુણા. ૪
 તુમ શેવા કરવા રસીઓ છું, પણ ભરતમાં દૂરે વસીઓ છું;

મહા મોહરાય કર ફસીઓ છું. સુણો. ૫
 પણસાહીબ ચિત્તમાં ધરીઓછે, તું મ આણા ખડગકરમહીઓછે;
 પણ કાંઈક મુજથી કરીઓ છે. સુણો. ૬
 છન ઉત્તમ પુઠ હવે પુરો, કહે પદ્મવિજય થાઉ શુરો;
 તો વાધે મુજમન અતિ તુરો. સુણો. ૭

અથ શ્રી સિદ્ધભગવાનનું સ્તવન.

(સિદ્ધની શોભા શી કંહું. એ. દશી.)

સિદ્ધ જગત શિરે શોભતા, રમતા આતિમરામ;
 લક્ષ્મી લીલાની લેહેરમાં, સુખીયા છે શીવ ઠામ. સિં ૧
 માહાનંદ અમ્રત પદ નમો, સિદ્ધિ કેતુળ નામ;
 અપુનર્ભવ બ્રહ્મ પદ વળી, અક્ષય સુખ વિશ્રામ. સિં ૨
 સંત્રેય નિત્રેય અક્ષરા, દુઃખ સમસ્તની હાંણુ;
 નિવૃત્તિ અપવર્ગતા, મોક્ષ મુગતી નિરવાણુ. સિં ૩
 અચક્ષ્ણ મહોદય પદ લહું, જોતાં જગતના ઝઠ;
 નિજ નિજ રૂપેરે જુજુઆ, વિત્યાં કર્મ તે આઠ. સિં ૪
 અગુર લધુ અવગાહતા, નામે વિકસે વદન;
 શ્રી શુભ વીરને વંદતાં, રહીએ સુખમાં મૈગત્ર. સિં ૫

શ્રી પાર્શ્વનાથના જન્મકલ્યાણકનું સ્તવન.

(ચીત ચોખે ચોરી નવિ કરીએ. એ. દશી.)

રમતીગમતી હમુને સાહેલી, બેહુ મળી લીજીએ એક તાળીરે;
 સખી આજ અનોપમ દીવાળી.
 લીલ વિલાસે પુરણમાસે, પોસદશમનિશી રહીઆળીરે. સં ૦

પશુ પાંખી વસીયા વનવાસે, તે પણ સુખીયાં સમકાળીરે. સ૦
 ઝોણીરી તે ધરધર ઝોછવસે, સુખીયાં જગતમાં નરનારીરે. સ૦
 ઉત્તમ ગ્રહ વીશાખા જોગે, જનમ્યા પ્રભુજી જયકારીરે. સ૦
 સાતે નરકે થયાં અજવાળાં, થાવરને પણ સુખકારીરે. સ૦
 માત નમી આઠે દીગ કુમરી, અઘો લોકની વસનારીરે. સ૦
 સુતી ધર ઇશાને કરતી, જોજનએક અશૂચી ટાળીરે. સ૦
 ઉર્ધ્વ લોકની આઠ કુમારી, વરસાવે જળ કુસુમાળીરે. સ૦
 પૂર્વ રૂચકઆઠ દર્પણ ધરતી, દક્ષિણની આઠ કલસાદીરે. સ૦
 અઠ પશ્ચિમની પાંખા ધરતી, ઉત્તમ આઠ ચમર ઢાળીરે. સ૦
 વિદીશિની ચઉદીપ ધરતી, રૂચક દીપની ચઉ બાળીરે. સ૦
 કેળ તણાં ધર ત્રણ ઝંરીને, મરદન સ્નાન અલંકારીરે. સ૦
 રક્ષા પોટલી બાંધી બેહુને, મંદીર મેલ્યાં શણગારીરે. સ૦
 પ્રભુ મુખ કમળે અમરી બમરી, રાસ રમંતી લટકાળીરે. સ૦
 પ્રભુ માત તું જગની માતા, જગ દીપકની ધરનારીરે. સ૦
 માજી તુજ નંદન ઘણું જીવે, ઉત્તમ જીવને ઉપગારીરે. સ૦
 જમ્પન દીગ કુમરી ગુણ ગાતી, શ્રી શુભવીર વચન શાળીરે. સ૦

અથ શ્રી કેસરીયાજીનું સ્તવન.

જો લજ્જા રાખશે તો રહેશેરે, કેશરીઆ વાહાલા;
 જેવો તેવો છું તાહારોરે, અદિધર દાદા જેવો. ૧
 કામી કોધી માયા લોલી, જગમાં છું હું ઠગારો;
 એક નામનો આશરો તારો, તેણે કહેવાયો સારોરે. આ૦ ૨
 પરરમણી પરસંગ રમીને સાચું દીલમાં રાચું;
 પર ગુણ વાર્યો દોષ નિહાળ્યો, ક્ષણ એક મન નવિ વાંચોરે. આ૦ ૩

રાગ વિષય બહુ જનશું કીધો, માયા કપટ વિષ પીધો;
 દ્વેષે જયો છવ સંહાર્યો, આત્મ ગુણ ન સંભાર્યોરે. આ૦૪
 એમ અનેક અવગુણ મોઢે વારો, શેવક દીલમાં ધારો;
 માયા કરી ભવપાર ઉતારો, ભાઇચંદ દીલ પ્યારોરે. આ૦ ૫
 અથ શ્રી પંચતીર્થનું સ્વવન.

(કોયલો પર્વત ધ્રુવલોરે લાલ. એ. દેશી.)

આબુ જનવર જુહારીએરે લાલ, ઉત્પવા ભવપાર; મન મોહુરે.
 રિખવ જીજ્ઞાસે વંદીએરે લાલ, દેલવાડે સુખકાર. મ૦ આ૦૧
 ધાતૂમયસોવનસમીરેલાલ, ચક્રિમુખઆદિચઉદ; મ૦
 અવિચળ ગઢની ઉપરેરેલાલ, દેખત ઉપજે પ્રમોદ. મ૦ આ૦૨
 વિજેવે જન વંદીએરે લાલ, વરકાણે શ્રી પાસ; મ૦
 અથેસેનકુળદીનમળીરેલાલ, ભવિજનની પુરેઆશ. મ૦ આ૦૩
 નાંદોલે નમીયેજીરે લાલ પદ્મને શાંતી જીજ્ઞાસ; મ૦
 ત્રીજા નેમ જીનેશ્વરે લાલ, સેવા સારે ધંદ. મ૦ આ૦ ૪
 નાહુલાઈ નિત્ય નમોરે લાલ, નેમને આદિ જીજ્ઞાસ; મ૦
 એકાદશ જન દેહરારે લાલ, દેખત ઉપજે આજીવ. મ૦ આ૦ ૫
 ધાંણોરે મહાવીરજીરે લાલ, ચોવીસમો જીનરાજ; મ૦
 વંદી સાદરી આવીએરેલાલ, સારો આત્મ કાજ. મ૦ આ૦ ૬
 રાણપુરે જન દેહરારે લાલ, શોભા કહિય ન જાય; મ૦
 નલિની ગુહમ વિમાનનેરે લાલ, આકારે કહેવાય. મ૦ આ૦ ૭
 જાંભણવાડે વીરનેરે લાલ, ગોપે ઉપસર્ગ કીધ; મ૦
 એ આદી તીરથભલાંરેલાલ, વંદીઆત્મ સુખલીધ. મ૦ આ૦ ૮
 સંવત ઓગણી ચાલીસમાંરે લાલ, ભેટવા શ્રી જીનરાજ; મ૦
 મયાવિજય એ વંદતારે લાલ, સાચુ આત્મ કાજ. મ૦ આ૦ ૯

અથ શ્રી આબુજીનું સ્તવન.

(કોઇલો પરવત ધુધલોરે. એ. દેશી.)

આબુ અચ્ચલ રળોયામણારે લોલ, દેલવાડે મનોહારસુખકારીરે.
વાદલીએ કેસર ધશ્યુરે લોલ, દેવલ દીપે ચ્યાર બસીહારીરે;
ભાવ ધરીને ભેટીએરે લોલ. એ. આંકણી.
બાર પાદશાહ વશ કરીરે લોલ, વીમલ મંત્રીસર સાર; સુ૦
તેણે પ્રસાદની પામ્યોરે લોલ, રિખભ જગદાધાર. બ૦ આ૦૧
તેહ ચૈત્યમાં જીનવરેરે લોલ, આડસેને છાતેર; સુ૦
જેહ દીડે પ્રભુ સંભવેરેલોલ, માહ કયાં જીણે જેર બ૦ આ૦૨
દ્રવ્ય ભસી ધરતી બસીરેલોલ, લીધો દેવલ કાજ; સુ૦
ચૈત તીહાં મંડાવીકિરેલોલ, લેવા સિવંપુર રાજ. બ૦આ૦૩
પંદરસે કારીગરેરે લોલ, દેવી. ધરા પ્રત્યેક; સુ૦
તેમ મરદન કારક વળીરે લોલ, વસ્તુપાલએ વિવેક. બ૦આ૦૪
કોરણી વોરણી તીહાં કરીરેલોલ, દીઠાં બંને તે વાત; સુ૦
પણનવીજએમુખેકહીરેલોલ, ગુરગુર સમવિખ્યાત. બ૦આ૦૫
પ્રાણ વરસે નીપન્યોરે લોલ, તે પ્રસાદ કિતમ; સુ૦
બારકોડી ત્રેપન લક્ષનેરેલોલ, ખરચ્યા દ્રવ્યકિછરંગ. બ૦આ૦૬
દેરાણી જેઠાણીના ગોખતારે લોલ, દેખતાં હરખ તે થાય; સુ૦
લાખઅઠાર ખરચીયારેલોલ, ચૈતધન એહની માય. બ૦આ૦૭
મુલનાયક નેમીસરેરે લોલ, જન્મ થકી બ્રહ્મચાર; સુ૦
નીજસતારમણીથયારેલોલ, ગુણ અનંત આધાર. બ૦આ૦૮
ચ્યારસેને અડસઠ ભક્તારેલોલ, જીનવર બિંબ વીશાલ; સુ૦
આજ ભલે મેં ભેટીયારેલોલ, પાપ ગયા પાતળ. બ૦આ૦ ૯

રિખભ ધાતુ મયી દેહરેલોલ,એકસો પીસતાળીસખીંખ; સુઠ
 ચોમુખચૈત્યજુહારીએરેલોલ,મરધરમાંજેમઅંખ. ખ૦આ૦૧૦
 બાહુ કાઉરસગીયા તેહમાંરે લોલ,અગન્યાસી છનરાય;સુઠ
 અચલગઢે બહુ છનવરારેલોલ,વંદુ તેહના પાય.ખ૦આ૦૧૧
 ધાતુમયી પરમેસરેરે લોલ, અદભુત શુભ સ્વરૂપ; સુઠ
 ચઉમુખ છનવંદતારે લોલ,થાયે નીજગુહુ ભુપ. ખ૦આ૦૧૨
 અઠારશેને અઠારમાંરે લોલ,ચુધતર વદિ ત્રીજ દીન; સુઠ
 પાલણુપુરના સંગસુરે લોલ,પણુમીંથયો ધનધન. ખ૦આ૦૧૩
 તેમ સાંતી જગદીસરેરે લોલ,જત્રા કરી અદ્ભૂત; સુઠ
 જે દેખી છન સાંભરેરે લોલ,સેવ કરે પુરહુત. ખ૦આ૦ ૧૪
 ઇમ જાણી આપુ તણીરે લોલ, જત્રા કરશે જેહ; સુઠ
 છન ઉત્તમ પદ પામશેરે લોલ,પદ્મવિજયકહેતેહ.ખ૦આ૦૧૫

અથ શ્રી અષ્ટાપદછતુ સ્તવન.

અષ્ટાપદ અરિહંતજી, મારા વાલાજીરે, આદેશ્વર અવધાર,
 નમીએ નેહશું. મારા. ૧

દસ હજાર મુણિંદશું, માં વર્યા શિવ વધુ સાર. ન૦ માં ૨
 ભરત ભૂપ ભાવે કર્યા, માં ચિહું મુખચૈત્ય ઉદ્ધાર. ન૦ માં ૩
 છનવર ચોવીસે જહાં, માં થાપ્યા અતિ મનોહાર. ન૦ માં ૪
 વર્ણ પ્રમાણુ વિરાજતાં, માં લક્ષણુને અલંકાર. ન૦ માં ૫
 સમ નાસાએણુ શોભના, માં ચિહુ દિશિચાર પ્રકાર. ન૦ માં ૬
 મંદાદરી રાવણુ તિહાં, માં નાટક કરતાં વિચાર. ન૦ માં ૭
 તૂટી તાંત તિહાંકણુ, માં નીજ કર વીણા તતકાળ. ન૦ માં ૮
 કરી વજવી તિણુસમે, માં પણુ નવિ તોડ્યુ તે તાંત. ન૦ માં ૯

તીર્થંકર પદ બાંધીયું, માંઝહુત ધ્યાનસુગાન. ન૦મા૦૧૦
 નીજ લખ્ધે ગૌતમ ગુરૂ, માંકરવા આવ્યા તેયાવ. ન૦મા૦૧૧
 “જગચિંતામણી”તિણુ કયો, માંતાપસ વિખ્યાત. ન૦મા૦૧૨
 એ ગિરિ મહિમા મોટકો, માંતિણુભવપામીસિદ્ધ. ન૦મા૦૧૩
 નિજ લખ્ધે જીતવર નમી, માંપામે શાશ્વતરિદ્ધ. ન૦મા૦૧૪
 પદ્મ વિજય કહે એહના, માંકેહતાં કડરે વખાણુ. ન૦મા૦૧૫
 વીરે સ્વયંમુખ વરણુવ્યો, માંનમતાંકોડ કટયાણુ. ન૦મા૦૧૬

અથ શ્રી ગીરનારજીનું સ્તવન.

તોરણથી રથ ફેરી ચાલ્યા કંધરે.	પ્રીતમજી.
આઠ ભવની પ્રીતડી તોડી તાંત.	મારા પ્રીતમજી.
નવમે ભવ પણુનેહ ન આણ્યો મુજરે.	પ્રીતમજી.
તો શે કારણ એટલે આવવું તુજ.	મારા પ્રીતમજી.
એક પોકાર મુણી તીર્યચનો ઇમરે.	પ્રીતમજી.
મુકો અબળા રોતી પ્રભુજી કીમ.	મારા પ્રીતમજી.
ખટ જીવનાં રખવાળમાં સીરદારરે.	પ્રીતમજી.
તો કેમ વીલવતી સ્વામી મુકો નાર.	મારા પ્રીતમજી.
શીવ વધુ કેટું એવું કેવું રૂપરે.	પ્રીતમજી.
મુજ મુકીને ચીતમાં ધરી જીત ભુપ.	મારા પ્રીતમજી.
જીતજી લીએ સહસાવનમાં પ્રત ભારરે.	પ્રીતમજી.
ઘાતી કરમ ખપાવીને નીરવાર.	મારા પ્રીતમજી.
કેવળ રીધી અનંતી પ્રગટ કીધરે.	પ્રીતમજી.
જાણી રાણુલ ઇમ પ્રતીષ્ઠા લીધ.	મારા પ્રીતમજી.
જે પ્રભુજીએ કીધું કરવું તેહરે.	પ્રીતમજી.

એમ કહી ઘતધર થઇ પ્રભુ પાસે જોહ. મારા પ્રીતમજી.
 પ્રભુ પહેલાં નીજ સોકયજીં જોવા રૂપરે. પ્રીતમજી.
 કેવળજ્ઞાન લહી થઇ સિદ્ધ સ્વરૂપ. મારા પ્રીતમજી.
 શીવ વધુ વરીઆ જીનવર ઉત્તમ નેમરે. પ્રીતમજી.
 પદ્મ કહે પ્રભુ રાખો અવિચળ પ્રેમ. મારા પ્રીતમજી.

અથ શ્રી સમેતશિખરનું સ્તવન.

(હમકે છાંડ ચલે બન* મધુ. એ. દેશી.)

આજઆનંદલયોમોહસજની, સમેતશિખરનયજીનિરખ્યો;
 ભાવઅપૂરવલયોમોહપૂરણ, મનવચકાયહિયેહરખ્યો. આ. ૧
 વીસ ટુકે વીસ જીનેશ્વર, અગુરૂ લધુ ગુણ એ રૂરસ્યો;
 પુરૂષાદાનીપાસસામગીયા, નિરખતનયનઅમીવરસ્યો. આ. ૨
 લાલ ગુલાલ અખીર ઉડાયો, કેસર રંગ બન્યો સરખો;
 તાલ મૃદંગ વેણુ ડફખાજંતહૈ, મધુરધ્વનિગાવોહરખ્યો. આ. ૩
 ઝાડ પાડ નદી ખલકે નિઝરણાં, કોયલ શખરૂં કરે વૃક્ષો;
 વિવિધ જાતી કે પુષ્પવિકસીયાં, પૂરવપુણ્યસેંએપેખ્યો. આ. ૪
 સંવતઆગણીસ સડત્રીસ વર્ષે, ફાગણ સુદી પંચમી પરખ્યો;
 શિખરગિરિવરદરિસનપાયો, મયાવિજયમનઅતિહરખ્યો. આ. ૫

અથ શ્રી રાણકપુરનું સ્તવન.

શ્રી રાણકપુર રણીયામણરે લાલ, શ્રી આદેશ્વર દેવ; મનમોહુરે;
 ઉતંગ તોરણ દેહરે લાલ, નિરખી જે નિત્ય મેવ. મં ૦ શ્રી ૦૧
 ચઉવીસ મંડપ ચઉદીસેરે લાલ, ચઉમુખ પ્રતિમા ચાર; મં ૦
 ત્રિજીવન દિપક દેહરે લાલ, સંભાવડ નહીં સંસાર. મં ૦ શ્રી ૦૨

દેહરી ચઉરાસી દિપતીરે લાલ, માંડયો આષ્ટાપદ મેર; મં
 ભલે જીહારયાં ભુંઠરાંરે લાલ, સુતાં ઉઠી સવેર. મં શ્રી૦૩
 દેશ જાણી સો દેહરાંરે લાલ, મોટો દેશ મેવાડ; મં
 લાખ નવાણું લગાવીયારે લાલ, ધન ધરેણુ પોરવાડ. મં શ્રી૦૪
 ખરતર વસહી ખાંતસુરે લાલ, નિરખતાં સુખ થાય; મં
 ખાંચ પ્રસાદ ખીજ વળીરે લાલ, જોતાં પાકતી જાય. મં શ્રી૦૫
 આજ કૃતારથ હું થયોરે લાલ, આજ થયો આણુંદ; મં
 યાત્રા કરી જીનવર તણીરે લાલ, દુર ગયું દુઃખ દંદ. મં શ્રી૦૬
 સંવત સોલને છાંતેરીરે લાલ, માગસર માસ મોઝાર. મં
 રાણુકપુર યાત્રા કરીરે લાલ, સમયચુંદર સુખકાર. મં શ્રી૦૭

અથ શ્રી સિદ્ધચક્રજનું સ્તવન.

(જગજીવન જગ વાલહો. એ. દેશી.)

શ્રી સીદ્ધચક્ર આરાધીએ, શિવ સુખ ફળ સહકાર લાલરે;
 જ્ઞાનાદિક ત્રણ રતનું, તેજ ચઢાવણુહાર લાલરે. શ્રી. ૧
 ગૌતમે પુછતાં કહ્યો, વીર જીણુંદ લાલરે;
 નવ પદ મંત્ર આરાધતાં, ફળ લહે ભવિક અપાર લાલરે. શ્રી. ૨
 ધર્મ રથનાં ચાર ચક્ર છે, ઉપસમને સુવિવેક લાલરે;
 સંવર ત્રીજી જાણીએ, ચોથું સિદ્ધચક્ર છેક લાલરે. શ્રી. ૩
 ચક્રી ચક્ર ચણુ બળે, સાધે સંયલ છ ખંડ લાલરે;
 તિમ સિદ્ધચક્ર પ્રભાવશ્રી, તેજ પ્રતાપ અખંડ લાલરે. શ્રી. ૪
 મયણાંને શ્રીપાળજી, જપત્તું બહુ ફળ લીધ લાલરે;
 ગુણ જસવંત જીનેંદ્રનો, જ્ઞાન વિનોદ પ્રસિદ્ધ લાલરે. શ્રી. ૫

અથ શ્રી વિશેવિહરમાનનું સ્તવન.

(રાગ રામકલી.)

સીમંધર યુગમંધર બાહુ, ચોથાસ્વામી સુબાહુ;
જંબુદ્વીપ વિદેહે વિચરે, કેવલ કમલા નાહુરે. ૧
ભવિકા વિહરમાન જિનવંદા, આતમ પાપ નિકંદારે. ભ૦
સુજાત સ્વયંપ્રભ ક્ષણમાનન, અનંત વીરજ ચિત્ત ધરીએ;
સૂરપ્રભ શ્રી વિશાલ વજ્રંધર, ચંદ્રાનન ધાતકીએરે. ભ૦૨
ચંદ્ર બાહુ ભુજંગને ઇન્દ્ર, નેમિનાથ વિરસેન;
દેવ જશ ચંદ્ર જશાજીત વીરિય, પુજ્યપદ્મીપપ્રસન્નરે. ભ૦૩
આઠમી નવમી ચોવીશ પચવીશમી, વિદેહેવિજયજયવંતા;
દશ લાખ કેવલી સો ક્રોડ સાધુ, પરિહારે ગહુગહુતારે. ભ૦૪
ધનુષ પાંચસે ઊંચી શોભે, સોવન વરણી કાયા;
દોષ રહિત સુર મહિ મહીતલ, વિચરે પાવન પાચારે. ભ૦ ૫
ચોરાશી લાખ પૂર્વજિન જીવિત, ચોત્રીશ અતિશય ધારી;
સમવસરણ બેઠા પરમેશ્વર, પડી બોલે નરનારીરે. ભ૦ ૬
બીમા વિજય જીત કણ્ણ સાગર, આપ તરયા પર તારે;
ધર્મ નાયક શિવ મારગ દાયક, જન્મ જરા દુઃખ વારેરે. ભ૦ ૭

અથ શ્રી આંબેલનીઓળીનું સ્તવન.

ઓ ભવિ પ્રાણીરે સેવો સિદ્ધચક્ર, ધ્યાન સમો નહીં મેવો; ઓ
જે સિદ્ધચક્રને આરાધે, તેની કિર્તી જગતમાં વાધે. ઓ ૦ ૧
પેહલે પદરે અરિહંત, બીજે સિદ્ધ બુદ્ધ ધ્યાન મહંત;
ત્રીજે પદરે સુરીસર, ચોથે ઉવજ્ઞાય ને પાંચમે મુનીસર. ઓ ૦ ૨
છઠે દરશન કીજે, સાતમે જ્ઞાનથી શિવ સુખ લીજે;

આઠમે ચારિત્ર પાળો, નવમે તપથી મુકતે જાવો. આ૦ ૩
 આળી આંગેલની કીજે, નાકારવાલી વીસ ગણીજે;
 ત્રણે ટંકનારે દેવ વાંદીજે, પલેવણ પડિકમણાં કીજે. આ૦ ૪
 ગુરૂ મુખ કિરિયારે કીજે, દેવગુરૂ ભક્તિ ચિત્તમાં ધરીજે,
 એમ કહે રામનો શિષ્ય, આળી ઉજવજો જગદીશ. આ૦ ૫

અથ શ્રી ગણધરનું સ્તવન.

એકાદશ ગણધરનાં નામ, મૂઢ ઉઠીને કરૂં પ્રણામ;
 ઇંદ્રભુતી પહેલો તે જાણું, અગ્નિ ભુતી બીજો ગુણ ખાણ. ૧
 વાયુભુતી ત્રીજા જગ સાર, ગણધર ચોથો વ્યક્ત ઉદાર;
 સાસનપતિ સુધર્માસાર, મંડીત નામે છઠો ધાર. ૨
 મૈત્ર્ય પુત્ર તે સાતમો, જેહ, અંકપીત અષ્ટમ ગુણ ગેહ;
 મુનીવર માંહી જે પ્રધાન, અચલ ભ્રાત નવમો એ નામ. ૩
 નામ થકી હોય કોડી કટ્યાંણ, દશમો મેતારજ અવિરલ વાણ;
 એકાદશમો પ્રભાસ કહેવાય, મુખ સંપતિ જસ નામે ધાય. ૪
 ગાયા વિર તણા ગણધાર, ગુણ મણી રચણ તણા ભંડાર;
 ઉત્તમ વિજય ગુરૂનો શિષ્ય, રતન વિજય વંદે નિશદિસ. ૫

પરચુરણ સ્તવનો.

કિરપા કરેરે ગોડીપાસ જીનેશ્વર, તુમસ્વામી અંતરજામીરે. ૧
 ઊંચે ઊંચેગઢપરપાસ જામીરાજે, ચારેતરફ જ્ઞાનીજ્ઞાનીરે. કિ.૧
 લીલ વરણ તેરે અંગ બીરાજે, બંદનોકીજા ઉંબલીહારી. કિ.૨
 બાંહે બાળુબંધ બેરખા બીરાજે, કુંડળકી છબી હે ન્યારી. કિ.૩
 ધુંડત ધુંડત મેં પ્રભુ પાથો, પુરુષ પદવી અખ પાઇ. કિ.૪
 નાથ નિરંજન નામ તુમારો, રૂપચંદ પદવી પાઇ. કિ.૫

૨

કીને દેખા હમેરા સ્વામી, સ્વામીજી અંતરજામીરે. કીને. ૧.
આઠ ભાગી પ્રિત પ્રકાશી, નવમે ગવા શીવ ગામીરે. કીને. ૧
સેસાવનકી કુંજ ગલનમે, મળ્યા મુને અંતરજામીરે. કીને. ૨
આપ ચલે ગીરનારકે ઉપર, નારી તારી કેવળ પામીરે. કીને. ૩
કહે નથુ પ્રભુ નેમ નગીનો, કહું છું આજ શીરનામીરે. કીને. ૪

૩

બેર બેર નહીં આવે અવસર, બેર બેર નહીં આવે. ૧.
જયું જાણે તીયું કરલે ભલાઇ, જનમ જનમ મુખ પાવે. અં ૧
તનધન જોખન સખહી જુઠો, પ્રાણ પલકમે જાવે અં ૨
તન છુટે ધન કોણ કામકો, કાયકું કુપણ કહાવે. અં ૩
જાકે દીલમે સાચ બસતહે, તાકું જુઠું ન જાવે. અં ૪
આનંદધન પ્રભુ ચલત પંથમે, સમર સમર ગુણ ગાવે. અં ૫

૪

શીગતી થાશે અમારી આ દીનાનાથ, શીગતી થાશે અમારી.
ઇંદ્રીને ઠાજે હું ધણું ધાયો, કર્મ કીધાં બહુ ભારી. દી.શી. ૧
બે વાતે માફ મન લલચાયું, એક કંચન બીજી નારી. દી.શી. ૨
દેશ દેશાંતર હું ભમી આવ્યો, નાઠાની નથી ખારી. દી.શી. ૩
હું હું કરતાં ગયો જન્મારો, ભક્તિ ન જાણી તુમારી. દી.શી. ૪
ભવસાગરમાં તારો દાસ જુડેછું, શ્રીપાર્થનાથ લે તારી. દી.શી. ૫

૫

કિરપાકરોની આદીશ્વર આવ્યું, કેસા ધ્યાન લગાયા હું. કીં ૧.
કર ઉપર કર અધિક બિરાજે, આશનગર જુમાયા હું. કીં ૧

ગમના ગમની વાર ન સાચી, શિવરમણીકું પાયાહે. કી૦ ૨
આપ તરે ઝોરનકું તારે, એધ બીરૂ પાયાહે. કી૦ ૩
પ્રેમ પદાર્થ ઇચ્છાપુરે, શાંતિ કુશળ ગુણ ગાયા હે. કી૦ ૪

૬

કુંમકુંમને પગલે, પધારો રાજ કુંમકુંમને પગલે. ટેક.
સંસાર છોડી સંજમ આદરવા, દાન દીધાં ઢગલે. ૫૦૧
સીવીકા દેવી સહેસ પુરૂષે, પ્રભુ બેસી ફરો સધળે. ૫૦૨
વન જઇ પ્રભુ દીક્ષા લીની, ઉપજે જ્ઞાન ચોથું ડગલે. ૫૦૩
કરમ ખપાવી કેવળ લીધું, મોક્ષે પોહોંત્યા તેતો એક મજલે. ૫૦૪
નથુ કલ્યાણ કહે ચેતનને, તું તો એવા પ્રભુ ભજલે. ૫૦ ૫

૭

અંતર મેલ મીટ્યો નહી મનકો, ઉપર તન કયા ધોયારે. અં૦
શોળ શણગાર સજીને શરીરપર, મુખડા કાચમે જોયારે. અં૦ ૧
અગર અત્તર અખીલ અરગજ, ગંદી દેહ સંગ મોહ્યારે. અં૦ ૨
સરસ અહાર કરી તનને પોસે, તીરીયા પલંગપર સોયારે. અં૦ ૩
કહે જીનદાસ જે અક્ષય અમરપદ, જામ નીરખ્યા તખરોયારે. ૪

૮

ખતરાં દુર કરનાં દુર કરના, એક ધ્યાન પ્રભુકા ધરના.
ખતરાં દુર કરનાં ટેક.
જખલગ પાંચા નીર્મળ કરના, તખલગ જીન ઐતુસરના. ખ૦ ૧
કોથ માન માયા પરીહરના, સમકિત સુખ વરના. ખ૦ ૨
ધન કંચનકુ કહો કયા કરના, આખર એક દીન મરના. ખ૦ ૩
જ્ઞાન ઉદ્યોત પ્રભુ પાએ પરના, શીવ સુંદરવર વરના. ખ૦ ૪

અથ શ્રી પુન્યપ્રકાશનું સ્તવન.

કુહા.

સકળ સિદ્ધિ દાયક સદા, ચોવીસે જનરાય;	
સહગુરૂ સામિતી સરસતી, પ્રેમે પ્રણમું પાય.	૧
ત્રિભુવનપતી ત્રિસલા તણા, નંદન ગુણ ગંભીર;	
શાસન નાયક જગજયો, વર્ધમાન વહવીર.	૨
એક દિન વીર જીવંતે, ચરણે કરી પ્રણામ;	
ભવિક જીવના હિત ભણી, પૂછે જોતમ સ્વામ.	૩
મુક્તિ મારગ આરાધિએ, કહો કિણ પરે અરિહંત;	
સુધા સરસ તવ વચન રસ, ભાળે શ્રી ભગવંત.	૪
અતીચાર આજોઈએ, પ્રત ધરિએ ગુરૂ શાખ;	
જીવ ખમાવો સયળજે, યોનિ ચોરાશી લાખ.	૫
વિધિશું વળિ વોસિરાવિએ, પાપસ્થાન અઢાર;	
ચાર શરણ નિત્ય અનુસરો, નિંદા દુરિંત આચાર.	૬
શુભ કરણી અનુમોદિએ, ભાવ ભલો મન આણી;	
અણસણ અવસર આદરી, નવપદ જૂપો મુજાણ.	૭
શુભગતિ આરાધન તણા, એછે દશ અધિકાર;	
ચિત્ત આણિને આદરો, જેમ પામો ભવપાર.	૮
ઢાળ પહેલી.	

(એ છિંડી કીહાં રાખી. એ દેશી.)

જ્ઞાન દરિસણ ચારિત્ર તપ વીરજ, એ પાંચે આચાર;
એહ તણા એહ ભવ પરભવના, આલોઈએ અતિચારે. ૧

પ્રાણી જ્ઞાન ભણે ગુણખાણી, વીર વદે એમ વાણીરે. પ્રા૦
 ગુરૂ આજવીએ નહી ગુરૂ વિનયે, કાળે ધરી બહુ માન;
 સત્ર અર્થ તદુભય કરીસુધાં; ભણીએ વહી ઉપધાનરે. પ્રા૦જ્ઞા૦૨
 જ્ઞાનોપગરૂ પાટી પોથી, ઠવણી નોકરવાલી;
 તેહ તણી કીધી આશાતના, જ્ઞાનભક્તિન સંભાળીરે. પ્રા૦જ્ઞા૦૩
 ઇત્યદિક વિપરીતપણાથી, જ્ઞાન વિરાધ્યું જેહ;
 આભવ પરભવવળી ભવોભવે, મિછામિદુઃકંડ તેહરે. પ્રા૦જ્ઞા૦૪
 પ્રાણી સમકિત હયો શુદ્ધ જાણી, વીર વદે એમ વાણીરે.
 જનવચને શંકા નવિ કીજે, નવિ પરમત અભિજ્ઞાખ;
 સાધુ તણી નિંદા પરિહરજો, કૃપાસંદેહ મ રાખરે. પ્રા૦સત્ય
 મૂઢપણું છંડો પરશંસાં; ગુણવંતને આદરિએ;
 સામીને ધર્મે કરી થીરતા, ભક્તિ પ્રભાવના કરિએરે. પ્રા૦સત્ ૬
 સંધ્યૈત્ય પ્રાસાદ તણો જે, અવર્ણવાદ મન લેખ્યો;
 દ્રવ્ય દેવકો જે વણસાડ્યો, વિણસતાં ઉવેખ્યોરે. પ્રા૦સત્ ૭
 ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, સમકિત ખંડ્યું જેહ;
 આ ભવ પરભવવળી ભવોભવે, મિછામિદુઃકંડ તેહરે. પ્રા૦સત્ ૮
 પ્રાણી ચારિત્ર હયેચિત આણી, વીરવદે એમવાણીરે. પ્રા૦ચા૦
 પાંચ સમિતિ ત્રણ ગુણિ વિરાધી, આઠે પ્રવચન માય;
 સાધુતણે ધરમે પરમાદે, અશુદ્ધવચન મન કાયરે. પ્રા૦ચા૦૯
 શ્રાવકને ધર્મે સામાયિક, પોસહમાં મન વાલી;
 જે જયણા પુર્વકજે આઠે, પ્રવચનમાય નપાલીરે. પ્રા૦ચા૦૧૦
 ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, ચારેત્ર ડોહ્યું જેહ;
 આભવપરભવવળી ભવોભવે, મિછામિદુઃકંડ તેહરે. પ્રા૦ચા૦૧૧

ખારે ભેદે તપ નવિ કીધું, છતે યોગે નિજ શક્તે;
 ધર્મે મન વચ કાયા વીરજ, નવિ ફેરવીઉ ભગતેરે. પ્રાંચા ૦૧૨
 તપવિરજ આચારે એણીપરે, વિવિધ વિરાધ્યા જેહ;
 આભવ પરભવળીભવોભવે, મિચ્છામિદુઃકંટેહરે. પ્રાંચા ૦૧૩
 વળીય વિશેષે ચારિત્ર કેરા, અતિચાર આલોષએ;
 વીર જીજ્ઞેસરવચણસુણીને, પાપ મયજસવીધોષએરે. પ્રાંચા ૦૧૪

ઢાળ બીજ.

(પામી સુગુર પસાય. એ દેશી.)

પૃથ્વી પાણી તેઉ વાઉ વનસ્પતી, એ પાંચે થાવર કહ્યાએ;
 ફરી કરસણ આરંભ એત્ર જે ખેડીયાં, કુવા તજાવ ખણાવીયાએ. ૧
 ધર આરંભ અનેક ટાંકાં ભુઈરાં, મેડી માંજ ચણાવીઆએ;
 લીંપણ ધુપણ કાજ અણીપરે પરપરે, પૃથ્વીકાય વિરાધિયાએ. ૨
 ઘોયણ નાહણ પાણી ઝીંજણ અપકાય, છોતિધોતિકરી દુહવ્યાંએ;
 ભાડીગર કુંભારલોહ સોવનગરા, ભાડભુંજ દીહાલાગરાએ. ૩
 તાપણ સેકણ કાજેવસ્ત્ર નિખારણ, રંગણ રાંધણ રસવતિએ;
 એણીપરે કમોદાન પરે પરે કેલવી, તેઉ વાઉ વિરાધિયાએ. ૪
 વાડી વન આરામ વાવી વનસ્પતિ, પાન ફુલ ફળ ચુંડીયાંએ;
 પોહાંક પાપડી સાક શેક્યાં સુકવ્યાં, છેદ્યાં છુંદ્યાં આથીયાંએ. ૫
 અગશીને એરંડ બાણી ધાલીને; ઘણા તિજાદિક પીલીયાએ;
 ધાલી કોણ માંહી પીલી સેજડી, કંદ મૂળ ફળ વેચીયાંએ. ૬
 એમ એક દ્રિય જીવ હણ્યા હણાવીયા, હણતાં જે અનુભોદિયાએ;
 આભવ પરભવ જેહ વલી ભવોભવે, તે મુજ મિછામિદુઃકંડાએ. ૭
 કમી સરમીયાં કીડા ગાડર ગંડોલા, એજ પુરા અજસીયાએ;

વાળા જળોચુડેલવિચલિતરસતણા, વળીઅથાણાં પ્રમુખનાએ. ૮
 એમ બે ઈંદ્રિય જીવ જે મેં દુહવ્યા, તે મુજ મિછામિદુક્કડંએ;
 ઉદ્દેહી જી લીખ માંકણ મંકોડા, ચાંચડ કીડી કુંથુઆએ. ૯
 ગદ્દહિઆં ધીમેલ કાનખજુરડા, ગીંગોડા ધનેરીયાંએ;
 એમ તે ઈંદ્રિય જીવ જેમં દૂહવ્યા, તે મુજમિછામિદુક્કડંએ. ૧૦
 માંખી મત્સર ડાંસ મસા પતંગીયા, કંસારી કોલિયા વડાએ;
 ઢીંકણ વિંધુતીડ ભમરા ભમરીયો, કોતાંગગ ખડમાંકડીએ. ૧૧
 એમ ચૈરિંદ્રિય જીવ જે મેં દુહવ્યા, તે મુજ મિછામિદુક્કડંએ;
 જળમાંના ખીખળ જળચરદુહવ્યા, વનમાંમૃગસંતાપીયાએ. ૧૨
 પીડયા પંખી જીવ પાડી પાસમાં, પોપટ ઘાટ્યા પાંજરેએ;
 એમ પંચેંદ્રિય જીવ જે મેં દુહવ્યા, તે મુજ મિછામિદુક્કડંએ. ૧૩

. હાળ ત્રીજી.

(વાણી વાણી હિતકરીજી. એ દેશી.)

હોધ લોભ ભય હાસથીજી, બોલ્યાં વચન અસત્ય;
 કુડ કરી ધન પારકાંજી, લીધાં જેહ અદત્તરે.
 જીનજી મિછામિદુક્કડં આજ, તુમ સાખે માહારાજરે;
 જીનજી દેધ સાફંકાજરે, જીનજી મિછામિદુક્કડં આજ. ૧
 દેવ મનુષ્ય ત્રિર્યચનાંજી, મૈથુન સેવ્યાં જેહ;
 ત્રિપયા રસ લંપટ પછેજી, ઘણું વિટંબ્યો દેહરે. જીનજી ૨
 પરિગ્રહના મમતા કરીજી, ભવ ભવ મેલી આથ;
 જેહ જીહાંની તે તીહાં રહીજી, કોઇન આવી સાથરે. જીનજી ૩
 રચણી ભોજન જે કર્યાંજી, ખીધાં ભક્ષ અમક્ષ;
 રસના રસની લાલચેજી, પાપ કર્યાં પ્રત્યક્ષરે. જીનજી ૪

મત લેધ વિસારીયાંજી, વળી ભાગ્યાં પચ્ચખ્યાજી;
 કપર હેતુ કીરીયા કરીજી, કીયાં આપ વખાણરે. જનજી૦૫
 તજી ઢાલ આઠે દુહેજી, આલોયા અતિચાર;
 શિવગતિ આરાધન તણેજી, એપેહેલો અધિકારરે. જનજી૦૬

દાગ ચોથી.

(સાહેલડીની દેશી.)

પંચ મહામત આદરે, સાહેલડીરે, અથવા દયો મતખારતો;
 યથાશક્તિ મત આદરી, સાં પાળો નિરતિ ચારતો. ૧
 મત લીયાં સંભારીએ, સાં હેડે ધંરીય વિચારતો;
 શિવગતિ આરાધન તણે, સાં એ ણીએ અધિકારતો. ૨
 જીવ સયે ખમાવીએ, સાં યોનિ ચોરાશી લાખતો;
 મન શુદ્ધે કરી ખામણાં, સાં કોમળું રોપ ન રાખતો. ૩
 સર્વ મિત્ર કરી ચિંતયો, સાં કોમ ન જાણે શત્રુતો;
 રાગ દ્વેષ એમ પરિહરે, સાં કીજે જન્મ પવિત્રતો. ૪
 સામી સંધ ખમાવીએ, સાં જે ઉપની અપીતિતો;
 સજ્જન કુટુંબ કરી ખામણાં, સાં એ જીવ શાસન રીતિતો. ૫
 ખમીએ અને ખમાવીએ, સાં એદજ ધર્મતો સારતો;
 શિવગતિ આરાધન તણે, સાં એ ત્રીજો અધિકારતો. ૬
 મૃષાવાદ હિંસા ચોરી, સાં ધન મુછા મૈથુનનો;
 કોધ માન માયા તૃષ્ણા, સાં પ્રેમ દ્વેષ પૈશુન્ય તો. ૭
 નિંદા કલહ ન કીજીએ, સાં કુષાં ન દીજે આળ તો;

રતિ અરતિ મિથ્યા તંજો, સાં માયા મોહ જનનતો. ૮
 ત્રિવિધ ત્રિવિધ વોસરાવિજો, સાં પાપસ્થાન અદારતો;
 શિવગતિ આરાધનતણો, સાં એ ચોથો અધિકારતો. ૯

ઢાળ પાંચમી.

(હવે નિસુણો ઇહાં આવીયા એ. દશી.)

જનમ જરા મરણે કરીજો, એ સંસાર અસારતો;
 કર્યા કર્મ સહુ અનુભવે એ, કોઇ ન રાખણ હારતો. ૧
 શરણ એક અરિહંતનું એ, શરણ સિદ્ધ ભગવંતતો;
 શરણ વર્મ શ્રી જનમો એ, સાધુ શરણ ગુણવંત તો. ૨
 અવર મોહ સવિ પરિહરીજો, આર શરણ ચિત્ત ધારતો;
 શિવગતિ આરાધન તણો એ, એ પાંચમો અધિકારતો. ૩
 આ ભવ પરભવ જે કર્યા એ, પાપ કર્મ કેઇ લાખ તો;
 આત્મસાષે તે નિંદીજો એ, પડિક્કમિજો ગુરૂ સાખતો. ૪
 મિથ્યામતિ વર્તાવિયા એ, જે ભાજ્યાં ઉત્સવ તો;
 કુમતિ કદાચહને વશે એ, વળી ધાખ્યાં સુત્ર તો. ૫
 ઘડ્યાં ઘડાવ્યાં જે ઘણાંજો, ઘરંદી હળ હથીયાર તો;
 ભવ ભવ મેલી મુકીયાં એ, કરતાં જીવ સંહારતો. ૬
 પાપ કરીને પોષીયાં એ, જનમ જનમ પરિવારતો;
 જનમાંતર પોહૃત્યા પછીજો, કોઇ ન કીધી સારતો. ૭
 આ ભવ પરભવ જે કર્યા એ, એમ અધિકરણ અનેક તો;
 ત્રિવિધે ત્રિવિધે વોસરાવીજો, આણી રૂઢ્ય વિવેક તો. ૮

(૧૯૫)

દુષ્ટ ત નિંદા એમ કરીએ, પાપ કર્યા પરિહાર તો;
શિવગતિ આરાધન તણાએ, એ છોડા અધિકાર તો. ૯

ઢાળ છડી.

(આદિ તું જોઇને આપણી. એ દેશી.)

ધનધન તે દિન માહરો, જહાં કીધા ધર્મ;
દાન શિયળ તપ આહરી, ટાઢ્યાં દુષ્ટ કર્મ. ધન૦ ૧
શત્રુંભદિક તીર્થની, જે કીધી જાત્રા;
જુગતે જનવર પુજ્યા, વળી પોખ્યાં પાત્ર. ધન૦ ૨
પુસ્તક જ્ઞાન લખાવીયાં, જહાહર જન ચૈત્ય;
સંઘ ચતુર્વિધ સાચવ્યા, એ સાતે જોનું. ધન૦ ૩
પઠિકમણાં સુપરે કર્યા, અનુકંપા દાન;
સાધુ સૂરિ ઉવડાયને, દીધાં બહુ માન. ધન૦ ૪
ધર્મ કાજ અનુમોદિએ, એમ વારોવાર;
શિવગતિ આરાધન તણા એ સાતમે અધિકાર. ધન૦ ૫
ભાવ ભલો મન આણીએ, ચિત્ત આણી ઠામ;
સમતા ભાવે ભાવીએ, એ આતમરામ. ધન૦ ૬
સુખ દુઃખ કારણ જીવને, કોઈ અવર ન હોય;
કર્મ આપ જે આચર્યાં, ભોગવિએ સોય. ધન૦ ૭
સમતા વિણ જે અનુસરે, પ્રાણી પુન્ય કામ;
છારિ ઉપર તે લીપણું, ઝાંખર ચિત્રામ. ધન૦ ૮
ભાવ ભક્ષીપરે ભાવીએ, એ ધર્મનો સાર;
શિવગતિ આરાધન તણા, એ આઠમે અધિકાર. ધન૦ ૯

ઢાળ સાતમી.

(રેવતગિરિ ઉપરે. એ દશી.)

- હવે અવસર જાણી, કરી સંલેખણ સાર,
અણસણ આદરિએ, પચ્ચઝખી ચાર આહાર;
લલુતા સવિ મુકી, છાંડી મમતા અંગ,
એ આતમ ખેલે, સમ્પત્તા જ્ઞાન તરંગ. ૧
- ગતિચારે કીધા, આહાર અનંત નિઃશંક,
પણ તૃપ્તિ ન પામ્યો, છવ લાલચીઆ રંક;
દુલહો એ વળી વળી, અણસણનો પરિણામ,
એથી પામી ને, શિવપદ સુરપદ ઠામ. ૨
- મન ધના શાલિભદ્ર, ખંધો મેઘકુમાર,
અણસણ આરાધી, પામ્યા ભવનો પાર;
શિવમંદિર જતો, કરી એક અવતાર,
આરાધન કરો, એ નવમો અધિકાર. ૩
- દશમે અધિકારે, મહામંત્ર નવકાર,
મનથી તૃપ્તિ મુકો, શિવ સુખ ફલ સહકાર;
એ જપતાં જાણે, દુર્ગતિ દાપ વિકાર;
સુપરે એ સમરો, ચૌદ પુરવનો સાર. ૪
- જન્મમાંતરે જાતાં, જો પામે નવકાર,
તો પાતક ગાળી, પામે સુર અવતાર;
એ નવ પદ સરિજો, મંત્ર ન કોઈ સસાર,
એહ ભવને પરભાવે, સુખ સંપત્તિ દાતાર. ૫

જીઓ લીલ લીલડી, રાજ રાણી થાય,
 નવપદ મહિમાથી, રાજસિંહ મહારાય;
 રાણી રતનવતી જોહુ, પામ્યાંછે મુરભોગ,
 એક ભાવ પછી લેસે, શિવ વધુ સંજોગ. ૬
 શ્રીમતીને એ વડી, મંત્ર કહ્યો તતકાલ,
 કુણીધર શીડીને, પ્રગટ થઈ કુલમાલ;
 શિવકુમરે જોગી, સેવનહુરી સો કીધ,
 એમ એણે મંત્ર, કાજ ઘણાનાં સિદ્ધ. ૭
 એ દશ અધિકારે, વીર જીએસર ભાખ્યો,
 આરાધન કેરો, વિધિ જેણે ચિત્તમાંહી રાખ્યો;
 તેણે પાપ પખાળી, ભવ ભય દૂરે નાખ્યો,
 જીન વિનય કરતાં, સુમતિ અમૃતરસ આખ્યો. ૮

હાળ આકમી.

(નમો ભવિ ભાવશું એ. એ દેશી.)

સીદ્ધાર્થ રાય કુલતિલોએ, ત્રિસલા માત્ર મહદ્દારતો;
 અવનિ તલે તમે અવતરયા એ, કર્યા અમ ઉપકાર તો.
 જયો જીન વિરજીએ. ૧
 મેં અપરાધ કર્યા ઘણાએ, કહીતાં ન લહું પારતો;
 તુમ ચરણે આઠ્યા ભણી એ, જો તારેતો તારતો. જયો૦૨
 આશ કરીને આવીયો એ, તુમ ચરણે મહારાજ તો;

આવ્યાને ઉવેખશો એ, તો કેમ રહેશે લાજતો. જયો ૦ ૩
 કર્મ અલુજણ આકરાં એ, જનમ મરણ જંગલતો;
 હું છું એહથી ઉભગયો એ, છાડવ દેવ દયાલતો. જયો ૦ ૪
 આજ મનોરથ મુજ કૃદ્યા એ, નાહાં દુઃખ દંદાલતો;
 તુહો જીન ચોવીશમો એ, પ્રગટયો પુન્ય કલ્પોલતો. જયો ૦ ૫
 ભવ ભવ વિનય તુમારો એ, ભાવ ભકિત તુમ પાયતો;
 દેવ દયા કરી દીજીએ એ, બોધ બીજ સુપસાયતો. જયો ૦ ૬

કૃતીશ.

એહ તરણ તારણ સુંગતિ કારણ, દુઃખ નિવારણ જગ જયો;
 શ્રી વીરજીનવર ચરણ થુણતાં, અધિક મન ઉદ્ધિટ થયો. ૧
 શ્રીવિજયદેવ સૂરીઠ પદવર, નિરથ જંગમ એણીજગે;
 તપ ગચ્છપતિ શ્રી વિજય પ્રભસૂરિ, સૂરિ તેજે ઝગમગે. ૨
 શ્રીહીરવિજય સૂરી શિષ્ય વાચક, કીર્તિવિજય સુરગુર સમો;
 તસ શિષ્ય વાચક વિનય વિજયે, થુણ્યો જીન ચોવીશમો. ૩
 સમ સતર સંવત આગણત્રીશે, રહી રાંદેર ચોગાસએ;
 વિજય દશમી વિજય કારણ, કિયો ગુણ અધ્યાસ એ. ૪
 નર ભવ આરાધન સિદ્ધિ સાધન, સુકૃત લીલવિલાસએ;
 નિર્જરા હૈતે રતન રચિયું, નામે પુન્ય પ્રકાશ એ. ૫

અથ શ્રી માહાવીરસ્વામીનું પારણું.

માતા ત્રિશલાયે પુત્ર રત્ન જામળો,
ચોસઠ ઇંદ્રનાં આસન કંપે સાર;
અવધિજ્ઞાને જોડ ધાયો શ્રી જીનવીરને,
આવે ક્ષત્રિય કુંડ નયર મોઝાર. માતા. ૧

વીર પ્રતિબિંબ મુકી માતા કને,
અવસરપિણી નિદ્રા દીઝે સાર;
એમ મેર શિખરે જીનને લાવે ભક્તિશુ,
હરિ પંચરૂપ કરી મનોહાર. માતા. ૨

એમ અસંખ્ય કોટાકોટી મલી દેવતા,
પ્રભુને ઓછવ મંડાણે લઈ જાજ;
પાંકડ વન શિલાયે જીનને લાવે ભક્તિશુ,
હરિ અંગે થાયે ઇંદ્ર ધણું ઉઠ્ઠાય. માતા. ૩

એક કોટી સાઠ લાખ કલસે કરી,
વીરનો સનાત્ર મહોચ્છવ કરે સાર;
અનુક્રમે વીર કુમરને લાવે જનની મંદિરે,
દાસી પ્રિયવંદા જાએ તેણી વાર. માતા. ૪

રાજા સિદ્ધારથને દીધી વધામણી,
દાસીને દાનને માન દિઝે મનોહાર;
ક્ષત્રી કુંડ મોંહે ઓચ્છવ મંડાવિઓ,
પ્રજા લોકને હરખ અપાર. માતા. ૫

ધરધર શ્રીકૃષ્ણ તોરણ તારજા બાંધિઆં,
ગારી ગાવે મંગલ ગીત રસાત્મ;

રાજ સિદ્ધારથે જન્મ મહોત્સવ કર્યો,
 માતા ત્રિશલા થઈ ઉજમાલ. માતા. ૬
 માતા ત્રિશલા જૂલાવે પુત્ર પારણે,
 જુલે લાડકડા પ્રભુજી આનંદ ભેર;
 હરખી નિરખીને ઇદ્રાણીયો જાએ વારણે,
 આજ આનંદ કીવીરકુમરને ઘેર. માતા. ૭
 વીરના મુખડા ઉપર વાડે કોટી ચંદ્રમા,
 પંકજ લોચન સુંદર ત્રિશલ કપોલ;
 શુક ચંચૂ સરખી દીસે નિર્મળ નાસિકા,
 કોમલ અંધર અરણ્ય રંગ રોગ. માતા. ૮
 ગોખધિ સોવન મહારે શોભે હાલરે,
 નાજુક આભરણ સઘળાં કંચન માતીહાર;
 કર અંગુઠો ધાવે વીરકુમર હર્યે કરી,
 કાંઈ ખોજાવતાં કરે કિલકાર. માતા. ૯
 વીરને નિલાડે કીધોછે કુંકુમ ચાંદસો,
 શોભે જડિત મરકત મણિમાં દીસે લાલ;
 ત્રિશલાએ જુગતે આંજી અણિયાલી બેહુ આંખડી,
 સુંદર કરતૂરીનું ટમકું કીધું ગાલ. માતા. ૧૦
 કંચન શોભે જાતનાં રતને જડીયું પારણું,
 જૂલાવતી વેલા ધાએ ધુધરનો ધમકાર;
 ત્રિશલા વિવિધ વચને હરખી ગાએ હાલરે,
 ખેંચે કુમતિઆલી કંચન દોરી સાર. માતા. ૧૧
 મારો લાડકડો સરખા રાંચે રમવા જશે,
 મનોહર સુખડલી હું આપીશ એહને હાથ;
 ભોજન વેલા રમજમ કરતો આવશે,

હુંતો ધ્રાધને લીડવીશ દૃઢ્ય સાથ. માતા. ૧૨
 હંસ કારંડવ કોકિલ પોપટ પારેવડાં,
 માંહી જપેયાને સારસ ચકોર;
 મેનાં મોર મેટ્યાં રમકડાં રમવા તાણાં,
 ધમધમ ધુધરા જગત્તે ત્રિશક્ત કિશોર. માતા. ૧૩
 મારો વીર કુમર નિશાળે ભણતા જાયશે,
 સાથે સજ્જન કુટુંબ પરિવાર;
 હાથી રથ ઘોડા પાસાયે જશું શોભતું;
 કરી નિશાલ ગરજું અતિ મનોહાર. માતા. ૧૪
 મારા વીર સમાણી કન્યા સારી લાવશું,
 મારા કુમરને પરણાવીશ મોહોટે ઘેર;
 મારો લાડકડો વરરાજા ઘોડે જશ્વસે,
 મારો વીર કરશે સદાય લીલા લહેર. માતા. ૧૫
 માતા ત્રિશક્ત ગાવે વીર કુંવરનું હાલરું,
 મારો નંદન જીવજો કોડી વરસ;
 એતો રાજ રાજેસર થાશે ભલો દીપ્તો,
 મારા મનતા મનોરથ પૂરશે જગીરા. માતા. ૧૬
 ધન્ય ધન્ય ક્ષત્રિ કુંડ ગામ મનોહરું,
 જહાં વીર કુંવરનો જનમ ગયાય; "
 રાજા સિદ્ધાર્થના કુલ માંહે દિનમણી,
 ધન્ય ધન્ય ત્રિશક્ત રાણી જેહુની માય. માતા. ૧૭
 એમ સૈયર ટોલી ભોલી ગાવે હાલરું,
 થાશે મનતા મનોરથ તેહને ઘેર;
 અનુક્રમે મહોદય પદવીશ્વર વિજય પદ પામશે,
 ગાએ અભિય વિજય કહે થાશે લીલા લહેર. માતા. ૧૮

અથ શ્રી છંદો.

અથ શ્રી સંજેશ્વર પાર્શ્વજિન છંદ.

સેવો પાસ શંખેશ્વરો મન શુદ્ધે, નમો નાથ નિશ્ચે કરીએક બુદ્ધે;
 દેવીદેવતાં અન્યને શું નમોછો, અહોભવ્યલોકોં ભુજાકાંભમોછો. ૧
 ત્રીલોકના નાથને શું તજોછો, પડ્યા પાસમાં ભુતડાને ભજોછો;
 સુરધેનું છંડી અજ શું અજોછો, મહા પંથ મુકી કુપથે વ્રજોછો. ૨
 તજે કોણ ચિંતામણી કાચ મારે, અહુ કોણ રાસભને હસ્તી સારે;
 સુરકુમ ઉપાડી આક કુણ વાવે, મહા મૂઠ તે આકુળા અંત પાવે. ૩
 કીહાં કાંકરોને કીહાં મેર શૃંગ, કીહાં કેસરીને કીહાં તે કુરંગ;
 કીહાં વિધનાથ કીહાંર્પન્ય દેવા, કરોએક ચિત્તે પ્રભુપાસ સેવા. ૪
 પૂજો દેવી પ્રભાવતી પ્રાણનાથ, સહુ જીવને જે કરેછે સનાથ;
 મહા તત્ત્વ જાણી સદાજેહુ ધ્યાવે, તેના દુઃખ દારીદ્ર દુરે પળાવે. ૫
 પામી માનુષ્યોને વૃથા કાંગમોછો, કુશીસે કરી દહને કાં દમોછો;
 નહીં મુક્તિ વાસ વિના વીતરાગ, ભજો ભગવંત તજો દૃષ્ટી રાગ. ૬
 ઉદયરત્ન ભાષે સદા હેત આણી, દયા ભાવ કીજે પ્રભુદાસજાણી;
 આજ મારે માતીરે મેહ વુડ્યા, પ્રભુપાસ સંજેશ્વરો આપ તૂડ્યા. ૭

અથ શ્રી મહાવીર જિન છંદ.

સેવો વીરને ચિત્તમાં નિત્ય ધારો, અરિકોર્ધને મનથી દુરવારો;
 સંતોષ વૃત્તિ ધરો ચિત્ત માંહી, રાગ દ્વેષથી દૂર થાઓ ઉછાંહિ. ૧
 પડ્યા મોહના પાસમાં જેહુ પ્રાણી, શુદ્ધતત્ત્વની વાત તેજી નજાણી;
 મનુજન્મ પામી વૃથા કાંગમોછો, જૈત માર્ગ છંડી ભુજાકાંભમોછો. ૨

અલોલી અમાની નીરાળી તજે છે, સલોલી સમાની સ-
 રાગી ભજે છે;
 હરિહરહિ અન્યથી શુરમોછો, નદીગંગ મુકી ગલીમાં પડોછો. ૩
 કેઇ દેવ હાથે અસિ ચક્ર ધારા, કેઇ દેવ ધાસે ગળે રૂંઢ માલા;
 કેઇ દેવ ઉત્સંગે રાખે છે વામા, કેઇ દેવ સાથે રમે વૃંદ રામા. ૪
 કેઇ દેવ જપે લેઇ જપ માલા, કેઇ માંસ ભક્ષી મહાવીકાળા;
 કેઇયોગિણી ભોગિણી ભોગરાગે, કેઇરૂદ્રાણી છાગતો હોમ માગે. ૫
 ઇસાદેવ દેવીતણી આસ રાખે, તદા મુક્તિનાં સુખને કેમ આખે;
 જહાલોભનાથોકનોપારનાચો, તદામધનોખિંદુઓમનભાચો. ૬
 જેહુ દેવતાં આપણી આશ રાખે, તેહુ પિંડને મત્રશું લેઅ આખે;
 દીન હીનની લીડ તે કેમભાજે, ધુટોઢોઢુ હોયે કહોકેમ વાજે. ૭
 અરેમૂઢભ્રાતા ભજોમોક્ષદાતા, અલોલી પ્રભુને ભજોવિથ ખ્યાતા;
 રવચિંતામળીસારીખોએહઆથો, કલંકીકાચનાપિંડશું મતરાથો.
 મંદ બુદ્ધિ શું જેહુ પ્રાણી કહેછે, સવિ ધર્મ એકત્વ ભૂલો ભમેછે;
 કીહાં સર્વવાને કીહાં મેરૂ ધીરં, કીહાં કાયરાને કીહાં શૂરવીરં. ૮
 કીહાં સ્વર્ણખાલં કીહાં કુંભ ખંડં, કીહાં કોદ્રવાને કીહાં ખીરમંડં;
 કીહાં ખીરસિંધુ કીહાં ક્ષારનીરં, કીહાં કામધેનુ કીહાં છાગખીરં.
 કીહાં સત્ય વાચા કીહાં કૂડવાણી, કીહાં રંકનારી કીહાં રાયરાણી;
 કીહાં નારકીને કીહાં દેવ ભોગી, કીહાં ઇંદ્ર દેહી કીહાં કુષ્ટ રોગી.
 કીહાં કર્મધાતી કીહાં કર્મધારી, નમોવીરસ્વામી ભજો અન્યવારી;
 જિસીસેજમાંસ્વપ્નથીરાજ્યપામી, સચેમંદબુદ્ધિવરીજેહુસ્વામી.
 અધિરુરુખ સંસારમાં મનમાચે, તેજનામૂઢમાં એષ્ટશું ઇષ્ટછાજે;
 તજોમોહમાયા હરોંદંબરેશી, સજોપુણ્યપોષી ભજો તે અરોષી.

ગતિચારસંસારઅપારપામી, આન્યાઆશધારી પ્રભુપાયસ્વામી;
 તુહીં તુહીં તુહીં પ્રભુ પર્મ રાગી, ભવ દેરની શૃંગલ મોહ લાગી.
 માનીએ વીરજી અર્જજીએક મોરી, દીજે દાસકુંસેવના ચરણ તોરી;
 પુન્ય કિંઘ્ય હુઝો ગુરૂ આજ મરો, વિવેકે લલોએ પ્રભુ દર્શતેરો. ૧૫

અથ મી ગૌતમાષ્ટક છંદ.

વીર જીનેશ્વર કેરો શીખ્ય, ગૌતમ નામ જયો નિશદિશ;
 જો કીજે ગૌતમનું ધ્યાન, તો ધર વિલસે નવે નિધાન. ૧
 ગૌતમ નામે ગિરિવર ચઢે, મન વાંછિત હેલા સંપજે;
 ગૌતમ નામે નાવે રોગ, ગૌતમ નામે સર્વ સંજોગ. ૨
 જો વૈરી વિરૂપા વંકડા, તસ નામે નાવે હુંકડા;
 જૂત પ્રેત નવિ મડે પ્રાણ, તે ગૌતમનાં કર વખાણ. ૩
 ગૌતમ નામું નિર્મળ કાય, ગૌતમ નામે વાધે આય;
 ગૌતમ જન સાસન શણગાર, ગૌતમ નામે જય જયકાર. ૪
 શાલ દાલ સુરદા ધન ગોલ, મનવાંછિત કાપડ તંગોલ;
 ધરશું ધરણી નિર્મળ ચિત્ત, ગૌતમ નામે પુત્ર વિનીત. ૫
 ગૌતમ ઉદ્યો અવિચળ લાણ, ગૌતમ નામ જયો જગ જણ;
 માહોટાં મંદીર રોડ સમાન, ગૌતમ નામ સફલ વિહાર. ૬
 ધર મયગલ ઘોડાની જોડ, વાર પોદોંચે વાંછિત કોડ;
 મહીયલ માને મોદોટા રાય, જો તૂડે ગૌતમના પાય. ૭
 ગૌતમ પ્રણમ્યાં પાતક દળે, ઉત્તમ નરની સંગત મલે;
 ગૌતમ નામે નિર્મલ જ્ઞાન, ગૌતમ નામે વાધે વાન. ૮
 પુન્યવંત અવધારો સહુ, ગુરૂ ગૌતમના ગુણ છે અહુ;
 કહો લાવણ્ય સમય ઠર જોડ, ગૌતમ તૂડે સંપતિ કોડ. ૯

અથ શ્રી સ્તુતિયો.

અથ શ્રી સિદ્ધાચળની સ્તુતિ.

શ્રી શેત્રુંજે તીરથ સાર, ગીરીવર માહે જેમ મેર ઉદ્ધાર,
ઠાકોર રામા પાર, મંત્ર માહે નવકારજ બાણ;
તારા મહે જેમ ચંદ્ર વખાણું, જળધર માહે જળ બાણું,
પંચી માહે જેમ ઉત્તમ હંશ, કુળ માહે જેમ રીગવનો વંશ,
નાભિ તણે એ અંશ, ક્ષમાવંત માહે શ્રી અરિહંત,
તપશૂરા માહે માહા મુનિવંત, શેત્રુંજે ગાયા ગુણવંત. ૧

પુંડરગીરી મહીમા, આગમમાં પરસિદ્ધ,
વિમલાચળ ભેટી, લહીએ અવિચળ રિદ્ધ;
પંચમ ગતિ પોહોંચ્યા, મુનિવર કોડા કોડ,
એણે તીરથે આવી, કર્મ વિપાતક છોડ. ૧

અથ શ્રી મંદિરસ્વામીની સ્તુતિ.

શ્રી સોમંધર જનવર, ગુણકર સાહેબ દેવ,
અરિહંત સકળની, લાવ ધરી કરું શેવ;
સકળઆગમ પારક, ગજધર ભાષિત માણી,
જયવંતી આણા, જ્ઞાન વિમળ ગણખાણી. ૧

અથ શ્રી પાર્શ્વનાથનો સ્તુતિ.

પાસજીણંદા વામાનંદા, જળ ગરબે ફળી,
મુપતા દેખે અર્થ વિષેખે, કહે મધવા મળી;
જનવર જાયા સુર હુલસ્યા, હુઆ રમણી પ્રિયે,
નેમિ રાજ ચિત્ત વિરાજ, વિસાકિત વૃત્ત લીએ. ૧

અથ શ્રી-શંખેશ્વર પાર્શ્વજિન સ્તુતિ.

સંખેશ્વર પાસછ પૂછએ, નરભવનો લાહો લીજેએ;
 મન વંછિત પુરણ સુરતર, જયવામાસુત અલવેશર. ૧
 દોયા રાતા જનવર અતિભલા, દોય ધોળા જનવર ગુણનીલા;
 દોય લીલા દોય સામજ કંઠ્યા, સોળે જન કંચન વર્ણ લહ્યા. ૨
 આગમ તે જનવરે ભાખિઆ, ગણધર તે હુછડે રાખીઆ;
 તેહનો રસ જેણે ચાખીઆ, તે હુવો શિવ સુખ સાખીઆ. ૩
 ધરણીધર રાય પદ્માવતી, પ્રભુ પાર્શ્વ તણા ગુણ ગાવતી;
 મહુ સંધનાં સંકટ ચૂરતી, નયવિમલનાં વંછિત પૂરતી. ૪

અથ શ્રી પન્નસણની સ્તુતિ.

સત્તરભેદી જન પૂર્ણ રચીને, સનાત મહોચ્છવ કીજેજી,
 દોલ દદામા ભેરી નેફરી, ઝલરી નાદ સુણીજેજી;
 વિરજન આગળ ભાવના ભાવી, માનવ ભવ ફળ લીજેજી,
 પરવ પન્નસણ પૂરવ પુન્યે, આવ્યાં એમ જાણીજેજી. ૧
 માસ પાસ વળી ફસમ દુવાલસ, ચતારી અડ કીજેજી,
 ઉપર વળી ફસ દોય કરીને, જન ચોવીસે પૂછજેજી;
 વડા કટપનો છઠકરીને, વીર ચરિત્ર સુણીજેજી,
 પડવેને દીન જન્મ મહોચ્છવ, ધવળ મંગળ વરતીજેજી. ૨
 આઠ દીવસ લગે અગર પળાવી, અઠમનો તપ કીજેજી,
 નાગકેતુની પરે કેવળ લહીએ, જો શુભ ભાવે રહીએજી;
 તેલાધર દીન ત્રણ કલ્યાણક, ગણધર વાદ વદીજેજી,
 પાસ નેમીસર અંતર ત્રીજે, રીખલ ચરિત્ર સુણીજેજી. ૩
 ખારસેં મૂત્ર ને સમાચારી, સંવહરી પડીકમીએજી,

અત્ર પ્રવાહી વીધિસ્થ કીજે, સકળ જંતુને ખામીએજી;
 પારણાને દીન સ્વામીવચ્છળ, કીજે અધિક વડાઇજી,
 માન વિજય કહે સકળ મનોરથ, પૂરે દેવી સીદ્ધાઇજી. ૪

અથ શ્રી આદિજિન સ્તુતિ.

આદિ જનવર રાયા, જસ સોવત્ર કાયા,
 મહેદેવી જસ માયા, ઘેરી લાંછન પાયા;
 જગત સ્થિતિ નિપાયા, શુદ્ધ ચારિત્ર પાયા,
 કેવલ સિરિરાયા, મોક્ષ નગરે સધાયા. ૧
 સવિજન સુખકારિ, મોહ મિથ્યા નિવારી,
 દુરગતિ દુઃખ ભારી, શોક સંતાપ વારી;
 શ્રેણી ક્ષપક સુધારી, કેવલાનંત ધારી,
 નમીએ નરનારી, જેહ વિદ્યોપકારી. ૨
 સમવસરણ બેઠા, લાગે જે જન મીઠા,
 કરે ગણપ પઠા, ઇંદ્ર ચંદ્રાદિ દીઠા;
 દ્વાદશાંગી વરિઠા, શુંચતા દાલે રિઠા,
 ભવિજન હોય હિઠા, દેખી પુણ્યે ગરિઠા. ૩
 સુર સમકિત વંતા, જેહ ઋદ્ધિ મહંતા,
 જેહ સુજન સંતા, દાળિયે મુજ ચિંતા;
 જિનવર સેવંતા, વિઘ્નવારે દુરંતા,
 જિન ઉત્તમ શુંણંતા, પદ્મને સુખ દિંતા. ૪

અથ શ્રી સિદ્ધચક્રજીની સ્તુતિ.

જન સાસન વંછિત, પૂરણ દૈવ રસાળ,
 ભાવે ભલી ભણીએ, સિદ્ધચક્ર શુણ્ભાળ;

- ત્રિહું કાળે એહની, પૂજા કરે ઉજમાળ,
 તે અમર અમર પદ, સુખ પામે સુવિશાળ. ૧
- અરિહુંત સિદ્ધ વદો, આચારજ ઉવજાય,
 મુનિ દરસણ નાણ, ચરણ તપ એ સમુદાય;
 એ તપપદ સમુદિત, સિદ્ધચક્ર સુખદાય,
 એ ધ્યાને ભવિતાં, ભવ કોટી દુઃખ જાય. ૨
- આસો અનનરમાં, સુદ સાતમથી સાર,
 પુનમ લગી કીજે, નવ આંખીલ નિરધાર;
 દાય સહસ ગણેબું, પદ સમ સાડાચાર,
 એકાદશી આંખીલ, તપ આગમ અનુસાર. ૩
- શ્રી સિદ્ધચક્ર શેવડ, શ્રી વિમલેસર દેવ,
 શ્રીખલ તણી પેરે, સુખપૂરે સ્વયંભવ;
 દુખ દોહગ નાવે, જે કરે એહની સેવ,
 શ્રી ગુમતિ મુગુરનો, રામ કહો નિત્ય મેવ. ૪

અર્થ શ્રી સિદ્ધચક્રની સ્તુતિ.

અરિહુંત નમો વળી સિદ્ધ નમો, આચારજ વાચક સાહુ નમો;
 દર્શન જ્ઞાન આશ્રિત નમો, તપ એ સિદ્ધચક્ર સદા પ્રણમો. ૧

અરિહુંત અનંત થયા થાશે, વળી ભાવ નિલેપે ગુણ ગાશે;
 પદ્મિભણદેવદંતવિવિશું, આંખીલતપગણણું ગણો વિવિશું;
 દરિ પાળી જે તપ કરશે, શ્રીખાત તણી પેરે ભવ તરશે;
 સિદ્ધચક્રને કૃણુ આવે તોલે, એહવા છન આગમ ગુણુ ખોલે. ૩

સાડા ચારે વરસે તપ પૂરું, એ કર્મ વિદારણ તપ શૂરું;
 સિદ્ધચક્ર મન મંદિર થાપો, નવ વિમલેસર વર આપો. ૪

અથ શ્રી બીજ તિથિની સ્તુતિ.

દિન સકળ મનોહર, બીજ દિવસ સુવિશેષ,
રાયરાણા પ્રણમે, ચંદ્ર તણી છહારેખ;
તિહાચંદ્ર વિમાને, શાશ્વતા છનવર જેહ,
હું બીજ તણે દિન, પ્રણમું આણીનેહ. ૧

અથ શ્રી પંચમીની સ્તુતિ.

આવણુ શુદ્ધિ દિન પંચમીએ, જનમ્યા નેમ જિણુંદ તો,
શ્યામવરણુ તનુ સોમતું એ, સુખ શારદકો ચંદ્ર તો;
સહસ વરસ પ્રણુ આઉણુંએ, બ્રહ્મચારી ભગવંત તો,
અષ્ટ કરમ હેસે હણિએ, પોહોંત્યા મુક્તિ મહંત તો. ૧

અથ શ્રી અષ્ટમીની સ્તુતિ.

મંગલ આઠ કરી જસ આગલ, ભાવંધરિ સુરરાજજી,
આઠ જાતિના કલશ ભરીને, નહવરાવે છનરાજજી;
વીર છનેશ્વર જન્મ મહોત્સવ, કરતાં શિવ સુખ સાધેજી,
આઠમતું તપ કરતાં અમઘેરે, મંગલ કમલા વાધેજી. ૧

અથ શ્રી એકાદશીની સ્તુતિ.

એકાદશી અતિ રૂચડી, ગાવિંદ પૂછ નેમ,
કોણુ કારણુ એ પર્વ મોહોહું, કહોને મુજશું તેમ;
છનવર કહ્યાણુક અતિ ધણાં, એકશેને વૈયાસ,
તેણુ કારણુ એ પર્વ મહોહું, કરો મૌન ઉપવાસ. ૧

અથ શ્રી શાંતિજિન સ્તુતિ.

શ્રી શાંતિછરેશ્વર સમરિથે, જેહની અચિરા માય,
વિશ્વસેન કુત્ર ઉપના, મૃગ લંછન પાય;
ગજપુર નગરીનો બણી, સિંહવર્ણી કાય,
ધનુષ ચમલિસ ફેહડી, વરખ લાખનું આય. ૧

અથ શ્રી સદ્ગ્નાયો.

અથ શ્રી ક્રોધની સર્જાય.

- કડવાં ફળ છે ક્રોધનાં, જ્ઞાની એમ જાણે;
 રીસ તણા રસ જાણીએ, હલાહલ તોણે. ક. ૧
- ક્રોધે ક્રોડ પૂરવ તણું, સંજમ ફલ જાય;
 ક્રોધ સહિત તપ જે કરે, તે તો લેખે ન થાય. ક. ૨
- સાધુ ધણા તપિયો હતો, ધરતો મન વૈરાગ;
 શિષ્યના ક્રોધ થકી થયો, ચંડ કોશીયો નાગ. ક. ૩
- આગ ઉઠે જે ધર થકી, તે પહેલું ધર જાણે;
 જળનો જોગ જો નવિ મળે, તો પાસેનું પરજાણે. ક. ૪
- ક્રોધ તણી ગતિ એહવી, કહે કેવળ નાણી;
 હાણુ કરે જે હેતની, જાલંવળે એમ જાણી. ક. ૫
- ઉદય રત્ન કહે ક્રોધને, કાઢજો ગણે સાહી;
 કાયા કરજો નિરમળી, ઉપસમ રસ નાહી. ક. ૬

અથ શ્રી માનની સર્જાય.

- રે જીવ માન ન કીજીયે, માને વિનય ન આવેરે;
 વિનય વિના વિદ્યા નહીં, તો કિમ સમકિત પાવેરે. રે. ૧
- સમકિત વિષ્ણુ ચારિત્ર નહીં, ચારિત્ર વિષ્ણુ નહીં મુક્તિરે;
 મુક્તિનાં મુખ છે શાસ્ત્રતાં, તે કેમ લહિયે જીવિરે. રે. ૨
- વિનય વડો સંસારમાં, ગુપ્તમાં અધિકારીરે;
 માને ગુણ જાયે ગદી, પ્રાણી જો જો વિચારીરે. રે. ૩

માન કર્યું જો રાવણે, તે તો રામે માચ્યોરે;
 દુર્યોધન ગરવે કરિ, અંતે સવિ હાર્યોરે. રે. ૪
 સૂઠાં લોકડાં સરિખો, દુઃખદાયી એ ખોટોરે;
 ઉદય રત્ન કહે માનને, દેજો તમે દેશવટોરે. રે. ૫

અથ શ્રી માયાની સર્જાય.

સમકિતનું મૂલ જાણીયેજી, સત્ય વચન સાક્ષાત;
 સાચામાં સમકિત વસેજી, માયાનાં મિથ્યાત્વરે;
 પ્રાણી મ કરીશ માયા લગાર. એ આંકણી. ૧
 મુખ મીઠા જુઠો મનેજી, કૂડ કપટનોરે કોટ;
 જીભે તો જીજી કરેજી, ચિત્તમાંડે તાકે ચોટરે. પ્રા. ૨
 આપ ગરજે આધો પડેજી, પણ ન ધરે વિશ્વાસ;
 મનજી રામે આંતરોજી, એ માયાનો પામરે. પ્રાં. ૩
 જેહશું બાંધે પ્રીતડીજી, તેહશું રહે પ્રતિકૂલ;
 મેલ ન છડે મન તણુજી, એ માયાનું મૂલરે. પ્રા. ૪
 તપ કીધો માયા કરીજી, મિત્રશું રાખ્યોરે સિદ્ધ;
 મધ્વીજીનેશ્વર જાણુજીજી, તે પામ્યા સ્ત્રી વેદરે. પ્રા. ૫
 ઉદય રત્ન કહે સાંભળોજી, મેલો માયાની જુદ;
 મુક્તિ પુરી જાત તણુજી, એ મારગ છે શુદ્ધરે. પ્રા. ૬

અથ શ્રી લોભની સર્જાય.

તુમે લક્ષણ જોજો લોભનાંરે,
 લોભે જન પામે ક્ષોભનારે;
 લોભે ડાહ્યા મન ડાહ્યો કરેરે,
 લોભે દુર્ધટ પંથે સંચરેરે. તુ. ૧

- તજે લોભ તેહનાં લેઉં ભામણારે,
 વળી પાથે નમીને કહું ખામણારે;
 લોભે મરજાદાં ન રહે કેહનીરે,
 તુમે સંગત મેલો તેહનીરે.   તું. ૨
- લોભે ધર મહેલી રણમાં મરેરે,
 લોભે ઉચ તે નીચું આચરેરે;
 લોભે પાપ ભણી પગતાં વારેરે,
 લોભે અકારજ કરતાં ન આસરેરે.   તું. ૩
- લોભે મન ન રહે નિર્મલુરે,
 લોભે સગપણ નાસે વેગલુરે;
 લોભે ન રહે પ્રીતિને પાવલુરે,
 લોભે ધન મલે બહુ એકલુરે.   તું. ૪
- લોભે પુત્ર પ્રત્યે પિતા હણેરે,
 લોભે હત્યા પાતક નવિ ગણેરે;
 તે જો દામ તણે લોભે કરીરે,
 ઉપર મણિધર થાયે તે મરીરે.   તું. ૫
- જોતાં લોભનો થાભ દિસે નહીરે,
 એવું સૂત્ર સિદ્ધાંતે કહું સહીરે;
 લોભે ચક્રી સંભુમ નામે જુઓરે,
 તે તો સમુદ્ર માંહે કુળી મુવોરે.   તું. ૬
- ઝગ જાણીને લોભને છડજોરે,
 એક ધર્મશું મમતા મડજોરે;
 કવિ ઉદય રતન ભાષે મુદારે,
 વંદૂ લોભ તેજ તેહને સદારે.   તું. ૭

અથ શ્રી સંતોષની સર્જાય.

સજ્જ બલીરે સંતોષની, કીજીએ ધર્મ રસાલરે. ૧૬.
 મુગતી મંદીર માંહી પાઢીયા, સુતાં મુખ અપારરે. સં ૧
 સંજમ તલાઈ બલી પાથરી, વિનય ગોસીસાં સારરે;
 સમતાએ ગાલ મસુરીયાં, વેજણીયા પ્રત ધારીરે. સં ૨
 ઉપસમ ખાટ પછે વડી, સોલડીયે વેરાગરે;
 ધર્મ શીખ બલી ગોઠણી, યેતડે તે ધર્મ ને જાણુરે. સં ૩
 એ સજ્જાએ કોણુ પોઠશે, પોઠશે શીયળવંતી નારીરે;
 કવિયન મુખ ઇમ ઉચરે, પોઠશે પુરૂષ પ્રત ધારીરે. સં ૪
 ધર્મ કરે તુમે પ્રાણીયા, આતમને હિતકારીરે;
 વિનય વિજ્ય ઉવચાયનો, હયા કેવળ શુભકારીરે. સં ૫

અથ શ્રી આત્મબોધની સર્જાય.

હો સુણ આત્મા મત, પડ મોહ પંજર માંહે માયા જાલરે.
 ધન રાજ્ય જોખન રૂપરામા, સુત સુતા ધરતારરે;
 હુકમ હોદા હાથી ઘોડા, કારિમા પરિવાર. માયાજાલરે. હો ૦૧
 આતુલ ખલ હરિ ચઢી રામા, તું જો ઉર્જિત મદમતરે;
 કુર જમખલ નિકટ આવે, ગલિત જાવે સતી. માં હો ૦ ૨
 પુહવીને જે છત્ર પરે કરે, મેરનો કરે દંડરે;
 તે પણ ગયા હાથ ધસતા, મુઠી સર્વ અખંડ. માં હો ૦ ૩
 જે તખત ખેરી હુકમ કરતા, પહેરી નવલા વેશરે;
 પાથ સહેરા ધરત ટેઠા, મરી ગયા જમ દેશ. માં હો ૦ ૪
 મુખ તંબોલને અધરરાતા, કરત નવ નવ ખેલરે;

તેહ નર બલ પુણ્ય ઘાટે, કરત પરધર ટેલ. માં હો ૦ ૫
 ભજ સદા ભગવંત ચેતન, સેવ ગુરુપદ પદ્મરે;
 રૂપ કહે કર્ય ધર્મ કરણી, પામે શાશ્વત સદ્ગ. માં હો ૦ ૬
 અથ શ્રી ઇલાયી પુત્રની સંજ્ઞાય.

નામ ઇલાયુત્ર જાણીયે, ધનદત્ત શેઠનો પુત્ર,
 નટવી દેખીને મોહીઓ, જે રાખે ધર સુત;
 કરમ ન છુટેરે પ્રાણીયા, પુરવ નેહ વિકાર,
 નિજ કુળ છંડીરે નટ થયો, નાંણી શરમ લગાર. કરમ ૦ ૧
 ઇક પુર આઘ્યોરે નાચવા, ઊંચો વાંસ વિશેષ;
 તીહાં રાય જોવારે આવીઓ, મળીયા લોક અનેક. કરમ ૦ ૨
 દાય પગ પહેરીરે પ્રાવડી, વાંસ ચડ્યો ગજ ગેલ;
 નિરધાર ઉપર નાચતો, ખેલે નવ નવા ખેલ. કરમ ૦ ૩
 દોલ જળવેરે નટવી, ગાવે કિંતર સાદ;
 પાયતલ ધુધરાંરે ધમ ધમે, ગાજે અંબર નાદ. કરમ ૦ ૪
 તીહાં રાય જિતમેરે ચિંતવે, લુખધો નટવીને સાથ;
 જો નટ પડેરે નાચતો, તો નટવી મુજ હાથ. કરમ ૦ ૫
 દાન ન આપેરે ભુપતી, નટ જાણે નૃપ વાત;
 હું ધન વંછુરે રાયનો, રાય વંછે મુજ ધાત. કરમ ૦ ૬
 તવ તીહાં મુનીવર પેખીઓ, ધન ધન સાધુ નિરાગ;
 ધિગ ધિગ વિખયારે જીવને, અમ પામ્યો વૈરાગ. કરમ ૦ ૭
 યાજ ભરી શુદ્ધ મોઢકે, પદમણી ઉભેલાં ખાર;
 લો લો કેછે લેતા નથી, ધન ધન મુનિ અવતાર. કરમ ૦ ૮
 સંવર બાવેરે કેવળી, થયે મુની કર્મ ખપાય;
 કેવળ મહીમાજી સુર કરે, લખિવિજય ગુણ ગાય. કરમ ૦ ૯

અથ શ્રી લાવણીયો.

અથ શ્રી જીનદાસ કૃત લાવણીયો.

૧

અરે તુમ જપો મંત્ર નવકાર, ઉત્તરેગે ભવપાર,
હોવે તેરી કાયાકો ઓધાર, સફલ કરલે અપનો અવતાર;
ધ્યાન તુમ મનસેં ધરો નરનાર, ખાણુ દુઃખકી યહ હે સંસાર,
કરો પ્રભુ ન્યાલ અબે જીનદાસ, રખો પ્રભુ મુજ ચરણોકે પાસ. ૧

૨

સફલ નર તેરી જાંગમની, શીખ સૂત્રોકી તે માની,
ક્રિયા નિજ ગુરૂ નિર્મથ ગ્યાની, કાનસંભળી મુમતિ રાની;
જગતમે અધિક ચઢ્યો પાની, ગતિ તેરી સુરગતિકી ઠાની,
સેવક તેરા જીનદાસ બાજે; સુધારોગે તુમહી કાજે. ૧

અથ શ્રી અજીતનાથ મહારાજની લાવણી.

શ્રીઅજીતનાથ મહારાજ ગરીબ નિવાજ, જરૂર જિનવરજ (૨)
સેવક સિરનામી તને ઉચ્ચારે અરજ,
કર માશી મારા વાંક રજણીઓ રાંક, અનંતા ભવમે (૨)
આવ્યો છું તારા શરણુ બલ દુઃખ દવમે;
કોનાધિક ધુકતા ચાર ખરેખર ખાર, લગ્યા મુજ કેડ (૨)
વળી પાપી મારો નાથ છેક છંછેડે,
આમુજરો મુજ ભગવાન કરું ગુણુગાન, ધ્યાનમાંધરજ (૨) સેવ
મેં પુરણુ કર્યાં છે પાપ સુણુજો આપ, કહું કરજોડી (૨)

મુજ ભુડામાં ભગવાન ભુલ નહીં થાડી;
 જવ હિંસા અપરંપાર કરી ફિરતાર, હવે શું કરવું (૨)
 જીવું બહુ જોડી સાચને શું હરવું;
 વ્રજખોળામાં મુજશીશ બહુજગદીશ, ગમેતેકરજી (૨) સે૦૨
 મેં કર્યા બહુ કુકર્મ ધરી નહીં ધર્મ, પુરણ હું પાપી (૨)
 અવજો થઇ તારી આણ મેંજ ઉથાપી;
 મેં મુરખ નિંદા ધણી મુનિવર તણી, કરી હરખાયો (૨)
 પરદારા દેખી લખાડ હું લલચાયો;
 કિંકર કહે કેશવલાલ આણીને વહાલ, દુઃખતું હરજી (૨) સે૦૩

અથ શ્રી જવશીખામણની લાવણી.

ચલ ચેતન અખ ઈંક કર અપને, જનમંદિર જઇએ;
 કિસીકી ભૂંડી ના કહીયે, કિસીકી ખૂરી ના કહીએ. ચ૦
 ચરણ જનવરજીકા ભેટયા. (૨)
 લવ લવ સંચિત પાપ કરમ સખ, તન મનકા ભેટયા;
 સુકૃત કીજે મહારાજ. (૨)
 જનવરકા ગુણ લજ લીજે, સમકિત અમૃત રસ પીજે;
 લાલ જન ભક્તિકો લહીયેરે. (૨) ચલ૦ ૧
 કરોજી મત મુખસેં બડાઇ. (૨)
 તજ તામસ મન મનકી સુમતા, સે રેનાં ભાઇ;
 રીતસેં જોલો મેરી જાન. (૨)
 આતમ સમતામે તોલો, મત મરમ પારકા જોલો;
 મૌન કર તન મનસેં રહિયેરે. (૨) ચલ૦ ૨
 જોખન દિન ચાર તણા સંગીરે. (૨)

અંત સમય ચેતન ઉઠ્યાલે, કાયા પડિ નાંજી;
 પ્રીત સખ તૂટી મેરી જાન. (૨)
 આઉખાકી ખરચી ખૂટી, ચેતનસે કાયા રૂઠી;
 મુખ દુઃખ આપ કિયા સહિયેરે. (૨)   અસ૦ ૩
 જગતસેં રહિનાં ઉઠાસીરે. (૨)
 પરખ્યા મેં જીનરાજ, હરે મેરી દુર્ગતિકી ફાંસી;
 તજે સખ ધંધા મેરી જાન. (૨)
 જીનવર મુખ પૂનમ ચંદા, જીનદાસ તુમારા ખંદા;
 મેરે એક જીન દર્શન ચહિયેરે. (૨)   અસ૦ ૪

અથ શ્રી કેસરીયાજીની લાવણી.

શ્રી રીખમદેવ મહારાજ, કેસરીયા એકે પહાડામે,
 આસપાસ ગુલજાર ઝાડી, લગ લહી પહાડામે;
 ઢુંક ઢુંકપર ધજા ધજાપર, ચોકી ખીલનકી,
 સખ આવક મીલ પૂજા કરતે, કેસર ચંદનકી.   શ્રી૦ ૧
 ખાશા દેવલ ખના દેવલપર, કલ્લી ચડાધ,
 અષ્ટદ્રવ લઘ પૂજા કરતે, જોધ સવાધ.   શ્રી૦ ૨
 શેત્રુજા ગીરનાર જીવ તુમ, અષ્ટાપદ જાના;
 સોનાગીરકે દરસન કરકે, ચંપા પુરી આના.   શ્રી૦ ૩
 ચંપાપુર આરંપાવાપુર, જીવ સમેત શીખર જાના;
 મુગલાગીરકે દરસન કરકે, આબુજી આના.   શ્રી૦ ૪
 રાયજીપુર આર ગઢ આબુજી, માગી તુંગી જાના;
 મગશ્રીજીકે દરસન કરકે, જોડીજી આના.   શ્રી૦ ૫

શ્રીશંખેશ્વર દરસન કર ચલ, તારંગે જાના;
 પુરપટણુકે દરસન કરકે, કંઠી કુંડ આના. શ્રી૦ ૬
 સખ તીરથકી કરી જાતરા, ધરકુ ખી જાના;
 કહે શ્રી ગંગાદાસ ભાઇ વાણી, લગવતકી લેના. શ્રી૦ ૭

અથ શ્રી સંસારના અથીરપણા વિષેની લાવણી.

ખખર નહીં આ જુગમે પલકી; (૨)
 સુક્રીત કરના હોયસો કરલે, કોન જાણે કલકી;
 આ દોસ્તી હે જગવાસકી, કાયા મંડળકી; (૨)
 સાસ હિસાસ સમરલે સાહેબ, આયુ ઘટે પલકી. ખ૦ ૧
 તારા મંડળ રવી ચંદ્રમા, સખહે ચલનેકી; (૨)
 દિવશ ચારકા ચમત્કાર જ્યુ, વીજળીયાં ઝળકી. ખ૦ ૨
 કુંડ કપટકર માયા જોડી, કર ખાતાં છલકી; (૨)
 પાપકી પોટલી ખાંધી શિરપર, હેસે હોય હલકી. ખ૦ ૩
 ચે જુગહે સુપનેકી માયા, જેસી જુદા જલકી; (૨)
 વણસતાતો વાર ન લાગે, દુનિયા જાય ખલકી. ખ૦ ૪
 માત તાત સુત બંધવ ભાઇ, સખ જુગ મતલખકી. (૨)
 કાયા માયા નાર હુવેલી, એ તેરી કબકી. ખ૦ ૫
 મન માવત તન ચંચળ હસ્તી, મસ્તી હે ખલકી; (૨)
 સતગુરુ ચંકુશ ધરો શિરપર, ચલ મારગ સતકી. ખ૦ ૬
 જખ લગ હંસા રહે દેહમાં, ખુંશીયા મંગલકી; (૨)
 હંસા છાડ ચલ્યા જખ દેહી, મટીયાં જંગલકી. ખ૦ ૭
 દયા ધરમ સાહેબકો સમસ્ત, એ ખાતા સતકી; (૨)
 રાગ દ્વેષ હિપજે નહીં જનકું, વીનતિ અખમલકી, ખ૦ ૮

અથ શ્રી ગુંહલીયો.

૧

(સુણુ ગાવાલણી. એ દશી.)

સુણુ સાહેલી જંગમ તીરથ, જોવા ઉભી રહેને;
મુની મુખ જોનાં મન ઉલસે, તન વિકસે આપણુ બેને.
એ આંકણી.

થાવર તીરથ દુરગતી વારે, પણુ ધર મેલી જઘએ જ્યારે;
વિધિ જોગે ધ્યાન ધરે ત્યારે, સંસાર સમુદ્ર થકી તારે. સુ. ૧
જંગમ મુનિ મારગમાં ફરતા, સંજમ આચરણા આચરતા;
જગજીવનઉપરકરણાધરતા, પુન્યશાળી મર પાવન કરતા. સુ. ૨
અનાચરણુ જાવન પરી હરતા, બોલે દસ વૈકાલીક કરતા;
ગણિપેહુ બહુ શ્રુતનીધરતા, મુખચંદ્ર થકી અમૃતઝરતા. સુ. ૩
વર જ્ઞાન ધ્યાન હયગયવરિયા, તપજપ ચરણાદીક પરિકરીયા;
વિરતી પટરાણી સ્યુંઠરીયા, મુનિરાજ સવાઈ કેસરિયા. સુ. ૪
સુવિહીત ગીનારથ ગુરૂ આગે, વિધિ યોગે વઢે ગુણુ રાગે;
કરે કાકણુ પગ ઝાંઝર વાગે, ગુંહળીકરતાં અનુભવ જાગે. સુ. ૫
કંકાવટીએ કેસર લેતી, કરી સ્વાસ્તિક પાતકમાં ઘેતી;
વધાવતી ઉજવલફલ મોતી, વલતીલલતી ગુરૂ મુખજોતી. સુ. ૬
કલકંઠવતી મધુરા રાવે, ગુંહળવંતી નિહાં ગુંહળી ગાવે;
આ લાવ મોભાગ્ય પણુ પાવે, શુભ વીર વચન હ્રષ્ટે ભાવે.
સુણુ સાહેલી જંગમ તીરથ, જોવા ઉભી રહેને;
મુની મુખ જોનાં મન ઉલસે, તન વિકસે આપણુ બેને. ૭

(જાત્રીડા જાત્રા નવાણું કરીયે' રે. એ દેશી.)
 સખી સરસ્વતી ભગવતી માતા રે, કાંઈ પ્રભુ મીજે સુખશાતારે;
 કાંઈ વચન સુધારસ દાતા, ગુણવંતા સાંભલો વીર વાણી રે.
 કાંઈ મોક્ષ તણી નિશાણી. ગુ૦ ૧ એ આંકણી.
 કાંઈ ચોવીશમા જિન રાયા રે, સાથે ચૌદ સહસ મુનિરાયારે;
 જેહના સેવે સુરનર પાયા. ગુ૦ કાં૦ ૨
 સખી ચતુરંગ ફેજ સાથરે, સખી આઘ્યા ઐશ્વિક નર નાથરે;
 પ્રભુ વંદીને હુઆ સનાથ. ગુ૦ કાં૦ ૩
 બહુ સખિયો સંયુત રાણી રે, આવી ચેલણા ગુણ જાણી રે;
 એતો ભામંડલમાં ઉજાણી. ગુ૦ કાં૦ ૪
 કરે સાથીયો મોહન વૈલ રે, કાંઈ પ્રભુને વધાયે રંગ રેલ રે;
 કાંઈ ધોવા-કર્મના મેલ. ગુ૦ કાં૦ ૫
 બારે પર્વદા નિમુજે વાણી રે, કાંઈ અમૃતરસ સમ જાણી રે;
 કાંઈ વરવા મુક્તિ પટરાણી. ગુ૦ કાં૦ ૬

૩
 જરે જિનવર વચન સોહકરે,
 જરે અવિચલ શાસન વીર રે;
 ગુણવંતા ગિર્યા, વાણી મીડી રે માહાવીરતણી.
 જરે પર્વદા બાર મળી તિહાં,
 જરે અરથ પ્રકાશો ગુણગંભીર રે. *
 ગુણવંતા ગૌતમ, પ્રમ્ પૃછે રે માહાવીર આગજો. ૧
 જરે નિગોડ સ્વરૂપ મુજૂને કહો,
 જરે કેમ એ જીવ વિચાર રે; ગુ૦ વા૦

છરે મધુર ધ્વનિયે જગગુરુ કહે,
 છરે કરવા ભવિક ઉપકાર રે. ગું ૧૦ ૨
 છરે રાજ ચક્રે લોક જાણિયે,
 છરે અસંખ્યાતા જોજન કાડાકાડી રે; ગું ૧૦
 છરે જોજન એક એમાં લીછયે,
 છરે લીજિયે એક એકનો અંશ રે. ગું ૧૦ ૩
 છરે એક નિગોદે છવ, અનંત છે,
 છરે પુદ્ગલ પરમાણુઆ અનંત રે. ગું ૧૦
 છરે એક પ્રદેશે જાણીયે,
 છરે પ્રદેશે વર્ગીશા અનંત રે. ગું ૧૦ ૪
 છરે અસંખ્ય જાળાસંખ્ય છે,
 છરે નિગોદ સંખ્ય જાળા શેષ રે; ગું ૧૦
 છરે પરમાણુઆ પ્રત્યે ગુણ અનંત છે,
 છરે વરણ ગંધ રસ ફરસ રે. ગું ૧૦ ૫
 છરે લોક સકલમય ઇમ ભરયો,
 છરે કહે ગૌતમ ધન્ય તુમ જ્ઞાન રે; ગું ૧૦
 છરે એવા ગુરુને આગળ ગહૂંઅળી,
 છરે કૃતેશિખર અમૃતશિવ નિશ્ચિણી રે. ગું ૧૦ ૬

૪

(આલો હરિ લાસરિયા વાસા. એ દેશી.)

આલો સખિ વંદનને જઇએ, વંદીને પાવન તો થઇયે. આલો
 એ. આંકણી.
 માતા ત્રિશલાતા જાયા, કર્મ કુરંધર કહેવાયા;
 ગુણશીલ વનમાંજ આયા. આલો ૧

શોભા શી વરણવું બહેની, ત્રિભુવનમાં કીર્તિ જોહની;
બલિહારી જાવું હું એહની. ચાલો ૨

છાજે કેવલ ઠકુરાઈ, સાદિ અનંત ગુણ પાઈ;
ગણધર આગમમાં ગાઈ. ચાલો ૩

સુરકોડી સેવા કરતા, ઓગણીશ અતિશય અનુસરતા;
ભાવે ભવસાયર તરતા. ચાલો ૪

ચૌદ હજાર મુનિ સંગે, ધારુક ચરણ કરણ રંગે;
શીલ સન્તાહ ધર્યાં અંગે. ચાલો ૫

શ્રેણિક ચેલણા સદુ આવે, મુક્તાફલ ભરીને લાવે;
મંગલ આઠ કરી ગાવે. ચાલો ૬

ગાતાં દુઃખ દોહડગભાંજે, મંગલ મહિમંગલ કાજે;
ધમ કહ્યો દીપ કવિરાજે. ચાલો ૭

૫

(વાડીના ભમરા, દ્રાખ મિઠી રે ચાંપાનેરની. એ દશી.)

છરે કુમની કહે સુણો કંથજી,
છરે ફલિયા મનોરથ આજ રે;
નણદીના વીરા ગણધર આવ્યા છે ચાલો વાંદવા.
એ, આંકણી.

છરે ભવોદધિ પાર ઉતારવા,
છરે તારણ તરણ અહુજ રે. ન૦. ૧
છરે ગુણશૈલ્યચૈત્ય સમોસરયા,
છરે વીરતણા છે પટોધાર રે; ન૦
છરે પાંચશે મુનિ ખરિવારછે,
છરે તીરથના અવતાર રે. ન૦ ૨

છરે કંચન કામિની પરિહરયાં,	
છરે પ્રગટયા છે ગુણ વીતરાગ રે; ન૦	
છરે પરિસહની ફ્રાજને છતવા,	
છરે કર ધરી ઉપશમખડ્ડ રે. ન૦	૩
છરે પ્રવચન માતને પાલતા,	
છરે સમિતિ ગુપ્તિ ધરનાર રે; ન૦	
છરે મેફગિરિ સમ ઝાટકા,	
છરે પંચમહાત્રત ભાર'રે. ન૦	૪
છરે સુરપતિ નરપતિ જોહને,	
છરે દાય કર જોડી હજુર રે; ન૦	
છરે અમૃતસમી ગુરૂની દેશના,	
છરે પાપ પડલ હોયે દુર રે. ન૦	૫
છરે કામિની વયણ રે મીઠાં,	
છરે વાંઘા છે ગુરૂ ગણધાર રે; ન૦	
છરે ગુરૂમુખથી મુણી દેશણા.	
છરે આનંદ અંગ અપાર રે. ન૦	૬
છરે મુક્તા ને રચણે વધાવતી,	
છરે ગહુ'ળી ચિત્ત રસાલ રે; ન૦	
છરે નિજ ભવ સુકૃત સંભારતી,	
છરે જોહના છે ભાવ વિશાલ રે. ન૦	૭
છરે દીપવિજય કવિરાજી,	
છરે પૃથ્વીનંદન બલિહાર રે; ન૦	
છરે ગૌતમ ગણધર પૂજ્યજી,	
છરે વીરશાસન શણગાર રે. ન૦	૮

અથ શાંતી જિનની આરતી.

જય જય આરતી શાંતિ તુમારી,
તોરા ચરણ કમળકા મેં બહિ બલિહારી. જ૦૧
વિશ્વસેન અચિરાશકે નંદા, શાંતિનાથ મુખ પૂનમચંદા. જ૦૨
ચાલીસધનુજ્યસોવનમયકાયા, મૃગલંછન પ્રભુચરણસુહાયા. જ૦૩
ચક્રવર્તી પ્રભુ પાંચમા સોહૈ, સોળમા જિનવરજગસહુ મોહૈ. જ૦૪
મંગળ આરતી તોરી કીજે, જન્મ જન્મનો લાહૈ લીજે. જ૦૫
કરજોડી સેવક ગુણ ગાવે, સો નર નારી અમરપદ પાવે. જ૦૬

અથ મંગલ ચાર.

ચારો મંગળ ચાર, આજ મહારે ચારો મંગળ ચાર;
દેખ્યો દરસ સરસ કૃપાશકો, શોભા સુંદર સાર. આજ૦૧
છિતું છિતું છિતું મન મોહન ચરચો, ધસી કેસર ધનસાર. આજ૦૨
વિવિધ જાતીકે પુષ્પ મંગાવો, મોઘર લાલ ગુલાલ. આજ૦૩
ધુપ ઉઘેવોને કરો આરતી, મુખ ઘોસો જયકાર. આજ૦૪
હૃદય ધરી આદીધર પુજો, ચૌમુખ પ્રતિમા ચાર. આજ૦૫
હૈયે ધરી ભાવ ભાવના ભાવો, જિમ પામો ભવ પાર. આજ૦૬
સકળચંદ સેવક જિનશકો, આનંદધન ઉપગાર. આજ૦૭

૧ ઓચ્છવ.

આચ્છવ રંગ વધામણાં, પ્રભુ પાસને નામે;
કલ્યાણક આચ્છવ કીયો, ચડતે પરીણામે.
સતવર્ષ આયુ છત્રીને, અક્ષય સુખ સવામી;
તુમ પદ સેવા ભક્તિમાં, નહીં રાખું ખામી.
સાચીરે ભક્તિ સાહેબા, રીઝો એક વેળા;
શ્રી શુભચિર હોવે સદા, મન વંછીત મેળા.

